

ศิริวิมล
๒๖. ๑๒๖-๕๘

๒.๕๐๗

มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

คำสอนชั้นปริญญาตรี

พุทธศักราช ๒๔๘๒

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ว่าด้วย
การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

โดย

นาย เค. เอ. ลอว์สัน
เนติบัณฑิตอังกฤษ B. A. (Cantab)

สารบัญ
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ว่าด้วย
การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

พ.ศ. ๒๔๘๒
 (The Law of Securityship)

	หน้า
๑. ประกันด้วยบุคคล	๕
๒. ประกันด้วยทรัพย์สิน	๕
๓. จำนอง (Mortgage)	๘
๔. จำนำ (Pledge)	๘
๕. สิทธิพิเศษ (Preferential right)	๘
๖. สิทธิยึดหน่วง (Right of retention or lien)	๘
๗. ค่าประกัน (Guarantee)	๘
ผลก่อนชำระหนี้	๑๕
ผลภายหลังชำระหนี้	๑๒
ความระงับสิ้นไปแห่งประกัน	
(Extinction of the contract of guarantee)	๑๓
จำนอง (Mortgage)	๑๔

	๗๗
ใครเป็นคนจำนองได้	๖๘
จำนองต้องระบุจำนวนเงินไว้	๗๓
ผู้จำนองไม่จำเป็นต้องเป็นลูกหนี้เสมอไป	๗๖
สิทธิจำนองครอบคลุมเพียงใด	
(Extent of the mortgage)	๘๔
สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนองและผู้ซึ่งจำนอง	๘๒
การบังคับจำนอง (Enforcement of the mortgage)	๑๐๒
สิทธิและหน้าที่ของผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง	
(Rights and duties of the Transferee of a mortgaged Property)	๑๒๐
การระงับสิ้นไปแห่งสัญญาจำนอง	
(Extinction of the mortgage)	๑๓๐
คำบรรยายเพิ่มเติมเรื่องจำนอง	๑๓๗
จำนำ (Pledge)	๑๓๘
สิทธิและหน้าที่ของผู้จำนำและผู้รับจำนำ	
(Rights & Duties of pledgor and pledgee)	๑๕๑
การบังคับจำนำ (Enforcement of the pledge)	๑๖๒
การระงับสิ้นไปของของจำนำ	
(Extinction of the pledge)	๑๖๕
สิทธิพิเศษ (Preferential Rights)	๑๗๒

	๗
	๗๗
ปริมณฑลแบ่งแยกออกกัน	๑๗๖
ปริมณฑลสามัญ (General Preferential-Rights)	๑๗๗
ปริมณฑลพิเศษ (Special Preferential-Rights)	๑๘๒
๑. ปริมณฑลพิเศษเหนือสิ่งทอ	๑๘๒
๒. ปริมณฑลพิเศษเหนือสิ่งทอ	๑๘๗
อันดับแห่งปริมณฑล	
(Rank of Preferential Rights)	๒๐๐
ผลแห่งปริมณฑล (Effect of Preferential-Rights)	๒๐๖
สิทธิยึดเหนี่ยว (A Right of Retention; or Lien)	๒๒๔
ความหมายของ "สิทธิยึดเหนี่ยว"	๒๒๔
ผลแห่งสิทธิยึดเหนี่ยว	๒๓๕
การระงับสิ้นไปของสิทธิการยึดเหนี่ยว	
(Extinction of a Right of Retention; or Lien)	๒๔๕

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ว่าด้วย

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

(The Law of Securityship)

กล่าวได้โดยทั่วไปว่า เจ้าหนี้ (creditor) ทุกคนของลูกหนี้ (debtor) คนหนึ่งนั้น มีสิทธิที่จะได้ในอันที่จะได้รับการชำระหนี้ นั้น คือไม่เช่นนั้นคนใดคนหนึ่งซึ่งได้รับการชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้คนอื่น ๆ หรือ มีสิทธิที่จะบังคับการชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินซึ่งได้ซึ่งหนึ่งของลูกหนี้ เว้นแต่จะมิตินยอมผูกพันโดยฉ้อฉล เจ้าหนี้ทุกคนมีสิทธิที่จะเรียกขานให้ลูกหนี้ชำระหนี้ของเขา.

สมมติ ก. เป็นลูกหนี้คนเจ้าหนี้ซึ่งผิดไม่ประกันอยู่ ๓ คน คือ ข. ค. และ ง. ก. เป็นหนี้ ข. ๑,๐๐๐ บาท เป็นหนี้ ค. ๕๐๐ บาท และเป็นหนี้ ง. ๒,๐๐๐ บาท รวมหนี้ทั้งหมดเป็น ๓,๕๐๐ บาท เป็นเช่นนี้ ทั้ง ข. ค. และ ง. ต่างก็มีสิทธิที่จะบังคับการชำระหนี้ คนหนึ่งคนใดไม่มิตินบังคับการชำระหนี้ (Enforce payment of the debt) ก่อนคนอื่น แม้ลูกหนี้คนนั้นจะเกิดขึ้นก่อนก็ตาม การบังคับการชำระหนี้ของเขาต่างกับคนอื่น. สมมติว่า ก. มิตินเปลี่ยนแปลงหนี้กับเพื่อนหรือพี่น้องของเขา เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดจะเรียกขานให้ชำระหนี้จากหนี้ของเพื่อนหรือพี่น้องคนใดคนหนึ่งได้. ถ้าทรัพย์สินของเพื่อนหรือพี่น้องนั้นพอที่จะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทุก ๆ คนแล้ว เจ้าหนี้ทั้ง

เจ้าหนี้ธรรมดา

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

หมดก็จะได้รับการชำระหนี้โดยไม่เสียค่าเบี้ย แต่ถ้าวทรัพย์สินของผู้หน
ไม่พอจะชำระหนี้ทั้งหมดแล้ว เจ้าหนี้ทุกคนก็ยอมที่จะเสียหายตาม
ส่วนของตน ๆ

เจ้าหนี้มีประกัน

คำว่า กฎหมายของทุก ๆ ประเทศได้หาช่องทางที่จะให้ประกัน
(Security) แก่เจ้าหนี้ ซึ่งทำให้เป็นต้นแบบ เมื่อเขาได้ให้คนใด
กู้ยืมเงิน (borrow money) ไปแล้ว ในที่สุดเขาก็ได้รับการชำระ
หนี้ครบถ้วน. เจ้าหนี้ซึ่งได้รับการประกัน ในเวลาที่ทางสัญญา
ได้แก่ผู้ซึ่ง (ก.) เมื่อได้ให้คนใดกู้ยืมเงินไปแล้ว ได้รับการค้ำ
ประกัน (Guarantee) การใช้จ่ายเงินจากบุคคลที่ ๓ (third party)
อันเป็นบุคคลที่เจ้าหนี้เชื่อใจว่าจะสามารถชำระหนี้รายนั้นได้ ในเมื่อ
ผู้กู้หนี้ไม่สามารถจะชำระหนี้ได้ หรือ (ข.) ได้รับการจำนอง
(mortgage) หรือได้รับสิ่งหาทรัพย์สิน (movable property) บาง
อย่างเป็นการจำนำ (Pledge) ประกันการชำระหนี้นั้น ในเมื่อเจ้าหนี้
ได้รับจดหมายการจำนอง หรือสิ่งหาทรัพย์สินเป็นการจำนำนั้น ภาย
หลังวันที่กำหนดชำระ (the date fixed for payment) แล้วผู้
หนี้คนใด (to be in default) ไม่ได้ชำระหนี้แล้ว เจ้าหนี้ก็ตั้ง
ใจชำระหนี้จากทรัพย์สินซึ่งนำมาประกันการชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้ยอม ๆ
ของ ถ้าหากการประกันนั้นเป็นชนิด ค้ำประกัน แล้ว ถ้ามี
บุคคลหลายคนเข้าประกันในหนี้เช่นเดียวกัน เจ้าหนี้ก็มักจะได้รับ
การชำระหนี้มากที่สุด. ถ้าการประกันนั้นเป็นการจำนองของคนซึ่งมี
ราคามากกว่าหนี้ทั้งหมดแล้ว ก็เป็นการไม่จำเป็นในการเรียก

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

การประกันเพมชเนา ถังแมวการจ่านองจ่าน่าและค่าประกันอื่น ๆ
นันทาใจความหองที่จะได้รับการชำระหนี้คนมเพมชเนาจริง

เจ้าหน ชะเนด ทม ประกณ บอมนฐานะด กอเจ้าหนทไมม ประกณ
ทงนเพราะเขาจะเขาชำระหนี้จากซึ่งทประกันนได้ก่อน โดยไม่ต้อง
แบ่งส่วนไปเสดกับเจ้าหนคนอื่นและถ้าทรัพย์สินที่เป็นประกัน มีไม่พอช
จะชำระหนี้ นนทชาติเท่าใดเขาก็ยังบังคับการชำระหนี้รวมกับเจ้าหน
อื่น ๆ ที่ไมมประกันชกก็ได้ (เกี่ยวกับเรื่องการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย
ไทยว่าด้วยการจ่านอง ทำให้พูดไมได้อาถวทรัพย์สินจ่านองนหม
ไม่พอชำระหนี้เอง ผู้รับจ่านองมั่งทชทเขาชำระหนี้ส่วนที่ขาด
จากลูกหนี้ชกได้ แต่เป็นความจริงเหตุอเกินสำหรับการประกันชนิด
อื่นกับการประกันชนิดจ่านอง ซึ่งมข้อดกดงกนเป็นพเศษทเจ้าหนจะ
เรียกหนี้จ่านองไม่ได้ชำระหนี้จากลูกหนี้ได้ เมื่อทรัพย์สินเขาประกัน
มีไม่พอชำระหนี้ เรื่องการจ่านองนหน้าพเจ้าจะอธิบายข้อความ โดย
ละเอียดภายหลัง)

ตัวพเจ้าดองการที่จะชะเนงให้ทราบถึงเหตุอันตกแท้จริงตามกฎหมาย
ให้ดทรัพย์สินแก่เจ้าหนบางคน โดยการอนุญาตให้เจ้าหนนหม ๆ มั่งทช
พิเศษเหนือทรัพย์สินบางส่วนจ่านองลูกหน แม้ว่าจะทำให้เจ้าหนอนเสีย
หาย และไมเรื่อง ค่าประกัน ให้ดทรัพย์สินไปเอาชำระหนี้จากบุคคล
อื่นซึ่งมิใช่ลูกหน เห็นในครั้งแรกกดูเหมือนว่าเป็นการไม่ยุติธรรม
ที่อนุญาตให้เจ้าหนผู้ให้ลูกหนกู้ยืมเงินภายใต้ เจ้าหนอนมั่งทชพิเศษ
เหนือเจ้าหนทให้กู้ยืมเงินก่อนเหตุลพ และเช่นเคยกนกับไมเรื่อง

เหตุที่ อ.บ. ให้
ประกัน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

จำนวนและจำนวนซึ่งทำให้เขาหนักใจก่อน แต่ไม่มีการประกันด้วย
 การจำนำและจำนอง คือ เขาจะระเหินจากทรัพย์สินของตัวของเขา
 ถูกหนี. แต่ท่านจะต้องไม่ลืมว่า เขาหนีไปก่อนหมกมุ่นมั่งคั่ง
 ที่จะเรียกประกันในขณะ ให้ยอม สำหรับตัวเขาเองจาก ถูกหนีเพื่อความ
 ปลอดภัยแก่ท่านของเขาได้. แต่ก็มีเขาไม่สนใจที่จะทำเช่นนั้นมันก็
 เป็นความผิดของเขาเอง. แลยังไปกล่าวหนักกายหลังที่ตนได้ถูก
 ทนชำระแล้ว. เจ้าหนี้ได้เอาชำระที่ตน. แต่กลับอนุญาตให้ถูกหนี
 คือสัญญาอยู่กับเขาไปอีก. เช่นนี้เจ้าหนี้ไม่ควรที่จะต้องรับ. เจ้าหนี้
 ผู้หนักก่อนจะคิดรู้งานของลูกหนี้เป็นอันเขาอยู่. แต่เจ้าหนี้ที่หนัก
 หนักภายหลังถึงกล่าว. ใ้ว่าใหม่ ทางที่จะค้นพบว่า ในขณะที่เขาได้ยอม
 หนักถูกหนีได้แก่เห็นผู้ โดยอยู่มาจนเห็นทำใจ.

ประโยชน์ซึ่งจำหนี้
 ที่มีประกันได้รับ

เมื่อมีกฎหมายอนุญาตให้มีการประกันได้ดัง. ทั้งจำหนี้และ
 ถูกหนีทางก็ได้รับประโยชน์จากกฎหมายอย่างมาก. คือเจ้าหนี้
 ได้รับประโยชน์พิเศษเขาได้รู้เป็นแน่นอนว่า. มีทรัพย์สินส่วนใดส่วน
 หนึ่งของถูกหนีเข้ามาเป็นจำนวนที่รับจำหนี้. ซึ่งจะใช้ชำระหนี้แก่เขา
 ได้ในเมื่อถึงกำหนดชำระ. และไม่มีใครหนีอีก. หมกมุ่นทรัพย์สิน
 สิ้นตั้งจำนวนได้. ที่ว่าถูกหนีได้รับประโยชน์ นอก. เขาสามารถที่จะ
 คุ้มกันได้โดยการเสียดอกเบี้ย (interest) ถูกกล่าวรวมค่า. ถ้า
 ถูกหนีสามารถให้ประกันได้แต่เพียงใด. ก็ควรค่ากับยอมถูกฟ้องเพียง
 หนึ่ง.

เพื่อขอทราบ:- สนมศึกษา บริษัทหนึ่ง (ซึ่งสามารถพบอยู่

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

แล้วความเป็นบุคคล (Juristic Person)) กับการค้าขายเมื่อวงเวียน ประโยชน์ซึ่งลุลกหนี
ปรารถนาที่จะกู้เงิน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อสร้างโรงงานแห่งหนึ่ง และได้ ฝัง
จัดของจำนองที่ดินซึ่ง โรงงานพร้อมที่ดินมีราคา ๕๐,๐๐๐ บาท แต่วง
จะสามารถกู้เงินจากธนาคารได้โดยสะดวกเพียงร้อยละ ๕ คือนี้.

แต่สมมติว่า นายแดงต้องการที่จะสร้างโรงงาน และต้องการ
เงิน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อการนี้ ก็หาไม่ม้ทรัพย์สินใดเป็นประกันโดย
ทรัพย์สินนั้นม้ของเดกน้อย ถึงแม้ว่าเขาสามารถจะหาคนใดคนหนึ่งซึ่ง
เชื่อในความดีความชอบของเขาว่า เขาจะทำงานสำเร็จและยอมให้กู้ยืม
เงินเท่าที่ขอการกู้ก็ นายแดงก็ขังเสียชกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่า
ยอมของ ทั้งนเพราะผู้ให้ยอมคิดถึงการเสี่ยงภัยใน การ ให้กู้เงินมาก
กว่า นายแดงอาจลงมือขุดทวิช โกง หรือทำการผิดงให้ดอย่าง
โดย่างหนึ่งก็ได้.

เดกอนนายแดงจะเห็นว่า ในเรื่องค้าขายนั้น ถ้า
สามารถชำระชกเบี้ยในต้นเงินที่ขังในอัตราค่าได้นากเพียงไร โอกาส
ที่การค้านั้นจะสำเร็จและเชรชุกชกมมากจนเพียงนั้นด้วย แต่เพียงจะ
ให้กู้ยืมเงินเสียชกเบี้ยในอัตราค่า อีกหนึ่งจกของสามารถหาประกัน
อย่างใดให้แก่เขาแทน เหมือนเป็นคงนประกันกมส่วนสำคัญอย่างยิงในกรค้า
และเมื่อกาลค้าในประะเทศไทยขยายคักกว้างออกไปคองมสำคัญของการ
ประกันหรือขยายตัวเพิ่มตามไปด้วย.

ประกันแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ ๆ ได้สองชนิด คือ:-

- ๑. ประกันด้วยบุคคล

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

๒. ประกันด้วยทรัพย์สิน

๑. ประกันด้วยบุคคล

ถ้าประกัน

การประกันด้วยบุคคลอนึ่งคนหนึ่งคนเดียวเท่านั้นคือ คำประกัน คำประกันคือ การที่บุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนเข้าไปผูกพันรับผิดชอบในการชำระหนี้ของอีกคนหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่ตัวเขาเองไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับหนี้นั้น รายหนึ่งหรือไม่มีส่วนได้จากหนี้หนึ่งรายหนึ่งเลย อุตสาหกรรมนายแดง ตกลงการกู้เงินจากนายเขียว ๕๐๐ บาท แต่นายเขียวปฏิเสธการให้เงินแก่นายแดงจะหาอะไรมาประกันการกู้ได้ นายแดงขอร้องนายแก้ว ให้เขาไปประกันหนี้รายนั้น นายแก้วปรารถนาจะช่วยนายแดงก็ตกลงเป็นกลาง นายเขียวยกหนี้ให้นายแดงกู้ โดยมีสัญญาว่า เมื่อหมดกำหนดชำระ นายแดงไม่ชำระหนี้รายนั้นแดงนายแก้วจะชำระแทน การที่นายเขียวยินยอมให้กู้เงินก็โดยเห็นว่า นายแก้วผู้คำประกันเป็นคนมีเงินและจะชำระหนี้ ๕๐๐ บาทนั้นแก่ตนได้ ถ้าแต่นายแดงถูกหนีไม่เงินชำระ.

๒. ประกันด้วยทรัพย์สิน

ประกันด้วยทรัพย์สิน มี ๔ ชนิด

ประกันด้วยทรัพย์สินแบ่งออกได้เป็น ๔ ชนิด คือ:-

๑. จำนอง (Mortgage)
๒. จำนำ (Pledge)
๓. บริบูรณ์สิทธิ (Preferential right)
๔. สิทธิยึดหน่วง (Right of retention or lien)

การประกันด้วยทรัพย์สินทั้ง ๔ ชนิดนี้ จำนองและจำนำสำคัญ

ที่ส่ง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

๑. จำนอง ได้แก่ เมื่อลูกหนี้หรือคนหนึ่งคนใดได้นำเอาอสังหาริมทรัพย์ (immovable property) หรือสังหาริมทรัพย์บางชนิดที่คงจะคงอยู่เป็นอันคง มา เพ เป็นค้ำ มาประกันหนี้แก่เจ้าหนี้ โดยไม่ต้องมอบทรัพย์สินเช่นโฉนดให้แก่เจ้าหนี้.

๒. จำนำ คือ เมื่อลูกหนี้หรือคนหนึ่งคนใดได้นำอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าหนี้ค้ำไว้เพื่อประกันการชำระหนี้.

หรือกล่าวได้อย่างสั้น ๆ ว่า ถ้าท่านปรารถนาจะเอาอสังหาริมทรัพย์มาเป็นประกันของลูกหนี้เรียกค่าจำนอง แต่ถ้าเอาสังหาริมทรัพย์มาเป็นประกันแล้วเรียกว่าจำนำ.

จำนองและจำนำนั้นแตกต่างกับบรรลัมภ์และอสังหาริมทรัพย์ของจำนองและจำนำนั้นได้เกิดขึ้นในขณะที่ทำสัญญาประกัน โดยสัญญาโดยตรง แต่บรรลัมภ์และอสังหาริมทรัพย์นั้นได้เกิดขึ้นโดยวิธีการของกฎหมายไม่ได้เกิดโดยข้อสัญญา.

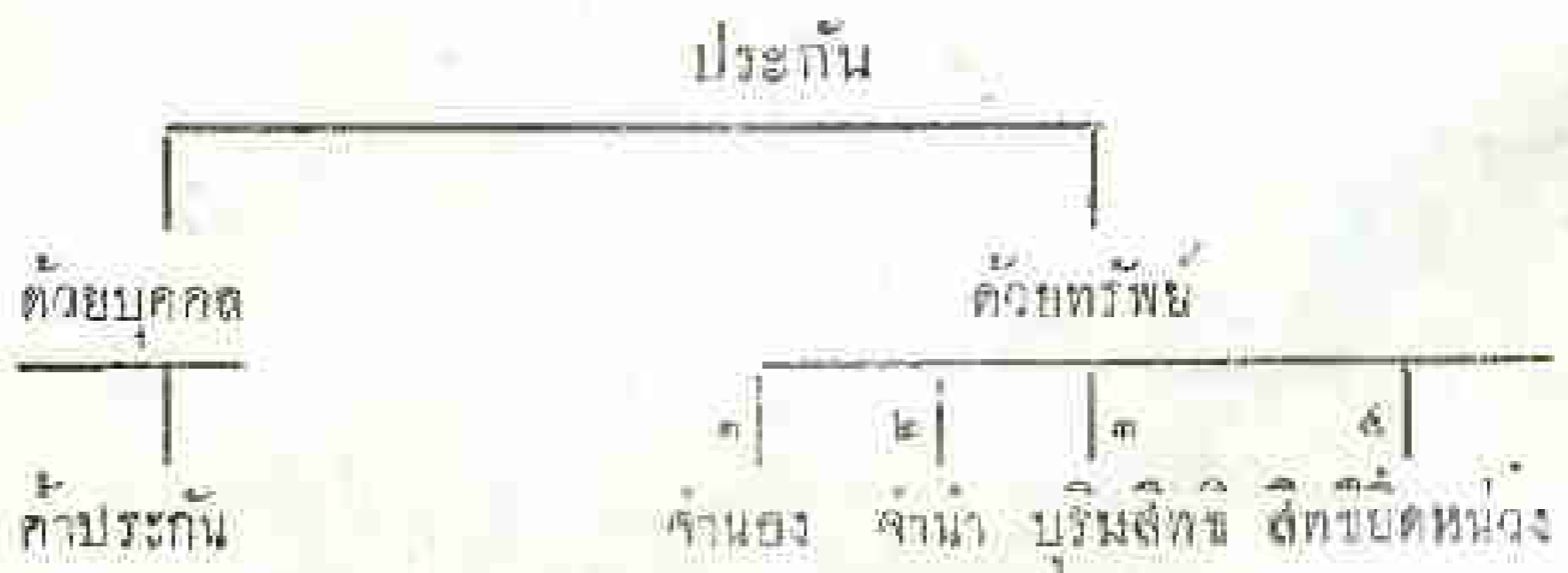
๓. บรรลัมภ์ นั้นคือเมื่อคนหนึ่งคนใดมีสิทธิที่จะได้รับการชำระหนี้ก่อนเจ้าหนี้เอง ทั้งนี้เนื่องมาจากลักษณะพิเศษ (Special nature) ของหนี้ หรือความจำเป็นพิเศษ ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ได้แก่ ใช้จ่ายในการทำศพ, ภาษี และเงินเดือนของคนใช้ เป็นต้น ซึ่งอาจที่จะเรียกให้ชำระก่อนเจ้าหนี้ธรรมดา.

๔. สิทธิยึดเหนี่ยว เป็นสิทธิของผู้ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลอื่นในกรณีที่บุคคลนั้นวางทรัพย์สินนั้นไว้ จนกว่าหนี้จะเกิดแต่ทรัพย์สินนั้นได้รับการชำระให้เสร็จสิ้นไป คืออย่าง นายแดงส่งนาฬิกาของ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

เขาไปก็ ช่างแกะภาพวาดได้ชื่อว่า ครอบครัวของนางพิกานน์ และอาจ
 ยึดห้องเขานางพิกานน์ได้ เมื่อกายของทไตแก่แล้วจึงแล้ว จนกว่า
 นายแดงจะได้ชำระค่าแก่. ซึ่งทายท่นองเป็นอัครทจระยิตเขาทรัพย์สินได้เพา
 นนไม่ใช้เป็นอัครทจระยิตทรัพย์สินน.

เค่า ไครงค่อไปให้ฮางเป็นประโยชน์ทจระททำให้เขาได้ในการแบ่งแยก
 ทรัพย์ของประกันได้บ้าง.

ค่าประกัน (Guarantee)

บทวิเคราะห์ศัพท์

บทวิเคราะห์ศัพท์ (Definition) ของค่าประกันอยู่ใน ม. ๒๗๐
 ดังต่อไปนี้ “สัญญาค่าประกันนั้นคือสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง
 เรียกว่า ผู้ค้ำประกันผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ในเมื่อถูก
 ทนไม่ชำระ” บทวิเคราะห์ศัพท์นั้นเข้าใจได้ไม่ยากนัก แต่ควรระมัด
 ระวังเป็นภาษาอย่างง่ายดังต่อไปนี้ “ผู้ค้ำประกันนั้นได้แก่บุคคลผู้ซึ่ง
 ให้สัญญาแก่เจ้าหนี้ว่า ถ้าถูกทนไม่ชำระหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันก็จะชำระ
 หนี้แทน”

เพื่อเป็นขุท ขากรณ์ ๓. กุญแจเงินจาก ๑. ๓๐๐ บาท ๓๐๑ บ. ได้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ค่าสัญญาแก่ จ. ถ้า ถ. ไม่ชำระหนี้ ๑๐๐ บาทแล้ว ป. จะชำระ
เงิน ๑๐๐ บาทแก่ จ. แทน ถ. ในตัวอย่างจะเห็นได้ว่า จ. เป็นเจ้าหนี้
ถ. เป็นลูกหนี้ และ ป. เป็นผู้ค้ำประกัน

ท่านจะเห็นได้ว่า ผู้ค้ำประกันไม่ได้เป็นลูกหนี้ เจ้าหนี้บุคคลที่
ยื่นขอสัญญา ซึ่งท่านในระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันเป็น
ผู้ให้สัญญาอันมีเงื่อนไข (Condition) แก่เจ้าหนี้ ถ้าลูกหนี้ไม่
ปฏิบัติตามสัญญาในอันจะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันจะเป็น
ผู้ชำระหนี้แทน สัญญาอันเป็นสัญญาที่มีเงื่อนไข และเจ้าหนี้มีสิทธิ
เรียกของให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้ ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ชำระ หรือ
ถ้าลูกหนี้ชำระหนี้แต่เพียงบางส่วน เจ้าหนี้ก็เรียกของให้ผู้ค้ำประกัน
ชำระส่วนที่ขาดได้

ผู้ค้ำประกันไม่เป็น
ลูกหนี้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสัญญาอย่างแท้จริง ๒ ฉบับ คือ ฉบับแรก
นั้นระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ซึ่งอาจคิดได้ว่า เป็นสัญญา
ประเภท สัญญาฉบับที่ ๒ นั้น ระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน
สัญญาฉบับที่ ๒ นี้ จะคงมีอยู่จนกว่าเวลาที่สัญญาฉบับที่ ๑ คงใช้
ได้อยู่ ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ หรือหนี้ได้ยุติลง เนื่องแต่เหตุ
ใด ๆ แล้ว สัญญาระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันก็เป็นอันหมดสิ้นลง
ในตัวเอง ทั้งนี้เพราะผู้ค้ำประกันเพียงแต่ตกลงยินยอมว่า จะชำระ
หนี้แทนลูกหนี้ไม่ชำระ เพราะฉะนั้นเมื่อหนี้ได้ชำระแล้วจึงนับ
เรียบร้อยแล้ว เงื่อนไขตามสัญญาฉบับที่ ๒ ก็ยุติลง ก็กล่าวได้ว่าสัญญา
ระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันหมดสิ้นไป และดังนั้นผู้ค้ำประกันก็

มี ๒ สัญญาคือสัญญา
หนี้และสัญญาที่ประ
กัน

การประกันตัวบุคคลและทรัพย์สิน

คดีพินิจจากหนังสือพิมพ์ไทยเนชั่น สัญญาระหว่างเจ้าหนี้ และผู้ค้ำประกัน
คือสัญญาค้ำประกัน ซึ่งลงมือระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน

อาจจะเขียนรวมกัน
บนกระดาษแผ่นเดียว

สัญญาระหว่าง ลูกหนี้กับ เจ้าหนี้ และสัญญาค้ำประกันอาจจะเขียน
รวมกันบนกระดาษแผ่นเดียวกันก็ได้ แต่อย่างไรก็ดี สัญญาทั้งสองมี
ค่าต่างกันเป็นสัญญาคนละสัญญาแยกหากจากกัน.

ต้องมีหนังสือเป็น
หลักฐานลงลายมือ
ผู้ค้ำประกันจึงจะ
ฟ้องได้

สัญญาค้ำประกันนั้นไม่ใช่สัญญาธรรมดา เป็นเพราะบุคคลภายนอก
นอกได้มาค้ำประกันบุคคลที่ระงับขโมยไป เช่น สัญญาค้ำประกัน
นี้ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน มิฉะนั้นแล้วกฎหมายก็
จะไม่ยอมให้สัญญาเช่นนั้นไว้ฟ้องร้องบังคับคดีในโรงศาลได้ ที่กล่าว
เช่นนี้ไม่ได้หมายความว่า สัญญาค้ำประกันที่ทำกันด้วยปากเปล่า ๆ นั้น
ไม่สมบูรณ์ แต่หมายความว่า ยกเว้นไว้แต่โดยมีหลักฐาน
เป็นหนังสือ (Written Evidence) ลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน ซึ่งแสดง
ว่าบุคคลนั้นได้เขาเป็นผู้ค้ำประกันแล้ว สัญญาเช่นนั้นก็ไม่อาจที่จะนำไป
ฟ้องในโรงศาลได้ หรือกล่าวโดยอีกอย่างหนึ่งว่า ศาลจะไม่รับฟัง
สัญญาค้ำประกันที่ทำกันด้วยปากเปล่า (oral contract of Guarantee)
จวบฟังสัญญาเช่นนั้นยกข้อเมื่อใดมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือ
ชื่อผู้ค้ำประกัน ดังนั้น - ถ้าในวันที่ ๑ พฤษภาคม ปี. ได้ทำสัญญาค้ำประกัน
ด้วยปากเปล่าคือ จ. เพชรเทศ ต. มคอ. จ. สัญญาค้ำประกันนั้นอัน
ไรได้ แต่มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม แต่ จ. จะฟ้องร้อง ปี.
ตามสัญญาไม่ได้ ทั้งนี้เพราะเขาไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือ
ชื่อ ปี. ผู้ค้ำประกัน (ดังที่บัญญัติไว้ใน ม. ๖๑๐ วรรค ๒) แต่ถา

การประกันตัวบุคคลและทรัพย์สิน

ฉันคิดว่าในฉันท ๓ มิถุนายน ป. เวียดนามหมายถึง จ. กว่างชฺยนิม
 สัญญาประกันที่หาชนคือยกปากเปล่าว่าเราได้สัญญาไว้เช่นแท้จริงแล้ว
 สัญญาเช่นว่าหนัก โสเนนหดฐานได้ เพราะเหตุที่เดหดฐานเป็น
 หนังสือเป็นสัญญาประกันอันปรากฏอยู่ในจดหมายที่ ป. เวียดนาม จ.
 ฉันท ๓ มิถุนายนนี้

ทำหลักฐานขึ้น
 ภายหลัง

มีปัญหว่า สัญญาประกันนั้นได้ทำขึ้น ในฉันท ๓ พฤษภาคม
 หรือ ฉันท ๓ มิถุนายน ซึ่งเปฉันท ป. เวียดนามตามท
 ชาวเขาได้กล่าวไว้ตอนต้นแล้วว่า สัญญาประกันที่หาด้วยปากเปล่า
 นั้นสมบูรณคงแก่ชณะที่สัญญาคือ ฉันท ๓ พฤษภาคม แต่มีอาจระ
 ณาไปฟ้องร้องเมืองคือยชาติหดฐานเป็นหนังสือเท่านั้น เปนตงฉาง
 น่าจะเป็นที่แจ่มแจ้งแก่ทวนแซฉฉา สัญญาของตนคงแต่ฉันท ๓
 พฤษภาคม ซึ่งความที่กล่าวไว้ในจดหมายฉันท ๓ มิถุนายน เป็น
 เพียงทำให้สัญญาซึ่งไม่อาจฟ้องร้องได้กลับกลายเป็นอาจฟ้องร้องได้เท่า
 นเอง

จากตัวอย่างที่ให้อ่างบน ท่านจะเห็นได้ว่า ทำไมจึงเป็นข้อ
 สำคัญให้อนที่จะเข้าใจว่า สัญญาประกันปากเปล่าเป็นสัญญาที่ใช้
 ได้สมบูรณ์แต่มีอาจระไซ่ฟ้องร้องไม่ได้ เพราะจำกัยหดงเนอหดก
 ฐานเป็นหนังสือแต่ยกมาชนฟ้องร้องได้ ถ้าหากว่าสัญญาปากเปล่า
 เป็นโมฆะแล้ว หดฐานเป็นหนังสือภายหลังก็เป็นโมฆะด้วย

สัญญาประกันไม่จำเป็นจะต้องทำเป็นแบบพิเศษอย่างใดแต่มี
 ๑๖ ดังชาวเขากกล่าวไว้แล้ว สัญญานั้นจะไม่พอนำชนฟ้องร้องได้จน

ไม่ต้องทำเป็นแบบ
 พิเศษ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

กว่าจะได้มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายชื่อยุคาประกันก็ตาม ข้อสำคัญ
ทั้งหมดอยู่ที่ว่าผู้ค้ำประกันแสดงความยินยอม โดยแจ้งชัดในอันที่จะชำระ
หนี้ของลูกหนี้เป็นดวยดกษณอักษร ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ (ดูฎีกา
ที่ ๑๓๑/๒๔๗๐)

ถ้ามีข้อสงสัยศาลต้อง
แปลสัญญาค้ำประกัน
ให้เป็นประโภชน์แก่ผู้
ค้ำประกัน

สัญญาค้ำประกันคำผิดของข้อความโดยเคร่งครัด และถ้ามีข้อ
สงสัยอะไรแล้ว ประโภชน์ที่ได้จากข้อสงสัยนั้นเป็นของผู้ค้ำประกัน
(ดูฎีกาที่ ๓๐๑๗/๒๔๗๒ และที่ ๓๐๑๘/๒๔๗๔) เหตุผลที่ว่าทำไมจะ
ต้องตีไปในทางให้ประ โภชน์แก่ผู้ค้ำประกันนั้นคือ โดยเหตุที่ว่าเขาคงเป็น
ผู้รับผิดชอบใน อันชำระ หนี้บุคคล นั้น โดยที่เขา เองมีโอกาสนั้น พ้นหนี้โดย
เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ค้ำประกันจึงอาจได้รับประ โภชน์ในโอกาสที่ข้อความใดๆ
อันเป็นข้อนำสงสัย

ผู้ค้ำประกันจะบอก
เลิกสัญญาค้ำประกัน
ด้วยตนเองมิได้

เมื่อสัญญาค้ำประกันได้พาดจรบเรียบร้อยแล้ว ผู้ค้ำประกันจะเลิก
สัญญาอันเสียด้วยตนเองมิได้ จะเลิกได้ก็แต่เมื่อได้รับความยินยอม
ของเจ้าหนี้ ทั้งนี้เพราะสัญญาอันเป็นสัญญาของฝ่าย ซึ่งเจ้าหนี้ได้ให้
ดูการยกยอเงิน โดยที่เชอถของผู้ค้ำประกัน อันมีความจริงก็เช่นไปตาม
กฎหมายที่ว่าด้วยสัญญาทั่ว ๆ ไปนั่นเอง

ต้องเป็นหนี้สมบูรณ์จึง
จะได้ค้ำประกัน

การค้ำประกันจะมีได้ก็เฉพาะแต่หนี้อันสมบูรณ์ (valid obliga-
tion) นอกนั้นก็หาพระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ไม่สมบูรณ์แล้ว จะมี
สัญญาการประกันขึ้นไม่ได้เลย เป็นต้นว่าไม่อาจจะมีการค้ำประกันหนี้
อันเกิดจากการพนัน หรือหนี้ซึ่งใช้ไม่ได้ตามกฎหมาย แต่ก็ไม่มี
อะไรแปลกกว่าธรรมเนียมในเรือน เพราะเหตุผลตามที่กล่าวมาแต่จะว่า

ผู้ค้าประกันรับผิดชอบเจ้าหนี้คือเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ของเขา เมื่อถึง
วันหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ของลูกหนี้คนอื่นโดยหนึ่ง ย่อมเพียงแต่หนีหนี้เป็น
โมฆะ (void) ก็ไม่มีหนี้จนใดสำหรับการค้าประกันอีกต่อไป จำเป็น
คือต้องมีหนี้สมบูรณ์เสียก่อนจึงจะประกันหนี้กันได้

แต่ในวรรค ๓ ของมาตรา ๖๕๓ (ป.พ.พ.) บัญญัติไว้ว่า "หนี้
อันเกิดแก่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันตนนั้นเพราะทำด้วยความจำยอมผิด หรือ
เพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้น ก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้
ถ้าหากว่าผู้ค้าประกันรู้เหตุจำยอมผิด (mistake) หรือไร้ความสามารถ
(incapacity) นั้นในขณะที่เขาทำสัญญาผูกพันตน" นี้คือว่า ใน
สัญญาอันเป็นโมฆะอันเนื่องแก่จำยอมผิด หรือไร้ความสามารถ แต่
ไม่ถึงกับว่าหมิ่นเป็นโมฆะเสียไปทีเดียว หนี้ชนิดนี้ก็สามารถจะเข้า
ค้าประกันได้ตราบเท่าความเป็นจริงหมิ่นเป็นโมฆะ (Voidable) อาจ
จะยกตัวอย่างได้ว่า ลูกหนี้จงใจผิด หรือผู้ขายได้เข้าทำสัญญา
ชนิดที่ไม่ผูกมัดเขา แต่ผู้ค้าประกันอาจให้สัญญาการค้าประกันอย่าง
สมบูรณ์แก่หนี้อันเกิดแก่สัญญาเช่นนี้ และสัญญาผูกพันผู้ค้า
ประกัน แต่ทว่าหนี้ของปรารถนาว่าเขาได้รู้ถึงความจำยอมผิด หรือ
ไร้ความสามารถเช่นนั้น ในขณะที่เขาทำสัญญาการค้าประกัน ไม่ส่งผล
ทำให้สัญญาการค้าประกันเสียไปเลย แต่หากผู้ค้าประกันไม่รู้ถึงข้อจำยอม
ผิดหรือการไร้ความสามารถในขณะที่ทำสัญญาแล้ว สัญญาการค้าประกัน
ก็ใช้ได้เลย

สัญญาประเภททำตัว
ความจำยอมผิด หรือ
เป็นผู้ไร้ความสามารถ
ก็ค้าประกันได้

การค้าประกันหนี้สำหรับหนี้ในภายหลัง หรือหนี้ที่เงินได้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ที่ประกันทรัพย์สินภายใน
หน้าหรือที่มีเงื่อนไขใด

เพื่อเป็นยพชรากรรม ครอบคลุมอย่างดังนี้ ป. ไปหา จ. และแจ้งแก่ จ.
ว่าจะไปต่างประเทศ และแสดงความประสงค์ ขอเข้าค่าประกันเงิน
ใด ๆ ที่ ต. ซึ่งเป็นหุ้นส่วน (Partner) ของเขา (ป.) อาจยินยอม
มาเพื่อกิจการค่าของห้าง ถ้า ป. ทำสัญญาประกันแก่ จ. เพื่อ
หนี้ใด ๆ ซึ่ง ต. อาจก่อให้เกิดในภายหน้าแล้ว สัญญาเช่นนั้นผูก
พัน ป. ในเมื่อ ต. ได้ยินยอมเงิน จ. ตามข้อความที่กล่าวในสัญญา
ถ้า ต. มีได้ยินยอมเงินจาก จ. เลย หักไม่เกิดขึ้น เป็นค่างงอนใจกรม
อาจจะล่าช้าจนได้ สัญญาประกันที่ตอบบริดจอยเงินไว้เช่นนั้นก็ไม่มีผล

เมื่อสัญญาระหว่างเขา
กับ และลูกหนี้ก็หมด
ไปสัญญาประกันก็
หมดไปด้วย

เมื่อสัญญาระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ตั้งลง สัญญาประกัน
ก็ตั้งลงด้วย และข้อไปก็ไม่อาจจะนำไปใช้สำหรับหนี้อื่น ๆ ได้
จะเป็นอย่างเช่นเคยจนถ้าเจ้าหนี้และลูกหนี้แก้ไขสัญญาระหว่างเขาให้เป็นไป
อย่างอื่น โดยปราศจากการได้รับอนุญาตยินยอมของผู้ที่ประกันแล้วผู้
ประกันก็หลุดพ้นจากค่างงอนบริด

สัญญาต้องมิใช่ข้อความ
ชัดเจน

อันสัญญาประกันนั้น จะกระเทาะจากขบวนการของบุคคลใด ๆ
นั้นไม่ได้ จะต้องมิสัญญาโดยชัดเจนแสดงว่า ผู้ที่ประกันได้ตั้งใจ
ในขณะที่ทำสัญญาว่า เขาขอมอบหนี้ของตนในคืนของลูกหนี้ คือ จะชำระ
หนี้แทนในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้มัน . เพียงแต่ ป. บอก จ. ว่า ต. เป็น
คนซื่อสัตย์ซึ่งเที่ยงตรงในการชำระหนี้ของมัน ไม่เป็นถาวรเพียงพอ
เพียงเท่านั้นทำให้ ป. ต้องกลายเป็นผู้ค้ำประกันได้เสีย แม้ว่า จ. จะ
ป. ทริบรอนว่า ต. เป็นคนซื่อสัตย์แล้ว ได้ยินยอมเงินไป หัก ป. จึงใจ
โทษ จ. ป. ก็ยังคงไม่คิดขอมอบหนี้ของตนในคืนของ จ. นั้นเอง แต่

บุคคลใดได้แสดงโดยชัดแจ้งว่าเขายอมรับผิดที่จะชำระหนี้ของลูกหนี้ไม่ชำระ เพียงเท่านี้ก็พอพียงพอให้เกิดสัญญาประกันขึ้นแล้ว

ไม่มีกรรมจำเป็นแต่อย่างใดเลย ที่ต้องให้ลูกหนี้หรือจำเลยประกันหนี้ของเขา ถ้าคนใดเข้ามามีสัญญาประกันโดยลูกหนี้ใหม่ สัญญาจะกว้างเขากันและกันลงเป็นอย่างไรก็ตามไม่เปลี่ยนแปลง และความรับผิดชอบของลูกหนี้ยังคงเป็นอย่างเดิมตราบเท่าที่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้จนหมดและผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทนแล้ว ผู้ค้ำประกันก็มีสิทธิโดยนัย (a right of recourse) เท่าจำนวนหนี้ที่เขาชำระเอาจากลูกหนี้ได้ ความจริงในเรื่องนี้ลูกหนี้หรือจำเลยไม่รู้สึกตามไม่แตกต่างกันเลย

ลูกหนี้อาจจะไม่มีเงินอันจำเป็นประกันหนี้ของเขา

ในมาตรา ๒๑๒ วรรค ๓ บัญญัติว่า "ท่านว่าบุคคลจะยอมเขาเป็นผู้รับเงื่อนไข คือเป็นประกันของลูกหนี้คนหนึ่งก็เช่นเดียวกันหมายความว่า ถ้าลูกหนี้และผู้ค้ำประกันไม่ชำระหนี้แล้ว ผู้รับเงื่อนไขจะต้องชำระหนี้แทนบุคคลทั้งสอง ภายใต้บังคับที่ผู้รับเงื่อนไขชำระหนี้แทนแล้วผู้ค้ำประกันไม่โดยนัยเอาจากลูกหนี้และผู้ค้ำประกันได้ (ดูฎีกาที่ ๒๕/๒๕๕๖) ผู้รับเงื่อนไขนั้น คือ ผู้ค้ำประกันที่เจ้าหนี้ค้ำประกันคนแรก

ผู้รับเงื่อนไข

บุคคลหลายคนอาจเข้าค้ำประกันลูกหนี้คนหนึ่ง ในหนึ่งอันเดียวกันและไม่จำเป็นต้องชำระหนี้แทนเจ้าหนี้สัญญาค้ำประกันในอัตราเดียวกัน บุคคลเหล่านั้นอาจเป็นลูกหนี้รวมกัน (Joint debtors) แต่แต่ละคนต้องรับผิดชอบในหนี้ทั้งหมดคือเจ้าหนี้ แต่ในระหว่างเขาเองเขาต้องรับผิดชอบส่วนเท่ากัน ดังนั้นถ้าหากมีผู้ค้ำประกัน ๔ คน และเจ้าหนี้ได้เรียก

ผู้ค้ำประกันหลายคน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ชำระหนี้จากนาย ก. ผู้ค้าประกันคนหนึ่ง นาย ก. ก่อร่างฟ้องผู้ค้า
 ประกันอีก ๓ คนเพื่อเรียกส่วนที่เช่าเหมาหนี้ของชำระหนี้หนี้ นน คือ
 ทุกคนคงรับผิดชอบจำนวนหนี้ทั้งหมดคือ เจ้าหนี้แต่ในระหว่าง กันเองแล้ว
 ทุกคนรับผิดชอบเพียงส่วนที่เช่า ๆ กันนั่นเอง ข้อความละเอียดของ
 กฎหมายที่ว่าด้วยลูกหนี้รวม ให้ดู ม. ๒๘๐ และต่อ ๆ ไป

ถ้าสัญญาการประกันไม่
 จำกัดความรับผิด ก็
 ต้องลบล้างคอกเบี้ย
 ค่าสินไหมทดแทน ฯ

ถ้าสัญญาการประกันไม่เจือจางโดยเด็ดขาด ความที่ข้าพเจ้าได้
 กล่าวมาข้างต้นแล้ว ผู้ค้าประกันรับผิดชอบในหนี้หนี้แทนที่ลูก
 หนี้ผู้เช่าการชำระหนี้ ถ้าผู้ค้าประกันใดวางเงินไว้ ในสัญญาอย่าง
 ไรแล้ว ความรับผิดชอบของเขาจะเริ่มขึ้นเมื่อเงินในหนี้เงินสำเร็จลง
 เพื่อเป็นอุทธรณ์ ถ้าผู้ค้าประกันสัญญาว่า "ข้าพเจ้าขอรับประกัน
 การชำระหนี้แก่ท่าน (เจ้าหนี้) ในหนี้ซึ่ง ต. ตาชน ก็คือเมื่อข้าพเจ้าได้
 รับเงินจากบิดาของข้าพเจ้า" ในตัวอย่างนี้จะยังไม่รับผิดชอบใน
 เมื่อหนี้แก่ท่านชำระ ถ้าในขณะนั้นผู้ค้าประกันยังไม่ได้รับเงินจาก
 สัญญาการประกันจะมีผลบังคับ ก็คือเมื่อผู้ค้าประกันคนนั้นได้รับเงินจาก
 จากบิดาของเขา (คือ เงินในของสัญญาหนี้สำเร็จแล้ว) ถ้าสัญญา
 การประกันนั้นเป็นสัญญาที่ไม่จำกัดความรับผิดแล้ว การรับประกันนั้น
 ของคุณถึงคอกเบี้ย (interest) ค่าสินไหมทดแทน (Compensation)
 ซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ คือชดเชยค่าการระมัดระวังเป็นข้อบกพร่องที่นาย
 ก. จะต้องรับผิดชอบในค่าการกระทำที่เพิ่มค่า (costs of action)
 ซึ่งลูกหนี้จะต้องใช้ให้แก่เจ้าหนี้ด้วย แต่ถ้าการฟ้องร้องใดนั้นโดย
 โจทก์ (เจ้าหนี้) ไม่ได้เรียกผู้ค้าประกันให้ชำระหนี้ก่อนแล้ว ผู้ค้า

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ประกันที่หาต้อง รับผิดชอบในกรณี ใช้ค่าอาชญากรรม เพิ่มพูนไม่ (ดู ม. ๖๔๓, ๖๔๔) การที่ผู้รับประกันต้องรับผิดชอบในสิ่งเหล่านี้ด้วย ก็ เพราะสิ่งเหล่านี้เกิดมาจากเหตุโดยตรง และถูกหนักของรับผิดชอบ เช่นนั้นด้วย มนุษย์จะยอมอย่างเดียวกับผู้รับประกันไม่ต้องรับผิดชอบอาชญากรรมเพิ่ม ถ้าหากว่าเจ้าหนี้ได้ฟ้องลูกหนี้โดยศาลก่อนที่จะเรียกให้ผู้รับประกันชำระหนี้ จนนักเช่นการยึดทรัพย์แล้ว เจ้าหนี้ไม่ควรถือสิทธิเรียกให้ผู้รับประกันชำระค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ถ้าเจ้าหนี้จะชำระหนี้จน ชั่วแต่เมื่อ เจ้าหนี้ ไม่ให้ โอกาสแก่ผู้รับประกัน ชำระหนี้ก่อน ฟ้องร้องลูกหนี้ ก็ควรที่ผู้รับประกันไม่ต้องรับผิดชอบในค่าอาชญากรรมเพิ่ม (costs) นั้น.

เมื่อ ผู้รับประกันไม่ ต้อง รับผิดชอบใน ค่า อาชญากรรม เพิ่ม ของลูกหนี้

แต่ยกทางหนึ่ง ถ้าสัญญาประกันเพียงใดเพียงหนึ่ง เช่นผู้รับประกันสัญญารับผิดชอบ (ค่าประกัน) เพียงไม่เกิน ๑๐๐๐ บาท หรือ ขอรับผิดชอบแค่เพียงดอกเบี้ยจนเกิดเหตุหนี้เท่านั้นแล้ว เขาก็ควรรับผิดชอบเท่าจำนวนที่เขาคงต้องรับผิดชอบ เมื่อเจ้าหนี้แต่ผู้ค่าประกันได้ทำสัญญาประกัน และในสัญญาประกันนั้นยอม ให้ผู้รับประกันรับผิดชอบจำกัดอยู่ในจำนวนใดจำนวนหนึ่ง ถ้าหากบังคับให้ผิดเกินไปอย่างนั้น ก็จะมีผลความผิดอาชญากรรมได้อย่างไร.

อาจรับประกันเพียง ส่วนหนึ่งของหนี้

ถ้าผู้รับประกันชำระดอกเบี้ยและค่าอื่นใหม่ทดแทน หรือ การระงับหนี้อันเป็นอุปสรรคของหนี้ (all charges accessory to the debt) ซึ่งจำเป็นจะต้องชำระแล้ว หนี้นั้นก็ย่อมหมดสิ้นลง (discharged) ถูกหนักหนาคงพ้นไป (released) แล้วค่าผู้รับประกัน

ถ้าผู้รับประกันชำระ หนี้ ทุ ก หมด ไป

ชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนแล้ว หนี้ที่เหลือทำโดยลูกหนี้คงต้องรับผิดชอบ
เจ้าหนี้ในส่วนที่เหลือนั้น

ผู้รับประกันหลายคน
อาจจะตกลงว่าคนหนึ่ง
จะรับผิดชอบในจำนวนเงิน
หนึ่งพันเท่าใดก็ได้

ทว่าด้วยหนี้รายเดียวแต่ผู้ค้ำประกันหลายคนดังที่กล่าวมาข้าง
บนนั้น ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันหลายคนตกลงค้ำประกันเฉพาะเพื่อหนี
บางส่วน หรือค้ำประกันเฉพาะดอกเบี้ยแล้ว ผู้ค้ำประกันเหล่านั้นไม่
ต้องรับผิดชอบในหนี้ทั้งหมดเสมือนหนึ่งเป็นลูกหนี้รวม แต่คงรับผิดชอบ
ส่วนที่เขาคงรับผิดชอบ ตัวอย่าง สมมติว่า มีผู้ค้ำประกัน ๓ คน คือ
ก. ข. ค. ซึ่งเขาค้ำประกันหนี้ ๑๐๐๐ บาท แต่ ก. คงค้ำประกันเพียง
จำนวนเงิน ๕๐๐ บาท ข. ค้ำประกัน ๖๐๐ บาท ค. เขาค้ำประกัน
ดอกเบี้ย เป็นเงิน ก. ข. ค. ไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ทั้งหมดเสมือนหนึ่ง
เป็นลูกหนี้รวม คงที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๘๖ แต่รับผิดชอบเท่าจำนวนเงินที่ผู้ค้ำประกัน
ยอมรับผิดชอบ คือ ก. ๕๐๐ บาท ข. ๖๐๐ บาท ค. ดอกเบี้ยทั้งหมด.

ผลก่อนชำระหนี้

เจ้าหนี้จะบังคับการ
ชำระหนี้ก่อนถึง
กำหนดชำระไม่ได้

เมื่อลูกหนี้ผิด เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะบังคับการชำระหนี้ (enforce
payment of the debt) จากผู้ค้ำประกันได้ เจ้าหนี้จะบังคับการ
ชำระหนี้จากผู้ค้ำประกันก่อนถึงกำหนดชำระหนี้ (before the debt falls
due) หาได้ไม่ ทั้งนี้เพราะผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบในหนี้แต่เพียง
เวลาต่อหนี้ไม่ชำระหนี้ และถ้ามองหนี้ไม่ของชำระหนี้จากจาก
กำหนดชำระ คงหนีผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องชำระหนี้ก่อนหนี้โดย เป็น
เช่นจึงเป็นไปได้ที่จะทวงหนี้ (demand payment) จากผู้ค้ำประกัน
กัน โดยที่ยังไม่ทราบว่าจะชำระหรือไม่ชำระหนี้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

แต่ถ้าเจ้าหนี้และลูกหนี้ได้ตกลงกันเป็นพิเศษว่าจะชำระหนี้กันก่อนถึงกำหนดชำระตามสัญญาเดิม และมีค่าประกันมิได้ทราบหรือมิได้ยื่นขอมตามข้อตกลงนี้ ถึงแม้ว่าเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระตามข้อตกลงกันใหม่ ลูกหนี้ของเจ้าหนี้จะรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระตามสัญญาเดิม ก็ขออย่างสมมติว่า ๑. กู้ยืมเงินจาก ๑. ๑๐๐๐ บาท และ ๒. ได้เข้าค่าประกันหนึ่งรายน ข้อตกลงกันว่ากำหนดชำระหนี้จะลงกักขังเมื่อ ๓ ปี นับแต่วันเซ็นสัญญาได้ผ่านไปแล้ว เป็นตงหนนพกมกำหนด ๓ ปี และมีค่าประกันจะรับผิดชอบในการชำระหนี้เมื่อหมด ๓ ปีไปแล้วตามสัญญา (ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้) ถ้าสมมติว่า ๑. และ ๑. ได้ตกลงกันเป็นพิเศษต่างหากจากสัญญาเดิม โดยที่ ๒. ไม่ทราบข้อตกลงใหม่นี้ ถ้าสมมติว่า ๑. ได้สั่งจากอเมริกาได้มาถึงก่อนเวลา ๓ ปีตามสัญญาเดิมหมดไปแล้ว ๑. จะชำระหนี้รายนให้ ๑. สมมติด้วยไปอีกว่าสั่งจากอเมริกาได้มาถึงภายหลังที่ได้เซ็นสัญญาเดิมกัน (คือ นับจากวันกู้ยืมเงิน) ๓ เดือน ๑. ก็ผูกพันตามข้อตกลงใหม่จะต้องชำระหนี้ให้แก่ ๑. ในกรณีที่สั่งมาถึง ก็ขมภายหลังที่ได้กู้ยืมกันมาแล้ว ๓ เดือน ส่วน ๒. ผู้ค้ำประกันนั้น ไม่ทราบข้อตกลงใหม่นี้ ถ้า ๑. ไม่ชำระหนี้ขมได้ ก็ยังหาต้องรับผิดชอบชำระตามกำหนดเวลาที่ ๑. กับ ๑. ตกลงกันภายหลังกันไม่ ๒. จะต้องชำระให้กักขังเมื่อ ๓ ปีนับแต่วันทำสัญญากู้ยืมได้ล่วงพ้นไปแล้ว.

จะเพิ่มภาระในหนังสือแก่ผู้ค้ำประกันหาได้ไม่ นอกจาก ผู้ค้ำประกันยินยอม

ถ้าสมมติว่า ๑. กู้ยืมเงินจาก ๑. ๑๐๐ บาท โดยให้ค้ำประกันว่าจะ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ชำระหนี้ภายในเวลา ๓ ปี ป. เป็นผู้ค้ำประกันทรัพย์สิน แต่เจ้า ก.
 ตกดงจะเอาทรัพย์สินหนึ่งมาจำนำเป็นการ ประกันหนี้รายนพภายในเวลา
 ๑ เดือน ป. ไม่ได้เห็นในข้อตกลงประการหลังนี้ ถ้า ก. ไม่ได้นำทรัพย์สิน
 มาจำนำประกันหนี้รายนพแก่ จ. ภายในเวลา ๓ เดือน ก. จะต้องรับผิดชอบ
 ชำระหนี้ทันที คือรับผิดชอบชำระหนี้ภายหลังจากการกลับมาแล้ว ๑ เดือน
 ทั้งนี้เพราะ ก. ต้องผูกพันตนชำระหนี้ตามข้อตกลงใหม่ ส่วน ป. ผู้
 ค้ำประกันนอกรายของรับผิดชอบภายในกำหนดเวลาหลังนี้ไม่ รับผิดชอบ
 ต่อเมื่อ ๓๓ เดือนนับแต่วันผูกมัดจึงต้องพ้นไปแล้ว

ลูกหนี้ และเจ้าหนี้ จะทำสัญญา ส่วนตัว เพิ่มภาระ โทหนัดแก่ผู้ค้ำ
 ประกันไม่ได้ แต่อาจผู้ค้ำประกัน ได้เห็นและยินยอมตามข้อ
 เสนอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข ผู้ค้ำประกันผูกพันตามข้อตกลงนี้

ถ้าผู้ค้ำประกันตกลงชำระหนี้แก่เจ้าหนี้มากกว่าจำนวนหนี้
 ที่ผูกมัดแก่เจ้าหนี้แล้ว สัญญาระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันตั้งความจ
 สมบูรณ์เกิดขึ้นเพียงบางส่วน ก็ข้อสัญญานี้จะ ไร้บังคับได้ภายในขอบ
 เขตของจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้ผูกมัดแก่เจ้าหนี้เท่านั้นเอง สมมติว่า ก. ฎ
 ยืมเงินจาก จ. ๓๐๐๐ บาท ป. เป็นผู้ค้ำประกันตกลงจะชำระหนี้ให้ จ.
 ๓๕๐๐ บาท แทน ก. ถ้า ก. ไม่ชำระ จ. มีสิทธิเรียกร้องจาก ป. ได้
 เพียงเท่าจำนวนหนี้ คือ ๓๐๐๐ บาทเท่านั้น อีก ๕๐๐ บาทนั้น จ. ห้าม
 สิทธิจะเรียกเอาจาก ป. ไม่ ทั้งนี้เพราะหากผู้ค้ำประกันควรที่จะ
 รับผิดชอบเท่าจำนวนหนี้ของลูกหนี้ ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ แต่ผู้ค้ำประกัน
 ได้ชำระหนี้ไป ๓๐๐๐ บาทแล้ว ผู้ค้ำประกันก็หลุดพ้น หนี้ของลูก

ถ้าผู้ค้ำประกันตกลงจะ
 ชำระมากกว่าจำนวน
 หนี้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

หม่อมหลวงชยชิต เมฆใหม่ทบทไม้มการทวประกัน

ตามธรรมเนียมเดิมไม่ชอบ แจงแก่ผู้ทวประกันว่า ลูกหนี้คนใดจะ
ไม่จำเป็นต้องทวงถามชำระหนี้จากผู้ทวประกัน ก่อนชำระหนี้
จนสิ้นขาด แต่จะเบี่ยงการทวงถามมาทำกับชกต่าง โทษการประกันชำระ
หนี้หนี้เสียก่อนขาดจนสิ้นขาดซึ่งทำ ความลำบากและการร้นเปิดของอย่าง
ไม่จำเป็นแก่เจ้าหนี้จนเจ้าหนี้ควรสงสัยเสีย แต่บางครั้งก็เป็นการ
จำเป็นอย่างหนึ่ง ทดของนักคิดชน พ้องร้อง โดยผู้ทวประกัน เป็นจำเลย โดย
เร็วที่สุด จึงเป็นคดียุทธาเช่นนี้ในเมื่อเกรงว่าผู้ทวประกันจะ โยกย้ายทรัพย์สิน
ของเขาออกไป นอกประเทศ ซึ่งอยู่นอก ขอบเขตอำนาจศาลไทย
หรือใน เมื่อเกรงว่าการ ชก ขาเพียงเล็กน้อยนั้น พาความ เสียหายแก่คดี
อย่างมาก

เจ้าหนี้ควรบอกให้ผู้ทว
ประกันชำระก่อนฟ้อง
ผู้ทวประกันต่อศาล

คืออย่าง ดังปรากฏว่า เมื่อผู้ทวประกันทราบว่า ลูกหนี้ไม่
ชำระหนี้แก่เขาแล้วผู้ทวประกัน เขาจะฟ้องชำระหนี้แทน ทราบดังนี้
เขาก็เริ่มคิดถึงทรัพย์สินของเขาออกนอกประเทศก็อย่างเร่งรีบ ในกรณี
เช่นนี้เขาเป็นขอร้องถึงเจ้าหนี้คนหรือผู้ทวประกันโดยไม่ชักช้า ก่อน
จะไปเสียเวลาทวงถามให้ผู้ทวประกันชำระหนี้

ถ้าหาก ในสัญญาฉบับมีข้อความกล่าวไว้เป็นพิเศษว่า ในเมื่อลูก
หนี้คนใดเจ้าหนี้ของชกต่างและผู้ทวประกัน และเรียกให้ผู้ทวประกัน
ชำระหนี้แทนก่อนที่ชกจะนำคดีขึ้นสู่ศาล เช่นนี้เจ้าหนี้ของชกต่าง
เงื่อนไขในสัญญาฉบับ ก่อนนำคดีสู่ศาลต้องเรียกชกและผู้ทวประกัน
ชำระหนี้เสียก่อน ถ้าผู้ทวประกันของชกไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงควร

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ฟ้องร้องผู้ค้ำประกัน ท่านจะเห็นได้ว่าหน้าที่เช่นนี้ไม่ได้เกิดจากกฎหมายพิเศษเท่านั้น แต่เกิดจากเงื่อนไขอย่างธรรมดาในสัญญา

แต่ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันไม่อาจจะทราบได้ว่าเมื่อใดจะต้องถึงกำหนดชำระหนี้ หรือจำนวนหนี้เท่าไร แต่จะทราบแต่ยกชื่อเจ้าหนี้บอกในกรณี เช่นนี้เป็นหน้าที่ของเจ้าหนี้ที่จะต้องเรียกกรรมการชำระหนี้จากผู้ค้ำประกันก่อนพอที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาล ตัวอย่าง สมมติว่า นาย ก. ได้ยืมรถยนต์คันหนึ่งจากนาย จ. และให้สัญญาแก่นาย จ. ว่า เขาจะรับผิดชอบในการเสียหายใด ๆ อันอาจเกิดขึ้นแก่รถยนต์คันนั้น ฝ่ายนาย ป. ได้เข้าทำสัญญากับนาย จ. ว่า ถ้า นาย ก. ไม่อาจชำระค่าเสียหายดังกล่าวแล้ว เขาก็จะชำระให้แทน กรณีเช่นนี้นาย ป. ก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้ค้ำประกันนาย ก. เพื่อป้องกันไม่ให้นาย ก. ต้องมาติดขัดกับเหตุอันร้าย และนาย ก. ถึงแก่ความตายในอุบัติเหตุเช่นนั้น และปรากฏว่านาย ก. ไม่มทรัพย์สินเพียงพอที่จะเป็นค้ำช่อมแซมตัวรถยนต์นั้นได้ เช่นนาย ป. ผู้ค้ำประกันก็ต้องรับผิดชอบชำระค่าซ่อมแซมรถยนต์แทน แต่ นาย ป. ไม่อาจจะทราบค่าเสียหายค่าซ่อมแซมว่ามากน้อยเท่าใด ถ้าเจ้าของรถคือนาย จ. ไม่บอกให้รู้ ในกรณีเช่นนี้เป็นหน้าที่ของนาย จ. ที่จะต้องเรียกกรรมการชำระหนี้ค่าเสียหายจากนาย ป. ก่อนที่จะฟ้องนาย ป. มิฉะนั้นศาลอาจจะพิพากษาให้ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นอันหายไป (คือไม่ต้องให้ผู้ค้ำประกันชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนเจ้าหนี้)

เวลานี้เราแต่กรณีพิเศษแล้ว เจ้าหนี้ควรจะเรียกกรรมการชำระหนี้จากผู้ค้ำประกัน ก่อนที่จะนำคดีขึ้นฟ้องร้อง เพราะเหตุว่าผู้ค้ำประกัน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

อาจชำระหนี้ได้ตามความเรียกร้องนั้นได้ในกรณีเช่นลวงหรือตกเตียงชอชง
ยากด่าข่มขืน อนึ่งถ้าเจ้าหนี้ไม่เรียกชำระหนี้เอาจากผู้ค้ำประกัน
ก่อนแล้ว ผู้ค้ำประกันก็ไม่ต้องรับผิดชอบในลาภหรือทรัพย์สินซึ่งถูกยึด
ของชำระแก่เจ้าหนี้ตาม พ. ๖๗๕

เมื่อถูกฟ้องคดี เจ้าหนี้เอาชำระค่าได้ ๓ ทางดังนี้

เมื่อถูกฟ้องคดี

๑. ฟ้องถูกหนีเพื่อให้ชำระหนี้แต่ผู้เดียว และฟ้องผู้ค้ำประกันใน
หนี้เพื่อ อนัดถูกหนีไม่ชำระ

๒. ฟ้องผู้ค้ำประกันแต่ผู้เดียว และแล้วฟ้องถูกหนีในหนี้
เพื่อของผู้ค้ำประกันไม่ชำระ

๓. ฟ้องถูกหนีและผู้ค้ำประกันร่วมกัน (ดูฎีกาที่ ๕๘/๓๓๕)

ผู้ค้ำประกันหลายคน

ถ้าผู้ค้ำประกันมากกว่าคนหนึ่งขึ้นไป ผู้ค้ำประกันคนหนึ่งต้อง
รับผิดชอบเจ้าหนี้ เช่นเดียวกับถูกหนีรวม ตั้งค่าพเจ้าได้บรรยายมา
แล้วแต่แบ่งตน และถ้าความรับผิดชอบของเขาทั้งหมดนั้นไม่จำกัดแล้ว ผู้
ค้ำประกันแต่ละคนต้องรับผิดชอบในหนี้ทั้งหมดต่อเจ้าหนี้ เจ้าหนี้ชอบที่จะ
เลือกฟ้องผู้ค้ำประกันคนหนึ่ง แต่คนเดียวให้ชำระหนี้ทั้งหมดได้
ตามแต่จะต้องการ แต่สัญญาค้ำประกันของผู้ค้ำประกันคนหนึ่งจำกัดความ
รับผิดชอบไว้เพียงใดแล้ว ผู้ค้ำประกันคนอื่นๆที่รับผิดชอบเพียงเท่าจำนวนหนี้เขา
ยืมรับผิดชอบ เพราะฉะนั้น ถ้าเจ้าหนี้ฟ้องผู้ค้ำประกันเช่นว่าแต่ผู้เดียว
แล้ว เจ้าหนี้กล่าวเบียดเบียนฟ้องผู้ค้ำประกันคนอื่นๆหรือถูกหนีเพื่อให้ชำระ
หนี้ส่วนที่ขาดนั้น

ถ้าเจ้าหนี้เลือกฟ้องหนี้แต่ผู้เดียว โดยทมิได้เรียกร้องให้ผู้ค้ำ

ประกันชำระหนี้ก่อนฟ้องแล้ว ภายหลังเมื่อคดีฟ้องถึงที่สุด
 แล้วคดีชำระหนี้ได้บ้าง ส่วนที่เหลือเท่าใด เจ้าหนี้จะฟ้องเรียกเขา
 จากผู้ค้ำประกันได้ แต่เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิฟ้องผู้ค้ำประกัน ให้ชำระค่าฤชา
 ธรรมเนียมซึ่งคดีฟ้องได้เสียไปในคดีเดิมนั้น ต.ม. ๖๗๕

ถ้าเจ้าหนี้ฟ้องผู้
 ประกันแต่คนเดียว

ถ้าเจ้าหนี้เลือกฟ้อง ผู้ค้ำประกัน คนเดียว หรือฟ้องรวม กับผู้ค้ำ
 ประกัน เจ้าหนี้ควรฟ้องการชำระหนี้จากผู้ค้ำประกันก่อน เมื่อผู้ค้ำประกัน
 ไม่มีสิทธิบังคับ ให้เจ้าหนี้ฟ้องหนี้จากผู้ค้ำประกันก่อนคดี ฟ้องเพราะเหตุว่า
 ถ้าผู้ค้ำประกันทั้งเต็มใจจะสามารถชำระหนี้ทั้งหมดแล้ว ค่าใช้จ่าย
 ย่อมไม่จำเป็นแต่จะลำบากต่าง ๆ ก็ไม่เกิดขึ้น เจ้าหนี้ควรบอกผู้ค้ำ
 ประกัน ให้ชำระหนี้ก่อนที่จะฟ้องเต็มอ เป็นการไม่ฉลาดที่จะฟ้องคดี
 ใหม่เมื่อไม่จำเป็นและเป็นไปโดยที่ศาลจะปฏิเสธการบังคับผู้ค้ำประกัน ซึ่งถูก
 ฟ้องนั้น ให้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมให้แก่เจ้าหนี้ โดยที่ผู้ค้ำประกันไม่ถูก
 เรียกให้ชำระหนี้ก่อนคดีถึงศาล เช่นนั้นเจ้าหนี้ย่อมจะสูญเสียซึ่งค่าฤชา
 ธรรมเนียมที่เขาได้ชำระแก่ศาลและค่าทนายด้วย

สิทธิของผู้ค้ำประกัน
 ซึ่งเจ้าหนี้ฟ้องก่อน
 เรียกการชำระหนี้
 จากลูกหนี้

ท่านจะคงไม่คิดว่า ผู้ค้ำประกันนั้นเพียงแต่ค้างชำระหนี้ของ
 ลูกหนี้ขาดหนี้ไม่ชำระ เพราะฉะนั้นถ้าเจ้าหนี้ฟ้องการชำระหนี้เอาจาก
 ผู้ค้ำประกันก่อนที่จะฟ้องหนี้เขาแก่ลูกหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันมีสิทธิตาม
 ม. ๖๗๗ ที่จะขอให้เจ้าหนี้เรียกการชำระหนี้เขาจากลูกหนี้ก่อนได้ และ
 อย่างเดียวกันถ้าเจ้าหนี้ฟ้องผู้ค้ำประกันก่อนฟ้องลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันมี
 สิทธิขอให้เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้และผู้ค้ำประกันเป็นจำเลยร่วมกันได้ และ
 เมื่อดัง นั้นภายหลัง ที่ศาล ได้พิพากษา คดีที่ลูก หนี้และผู้ค้ำประกันเป็น

จำเลยร่วมภรรยาผู้ค้าประกันชาวอังกฤษให้บังคับตามคำพิพากษา
เขาแก่ทรัพย์สินของลูกหนกก่อนได้ แต่ความมั่งคั่งของภรรยาผู้ค้าประกันไม่
อาจจะร้องขอค้ำประกันมาได้ คือ ประการแรกได้แก่ภรรยาผู้ค้าประกัน
ลูกพิพากษาให้มั่งคั่ง และประการที่สองได้แก่ภรรยาผู้ค้าประกัน
ลูกหนกได้ขอค้ำประกันหรืออาศัยชู้ของตนได้

ผู้ค้าประกันซึ่งต้องการได้ประโยชน์ตาม ม. ๖๘๘ นั้น จะต้อง
แสดงให้เป็นที่แจ้งชัดแก่เจ้าหนี้ว่าลูกหนกชู้ตนได้ ผู้ค้าประกันจะแจ้งแก่
เจ้าหนี้โดย ๆ ว่า ให้ไปหาลูกหนกและทวงหนี้จากลูกหนกก่อนหาได้ไม่
ผู้ค้าประกันต้องแจ้งให้แน่ชัดว่า จะเพิกถอนได้ทันที ถ้าลูกหนกไม่
ปรากฏชู้ตนผู้มั่งคั่งแก่เจ้าหนี้เท่ากับการที่ลูกหนกไปอยู่เฉยไม่ชำระหนี้
และคงเป็นภาระ ลูกหนกของเจ้าหนี้จะเรียกร้องการชำระหนี้จากผู้ค้าประกัน
ทันทีเขาชำระจากลูกหนก แต่ถ้าผู้ค้าประกันทราบชู้ตนของลูกหนก
และผู้ค้าประกันแจ้งแก่เจ้าหนี้แล้ว เจ้าหนี้ก็ต้องทวงหนี้ชำระหนี้เอาจาก
ลูกหนกก่อน

ม. ๖๘๘ บัญญัติไว้ว่า "ถึงแม้จะได้เรียกให้ลูกหนกชำระหนี้แต่
ก็อาจมาใหม่มาตราก่อนนั้นแล้วก็ตาม ถ้าผู้ค้าประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกหนก
นั้นมั่งคั่งที่จะชำระหนี้ได้ และการที่จะบังคับให้ลูกหนกชำระหนี้จะไม่
เป็นความยากไซ้ ท่านว่าเจ้าหนี้จะต้องบังคับการชำระหนี้รายนั้นเอา
จากทรัพย์สินของลูกหนกก่อน" ทงหมายความว่า ถ้าเจ้าหนี้ได้รับ
คำพิพากษาให้เอาชำระหนี้จากลูกหนกและผู้ค้าประกันทั้งสองคน ผู้ค้า
ประกันก็อาจให้เจ้าหนี้บังคับการชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกหนก

เพื่อให้เจ้าหนี้รับชำระ
หนี้จากลูกหนกก่อนผู้
ค้าประกันต้องพิสูจน์
อะไรบ้าง

ก่อนได้ แต่ทงมูลค่าประกันจะต้องพิสูจน์ของประกันคือไปไหนให้เห็นชัด
คือ (๑) ดอกหนมทรัพย์สินซึ่งอาจจะบังคับได้ และ (๒) การบังคับ
เอาชำระหนี้ไม่เป็นภาระยาก กฎหมายได้ให้ช่องทางแก่ผู้ค้าประกัน
ในทกโอกาส เพื่อให้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบในการชำระหนี้ในเมื่อ
ลูกหนี้สามารถที่จะชำระหนี้ได้แต่เจ้าหนี้ไม่เสียหาย การทกกฎหมาย
เปิด โอกาสเช่นนี้เพราะเหตุว่า มูลค่าประกันเพียงแต่สัญญาชำระหนี้
ถ้าลูกหนี้ไม่อาจชำระหนี้ได้ คงนิจเป็นการยุติธรรมในทุก ๆ เรื่อง
ที่อาจเป็นไปได้และไม่ก่อความลำบากมากนัก เจ้าหนี้ควรที่จะได้รับ
การชำระหนี้จากลูกหนี้ก่อน

อนึ่ง เป็นหน้าที่ของมูลค่าประกันที่จะแสดงให้เห็นว่า ดอกหนม
ทรัพย์สินซึ่งชำระหนี้การบังคับการชำระหนี้ ไม่เป็นทางสกัดมูลค่าประกัน
เลย ถ้ามูลค่าประกันบอกเจ้าหนี้ให้เอาชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้
ที่ได้นำไปจำนองหรือจำนำไว้สำหรับหนี้ของตนแล้ว เพราะเหตุว่าเมื่อเป็นดัง
นั้นเจ้าหนี้ก็อาจจะเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินเช่นจำนองได้ ทางที่มูลค่า
ประกันสมควรบอก ให้เจ้าหนี้เอาชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งยังไม่นำ
ไปประกันนั้นอันนั้นอาจบังคับการชำระหนี้ได้เท่านั้น กับทงมูลค่าประกัน
จะต้องแสดงให้เห็นว่า การบังคับการชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้เช่น
นั้นไม่เป็นภาระยาก ตัวอย่างการทกมูลค่าประกันบอกแก่เจ้าหนี้ว่าลูกหนี้
มีที่ดินอยู่ในประเทศอเมริกาอันไม่เป็นผลสกัดมูลค่าประกันเลย เป็นการ
ให้ความยากลำบากแก่เจ้าหนี้ยงน้ก ถ้าหากว่าเขาต้องยื่นคำร้องไปยัง
ศาลประเทศอเมริกา เพื่อยกที่ดินของลูกหนี้ทุกตัวแล้ว แต่อย่างไร

คดี ต้องมีปัญหาข้อเท็จจริงให้ศาลวินิจฉัยเต็มชื่อว่า กรณีเช่นนี้จึง
เรียกว่าเป็นยากและกรณีเช่นนี้เรียกว่าเป็นการไม่ยาก และคำข้อม
จะวินิจฉัยตามเหตุการณณ์แต่เรื่องตรงไป

หากผู้ค้ำประกันแสดงให้เห็นว่าถูกหมิ่นทรัพย์สินอยู่เป็นผลสำเร็จ
และภาวะบังคับการชำระหนี้จากทรัพย์สินได้ โดยไม่เป็นการยากแล้ว
ก็เป็นหน้าที่ของเจ้าหนี้ในการที่จะขอรับเงินบังคับการชำระหนี้จาก
ทรัพย์สิน ถ้าเจ้าหนี้รักษาอยู่แต่ทรัพย์สินของลูกหนี้ไม่ได้ทำรายจ่าย
หายไป หรือมูลค่าลดลงไปก็คิด ความรับผิดของผู้ค้ำประกันยอม
จะลดลงเท่าจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่สูญหายไปหรือเพิ่มมูลค่าลด
ลงนั้น ตัวอย่าง สมมติว่า อ. เป็นหนี้ จ. ๓๐๐๐ บาท และ บ. เป็นผู้
ค้ำประกัน ซึ่งสามารถที่จะแสดงให้ จ. เห็นว่า อ. ถูกหมิ่นบ้านอยู่
หลังหนึ่งราคา ๒๐๐๐ บาท ทั้งยังมีโฉนดไปจำนองแก่ผู้ใด แค่นี้ จ.
เจ้าหนี้ก็ได้จัดการอย่างใดเป็นเวลานานถึง ๖ เดือน ภายหลังไฟไหม้
บ้านของตน เป็นดังนี้ บ. ก็ไม่ต้องชำระอะไรให้แก่ จ. อีก โดยเหตุที่ว่า
ถ้าจะได้อำนาจการชำระหนี้เอาจากบ้านของ อ. แล้ว เขาก็จะได้รับการ
ชำระหนี้เต็มจำนวน (เพราะบ้านมีราคา ๒๐๐๐ บาท แต่หนี้เพียง
๓๐๐๐ บาท) หากสมมติว่า หนี้มีจำนวน ๓๐๐๐ บาท และ บ. ผู้
ค้ำประกันแจ้งให้ จ. ทราบว่า อ. ถูกหมิ่นรถยนต์ ๑ คันราคา ๕๐๐
บาท จ. มีอำนาจชำระหนี้ตามค่าพหุจากรถคันนั้นจนกระทั่ง
เวลา ๖ เดือนล่วงแล้ว รถคันนั้นสูญหายทำลายลง เช่นนี้ บ. ก็ยอม
ลดหนี้ลงตามมูลค่าของรถคันนั้นราคาของรถคันนั้น คือ ๕๐๐ บาท

ถ้าผู้ค้ำประกันพิสูจน์
ได้ เจ้าหนี้ต้องทำ
อย่างไร

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ป. จึงต้องรับผิดชอบไปจำนวนหนี้ ๕๐๐ บาทเท่านั้น ไม่ใช่ทั้ง ๑๐๐๐ บาท
 และถ้า ด. ไม่มีทรัพย์สินพอชำระหนี้ออกแล้ว เงิน ๕๐๐ บาทที่ ป. ผู้
 ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบก็เป็นอันจระไม่ได้กัน (ไม่ได้รับ
 ชำระหนี้) แต่เพราะเหตุที่เงินเป็นความผิดของ จ. ชนเห็นได้ชัดไม่ว่า
 ที่เขาไม่ได้รับการชำระหนี้เต็มจำนวน ในกรณีเช่นนี้จึงไม่น่าจะเห็นใจ
 เจ้าตัว จ. เดย.

ถ้าเจ้าหนี้มีทรัพย์สินของ
 ลูกหนี้ยึดถือไว้เป็น
 ประกัน ผู้ค้าประกัน
 ขอให้เจ้าหนี้เอาทรัพย์สิน
 จากทรัพย์สินนั้นก่อนได้

ถ้าเจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกันไว้ เมื่อยผู้
 ประกันร้องขอ ท่านว่าเจ้าหนี้จะขอให้ชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินซึ่งเป็น
 ประกันหมกก่อน (ดู ม. ๖๕๐) หมายความว่า ถ้าลูกหนี้ได้เอา
 ของตั้งหาทรัพย์สินมาจำนองหรือเอาตั้งหาทรัพย์สินมาจำนองเจ้าหนี้เพื่อ
 ประกันการชำระหนี้แล้ว ผู้ค้าประกันขอให้เจ้าหนี้เอาชำระหนี้จาก
 ทรัพย์สินนั้นก่อนได้ก่อน ก็อันที่จะฟ้องผู้ค้าประกัน ถ้าทรัพย์สิน
 ซึ่งนำไปจำนองหรือจำนำแก่เจ้าหนี้หมกเอาชำระหนี้ได้เต็มจำนวนแล้ว
 ผู้ค้าประกันก็หลุดพ้นจากความรับผิด ทั้งนี้เพราะเห็นได้ชัดว่าไม่
 มียกข้อไปอีก แต่ตั้งหาทรัพย์สินได้กล่าวมาแต่ครั้งก่อนว่า ถ้าไม่มี
 หมกไม่มีการค้าประกัน แต่ถ้าหากว่าราคาของทรัพย์สินที่จำนำหรือ
 จำนองแก่เจ้าหนี้หมกน้อยกว่าหนี้ เจ้าหนี้ก็ได้รับชำระหนี้เท่าจำนวน
 ราคาทรัพย์สินนั้นก่อน ที่เหลือเท่าใดผู้ค้าประกันยังคงต้องรับผิดชอบอยู่
 ตัวอย่าง สมมติว่า ด. คุ้มเงินนาย จ. ๒๐๐๐ บาท ขณะเดียว
 กันได้นำเอาทรัพย์สินพอราคา ๒๕๐๐ บาทไปจำนำ จ. ไปประกันหนี้
 ป. ผู้ค้าประกันขอให้ จ. ยงค้ำบการจำนำเพื่อรับชำระหนี้เอาชำระหนี้จาก

เงินซึ่งได้จากการขายเพชรรวม ทองคอก เบียดคอกทองคำ ใช้ จ่าย ทองคอก
 ในการขายเพชร ในกรณีเช่นนี้ เมื่อจำนวนเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สิน
 นั้น (๓๕๐๐ บาท) พอเพียงแก่การชำระเงินคอกทองคำคอกเบียดคอก
 ขายทองคอกไปในการขายเพชรนั้นแล้ว ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจาก
 ความรับผิดชอบ เพราะเหตุที่ตนได้รับการชำระเต็มค่าแล้ว แต่การขายเพชรนั้นได้
 เพียง ๓๕๐๐ บาท ผู้ค้าประกันยังคงต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เหลืออีก ๕๐๐
 บาท รวมทองคำคอกเบียด (ถ้าม) และค่าใช้จ่ายในการขายเพชรด้วย

สิ่งที่ควรคำนึงชวยกันอยู่ คือ ถ้าทรัพย์สินของลูกหนี้มีจำนวน
 น้อยกว่าหนี้สินที่ตนได้ประกันไว้แล้ว ผู้ค้าประกันใหม่มีสิทธิที่จะ
 ขอให้เจ้าหนี้เอาทรัพย์สินจากทรัพย์สินก่อนได้ เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิ
 จำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว เจ้าหนี้แต่จำหน่ายเพื่อเอาทรัพย์สินก่อน
 ซึ่งทรัพย์สินนั้นเขาประกัน ตัวอย่าง ถ้า ต. กูยมีเงิน จ. ๓๐๐๐ บาท ป.
 เป็นผู้ค้าประกันหนี้สิน ภายหลัง ต. ได้กูยมีเงิน จ. อีกครึ่งหนึ่งจำนวน
 ๓๐๐๐ บาท อีก แล้วนำเงินมาจำนำ จ. เพื่อเป็นประกันหนี้สินของ
 เสนม ผู้ค้าประกันผู้ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับหนี้สินของตนโดย ก็นี่
 มีสิทธิที่จะขอให้เจ้าหนี้ เอาทรัพย์สินรายแรก (ซึ่งผู้ค้าประกันได้เข้า
 ค่าประกัน) จากจำนวนเงินซึ่งได้จากการขายของจำนำได้ ถ้า
 กูยมีเงินไปอย่างอื่นก็เป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าหนี้ โดยที่ครั้งแรก
 เจ้าหนี้ได้กูยมีเงินไปก็เพราะมี ป. เป็นผู้ค้าประกัน รายที่สองมี
 หนี้สินเป็นประกัน ถ้าผู้ค้าประกันภายหลังขอให้เจ้าหนี้เอาทรัพย์สินจากเงิน
 ได้จากการขายของจำนำแล้ว ก็ไม่มีหนี้สำหรับประกันหนี้สินของ

ข้อควรระวัง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ออกไป (ความหวังที่เจ้าหน่าจะไดรับการชำระหนี้จากที่อื่น)

ตั้งข้อสงสัยว่าผู้ค้าประกันมีเหตุมาแต่ตาม น. ๖๘๗, ๖๘๘, ๖๘๙. นน เป็นข้อพิพาทกฎหมายให้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ค้าประกัน ขอให้เจ้าหน่าชำระหนี้จากลูกหนี้ก่อน ในเมื่อลูกหนี้สามารถชำระหนี้ ได้ การที่กฎหมายให้ข้อเช่นนี้เห็นว่าเป็นการยุติธรรมแล้ว เพราะ เหตุว่าสัญญาของผู้ค้าประกันนั้นตกลงใจเพียงว่า เจ้าหน่าชำระหนี้ ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

ผู้ทำประกันซึ่งเป็นคนคู่
หนึ่งร่วมกับลูกหนี้เดิม

ถ้าผู้ค้าประกันยอมเป็นลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้เดิมเป็น การเพิ่ม เดิมจากการเป็นผู้ค้าประกันแต่อย่างใดแล้ว ผู้ค้าประกันก็ไม่ได้สิทธิ ดังกล่าวมาแต่ทั้งหมดตามธรรมเนียม น. ๖๘๗, ๖๘๘, ๖๘๙ (น. ๖๘๙) เมื่อเป็นลูกหนี้ร่วมกับผู้ค้าประกันก็ควรรับผิดชอบเจ้าหน่าในหนี้ ทั้งหมด (คือ เป็นลูกหนี้คนหนึ่งของเจ้าหน่า) และเจ้าหน่าก็มีสิทธิ พ้องผู้ค้าประกัน ในฐานะเช่นเดียวกัน และเพราะเหตุที่เป็นลูกหนี้ร่วมกับ ผู้ค้าประกันจึงต้องชำระหนี้ทั้งหมดด้วยตัวเขาเอง ถ้าหากว่ากฎหมาย อนุญาตให้เขาได้ประโยชน์ในสิทธิพิเศษดังหนึ่งเป็นผู้ค้าประกัน ดัง ปรากฏอยู่ใน น. ๖๘๗, ๖๘๘, ๖๘๙ แล้ว เมื่อถูกฟ้องผู้ค้าประกันก็ อาจขอให้เจ้าหน่าชำระหนี้จากลูกหนี้รวมคนอื่นหนึ่งก่อนได้ ทั้ง ถ้าเป็นไปได้ดังนั้นแล้ว ผู้ค้าประกันก็ไม่ได้ชื่อว่า เป็นลูกหนี้รวม เพราะ ฉะนั้นเพื่อจะรักษาสภาพของการเป็นลูกหนี้รวม เป็นการจำแนก กฎหมายจึงต้องไม่ยอมให้เขาได้สิทธิพิเศษในส่วนมาตราตามที่อธิบายมา แล้ว

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ถ้าเจ้าหนี้ไม่อาจเรียกขานการชำระหนี้จากลูกหนี้ได้ โดยเหตุที่หนี้ขาดอายุความ (prescription) เจ้าหนี้ก็ไม่สามารถเรียกขานให้ลูกหนี้ประกันชำระหนี้เหมือนกันแก่ถ้าอายุความได้ตัดหยุดลง (interruption of prescription) เป็น โทษแก่ลูกหนี้ยินยอมเป็น โทษแก่ผู้ค้าประกันด้วย (ม. ๒๒๒) ก็กล่าวเช่นนี้หมายความว่า ถ้าอายุความซึ่งได้เป็นไปอย่างเช่นที่กล่าวมาแล้วได้ตัดหยุดลง การตัดหยุดลงเช่นนี้ย่อมมีผลเสียถึงผู้ค้าประกันด้วย ตัวอย่าง สมมติว่า อายุความสำหรับหนี้ ๆ หนึ่งมีระยะ ๓๐ ปี และ ต. ลูกหนี้ได้ชำระดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยบางส่วนไปจนหมดถึง ๒๖ ปีแล้ว ซึ่งคงเหลือดอกเบี้ยเพียง ๔ ปีเท่านั้น หนี้ดังกล่าวอายุความ แต่อย่างไรก็ดี ๒๖ ปีก็ยังไม่ถึง ๓๐ ปี ลูกหนี้ได้ชำระดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยบางส่วนจนหมดแล้ว อายุความที่ขาดมานานเป็นอันหมดลง (คือตัดหยุดลง) ต้องนับอายุความกันใหม่จากครั้งแรกที่ลูกหนี้ยินยอมรับจำเป็นหนี้ก่อนที่หนี้จะขาดอายุความ (barred by prescription) ในกรณีเช่นนี้อายุความที่ผ่านมา ๒๖ ปี ก็เท่ากับว่าสำหรับผู้ค้าประกันด้วยเหมือนกัน หนี้เดิมไม่ขาดอายุความจะนานเท่าใดก็ดี ความรับผิดของผู้ค้าประกันก็ย่อมไม่หมดไปเพราะการไม่ขาดอายุความของหนี้เดิมเท่านั้น ผู้ค้าประกันสัญญาชำระหนี้จากลูกหนี้ไม่ชำระเพราะฉะนั้นจึงต้องรับผิดในหนี้ก่อนนานเท่าไรก็ตามที่หนี้เดิมถูกตัดหยุดลง ในส่วนที่ขาดด้วยอายุความนั้น ให้ดู ม. ๓๒๓ ถึง ม. ๓๒๓.

อายุความเป็นโทษแก่ลูกหนี้ยินยอมเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกันด้วย

ถ้าผู้ค้าประกันยินยอมต่อหน้าศาล ในข้อที่จะชำระหนี้ และศาลตัดสินตามนั้น ผู้ค้าประกันต้องชำระหนี้ตามข้อตกลงที่ทำกันในศาล

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ถึงกรมการคลังเช่นเจ้าหนวยงคงพองอกหนเดี ถ้าแม่เจ้าหนวยงไม่ได้
 วยชำระหนี้จากผู้ค้ำประกันจนเป็นทัพอไซ ทงนเป็นเพราะช้อยกคง
 ระหว่างเจ้าหนและผู้ค้ำประกันที่ค้ำค่อหน้าค้ำค่อ ไม่เป็นการปลดงหน
 ระหว่างอกหนและเจ้าหนใหม่ สัญญาเดิมระหว่างเจ้าหนและอกหนยง
 คงม้อยู่โดยเหตุที่การยอมความค่อหน้าค้ำค่อไม่ทำให้สัญญาะหว่างเจ้า
 หนและอกหนเสียไปเลย การยอมความในค้ำค่อเป็นเพียงทำให้อกหน
 เจ้าหนพองผู้ค้ำประกันยุคค่องเท่านั้น (คูฎฎกาที่ ๓๓๒/๒๕๓๘)

ผลภายหลังชำระหนี้

สิทธิไล่เบี้ย

เมื่อผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนแทนอกหนเอง กมช้ท
 ได้เบี้ย (a right of recourse) เขาจากอกหนถ้าหวัค้ทงเงินคอกเบี้ย
 และเพ้อการเสียหายหรือสูญหายใด ๆ เพราะการเขาค้ำประกันน
 อกหนคองเป็นอกหนอยู่ภายหลังที่ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้แทนไปแล้ว แต่
 แทนที่อกหนจะเป้นอกหนของเจ้าหนเขา คดบเป็นอกหนของผู้ค้ำประกัน
 เท่าจำนวนเงินที่ผู้ค้ำประกันได้ชำระไป คือ ค้ทงเงิน คอกเบี้ย รวม
 ทั้งค้ทงรายใด ๆ ที่ผู้ค้ำประกันได้เสียไปเพ้อการค้ำประกันน เมื่อผู้
 ค้ำประกันได้ชำระหนี้แล้ว สัญญาะหว่างเจ้าหนกับอกหนก่ดสิ้นง
 ส่วนสัญญาค้ำประกันก็หมดงค่อย ผู้ค้ำประกันได้ตั้งช้ทงเรียกร้องเพ้อ
 เงินทเขาได้ชำระให้แก่เจ้าหนรวมทงค้ทงรายทงหลาย และอกหนคอง
 มหนาทใหม่ (ทนใหม่) คือ ทนาทที่จ่ายเงินคดบแก่ผู้ค้ำประกันทงผู้
 ค้ำประกันได้ชำระไปแก่เจ้าหนรวมทงค้ทงรายเพ้อการนคดบ

ถ้าผู้ประกันได้ชำระหนี้ทั้งหมดแก่เจ้าหนี้ ผู้ค้าประกันก็หมด
เรียกจากลูกหนี้ตามจำนวน แต่ถ้าวางไปเพียงบางส่วนของผู้ประกัน
ผู้ค้าประกันมีสิทธิเพียงเรียก เจ้าหนี้ว่าหนี้เขา ชำระรวมทั้งค่า ใช้จ่ายด้วย
เท่านั้น

ข้าพเจ้าได้บรรยายมาแล้วว่า ลูกหนี้และเจ้าหนี้ได้เปลี่ยนแปลง
แก้ไขเงื่อนไข ลูกหนี้และผู้ค้าประกันตามข้อความที่ได้อธิบายใหม่
แต่เงื่อนไขผู้ค้าประกันถ้าไม่ได้ตกลงยินยอมต่อกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
แล้วก็หาผู้พัฒนาขึ้นมาเงื่อนไขใหม่ จึงไม่ต้องชำระหนี้จน
กว่ากำหนดชำระตามสัญญาเดิมได้มาถึง เป็นเช่นเดียวกัน ถ้าผู้ค้าประกัน
ได้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ลูกหนี้ก็ไม่ต้องชำระหนี้คืน
แก่ผู้ค้าประกัน (ตาม ม. ๖๖๓) จะชำระคืนเมื่อถึงกำหนดเวลา
ชำระตามสัญญาเดิม ผู้ค้าประกันจะเพิ่มภาระให้แก่ลูกหนี้โดยการชำระ
หนี้ก่อนถึงกำหนดชำระหาได้ไม่ เว้นแต่ผู้ค้าประกันจะโดยยอมด้วย ผู้ค้า
ประกันจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา ระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้าประกันทางใดทาง
หนึ่งไม่ได้ ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า มีสัญญาอันแท้จริงอยู่
๒ ระบบ คือ ระบบแรกได้แก่สัญญาระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ สัญญา
ระบบหลังได้แก่สัญญาระหว่างเจ้าหนี้กับผู้ค้าประกัน สัญญาทั้งสอง
อาจเขียนบนกระดาษแผ่นเดียวกันก็ได้ แต่อย่างไรก็ดีสัญญาทั้งสอง
แยกกันเป็นสัญญาอย่างอิสระ สัญญาผู้ค้าประกันเป็นบุคคลภายนอก
สัญญาระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ เพราะฉะนั้น เมื่อผู้ค้าประกัน
เปลี่ยนแปลงสัญญาได้ ถึงแม้ว่าผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้ก่อนเวลา

ถ้าผู้ประกันชำระ
หนี้ก่อนถึงกำหนด

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ถึงกำหนดชำระก็ตาม ก็ยังไม่อาจเรียกฟ้องได้โดยเขาแก่ผู้ประกันได้ จนกว่ากำหนดชำระหนี้ตามสัญญาจะมาถึง

ตัวอย่าง-ถ้า ต. ผู้ประกันสัญญาชำระหนี้เมื่อเวลาหนึ่งวันนับแต่วันทำสัญญาได้ล่วงพ้นไปแล้ว และ บ. ผู้ค้าประกันได้ชำระหนี้หนี้ในสามเดือนภายหลังจากวันทำสัญญานั้น บ. ก็ยังไม่มั่งคั่งพอโดยเขาแก่ ต. จนกว่ากำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันทำสัญญาได้ล่วงพ้นไปแล้ว เมื่อ บ. ทวงถามชำระหนี้จาก ต. ออกให้ (ได้โดย) ในจำนวนเงินที่ บ. ได้ชำระหนี้ไปแทน บ. เรียกฟ้องเอาดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่เขาระงับไปแทนจาก ต. ได้ด้วย ดอกเบี้ยนั้นคิดตั้งแต่วันที่ บ. ชำระหนี้ไปตามสัญญา กุญชรหว่าง จ. และ ต. ไปจนถึงวันที่ ต. ผู้ประกันชำระเงินรายนั้นคืนแก่ บ. ในข้อควรทบทวนที่ระบุไว้ในสัญญาผู้ประกันรายนั้น และถ้าก่อนถึงกำหนดชำระหนี้เกิดมีเหตุแห่งการหักลดยอดหนี้ระหว่าง ต. และ จ. แล้ว บ. ผู้ซึ่งได้ชำระหนี้ไปก่อนถึงวันกำหนดชำระหนี้ จะเรียกฟ้องให้ ต. ผู้ประกันชำระหนี้คืนเท่าจำนวนเงินที่หักลดยอดหนี้หาได้ไม่ กล่าวได้ว่า การหักลดยอดหนี้นั้นลดหนี้ทั้งหมด บ. ผู้ค้าประกันก็ไม่มั่งคั่งพอเรียกฟ้องให้ ต. ชำระหนี้แต่ชำระได้โดย แต่ถ้าลดแต่เพียงบางส่วน ของหนี้ บ. ผู้ค้าประกันก็มั่งคั่งพอโดยเขาได้เพียงส่วนที่เหลือ ซึ่งความละเอียดควรด้วยการหักลดยอดหนี้นั้น ให้ดูมาตรา ๓๕๓ และข้อ ๆ ไป

ถึงกำหนดชำระหนี้ก่อนหนี้ถึงกำหนดชำระ
ม.ป.ด.

ถ้าผู้ประกันหมดสภาพก่อนวันถึงกำหนดชำระหนี้ ผู้ค้าประกันขอ
ยืนยันผู้ประกัน (to prove the debt) ต่ออัยการพิทักษ์ทรัพย์ได้ แม้เขาจะ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ยังไม่ถึงกำหนดชำระ แต่เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์สินจะยังไม่ชำระอะไรให้
แก่ผู้ค้ำประกัน จนกว่าผู้ค้ำประกันได้แสดงเงินเป็นหลักฐานว่าได้ชำระ
หนี้รายนั้นแล้ว เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์สินเป็นผู้รับเงินซึ่งการยอมแพ้เงิน
นั้น และเมื่อตรวจดูข้อบกพร่องปรากฏว่า ไม่มรชดชดชำระหนี้ใดในหน
นั้น และทั้งผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบในหนี้นั้นแล้ว การยอมแพ้เงิน
ดังกล่าวมานั้นครบถ้วน แต่เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์สินจะเก็บเงินผู้ค้ำ
ประกันไว้แต่จะ ไม่จ่ายเงินแก่ผู้ค้ำประกันจนกว่าผู้ค้ำประกัน จะได้ชำระ
หนี้เงินไปจริงแล้ว แต่ถาเจ้าหนี้ได้ยอมแพ้เงินหนี้รายนั้นด้วย เจ้า
พนักงานรักษาทรัพย์สินจะไม่ชำระเงินให้แก่ผู้ค้ำประกัน แต่จะชำระให้
แก่เจ้าหนี้ เพราะว่าหนี้รายเดียวจะชำระถึง ๒ ครั้งนั้นไม่อาจเป็นไปได้
ได้ แต่เป็นการค้ำประกันผู้ค้ำประกัน ในการที่จะยอมแพ้เงินหนี้ด้วย
ถึงแม้ว่าเจ้าหนี้ได้ยอมแพ้เงินหนี้รายเดียวก็ตาม ทั้งนี้เพราะกำหนดเวลา
สำหรับยอมแพ้เงินหนี้ทั้งหมดเพียง ๒ เดือน นับตั้งแต่วันเจ้าพนักงานรักษา
ทรัพย์สินประกาศ และถ้าเจ้าหนี้ต้องยอมแพ้เงินหนี้แล้ว ภายหลังจาก
เวลา ๒ เดือนได้ล่วงพ้นไปแล้ว ผู้ค้ำประกันก็หมดสิทธิ์ยอมแพ้เงิน
หนี้ โดยเหตุที่กำหนดเวลาสำหรับชำระหนี้หมดต้นตั้งแล้ว แต่ถาผู้
ค้ำประกันได้ยอมแพ้เงินหนี้โดยเรียบร้อยแล้วในกำหนดเวลา ผู้ค้ำประกัน
ก็ไม่เสียค่าธรรมเนียม ท่านต้องระวังไว้ว่า เมื่อผู้ค้ำประกันชำระเรียก
ร้อง (ยอมแพ้เงินหนี้) ได้ก่อนถึงเวลากำหนดชำระหนี้ก็ เขาจะยังไม่
ได้รับเงินใด ๆ จนกว่าเขาจะได้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แล้ว
ต้นแล้ว (ดูฎีกาที่ ๓๕๖/๒๕๖๖, ๕๕๖/๒๕๖๖, ๒๖๗/๒๕๖๗)

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ผู้รับประกันเรื่อง
สิทธิของเจ้าหนี้

หนึ่งผู้คาประกันยอมเอาทรัพย์สินของเจ้าหนี้ (is subrogated to the rights of the creditor) ในบรรดาหนี้ที่เห็นชอบด้วย
 หมายของเจ้าหนี้ เพื่อผู้คาประกันได้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แล้ว ผู้คา
 ประกันก็ได้ติดต่อกับหลายเจ้าหนี้มียเห็นชอบด้วย คืออย่าง เจ้าหนี้
 เจ้าหนี้คนหนึ่งเป็นเจ้าหนี้รายที่ผู้คาประกันได้ชำระหนี้
 เมื่อผู้คาประกันได้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งแล้ว ผู้คาประกันก็เอา
 หนี้ของตนจากเจ้าหนี้มาติดต่อกับผู้คาประกัน ซึ่งผู้คาประกันจะติดต่อกับ
 เจ้าหนี้รายอื่นได้ ถ้าค่าของหนี้ของตนไม่พอชำระหนี้ทั้งหมดที่เจ้าหนี้
 เป็นหนี้ผู้คาประกัน ผู้คาประกันก็ฟ้องเจ้าหนี้รายอื่นที่ตนติด
 ถ้าผู้คาประกันได้ชำระหนี้เพื่อหนี้บางส่วน ภายใต้บังคับ
 ชำระหนี้ส่วนที่ผู้คาประกันนั้น ผู้คาประกันยังไม่สละสิทธิในทรัพย์สิน
 ของเจ้าหนี้ ถ้าผู้คาประกันได้ชำระหนี้ของเจ้าหนี้ เจ้าหนี้ก็เสียท้าย
 โดยที่อาจไม่มีโอกาสที่จะได้รับการชำระหนี้เต็มจำนวน ผู้คาประกัน
 จะฟ้องคดียกฟ้องเจ้าหนี้ได้ชำระเต็มจำนวน ก่อนที่จะติดต่อกับทรัพย์สิน
 ทรัพย์สินของเจ้าหนี้ ตัวอย่าง—ถ้า อ. ลูกหนี้ยอมเงิน ๕๐๐๐ บาท จาก จ.
 เจ้าหนี้ และ บ. ผู้คาประกันได้ชำระหนี้แทนเพียง ๓๐๐๐ บาท เมื่อ
 ผู้คาประกันได้ชำระหนี้ ๓๐๐๐ บาทแก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ยังไม่มีสิทธิได้รับ
 ชำระหนี้ของเจ้าหนี้ตลอดจากเจ้าหนี้บางส่วนซึ่งชำระไม่หมด สมมติ
 ว่า อ. ลูกหนี้ได้ชำระหนี้ราคา ๔๐๐๐ บาท จาก บ. ประกันหนี้ราย
 หนึ่งด้วย ภายใต้บังคับ บ. ได้ชำระ ๓๐๐๐ บาทแล้ว จ. ชายหนี้ยอม
 ด้วยราคา ๔๐๐๐ บาท จ. เจ้าหนี้หรือชายหนี้ยอม ๓๐๐๐ บาท ดังนั้นจึง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

คงเหลือเงินจากการขายแห่งน้อยอีก ๒๐๐๐ บาท เช่น น.ป. ก.ม.ด.ท.ช.
เฮา ๒๐๐๐ บาท ที่เหลือนั้นชำระหนี้แก่ตัวเองได้ ตามตัวอย่างน.ป.
ป. เขาสามารถเห็นทั้งหมด คือ ๕๐๐๐ บาท และเมื่อได้ชำระหนี้ ๕๐๐๐ บาท
นั้นแล้วจึงได้ (คือ ผู้สามารถได้รับของดีที่ชำระหนี้ของตนจากเจ้าหนี้มา
ที่หน้าระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ได้สิ้นสุดลงแล้ว)

เมื่อเจ้าหนี้และผู้ประกัน ผู้สามารถยึดของดีซึ่งตั้งไว้เพื่อ
ประกันต่อเจ้าหนี้ได้ เช่น คอตั้งว่าตั้งสัญญาค่าประกันนั้นไม่หลุดฐานเป็น
หนึ่งข้อลงตายมือชื่อผู้ประกัน (ตาม ม.๖๗๑) หรือว่าตายมือชื่อ
ที่ตั้งในสัญญาค่าประกันนั้นเป็นตายมือชื่อปลดปล่อย หรือว่าตัวเขาเองเป็น
ผู้ขายในอรรถที่หาตั้งสัญญาค่าประกัน นอกจากนั้นแล้วผู้ประกันจะยึด
ของดีของผู้ประกันที่ตนถือเจ้าหนี้ของตนได้โดย เช่นว่า หนี้นั้นได้
รับการชำระเรียบร้อยแล้ว หรือว่าเจ้าหนี้ได้ปลดหนี้ (released the
debt) ให้แก่ลูกหนี้แล้ว หรือว่าหนี้นั้นได้หักลบคบบัญชีกัน (set off)
แล้ว หรือว่าหนี้นั้นไม่หลุดฐานเป็นหนึ่งข้อข้อดีทุกอย่างทุกประ
การที่ตกหนี้ลง ผู้สามารถยอมเข้าไปเขียนเจ้าหนี้ได้ทั้งต้น ที่เป็น
อย่างหนึ่งเป็นการยกคชกรรม เพราะเมื่อหนี้หมดไปหรือไม่สมบูรณ์ หรือ
ไม่อาจใช้บังคับได้เป็นอันหนักเหมือนหนึ่งใหม่หนึ่ง เมื่อใหม่หนึ่งใหม่
การค่าประกัน พัดออกทางหนึ่งผู้ประกันนั้นผลเฉพาะหนี้ที่ผูกพันออก
หนี้ตามกฎหมายเท่านั้น ยังไม่ชยอกตามอรรถคชกรรมอย่างหนึ่งผู้กา
ประกันจะนำของดีของผู้ประกันของตนไปใช้ไม่ได้ คือ ตามที่ข้าพเจ้า

ข้อต่อสู้ของผู้ที่
ประกันมีเพียงใด

ข้อยกเว้น

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ได้อธิบายมาแล้วว่า ผู้ค้ำประกันผู้พิพม์ในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันในหนังสือ
 เป็น โฉมเขียนขึ้นเกิดแต่การจำคุกผิด หรืออุกทนต์เป็นผู้ไร้ความสามารถ
 (incapacitated person) ในเมื่อผู้ค้ำประกันในขณะที่ทำสัญญาได้ทราบ
 ถึงความจำคุกผิดหรือการเป็นผู้ไร้ความสามารถเช่นว่านั้นแล้ว ยังยอม
 ยอมค้ำประกันหนั้นอยู่ ในกรณีนี้เพื่อผู้ค้ำประกันออกฟ้อง ผู้ค้ำประกัน
 ก็ไม่อาจยกข้อต่อสู้ซึ่งคงตกหนักเองอาจยกขึ้นต่อสู้ได้ คือ ไม่อาจยกเอา
 ความจำคุกผิดของลูกหนี้ หรือความเป็นผู้ไร้ความสามารถของลูกหนี้
 ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ (ดู ม. ๖๘๓) เพราะว่าข้อความเช่นนี้เป็นข้อต่อสู้ของ
 ลูกหนี้ลูกหนี้ที่เขียนแก่เจ้าหนี้ในคดีลูกหนี้ลูกฟ้องเป็นเจ้าโดยกิตติ ข้อ
 ความตกค้างมาเป็นของยกเว้นของ ม. ๖๘๕ ซึ่งมีบัญญัติว่า ผู้ค้ำประกัน
 ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ซึ่งมีต่อเจ้าหนี้ชนต่อสู้เจ้าหนี้ได้ แต่ข้อความข้อ
 ความตกค้างแต่ผู้ค้ำประกันไม่ได้ถึงถึงความจำคุกผิดหรือการไร้
 ความสามารถของลูกหนี้ในขณะที่ทำสัญญาผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันก็
 ถูกห้ามโดย ม. ๖๘๓ จึงมีสิทธิยกข้อต่อสู้เช่นนั้นขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ ผู้ค้ำ
 ประกันถูกห้ามมิให้ใช้ข้อต่อสู้เช่นนี้เพียง ในเมื่อเขาได้รู้ความจำคุกผิด
 หรือความไร้ความสามารถของลูกหนี้ในขณะที่ทำสัญญาเท่านั้นเอง

ตัวอย่าง ผู้เยาว์ตกลงซื้อเรือรบดำหนึ่ง ลำของเขาโดยยอม
 ใฝ่สัญญาซื้อขายเรือรบดำนั้น คือ ตกถึงก้นเรือ ถ้าหากไม่ชำระค่า
 เครื่องบินแล้ว ผู้เยาว์จะทะเลาะกัน ผู้เยาว์รู้ว่าหลานเป็นผู้เยาว์ เช่น
 หลานเป็นผู้ค้ำประกัน เจ้าหนี้ได้แก่ผู้ขายเรือรบดำนั้น
 ลูกหนี้ คือ หลานไม่ชำระค่าเครื่องบิน ผู้ขายจึงฟ้องเรียกให้ชำระ

ค่าเรือน ตั้งลงจะปฏิเสธไม่ชำระหนี้ โดยยกเอาการเป็นคู่ ยาว
ของหลานชดช้อยไม่ได้ ถึงแม้ว่าหลานถูกฟ้อง หลานจะยกข้อต่อสู้
เช่นนั้นเป็นการแก้ฟ้องย่นผู้ชายได้ผลดี.

สมมติว่าลูกหนตาย และเจ้าหนี้ฟ้องกองมฤตภของผู้ตายภายใน
ในระยะเวลาที่กฎหมายให้ไว้ คือ ๓ ปี และถ้าภายหลังถึงทพนระยะนั้นมา
แล้ว เจ้าหนี้ได้ฟ้องผู้ตายประกันเรียกให้ชำระหนี้ ผู้ตายประกันยก
การขาดอายุความฟ้องขึ้นเป็นข้อคัดฟ้องได้ เมื่อข้อต่อสู้ทนายทของ
ผู้ตายยกขึ้นใช้ได้ ผู้ตายประกันยกขึ้นใช้จนเจ้าหนี้ได้ช่วย (ดูฎีกา
๓๐๓/๒๔๖๗, ๓๐๕๕/๒๔๖๗) แต่ถ้าผู้ตายไปยังไม่ทันถึง ๓ ปี
ทนายทของผู้ตายของรับสภาพหนี้ต่อผู้รับจ้างเอง ตั้งผู้รับจ้างเองฟ้อง
ผู้ตายประกันของผู้จ้างเอง ให้รับผิดตามสัญญาได้ ถึงแม้เมื่อฟ้องนั้นพ้น
๓ ปี นับแต่วันผู้จ้างของตายแล้วก็ได้ (ดูฎีกาที่ ๕๑๘/๒๔๗๓) เป็นไป
ดังนี้เพราะเหตุว่า การฟ้องไม่ขาดอายุความ เนื่องจากทนายทของลูก
หน คือ ผู้จ้างเองได้รับสภาพหนี้ภายใน ๓ ปี ภายหลังจากที่ลูกหนตาย อนึ่ง
ถ้าเจ้าหนี้ฟ้องผู้ตายประกันแต่เนื่องด้วยเหตุบางประการ ลูกหนไม่ได้
ยกข้อต่อสู้ทั้งหมดตามที่ตนมอบหมายในคดีลูกหนถูกฟ้องก่อน แม้
กรรมปกติ เมื่อผู้ตายประกันถูกฟ้องภายหลัง ผู้ตายประกันยกคัดค้าน
ฟ้อง โดยยกข้อต่อสู้ของลูกหนซึ่งลูกหนไม่ได้นำข้อต่อสู้แก้คดีตน
ถูกฟ้อง

มาตรา ๒๕๕ ผู้ตายประกันซึ่งจะโดยไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนคือ
ผู้เจ้าหนี้แทน ทนายทขอหมิ่นผิดคดีจะโต้แย้งเขาแก่ลูกหนแทนไม่ยกขึ้น

ผู้ตายประกันไม่ยก
ข้อต่อสู้ของลูกหน
ขึ้นต่อสู้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

เป็นข้อข้อดี เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้รับความชดเชย เช่นนี้และที่ไม่
 รุมนมได้เป็นความผิดของตนด้วย" มาตราหมายความว่าถ้าเจ้าหนี้
 พ้องผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันไม่ชดเชยข้อชดเชยของเจ้าหนี้ ผู้
 ค้ำประกันก็จะไม่ได้เบี้ยเขาแก่เจ้าหนี้ภายหลังที่ตนชำระหนี้ไปแล้วไม่ได้
 ค้ำอย่างเต็มความ ต. ลูกหนี้กู้ยืมเงินจาก จ. เจ้าหนี้ ๓๐๐๐ บาท ป.
 เป็นผู้ค้ำประกัน แต่ ต. มีทรัพย์สินหักลดหย่อนเพียง ๑. ป. กู้ขอความ
 ชดเชย ภายหลังว่า จ. พ้อง ป. เรียกให้ชำระหนี้ ๑. จะต้องชดเชย
 ความชดเชยด้วยทรัพย์สินหักลดหย่อนของตนคือ ๑. ป. ไม่ยกตนชดเชย
 ๑. ก็หมดสิทธิ์ได้เบี้ยเขาแก่ ต. แต่ถ้ามั่นใจว่าทรัพย์สินหักลดหย่อน
 มีแค่บางส่วนของตนในทันทีหักได้เพียง ๖๐๐ บาท ถ้า ป. ดะโดยไม่
 ยกเรื่องการหักลดหย่อนของตนคือ ๑. ป. ไม่ถูกห้ามมิได้เบี้ยเขาทั้งหมด
 ๓๐๐๐ บาท แต่ถ้าถูกห้ามมิได้เบี้ยเขาแก่ลูกหนี้เท่าหนึ่งคือ หักลดหย่อน
 ๑. คือ ๖๐๐ บาท ก็เหลือ ๒๔๐๐ บาท ป. มีสิทธิ์ได้เบี้ยเขาแก่ ต. ได้
 เฉพาะผู้ค้ำประกันไม่ว่า มีการหักลดหย่อนหรือไม่ หรือแม้ถูก
 มรชดเชยอย่างอื่นแต่ผู้ค้ำประกันไม่เรียกคืนเงินไม่ใช้เงินความผิด
 ของผู้ค้ำประกัน เป็นทั้งผู้ค้ำประกันยังคงมีสิทธิ์ได้เบี้ยเขาแก่ลูกหนี้ใน
 จำนวนหนี้ทั้งหมดที่จะได้ชำระแก่เจ้าหนี้ แต่เป็นหน้าที่ของผู้ค้ำประกัน
 ที่จะชดเชยพิสูจน์ว่าตนไม่เรียกร้องการหักลดหย่อนหรือชดเชยอย่างอื่นที่
 ลูกหนี้ และผู้ค้ำประกันจะคงพิสูจน์อีกว่า การที่เจ้าหนี้ไม่ชดเชยเหตุ
 นี้ไม่ใช่เป็นความผิดของเขา

เพราะฉะนั้นเมื่อเจ้าหนี้พ้องผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันควรถามดู

๕. หากผู้ประกันตนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมการประกันภัย หรือหากผู้ประกันตนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมการประกันภัยโดยเจตนา

เมื่อผู้ประกันตนหรือทายาทของผู้ประกันตนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมการประกันภัย หรือหากผู้ประกันตนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมการประกันภัยโดยเจตนา

แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกันตนหรือทายาทของผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองตามกรมการประกันภัย (undue enrichment) โดยที่ผู้ประกันตนหรือทายาทของผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองตามกรมการประกันภัย

กรมการประกันภัยจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประกันตนหรือทายาทของผู้ประกันตนตามกรมการประกันภัย

กฎหมายให้สิทธิของเจ้าหนี้ของลูกหนี้ผู้ประกันตน (ดู ม. ๖๗๓) ซึ่งเจ้าหนี้ของลูกหนี้ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิของเจ้าหนี้ของลูกหนี้ผู้ประกันตน

เมื่อเจ้าหนี้กระทำให้ผู้ประกันตนไม่อาจรับช่วงสิทธิได้

บัญญัติว่า "ถ้าเพราะการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของเจ้าหนตนเองเป็นเหตุให้มูลค่าประกันไม่อาจรับชดเชยได้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนในลักษณะที่ตนเองคิด จำนวนลด และบริมณฑลชดเชยได้ให้ให้แก่เจ้าหนแต่บุคคลอื่นหรือในขณะทำสัญญาประกันเพื่อชำระหนี้สิน ตามมูลค่าประกันยอมทอดพ้นจากผลความรับผิดเพียงแก่บุคคลซึ่งเสียหายเพราะการหนี" สำหรับมาตรฐานชดเชยให้ชดเชยได้ว่า ถ้า อ. ยืมเงิน จ. ๑๐๐๐ บาท ป. เป็นมูลค่าประกัน อ. ได้นำทองคำมูลค่า ๑๐๐๐ บาทไปจำนำแก่ จ. ประกันการชำระหนี้รายวัน ถ้าหาก จ. ได้คืนทองคำนั้นแก่ อ. ป. ก็ยอมทอดพ้นจากผลความรับผิด คือ ไม่ต้องชำระหนี้รายวันแก่ จ. อีกต่อไป แต่ถ้าทองคำนั้นมูลค่าเพียง ๕๐๐ บาทแต่เพียงแต่เป็นมูลค่า ๑๐๐๐ บาท เช่นนั้น ป. ก็ทอดพ้นจากผลความรับผิดไปเท่าจำนวน ๕๐๐ บาท คงต้องรับผิดในทองคำมูลค่าที่เหลือจากมูลค่าทองคำทองคำนั้น คือ ๖๐๐ บาท การที่ป. เป็นหนี้ชดเชยธรรมแล้ว เพราะว่าตามเงื่อนไขข้อ ป. ก็จะได้รับผลเสียหายโดยการกระทำของ จ. เจ้าหน

แต่ถ้าถึง จ. ยึดถือเป็นประกันนามใช้เป็นชนิด จำนวน จำนวนของหรือบริมณฑลชดเชย การที่เจ้าหนชดเชยหนี้ให้แก่ อ. ถูกหนักไม่ทำให้มูลค่าประกันของหลุดพ้นจากผลความรับผิดแต่ประการใด ทั้งนี้เพราะการที่เช่นไม่ทำให้มูลค่าประกันเสียหายแต่อย่างใดเลย โดยที่สิ่งนั้น ๆ ไม่มีฐานะเป็นสิ่งประกันการชำระหนี้ ตัวอย่าง ถูกหนได้นำเอาใบทะเบียนเรือไปวางประกันแก่เจ้าหน และต่อมาภายหลังเจ้าหนได้คืนใบทะเบียนเรือนั้นแก่ถูกหน แล้วเจ้าหนฟ้องมูลค่าประกัน ศาลฎีกาได้พิพากษาว่า

ใบทะเบียนรถยนต์ไม่ได้นำไปจดทะเบียนไว้
 ตามความหมายของ ม. ๖๗๗ และ เพราะฉะนั้นผู้ค้าประกันไม่หลุดพ้น
 จากความรับผิดต่ออย่างใดเลย ดังข้อบัญญัติตามสัญญาประกันอยู่
 ดังเดิม (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๓/๒๔๗๔) ผลของคำพิพากษานี้
 หมายความว่าใบทะเบียนรถแต่อย่างใดยังไม่ชอบให้บุคคลอื่น
 ทะเบียนรถยนต์ไม่ได้นำไปจดทะเบียนไว้
 ไม่มีส่วนอะไรเห็นขอรถอาคัน เพราะฉะนั้นการที่เจ้าหนัดคนใบทะเบียน
 รถถูกยึดไม่ได้ทำให้สัญญาประกันเสียหายต่ออย่างใด

ความระงับสิ้นไปแห่งการรับประกัน

Extinction of the contract of guarantee

มาตรา ๖๘๘ “อันสัญญาประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดใน
 ขณะเมื่อหนี้ของลูกหนี้ระงับสิ้นไปไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ” ดังที่ข้าพเจ้าได้
 อธิบายมาแล้วว่า สัญญาประกันจะคงมีอยู่และบังคับใช้ ได้ตลอด
 เวลาที่หนี้ของลูกหนี้ยังมีอยู่ เพราะฉะนั้นเมื่อหนี้ของลูกหนี้
 ระงับไปเนื่องด้วยเหตุใดก็ตาม สัญญาประกันย่อมระงับสิ้นไป
 (extinguished) ด้วย

หนี้จากระงับสิ้นไปในกรณีดังต่อไปนี้ :-

- (ก) ๓. ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้
- ๔. ถ้าเจ้าหนี้ปลดหนี้ (released the debt) หรือ

การรับประกัน

๓. ถ้าบุคคลภายนอกคนใดคนหนึ่งชำระหนี้แทน

๔. ถ้าผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทน

เมื่อหนี้ได้ระงับไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งใน ๔ วิธีดังกล่าวข้างบนนี้
หนี้จะถือว่าได้ระงับไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งใน ๔ วิธีดังกล่าวข้างบนนี้
หนี้จะถือว่าได้ระงับไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งใน ๔ วิธีดังกล่าวข้างบนนี้
หนี้จะถือว่าได้ระงับไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งใน ๔ วิธีดังกล่าวข้างบนนี้
หนี้จะถือว่าได้ระงับไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งใน ๔ วิธีดังกล่าวข้างบนนี้

ตามหนังสือวางตัวหนี้และเจ้าหนี้ ๓๐๐๐ บาท โดยผู้ค้ำประกัน
ชำระหนี้แทนเจ้าหนี้ ๕๐๐ บาท ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิด
แต่เพียง ๕๐๐ บาท คงต้องรับผิดตามสัญญาค้ำประกันในส่วนที่เหลือ
ยังไม่ได้ชำระ คือ อีก ๕๐๐ บาท

ถ้าประกันจะรับเงิน
ไปเมื่อลูกหนี้ได้ขอ
ซื้อทรัพย์สินไป
ในเมื่อลูกหนี้

(๓) สัญญาค้ำประกันย่อมระงับสิ้นไป เมื่อลูกหนี้ระงับหนี้
เจ้าหนี้ฟ้องโดยยกข้อต่อสู้เช่นต่อไปว่าข้อต่อสู้ คือ ได้มีการหักยอด
หนี้ (set-off) กันแล้ว หรือสัญญาค้ำประกันระหว่างเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน
นั้นเป็นโมฆะ อันเนื่องด้วยความล่าช้าผิด หรือลูกหนี้เป็นคนที่มีความ
สามารถในขณะทำสัญญานั้น หรือ หนี้หมดอายุความ หากหนี้ได้
ระงับสิ้นไปด้วยเหตุเหล่านี้ ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิด และ
สัญญาค้ำประกันก็ระงับสิ้นไป แต่ถ้าหากจากการหักยอดหนี้หนี้
หักกันแต่เพียงบางส่วนเท่านั้น ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดเท่า
ที่หนี้ส่วนที่เหลือยังไม่หมดอายุความแล้ว อย่างไรก็ดี ยังพอแยกแยะจากหลัก
ดังกล่าวมาบ้าง คือสิ่งที่ได้เคยบรรยายมาแล้วว่า ถ้าในขณะทำสัญญา

ค่าประกันนั้น ผู้ค้ำประกันฐาน สัญญาทบทอให้เกิดหนี้ระหว่างลูกหนี้
กับเจ้าหนี้เป็นไปโดยอัตโนมัติ อันเกิดแต่ความจำคุกผู้ผิด หรือตกพันเป็นผล
ไว้ความสามารถในขณะทำสัญญาหนี้ ถึงแม้ลูกหนี้จะขายกข้อค้ำประกัน
อันค้ำประกันได้ผิดกัก ผู้ค้ำประกันยังคงต้องผูกพันตามสัญญาค้ำ
ประกันนั้นอยู่ เหตุนี้เมื่อนั้นจะรับไป โดยการบขลต่าง ในขณะกรรม
(voidable act) สัญญาค้ำประกันยังหารจะรับสิ้นไปไม่

(ค) ถ้าเจ้าหนี้ฟ้องผู้ค้ำประกัน เมื่อผู้ค้ำประกันขณะคดีนั้น
สัญญาค้ำประกันจะรับสิ้นไปด้วย ตัวอย่าง-เมื่อได้มีการหักลดบด
พันกันแล้ว หรือมีการปลดพันกันแล้ว หรือหนี้ขาดอายุความแล้ว
หรือสัญญาค้ำประกันไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ ผู้ค้ำประกันได้ยกข้อ
ข้อดีเหล่านี้ขึ้นต่อสู้คดีตามกฎหมายของแต่ละประเทศ ผู้ค้ำประกันก็หลุดพ้นจาก
หนี้หนี้นั้น ทั้งนี้เพราะเหตุว่า คดีใด ๆ ที่คดีนั้นยกฟ้องแล้วจึงเกิดขาด
ลงไปแล้ว คดีนั้นก็ไม่อาจนำมาฟ้องร้องได้อีก

ถ้าประกันรับสิ้น
ไปเมื่อผู้ค้ำประกัน
ขณะคดี

ภายใต้ชชยกเว้นจากหลัก ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาข้างต้นกล่าว
ได้ว่าทุกครั้งที่หนี้ตรงรับสิ้นไปสัญญาค้ำประกัน ก็ยอมรับรับสิ้นไปด้วย
แต่ก็ถบถนถาสัญญาค้ำประกันจะรับสิ้นไป หากว่าให้หนี้ระหว่างลูกหนี้
กับเจ้าหนี้สิ้นไปไม่ ถ้าสัญญาค้ำประกันจะรับสิ้นไปอันเนื่องแต่เหตุอัน
อันไม่ไฉนเพราะหนี้รับสิ้นไป เป็นคณว่าเจ้าหนี้ ได้ปลดหนี้ให้แก่ผู้ค้ำ
ประกัน สัญญาระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ยังคงมีอยู่ ลูกหนี้คงผูก
พันใน อันที่จะต้องชำระหนี้ นั้นแก่เจ้าหนี้ กล่าว ได้ยก อย่าง หนึ่งว่า
ถ้าสัญญาประกันจะรับสิ้นไปแล้ว สัญญาอุปการณียอมรับรับสิ้นไป

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ด้วย แต่การระงับสิ้นไปของสัญญาประกันนั้นไม่ทำให้สัญญาประกัน
ระงับไปอย่างไรโดย

มีคำพิพากษาของศาลฎีกา (Judgment of the Dika court)
อยู่ ๒ ฉบับซึ่งข้าพเจ้าจะนำมาให้ท่านสังเกตและใส่ใจไว้ตามที่ท่าน
อยุ่แสดงว่าท่านได้โอนหนี้ (to transfer the benefit of debt)
ไปให้บุคคลที่ ๓ แล้ว เขาจะต้องแจ้งการโอนหนี้ให้ลูกหนี้ทราบ คำ
พิพากษาระบบที่หนึ่งพิจารณาคำพิพากษาไว้ว่า ลูกหนี้ได้โอนหนี้
ของเขาไปให้บุคคลที่ ๓ แต่มีได้บอกกล่าวการโอนหนี้ให้ผู้ค้าประกัน
ทราบ ผู้ได้รับโอนหนี้ใหม่จะต้องแจ้งให้ผู้ค้าประกัน (ดูฎีกาที่
๒๘๗/๒๕๒๓) ส่วนคำพิพากษาระบบที่ ๒ นั้นคดีนี้ไว้ว่า ถ้า
ผู้ได้รับโอนหนี้แจ้งการโอนหนี้แก่ผู้ค้าประกันแล้วเขาอาจฟ้องผู้ค้าประกันซึ่ง
คงต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกันนั้นอยู่ได้ (ดูฎีกาที่ ๒๓๐/๒๕๑๖) ข้อนี้
เหมือนว่ากฎหมายตามคำพิพากษาของศาลฎีการะบบที่สอง ให้อำนาจ
ประกันต้องรับผิดชอบกับผู้รับโอนหนี้ แม้ว่าผู้ค้าประกันมิได้ยอม
ด้วยการโอนหนี้คดี เพียงแต่ผู้รับโอนหนี้บอกกล่าวการโอนหนี้แก่ผู้ค้าประกัน
เท่านั้นพออาจฟ้องผู้ค้าประกันได้

ถ้าในขณะที่ผู้ค้าประกัน เขาค่าสัญญา ค้าประกันนั้นเขาตน เป็นหนี้
ผู้ค้าประกันและผู้ค้าประกันร้อง ถ้าหากตนถูกเรียกชื่อจากเจ้าหนี้ ให้
ชำระหนี้ตามสัญญาประกันนั้นแล้ว ตนสามารถหักยอดหนี้ที่ตนกับเจ้า
หนี้ได้หักหักยอดหนี้ที่ตนกับเจ้าหนี้เป็นหนี้ตนอยู่ได้ งดค่าเจ้าหนี้อาจ
โอนไปให้บุคคลที่ ๓ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมเห็นชอบจากผู้ค้า

ประกันได้ตั้ง ผู้ค้ำประกันยอมสัญญาด้วยซึ่งตั้งแห่งการหักลดบดบหนัก
 กับเจ้าหนี้ ผลก็อาจเป็นว่าผู้ค้ำประกันจะตั้งของข้าราชการกรม โอนหน
 เต็มจำนวน แต่ถาเจ้าหนี้ล้มตายแล้ว ผู้ค้ำประกันไม่อาจได้รับการ
 ชำระหนี้ในหนี้ซึ่งเจ้าหนี้เป็นหนี้เขาเต็มจำนวนก็ได้ ซึ่งอาจจะเป็นจริง
 ว่าตนได้รับส่วนเฉลี่ยชำระหนี้แต่เพียงส่วนน้อย แต่ถาในกรณีดังกล่าว
 ผู้ค้ำประกันได้รับการคุ้มครองโดย มาตรา ๓๑๗ วรรค ๒ ซึ่งบัญญัติ
 ไว้ว่า "ถาถูกทอนเป็นแต่ได้รับค่าชดเชยค่าดอกเบี้ย ท่านว่าถูกทอนมรดก
 คือสัญญาโอนก่อนเวลาที่ได้รับค่าชดเชยค่าดอกเบี้ยได้ ก็กระษัตริย์เป็นพยาน
 ตั้งกรม โอนโดยนิตินัย" เพราะฉะนั้นในคดีข้างข้างบน ถาผู้ค้ำประกัน
 ถูกเรียกให้ชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันก็ได้ชดเชยอยู่ในฐานะถูกทอน และมีมติ
 ทหักลดบดบหนักซึ่งมรดกเจ้าหนี้ของตนต่อผู้รับโอนได้ ซึ่งเขาได้เห็น
 เป็นข้อข้อข้ออันตั้งที่ศาลจะรับฟัง

เมื่อหนี้ชนเป็นเหตุเหตุของสัญญาประกันจะรับสิ้นไปในทางใด ๆ
 ผู้ค้ำประกันก็หลุดพ้นจากผลความรับผิดชอบ สัญญาประกันก็รับสิ้นไป
 แต่ละผู้รับเรือนก็หลุดพ้นจากผลความรับผิดชอบ สัญญาประกันของผู้รับเรือน
 ก็รับสิ้นไปตั้งโดย ทงเพราะไม่ว่าสัญญาประกันที่จะให้ผู้รับเรือน
 ค้ำประกันอีกต่อไป

มาตรา ๒๕๕ "การค้ำประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไม่หลายคราว
 ไม่มาหักลดบดบหนักเป็นคุณแก่เจ้าหนี้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันอาจจะตั้งโดย
 เพื่อกิจการอันเป็นอนาคคได้ โดย บอกล่าความประสงค์แก่เจ้าหนี้"
 มาตรา ๒๕๖ "ถาคนใดคนหนึ่งยอมเขาเป็นผู้ค้ำประกันเพื่อ

เมื่อค้ำประกันรับ
 สิ้นไป ผู้รับเรือน
 ถูกลดบดบหนัก
 รับผิดชอบ

ผู้ค้ำประกัน อาจเรียก
 สัญญาประกันเพื่อ
 คราวต่อไปในอนาคต
 ได้

กิจการต่อเนื่องกันไปหลายคราวไม่มีเวลาจำกัด หากปรากฏจะไม่
 ค่าประกันเพื่อคราวต่อไปในอนาคต เขาก็แจ้งต่อเจ้าหนโตว่า นับตั้ง
 แต่วันนั้น ๆ ไป ตนจะไม่ยอมรับผิดเพื่อเหตุที่ถูกหนอกชโหดจนในภาย
 หน้าอีกต่อไป คำบอกกล่าวเช่นนี้มีผลทั่วไปทั่วอาณาเมืองไม่มีจำกัดเฉพาะ
 ทำสัญญาการประกันนั้นจากต้นของพดงทันที ภายสองวันเวลาที่เขา
 เลิกการค้าประกันแล้ว ผู้ค้าประกันไม่ยอมรับผิดชอบในเหตุที่ถูกหน
 กชโหดจนในภายหน้าอีกเลิกการค้าประกันนั้น แต่ผู้ค้าประกันยัง
 คงต้องรับผิด ในหนทางหมดที่ ได้เกิดชนกอนจนบอก เลิกสัญญาการประ
 กันนั้น

ตัวอย่าง ในฉันท ๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๐ ป. โตไป

ร้านขายของ และสัญญากับเจ้าของร้านคือ จ. ฉ. ตนยอมรับเป็นผู้
 ค่าประกันเพื่อหนทางหลายด. บุตรชายของเขาชโหดจนนับแต่วัน
 นั้นเรื่อย ๆ มา เพราะฉะนั้นทุกครั้ง ด. โตไปชื่อของเชอทรานน
 ป. ก็ค่าประกันในจำนวนหนทางอื่น ที่ ด. กชโหดจนการชของ
 เชอทรานน เป็นเช่นนี้ ๒ ปี ป. รู้สึกว่าบุตรของเขาได้ท้าวหนโหดมากเกิน
 ส้มควร ป. จึงได้แจ้งไปยัง จ. เจ้าหนคชเขาของร้านหนว่า คงแค่
 ฉันท ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นต้นไป ตนจะไม่ยอมรับผิดใน
 ฐานเป็นผู้คชประกันในหนกบุตร (ด.) ได้กชโหดจนในภายหน้าเป็น
 เช่นนี้ ป. ก็ไม่ยอมรับผิดในฐานะเป็นผู้คชประกันเพื่อหนใด ๆ ที่ ด. กช
 โหดจน คงแต่ฉันท ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ คงยึดไปในอนาคต
 แต่เขา ยัง คง คช รับผิดในหน ทง ส้ม ซึ่งยังไม่ ได้รับชำระที่ ด. กชให้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

เกิดขึ้นก่อนหน้า (คือ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๑๖ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๖) จนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๖)

หากสมมติว่า ป. มีรายได้เฉลี่ยกับ จ. เช่นกล่าวแล้ว แต่ให้ค่า
น้อยกว่าเขาจะเป็นมูลค่าประกันหนึ่งหมื่นบาท ถ้า อ.
ได้ไปซื้อของเชือกงาน จ. ๖ ครั้ง ๆ หนึ่งครั้งเป็นเงิน ๑๐๐ บาท ใน
วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ รวมหนึ่งหมื่นบาท ได้ทำเป็น
๖๐๐ บาท และในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ นั้นเอง ป.
บอกกล่าวแก่ จ. ว่าตนจะไม่รับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันเหมือน อ.
จะก่อให้เกิดใหม่อีกต่อไป คงตกลงกันว่า อ. จะได้ซื้อของเชือกไปเพียง
๖๐๐ บาท ไม่ใช่ ๑๐๐๐ บาท ป. ก็ยังคงไม่คิดขยับผลิตภัณฑ์ อ. ก็
ให้เกิดสิ่งใดในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นไป เขาคงรับผิดชอบ
ในฐานะผู้ค้ำประกันเพียงหนึ่งหมื่นบาท อันเกิดก่อนหน้านั้น

ถ้า ป. ไม่ได้แจ้งค่าบอกกล่าวเช่นนั้น เขาคงต้องรับผิดชอบ
ในฐานะผู้ค้ำประกันมากกว่า ๖๐๐ บาท คือ คงต้องรับผิดชอบ
มีจำนวน ๑๐๐๐ บาท ตามที่สัญญาไว้ และไม่ได้ตั้งโดยยกทำให้เขา
ต้องรับผิดชอบเกินกว่า ๑๐๐๐ บาท

ถ้าค่าประกันหนึ่งหมื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอน และ
เจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ไซ้ ท่านผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้น
จากความรับผิด (ม. ๗๖๐) มาตรานี้อาจเข้าใจผิดได้ง่าย— คงน่าจะ
จำขึ้นจะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ สิ่งที่ทำให้เข้าใจผิดง่ามนั้น มาจาก
ข้อความที่ว่า “และเจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ไซ้” มีปัญหา

อันเจ้าหนี้ยอมผ่อน
เวลาให้แก่ลูกหนี้ผู้
ที่ประกัน หลุดพ้น
ความรับผิด

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

อยู่ว่าทำอย่างไร แต่ใหม่ เพียงใด จึงเรียกว่าผ่อนเวลา (extension of time) การชำระหนี้แก่ลูกหนี้ และอย่างไรที่เรียกว่าเจตนเวลาของโรง ตาเป็นเพียงเจตนเวลาของโรงเท่านั้นแล ผู้ค้าประกันคงผูกพันยอมให้ลดพินความรับผิดแต่อย่างใด โดยเหตุการเจตนเวลาของโรงนั้นไม่ใช้การผ่อนเวลา เมื่อหนังกกำหนดชำระหนี้ไม่ถูกต้องก็ต่ออย่างใดจำต้องฟ้องร้องลูกหนี้ทันที กฎหมายได้ให้ระยะเวลาหนึ่งแก่เจ้าหนี้ (คืออายุความ) สำหรับการฟ้องร้อง สมมติว่าอายุความ (prescription) ฟ้องเรียกหนี้จากหนี้เงินเป็นเวลา ๓๐ ปีจากหนี้เงิน ๑๐ ปีนับตั้งแต่วันที่กำหนดชำระสำหรับฟ้องร้องเรียกให้ดอกเบี้ยชำระหนี้และภายในอายุความนั้นการประกันคงต้องรับผิด เพื่อหนีความปราถนาเพิ่มเติม เมื่อเจ้าหนี้ไม่ได้เจตนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ดังที่กล่าวมาแล้วเพียงว่า เจ้าหนี้ละเว้นไม่ฟ้องร้องลูกหนี้ทันทีเท่านั้น แต่เจ้าหนี้ไม่ฟ้องร้องภายในอายุความ ออกให้และผู้ค้าประกันก็หลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้เงิน แต่ถ้าเจ้าหนี้ฟ้องร้องลูกหนี้ภายในอายุความแต่ลูกหนี้ไม่หรือไม่อาจชำระหนี้ ผู้ค้าประกันก็ยังคงชำระหนี้ เงินเจตนเวลาของโรงได้แก่เงินที่เปลี่ยนแปลง สัญญาเดิมที่ก่อให้เกิดหนี้ โดยผู้ค้าประกันไม่ยอมช่วยแต่ ผู้ค้าประกันคงต้องรับผิดเพื่อชำระหนี้เพิ่มเติมเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระ เมื่อเจ้าหนี้ชดเชยไม่พาคัดฟ้องร้องลูกหนี้ทันที ผู้ค้าประกันคงต้องผูกพันรับผิดในหนี้เงิน แต่ถ้าเมื่อหนังกกำหนดชำระเจ้าหนี้ได้กำหนดผ่อนชำระใหม่ ให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันก็หลุดพ้นจากความรับผิดทันที

การผ่อนเวลากำหนดชำระหนี้หมายความว่า การที่เจ้าหนี้แก้ไข
สัญญาเดิมโดยข้อตกลงใหม่ว่า ลูกหนี้ยังไม่ต้องชำระหนี้จนกว่าถึง
กำหนดเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งยาวกว่าเวลาที่กำหนดไว้ใน สัญญาฉบับเดิม
นั้น คือ หมายความว่า หนี้ที่กำหนดชำระหนี้ให้ออกไปนั้นเอง

ตัวอย่าง—สมมติว่า อายุความฟ้องร้องของหนี้หนึ่งเป็น ๓๐ ปี
และหนี้กำหนดชำระในวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ แต่เจ้าหนี้ได้
ภาคชนฟ้องร้องลูกหนี้จนกระทั่งถึงวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่ง
เท่ากับ ๗ ปี นับตั้งแต่วันหนี้กำหนดชำระ ในกรณีเช่นนี้—
ประกันไม่หลุดพ้นจากความรับผิด คงต้องชำระหนี้รายวันถ้าลูกหนี้
ชำระไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาเดิมนั้นแต่อย่างใดเลย แต่สมมติ
ว่าหนี้กำหนดชำระตามข้อตกลงในวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕
และเจ้าหนี้ขอยอมผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ใหม่ว่า ลูกหนี้ไม่ต้องชำระ
หนี้ จนถึงวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยที่ผู้ประกันได้
ยินยอม เป็นเช่นนี้หน้กยัดเวลาชำระไปอีก ๓ ปี ผู้ประกัน
หลุดพ้นจากความผิด

ในตัวอย่างข้างต้นนั้น วันกำหนดชำระหนี้ได้เลื่อนไปโดยการ
ผ่อนเวลาแต่ในตัวอย่างแรกไม่มีการผ่อนเวลาแต่อย่างใดเลย เป็นแต่
เพียงเลื่อนเวลาฟ้องร้องลูกหนี้เท่านั้นเอง

เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ ผู้รับประกันขอชำระหนี้แทนที่ แต่
ไม่ใช่สิทธิโดยนัย (a right of recourse) เขาจากลูกหนี้ได้ หาก
หนี้กำหนดชำระแล้ว เจ้าหนี้ไม่ต้องการชำระหนี้ (demand

เมื่อถึงกำหนดชำระ
หนี้ ถ้าเจ้าหนี้ไม่
ยอมรับชำระจากผู้
รับประกัน ๆ หลุด
พ้นความรับผิด

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

payment of the debt) จากอู่ทิม หรือไม่ว่าคนพองร้องฟ้องค่า
ผู้ค้ำประกันขอชำระหนี้แทนอู่ทิมได้ทันที แต่ใช้หนี้ได้โดยเขา
อู่ทิม แต่ถ้ายอู่ทิมยังไม่ยอมรับชำระหนี้จากผู้ค้ำประกัน
ผู้ค้ำประกันยอมหลุดพ้นจากคามรับผิดชอบ ตาม ม. ๓๐๓

ถ้ากฎหมายอนุญาตให้เจ้าหนี้ ขยายเวลาชำระหนี้ได้ความชอบใจ
โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมของผู้ค้ำประกันแล้ว ก็เป็นการไม่
ยุติธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน เพราะว่าการผ่อนเวตาชำระหนี้เช่นนี้ ทำ
ให้หน้าที่ของผู้ค้ำประกันเพิ่มขึ้น ตามธรรมดาผู้ค้ำประกันขอชำระ
หนี้ได้ทันที เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระตาม ม. ๓๐๓ และขยายความพอง
ร้องเรียนขอผ่อนหนี้ ถ้าเจ้าหนี้ผ่อนเวตากำหนดชำระหนี้แล้ว ขยายความ
พองร้อง ก็ชำระหนี้จนจบภายหลังจากวันนัดอายุความเต็ม ซึ่งเมื่อเป็น
เช่นนี้จะเห็นได้ว่า ผู้ค้ำประกันต้องตกอยู่ภายใต้ขยายความหลัง ซึ่ง
เริ่มจนจบภายหลังจากและร้องขอถึงอายุความเต็ม อันตกตายเป็นอันกว่า
ที่ควรจะเป็น เป็นค้ำประกันจึงได้ขอขยายเพิ่มภาระ เพราะฉะนั้น
การที่กฎหมายบัญญัติ ม. ๓๐๓ ขึ้น เป็นการคิดภาระเพิ่มของ
ผู้ค้ำประกัน จึงเป็นการยุติธรรมแล้ว

อนึ่ง เมื่อผู้ค้ำประกันขอชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว
เจ้าหนี้ไม่ยอมรับชำระหนี้จากผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจาก
คามรับผิดชอบ (ม. ๓๐๓ วรรค ๒) ดังนั้นถ้ากฎหมายให้อำนาจแก่
เจ้าหนี้ผ่อนเวตาชำระหนี้ได้ความใจ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม
ของผู้ค้ำประกัน ดังที่กฎหมายตาม ม. ๓๐๓ วรรค ๒ นี้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

กิ่งงู ไป ในเมื่อเจ้าหนี้ผ่อนกำหนดเวลาชำระหนี้แก่ลูกหนี้ แทน
 ผู้ค้ำประกันจะหลุดพ้นไปตาม ม. ๗๐๓ วรรค ๒ ผู้ค้ำประกันคงต้อง
 ผูกพันเพื่อรับผิดชอบ ในการชำระหนี้จนอยู่สุดเขตเขตเวลาที่เจ้าหนี้ผ่อนกำหนด
 ชำระหนี้แก่ลูกหนี้ ทั้ง ๆ ที่ตนไม่ยินยอม คงเห็นได้ว่าไม่เป็นการ
 ยุติกรรมแก่ผู้ค้ำประกันเลย และโอกาสที่ผู้ค้ำประกันจะใช้ได้ก็ตาม
 ม. ๗๐๓ วรรค ๒ ก็ไม่เป็นเช่นนั้น โดยที่เมื่อเจ้าหนี้เรียกการ
 ผ่อนเงาเช่นนี้ลงเมื่อใด เพราะฉะนั้นการที่กฎหมายบัญญัติ ม. ๗๐๓
 ๕ จึงเป็นการคุ้มครองแต่บุคคลกรรม

ในเรื่องการผ่อนกำหนดเวลาชำระหนี้ตาม ม. ๗๐๓ ๕ นั้น ผู้ค้ำ
 พิพากษาของศาลฎีกายกเอาฉบับนี้ แต่จะขอยกมาเป็นตัวอย่างเพียง
 ๒ ฉบับ คือ คำพิพากษาที่ ๕๕๗/๒๕๗๗ ซึ่งคดีนี้ว่าตามเจ้าหนี้ยอมยก
 กำหนดเวลาชำระหนี้ให้ลูกหนี้ชไปอีก โดยที่ผู้ค้ำประกันยินยอม
 ผู้ค้ำประกันก็หลุดพ้นจากความรับผิด และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๖/๒๕๗๗
 คดีนี้ว่า ถ้าลูกหนี้ของเจ้าหนี้ชำระหนี้โดยเจ้าหนี้ยินยอมด้วย แต่
 เจ้าหนี้ยังมีฟ้องร้อง คงยังไม่ได้ชื่อว่า เจ้าหนี้ผ่อนกำหนดเงา
 ชำระหนี้แก่ลูกหนี้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

จำนอง

Mortgage

ก. ขอเรียน ข้าราชการประจำที่ขอขอยืมให้ท่านทราบว่า สัญญา
จำนองนั้นคืออะไร และทำขึ้นได้อย่างไร แล้วคือไปชำระหนี้
ข้อความรายละเอียดของกฎหมายที่กล่าวด้วยจำนอง

ท่านคงจำได้ว่า ประกันนั้นแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๒
ประเภท คือ

- ๑. ประกันด้วยบุคคลซึ่งได้แก่การประกัน
- ๒. ประกันด้วยทรัพย์สิน

อันการประกันนั้น การที่ใครสักคนอยู่ในประเภทประกันด้วยบุคคล
เพราะความบุคคลที่เข้ามาส่วนตัวเขาสามารถรับผิดชอบ ชำระหนี้ตามสัญญา
ชำระหนี้ แต่การที่จำนองเขาอยู่ในประเภทประกันด้วยทรัพย์สิน เพราะ
สิ่งที่เขาประกันนั้นเป็นทรัพย์สิน (โดยทั่วไปไปโดยทั่วกัน) ซึ่ง
เมื่อตกหนี้ชำระแล้ว เจ้าหนี้มีสิทธิขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น ภายหลัง
ที่ศาลได้สั่งแล้ว และเขาชำระหนี้จากเงินซึ่งได้จากการขายทรัพย์สิน
หรือออกของหนึ่งซึ่งทำได้ คือ เจ้าหนี้จะเอาทรัพย์สินนั้นนำมาจำนอง
ทอดทิ้งการชำระหนี้ได้ หากเจ้าหนี้เอาทรัพย์สินของทอดแล้วเจ้าหนี
กเขาเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น โดยชอบด้วยกฎหมาย

ต้องขึ้นศาลเสมอ

ในการที่เจ้าหนี้จะบังคับจำนองเพื่อเอาทรัพย์สินนั้นจากของทอดกัก
หรือเมื่อเขาขายทอดตลาดแล้วเขาชำระหนี้จากเงินที่ขายทอดตลาดได้
เจ้าหนี้จะต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลเสียก่อน เมื่อศาลสั่งอย่างไรก็ต้องปฏิบัติตาม

ตามข้อเงาที่ พงษ์จำว่า เจ้าหนี้จะบังคับจำนอง โดย ไม่ฟ้องคดีศาลก่อน
หาได้ไม่

ท่านต้องเข้าใจว่า การที่จะมีสัญญาจำนองได้ ครั้งแรกที่ผู้ตั้ง
มีทรัพย์สินเฉพาะหนี้และลูกหนี้เสียก่อน แล้วจึงมีทรัพย์สินอื่นใดอันหนึ่ง
เจ้าจำนองประกันหนี้รายนั้น เช่นว่า ต. เป็นหนี้ จ. ๓๐๐๐ บาท แล้วนำ
บ้านของเขาจำนอง จ. ไว้ เช่นนี้เมื่อ ต. ไม่ชำระหนี้ จ. ก็ขายทอด
ตลาดบ้านที่จำนองนั้นแล้วเอาชำระหนี้จากเงินที่ขายบ้านนั้น ดังนั้นท่าน
จะเห็นได้ว่า ทรัพย์สินที่เขาจำนองนั้นเป็นทรัพย์สินที่ประกันการชำระหนี้
สัญญาจำนองจึงเทียบได้ด้วยสัญญาค้ำประกัน ในสัญญาค้ำประกันนั้น
เจ้าหนี้เอาชำระหนี้จากบุคคลที่สามที่เขาส่งประกันไว้ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระ
หนี้ ส่วนในสัญญาจำนองเจ้าหนี้เอาชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนอง
ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ในสัญญาค้ำประกันบุคคลที่สามยอมให้ลูกหนี้
เอาทรัพย์สินชำระหนี้แทนลูกหนี้ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ แต่ในสัญญาจำนอง
ทรัพย์สินเขาชำระหนี้แทนตน บุคคล ลูกหนี้จะเอาเป็นมูลค่าประกัน
เองไม่ได้ แต่ลูกหนี้เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่จำนองนั้นได้ ท่านต้อง
เข้าใจว่าทรัพย์สินที่จำนองนั้นไม่จำเป็นที่จะเป็นของลูกหนี้เสมอ ไปเป็น
ของบุคคลภายนอกหรือไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้ คือบุคคลภายนอกจะ
เอาทรัพย์สินของตนจำนองเพื่อประกันหนี้ของลูกหนี้ได้ ถ้าบุคคลภายนอก
เอาทรัพย์สินของตนจำนองประกันหนี้ของลูกหนี้ ด้วยบุคคลภายนอก
เองไม่คิดรับผลในหนี้นั้นด้วยตนเอง ทรัพย์สินของเขาที่จำนอง
รับภาระในหนี้นั้น ดังนั้นถ้าบุคคลภายนอกเอาทรัพย์สินของตนจำนอง

เทียบค้ำประกัน
และจำนอง

ผู้จำนองอาจเป็น
บุคคลภายนอก

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ประกันหนี้ของลูกหนี้ เมื่อบังคับชำระหนี้แล้วได้เงินไม่พอชำระหนี้ เจ้า
 หนี้ (ค้ำผู้รับชำระหนี้) จะฟ้อง ผู้จำนอง เพื่อเรียกหนี้ส่วนที่ขาด
 (balance of the debt) หาได้ไม่ ทั้งนี้โดยเหตุที่ผู้จำนองไม่เข้าเป็น
 ทวงถามหนี้หรือผู้ค้ำประกัน ประกันด้วยทรัพย์สินนั้น แม้ทรัพย์สินที่
 จำนอง เจ้าหนี้จึงไม่อาจใช้หนี้จำนองซึ่งเกินมูลค่าสภาพนอกที่ไม่ใช่
 ลูกหนี้รับผิดชอบแล้วสำหรับหนี้ได้ทรัพย์สินที่จำนองต่างหากที่รับผิดชอบ
 ทรัพย์สิน แต่ในกรณีเช่นนี้ถ้าสัญญาจำนองทำขึ้นก่อน มีการแก้ไข
 มาตรา ๗๓๓ เจ้าหนี้อาจฟ้องลูกหนี้เพื่อเรียกหนี้ส่วนที่ขาดได้

มี ๒ สัญญา

มีสัญญา ๒ สัญญา สัญญาแรกคือสัญญากู้ยืมระหว่างเจ้าหนี้
 และลูกหนี้ ซึ่งมีข้อความว่าลูกหนี้จะชำระหนี้คืนด้วย สัญญาหลังได้
 แก่ สัญญาจำนองซึ่งผู้จำนอง จำนอง ทรัพย์สิน อันเป็นประกัน การชำระหนี้
 รายที่ค้างชำระนั้น สัญญาแรกเป็น สัญญาประธาน สัญญาหลังเป็น
 สัญญาอุปการณ์ สัญญาแรก อาจเป็นได้ว่าสัญญาทั้งสองทำในขณะ
 เดียวกันและเขียนลงบนกระดาษแผ่นเดียวกัน แต่ข้อนี้ไม่สำคัญนัก
 สัญญาทั้งสองอาจทำคนละครั้ง และแยกเขียนบนกระดาษต่างแผ่นกัน
 ก็ได้

ก่อน ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๘

ในประเทศอื่น ๆ และในประเทศนี้ก่อนวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.
 ๒๔๗๘ ลูกหนี้ผู้ค้ำประกันเพื่อการชำระหนี้ทั้งหมดแก่เจ้าหนี้จนกว่าหนี้
 นั้นจะได้คืนไปด้วยเหตุใด ๆ เพราะฉะนั้นถ้าทรัพย์สินที่จำนองนั้น
 ราคาน้อยกว่าจำนวนหนี้แล้ว ภายหลังที่ได้บังคับชำระหนี้แล้วหนี้ที่เหลือ
 อยู่เท่าใดเจ้าหนี้ (ค้ำผู้รับชำระหนี้) ฟ้องลูกหนี้เรียกหนี้ส่วนที่ขาดนั้น

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ได้ ถูกหน้คงต้องผูกพันตนรับผิดชอบในหนี้เมื่อกำหนดชำระหนี้ได้ถึงที่สุดดัง
 แสดงด้วยการขายทอดตลาด ตามใตตถนหมบงลงเป็นหนี้เจ้าหน้อย
 ตามหนี้ผูกพันของผูกพันคนเพื่อการชำระหนี้คงชำระโดยไม่ต้อง
 ความง้อ เจ้าหน้ได้ขายทรัพย์สินของชู้หน้หรือไม่ ถูกหน้ได้สัญญา
 ว่าจะชำระหนี้สัญญาผูกพันเป็นสัญญาประกัน การชำระหนี้ทรัพย์สิน
 ต้นแบบเพียงการประกันสำหรับหนี้ เพราะฉะนั้นทรัพย์สินที่
 จำนองมีราคาไม่พอชำระหนี้ เจ้าหน้ก็มีสิทธิที่จะฟ้องถูกหน้เพื่อเรียก
 หนี้ส่วนที่ขาดได้ ตัวอย่าง-ใน พ.ศ. ๒๕๒๕ ด. ถูกหน้ได้สัญญา
 จ. เจ้าหน้ ๓๐๐๐ บาท และเอาหมายราคา ๓๐๐๐ บาท ไปจำนองประกัน
 หนี้รายวัน สัญญาจะชำระหนี้ในวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ ส่วนนี้
 ว่า ในระหว่างปี ๒๕๒๕-๒๕๒๐ หนี้ ราคาของนาแปลงนั้นตกไป ๓๐
 เปอร์เซ็นต์ เมื่อ จ. บังคับชำระหนี้ชู้หน้ได้เพียง ๓๐๐ บาท
 เจ้าหน้รายวันชำระหนี้ หนี้คงขาดอยู่ ๓๐๐ บาท จ. คงฟ้อง ด. เพื่อ
 เรียกหนี้ ๓๐๐ บาทขาดหนี้

ข้อคดีตามที่กล่าวมาข้างต้น ตกผลกว่าที่บังคับกับจำนองเพื่อ
 ชำระหนี้ ที่กล่าวว่าหากว่าราคาทรัพย์สินของจำนองไม่พอชำระหนี้ หนี้
 ส่วนที่ขาดอยู่เท่าใดเจ้าหน้คงฟ้องร้องเรียกชำระจากถูกหน้ได้ถนหมบง
 ข้อความที่ใช้ได้เป็นการทั่วไปในกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย
 ก่อนวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ แต่สำหรับกฎหมายไทยตั้งแต่
 วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ข้อ
 ความกดบังคับตามกฎหมาย คือ เมื่อบังคับชำระหนี้ทรัพย์สินของจำนองแล้วปรากฏ

ถ้าหลัง ๒๗ ธันวาคม
 พ.ศ. ๒๕๒๗

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ว่าทรัพย์สินของนพมไม่พอชำระหนี้ หนทางที่ดีกว่าคือเจ้าหนี้ห้ามส่งสิทธิ
เรียกเอาจากลูกหนี้โดยยกไม่ หนี้คือ ภายหลังจากที่บังคับชำระหนี้แล้วลูก
หนี้หลุดพ้นจาก ความรับผิดชอบใด ๆ ก็ถือว่าหนี้สูญสิ้นไปเพราะการบังคับ
ชำระหนี้.

เมื่อได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายไม่ตั้ง ในครั้งข้างข้างบน
เดิมคือว่า ได้ถูกบังคับชำระหนี้วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘
และสัญญาจะชำระหนี้กันในวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ถ้าบังคับ
ชำระหนี้ของทรัพย์สินของ นพมโดยบรรดาได้เงินเพียง ๒๐๐ บาท เจ้าหนี้
ก็หมดสิทธิเรียกเอาจาก ๓๐๐ บาทจากเจ้าหนี้ ลูกหนี้หลุดพ้นจาก
ความรับผิดชอบ เมื่อทรัพย์สินของได้ถูกบังคับชำระหนี้แล้ว เป็นอันว่า
เจ้าหนี้สูญเสียเงิน ๓๐๐ บาท การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเป็นการ
เปลี่ยนแปลงกฎหมายที่ว่าด้วยการชำระหนี้ในชั้นที่สำคัญยิ่ง ซึ่งสำคัญ
หรือหนักที่สำคัญของกฎหมายชำระหนี้ว่า ลูกหนี้คงเป็นลูกหนี้จน
กว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นไป ภาระรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่ขาดทรัพย์สิน
ที่ชำระหนี้มีราคาไม่พอชำระหนี้ เจ้าหนี้จะกล่าวโดยละเอียดถึงเรื่อง
การเปลี่ยนแปลงกฎหมายนั้นเมื่อฉบับมาถึง น. ๗๓๓.

ทรัพย์สินของไม่คง
เปลี่ยนแปลงเมื่อชำระ

ทรัพย์สินของไม่คง เปลี่ยน นพมจาก ผู้ชำระ ไม่อยู่ ไม่ ความ
ครอบครองของผู้รับชำระ ผู้ชำระคงครอบครองทรัพย์สินของ
นพมไว้ (ดู น. ๗๐๓) และเมื่อประโยชน์อันเกิดแก่ทรัพย์สินชำระหนี้คง
เป็นของผู้ชำระ เพราะฉะนั้นการชำระจึงเป็นการประกันที่สะดวก
ดี ในการหลุดพ้นภาระของทรัพย์สินของนพมไว้ แต่เก็บผล

ประโยชน์ของทรัพย์สินนั้นได้ ทั้งผู้จำนองอาจขายทรัพย์สินดังกล่าวของตนได้
แม้ว่าทรัพย์สินนั้นยังคงรับภาระจำนองอยู่ และผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินคน
ใหม่ได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินรายนั้นภายใต้ภาระจำนอง ใครจะเป็น
เจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวไม่ได้ ผู้รับจำนองอาจบังคับจำนองได้
เต็มข้อเมื่อพ้นถึงกำหนดชำระ สมมติว่า ๑. ดอกเงินจากบ้านแก
จ. เจ้าหนี้ ๑. ดอกเงินคงมีค่าเช่าอาศัยอยู่ในบ้านของตนหรือเช่าออกไป
เช่า หรือขายไปโดยบ้านนั้นคงรับภาระจำนองอยู่ได้ ส่วนในกรณี
เป็นจำนำ ผู้จำนำต้องมอบทรัพย์สินที่จำนำให้ผู้รับจำนำครอบครองไว้
ผู้จำนำไม่อาจจะยึดถือไว้หรือเอาประโยชน์จากทรัพย์สินที่จำนำนั้นได้
ผู้รับจำนอง มีสิทธิไต่ถาม ชำระหนี้จาก ทรัพย์สินดังกล่าวของ นนทชน
เจ้าหนี้ตามเงื่อนไข และภาระเช่าหรือหนี้ทรัพย์สินดังกล่าวของจะตกอยู่
ในกรรมสิทธิ์ของบุคคลใดไม่เป็นข้อสำคัญหรือแตกต่างกันไปเลย ถ้า
ผู้จำนอง โอนทรัพย์สินดังกล่าวภาระจำนองนั้นให้แก่บุคคลอื่น ผู้รับจำนอง
ยังคงบังคับจำนองบนทรัพย์สินนั้นได้ การจำนองเป็นการผูกพันกับ
ตัวทรัพย์สิน ดังนั้นการเปิดบัญชีเจ้าของทรัพย์สินไม่กระทบกระเทือน
การจำนองแต่อย่างใด (ดู ม. ๑๖๒ วรรค ๒) ที่คนเป็นทรัพย์สินจำนอง
นั้นเป็น ประกัน ชนิดที่ติดต่อกันและ เสียภัยน้อยที่สุด ถ้าผู้รับจำนอง
เพราะเหตุว่าตนไม่อาจจะขายไปได้ หรือล้มละลายอย่างมนุษย เช่น
ผู้ค้าประกัน หรือไม่อาจจะสูญหายหรือถูกฉกฉวยไปได้ ซึ่งเป็น
ไปได้สำหรับสิ่งหาทรัพย์สินที่จำนำได้ การจำนองเป็นการประกัน
ชนิดที่ใช้กันมาก และสะดวกต่อกันทั้งฝ่ายผู้จำนองและผู้รับจำนอง

ผู้รับจำนองบังคับ
จำนองได้แม้ว่าผู้จำ
นองได้โอนทรัพย์สิน
จำนองให้แก่คนอื่น

ผู้จำหน่ายของชอบประกันชนิดจำหน่าย เพราะตนคงครอบครองทรัพย์สิน
 จากของนั้น แต่ทั้งยังอาจเก็บผลประโยชน์จากทรัพย์สินนั้นด้วยตัวเอง
 ได้ ผู้รับจำหน่ายของชอบประกันชนิดนี้ เพราะว่าการจำหน่ายเป็นประกัน
 การชั่วคราวชนิดที่

ทรัพย์สินอื่นแก้ไขเวลา
 ขึ้นของหลายครั้ง

ทรัพย์สินอื่นแก้ไขเวลาไปจำหน่ายได้หลายครั้ง กฎหมายมิได้
 พยายามจะให้จำหน่ายได้แค่เพียงครั้งเดียวเพื่อประกันหนี้รายเดียว แต่
 การจำหน่ายครั้งหนึ่งต้องอยู่ภายใต้สิทธิทั้งหลายของการจำหน่ายครั้งแรก
 กล่าวคือ การจำหน่ายครั้งแรกย่อมมีน้ำหนักว่า การจำหน่ายครั้งหลัง การ
 บังคับจำหน่ายของครั้งหลังจะทำให้เสียหลายแก่การจำหน่ายครั้งแรกหาได้ไม่

ตัวอย่าง—ด. กุยมงเงินจาก จ. ๓๐๐๐ บาท แล้วเขาบ้านราคา
 ๕๐๐๐ บาทมาจำหน่าย จ. ไปประกันหนี้รายหนึ่ง ภายหลังเมื่อ จ. ต้อง
 การกุยมงเงินจาก จ. บุคคลที่ ๓ ชด ๒๐๐๐ บาท ด. ก็จากตระหนาบาน
 หลงหนีไปจำหน่ายแก่ จ. ซึ่งได้เป็นจำหน่ายรายที่ ๒ เมื่อ จ. ผู้รับจำหน่าย
 คนที่ ๓ ได้ชำระหนี้เรียบร้อยแล้ว จ. ผู้รับจำหน่ายคนที่ ๒ ก็ได้ชำระเต็ม
 ที่ ๆ จ. ทรัพย์ตกบ้านนั้นทั้งหมดเป็นประกันหนี้ ๒๐๐๐ บาท แต่ จ. ผู้รับ
 จำหน่ายคนที่ ๓ ยังไม่ได้รับชำระหนี้ จ. ก็นั่งพักจะได้รับการชำระหนี้จาก
 ทรัพย์สินของก่อนผู้รับจำหน่ายคนที่ ๒ หลง แต่เมื่อ จ. ได้ชำระหนี้เรียบร้อยแล้ว
 ทรัพย์ของ จ. ก็นั่งพักจะได้รับการชำระหนี้จากก่อนผู้รับจำหน่ายคนที่ ๒ ได้ โดยไม่ต้อง
 คำนึงถึง จ. อีกต่อไป

ทรัพย์สินอื่นแก้ไขเวลา
 บ้างที่อาจจำหน่ายกันได้

ทรัพย์สินอื่นแก้ไขเวลา
 ทรัพย์สินอื่นที่อาจจำหน่ายได้มีดังต่อไปนี้ :-

- ๑. อสังหาริมทรัพย์ (immovable property)

๒. สิ่งหามทรัพย์สิน (movable property) บางอย่างที่เจ้าของได้
ได้แก่สิ่งหามทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ซึ่งกระบวนกฏหมาย
แต่

ก. เรือกำปั่น หรือเรือมรรจงตั้งแต่ ๖ ตันขึ้นไป เรือกลไฟ
หรือเรือยนต์มรรจงตั้งแต่ ๕ ตันขึ้นไป

ข. แพ (floating house)

ค. สัตว์พาหนะ (beasts of burden)

ง. สิ่งหามทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งกฏหมายหากบัญญัติไว้ให้จดทะเบียน
ฉะเพาะการ (ดู ม. ๗๐๓)

สิ่งหามทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อ ก. ข. ค. นั้น เมื่อกฏหมาย
บัญญัติไว้ให้จดทะเบียนได้ และได้จดทะเบียนถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
จึงจำต้อง ภายนี้ได้จดทะเบียนแก่เจ้าของยังมีได้ ทรัพย์สิน
อื่นใดอันหนึ่งได้จดทะเบียนแล้ว ก็ขอความบันทึกไว้เป็นทางการใน
หจทะเบียน ซึ่งผู้ต้องการจะซื้อทรัพย์สินนั้นจะตรวจดูได้ แต่ถ้า
ทรัพย์สิน ๆ ได้จำหน่ายไปแล้ว ก็จะมีข้อความบันทึกอยู่ในสมุดทะเบียน
ด้วย ทั้งนี้เพราะสัญญาจำนองกฏหมายบังคับให้จดทะเบียน และ
ในการตรวจสอบสมุดทะเบียนเองทำให้ผู้สนใจจะซื้อหรือผู้รับจำนองทราบ
ได้ว่า ทรัพย์สิน ๆ รับการจำนองอยู่หรือไม่

ความหมายของคำว่า "สัตว์พาหนะ" (beasts of burden)

นั้น พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ร.ศ. ๑๑๗ ได้บัญญัติไว้ว่าได้แก่สัตว์
บางชนิด เช่น ช้าง, ม้า, วัว, ควาย, เป็ดตัว

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ซึ่งทรัพย์สินตามข้อ ๖๖ วรรค ๑ นั้น หมายถึงสิ่งที่มี-
 ทรัพย์สินอื่น ๆ นอกจากที่ได้อ้างไว้แล้วในข้อ ก. ข. ค. ซึ่งทรัพย์สิน
 อื่น ๆ นั้นจะจำนองได้ก็ต่อเมื่อกฎหมายในปัจจุบันหรือกฎหมายที่อาจตรา
 ออกในภายหน้าได้อนุญาตให้จดทะเบียนเพื่อจำนองได้ ถ้าไม่มี
 กฎหมายอนุญาตไว้แล้ว ทรัพย์สินอื่น ๆ ตามความหมายของข้อ ๖๖
 ไม่อาจนำไปจำนองประกันการชำระหนี้ได้

สัญญาจำนองซึ่งทำ
 เป็นหนังสือและจด
 ทะเบียน

สัญญาจำนองซึ่งทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงาน
 เจ้าหน้าที่จะมีผลแต่สัญญาที่บันทึกในทะเบียน ม. ๑๓๕ ประกอบ
 ด้วย ม. ๑๓๕ เกี่ยวกับลักษณะพิเศษของสัญญาจำนอง ซึ่งผู้รับ
 จำนองมีสิทธิติดตามทรัพย์สินที่จำนองนั้น (Right to follow the mort-
 gaged property) โดยไม่ต้องคำนึงว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของใครในระหว่าง
 เช่าทรัพย์สินนั้นมาขายทอดตลาดเพื่อได้เงินมาชำระหนี้จำนอง
 อย่างของสัญญาจำนองจะต้องกระทำกันโดยเปิดเผย ทั้งโดยเปิดเผย
 นั้น คือ หมายถึงการตั้งทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงาน
 เจ้าหน้าที่จะสามารถทำให้ประชาชนทั่วรูู้ได้ โดยไม่ขอสงวนใจใน
 เมื่อต้องการจะรู้ ถ้าหากกฎหมายไม่บัญญัติไว้ว่าสัญญาจำนองซึ่งทำ
 เป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะ บุคคลผู้ตั้งใจจะ
 ขอขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น ๆ ไม่อาจมีหนทางรูู้ได้ว่า ทรัพย์สินนั้นคด
 การจำนองอยู่หรือไม่ แต่เนื่องจากสัญญาจำนองจะสมบูรณ์ไม่ได้ถ้า
 หากไม่ได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะ การ
 ขอขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นจึงมีหนทางทราบได้ว่าทรัพย์สินนั้นคดจำนองหรือ

ไม่ได้โดยการตรวจค้นจากหอทะเบียน เมื่อสัญญาจ้างเองได้ทำเป็นหนังสือ
และจดทะเบียนออกตรงแล้วถือว่า สัญญาฉบับที่ประกันยกย่องไปและ
ใช้บังคับบุคคลทุกคนได้ เพราะฉะนั้นบุคคลใดซื้อทรัพย์สินโดย
ไม่ไปตรวจสอบจากหอทะเบียนก่อนก็จะทำสัญญาซื้อขาย ผู้ซื้อจะอ้าง
ว่าตัวไม่จริงไม่ได้ การไม่รู้นั้นเกิดจากความผิดของเขาเอง ถ้าก่อน
ทำสัญญาซื้อขายผู้ซื้อไปตรวจดูเสียก่อน ความไม่รู้นั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้

แม้ว่าการจ้างที่ไม่จดทะเบียนนั้นจะเป็นโมฆะเสียไปก็เสียไป
เฉพาะจ้างของเท่านั้น และถ้าปรากฏว่าคู่สัญญา คงใจทำสัญญายกยอ
อย่างสมบูรณ์แล้ว ถ้าสัญญานั้นได้ทำเป็นหนังสือ สัญญาเช่นนั้นอาจ
นำไปใช้ในโรงศาล เพื่อศัตถุณนพินต์ของทุกหนี้ได้ (ดู ม. ๑๓๖)

ตัวอย่าง - ถ้าเจ้าหนัดจะผูกพันทำสัญญาจ้างเองกันเป็นหนังสือได้
ไม่ได้จดทะเบียน สัญญาที่ว่าด้วยจ้างของนั้นก็จะเป็นโมฆะเสียไป แต่
เพลงศัตถุณนพินต์ฐานเป็นหนังสือ สัญญาที่ระหว่างเจ้าหนัดกับหนัด
สมบูรณ์ เจ้าหนัดอาจยกหักฐานนั้นขยับผูกพันเพชฌฆาตของ ให้ผูกพัน
ชำระหนี้ได้ (ดูฎีกาที่ ๖๘๐/๒๔๕๕, ฎีกาที่ ๕๘๗/๒๔๕๗)

ในเรื่องการทำเป็นหนังสือของสัญญาจ้างเองนี้ พึงสังเกตว่ามี
ความสำคัญผิดกันกับการทำเป็นหนังสือของสัญญาเช่าประกัน สัญญา
จ้างเองถ้าไม่ทำเป็น หนังสือและจดทะเบียน คือพนักงานเจ้าหน้าที่แต่
เป็นโมฆะเสียไป การทำสัญญากันด้วยปากเปล่าไม่มีผลอย่างใดเลย
แต่สัญญาเช่าประกันนั้นหากันด้วยปากเปล่า แม้ยังไม่ได้ทำเป็นหนังสือ
สัญญานั้นก็สมบูรณ์ เว้นแต่ไม่อาจนำไปเป็นหลักฐานฟ้องร้องยังโรง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

การมอบโฉนดฉบับ
เจ้าหนี้มีผลเพียงใด

ถ้าได้เท่านั้น

บางครั้งเมื่อได้โฉนดเงินจากเจ้าหนี้โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือแต่
 ถูกให้โดยมอบโฉนดที่ตน (registered title-deed) ให้ให้แก่เจ้าหนี้
 เพื่อเป็นประกัน โดยไม่ทำสัญญาจำนองเลย เพียงแต่การมอบโฉนด
 เช่นนี้ไม่ใช่เป็นการจำนอง เพราะเหตุว่าไม่ได้ทำเป็นหนังสือและจด
 ทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม ม. ๗๖๒ ซึ่งไม่ทำให้เกิดสัญญา
 จำนองจนแต่การมอบโฉนดเช่นนี้แก่เจ้าหนี้ก็มีประโยชน์แก่เจ้าหนี้
 เหมือนกัน คือ การมอบโฉนดให้ตนเป็นตัวแทนของข้อตกลงในสัญญา
 ที่ตน อธิบายความว่า ถูกหนีไม่อาจเรียกโฉนดคืนได้ ถ้าเมื่อ
 ถูกหนียังมีตัวประกันให้แล้วจึงไป (สัญญาที่ ๔๗๓/๒๕๕๗) เจ้าหนี้
 สักขยต่อโฉนดไว้ตามที่ตกลงกันได้ ในสัญญาที่ตน (contract of loan)
 ผลจึงมีว่าเจ้าหนี้ไม่อาจจะจำหน้ขายที่ดินได้ นอกเหนือที่เรียกว่าเป็นผล
 ตแก่เจ้าหนี้ ถ้าเจ้าหนี้ไม่ยึดถือโฉนดไว้ ถูกหนีขายที่ดินได้ และ
 การถูกหนีคือเป็นหนี้เงิน เจ้าหนี้ก็อาจเอาตัวประกันจากถูกหนีได้
 เลย จึงถ้าเจ้าหนี้ยึดโฉนดไว้แล้วเมื่อศาลพิพากษาให้ถูกหนีชำระหนี้
 เจ้าหนี้ก็ยึดที่ดินและขายเอาเงินชำระหนี้ แต่อย่างไรก็ตามเจ้าหนี้ห้าม
 สักขยเป็นพิเศษแต่อย่างหนึ่งอย่างใดเหนือที่ดินนั้นได้ ถ้าปรากฏว่ามี
 เจ้าหนี้คนอื่นออก และฟ้องร้องเรียกหนี้จากถูกหนีในขณะเดียวกัน ก็
 ที่ดินนั้นเมื่อขายแล้วก็ต้องนำเงินชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทุกคน และถ้าหาก
 ว่าเจ้าหนี้คนอื่นฟ้องถูกหนีลงศาลก่อนที่เจ้าหนี้ผู้ยึดถือโฉนดจะ
 มุ่งสืบคดีตามคำพิพากษาชำระ เจ้าหนี้ผู้ยึดถือโฉนดก็ไม่อาจที่จะ

รักษาตนไว้เพื่อชำระหนี้เสียได้ ว่าเป็นของสิ่ง โฉนดนั้นคือค่า
และเมื่อค่าสิ่ง โฉนดนั้นหมดลงแล้ว หนี้นั้นก็ยังคงอยู่ใน
กองทรัพย์สินผู้มรดก หนี้ก็ต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตาม
ส่วน

การยึดถือโฉนดไว้ โดยไม่มีการ จดทะเบียน สัญญาจำนอง นั้นเจ้า
หนี้ไม่ติดหนี้ไว้เป็นพิเศษเหนือที่ตนนั้นเลย เจ้าหนี้มีสิทธิเพียงรักษา
โฉนดนั้นไว้เป็นการป้องกัน หนี้อาจหนีไปขายที่ตนนั้นเอง

สัญญาจำนองทุกฉบับต้อง จดทะเบียน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่การ
แก้ไขเปลี่ยนแปลง (alteration) สัญญาบางส่วนใดส่วนหนึ่ง มากน้อย
เพียงใดต้องนำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เช่นเดียวกัน มิฉะนั้น
แล้วการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นจะไร้ผลต่อบุคคลภายนอกไม่ได้ เป็น
การจำนองบางส่วนแท้จริงตามกฎหมายต้องบัญญัติไว้เช่นนั้น ทั้งนี้เพราะถ้า
ผู้จำนองและผู้รับจำนองอาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาจำนองได้ภายหลัง
โดยไม่ต้องจดทะเบียนและให้ผู้อื่นบุคคลภายนอกได้แต่ ผู้คงใจซึ่ง
ชายก็ไม่อาจทราบได้ว่า ทรัพย์สินนั้นติดภาระจำนองหรือไม่และแก้
ไขเพียงใด โดยที่สัญญาจำนองที่แก้ไขใหม่ได้ปรากฏอยู่ในทะเบียน
บุคคลภายนอกเช่นผู้คงใจหรือชายก็จะได้รับความเสียหาย และถ้าปล่อย
ให้ทำดังกล่าวแล้วได้แก่ ก็จะเป็นการทำลายความประสงค์ของการ
จดทะเบียนซึ่งได้แก่ความประสงค์ ให้บุคคลทุกคนมี ใจกว้างตรวจค้นเอา
ความจริงไว้ให้สัญญาเสียไป สัญญาจำนองทุกฉบับต้องจดทะเบียนและ
ข้อตกลงต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงในสัญญานั้นต้องจดทะเบียนด้วย มิฉะนั้น

สัญญาจำนองและการ
แก้ไขสัญญาจำนอง
จดทะเบียน

แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ จะใช้บุคคลที่ ๓ ไม่ได้

มาตรา ๗๔๖ บัญญัติไว้ดังนี้ " การชำระหนี้ไม่จำกัดใด ๆ อัน
เชิงหรือแต่เพียงบางส่วนก็ดี การระงับหนี้อย่างใด ๆ ก็ได้ การตกลง
กันแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวน หรือหล่อนจำนวนแบบประกันนั้นเป็นประ
การใดก็ดี ท่อนเจ้าของจำนองไปจดทะเบียนด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ใน
เมื่อชำระหรือของจำนองใดแล้ว มิฉะนั้นห้ามมิให้ยกขึ้นเป็น
ข้อต่อสู้บุคคลภายนอก "

เพื่อเป็นอุทาหรณ์สำหรับมาตรา ๗๔๖ นี้ จะยกตัวอย่างดังต่อไปนี้ ด.
ยกยเงิน จ. ๓๐๐๐ บาท แลเอาบ้านจำนอง จ. ไว้เป็นประกันการชำระ
หนี้ และสัญญาจำนองนั้นได้นำไปจดทะเบียนแล้ว ต่อมาภายหลัง
ด. ได้ชำระหนี้ให้แก่ จ. ทั้งหมด ในการชำระหนี้ จ. ได้ออกใบรับ
เงินให้แก่ ด. แต่ไม่ได้นำการชำระหนี้ไปจดทะเบียนเพื่อแสดงว่าหนี้ได้
ชำระแล้ว และบ้านหลุดพ้นจากภาระจำนอง ภายหลัง จ. ตกเป็นคน
ล้มละลาย เจ้าหนี้ของ จ. ก็รีบรีบเก็บจำนองของบ้านของด. คือ
หมายความว่า เจ้าหนี้ของ จ. อาจขายบ้านที่ด.นั้นได้ ทั้งนี้เพราะการ
ชำระหนี้ของ ด. ที่กระทำโดย จ. ไม่ได้จดทะเบียนให้ถูกต้องตามบทบัญญัติ
ของกฎหมาย จึงไม่อาจยกเป็นข้อต่อสู้เจ้าหนี้ของ จ. ผู้ล้มละลาย
(bankrupt) ผู้เป็นบุคคลภายนอกได้

พึงสังเกตว่า มาตรา ๗๔๖ นั้น เป็นมาตราที่ใช้กับบุคคลภายนอก
นอกอันมิใช่คดีญาคอการของ จ.จดทะเบียนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือ
การชำระหนี้ จำนอง นั้นเป็นต้น จำเป็น เพื่อจะ ยกขึ้นเป็น ข้อต่อสู้บุคคล

ภายนอก แต่ในระหว่างคู่สัญญาเอง คือระหว่างผู้จำนองและผู้รับ
 จำนอง ถ้าผู้จำนองได้รับหนังสือและได้รับใบรับเงินไว้เป็น
 สำคัญ ถ้าเหตุผู้รับจำนองบังคับจำนอง หรือพยายามโอนการ
 จำนองไปให้แก่บุคคลอื่น ผู้จำนองหรือผู้ได้รับ โอนทรัพย์สินนั้นจาก
 ผู้จำนองถือว่าเขาจะทำการบังคับจำนองนั้นเสียได้ โดยการยกเขา
 ใบรับเงินซึ่งแสดงว่าหนี้ได้ชำระแล้วทั้งหมดแล้ว (ดูฎีกาที่
 ๘๒๘/๒๔๗๕ และ ๘๓๐/๒๔๗๕) มาตรา ๘๕๖ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใด ผู้ซึ่ง
 มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินจำนองของตนเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอก แม้
 ความจริงจะปรากฏว่าหนี้จำนองนั้นได้รับชำระแล้วทั้งหมดหรือแต่
 บางส่วนหรือจำนองนั้นได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงไป จะยกข้อเหล่านี้ขึ้น
 ต่อสู้ได้ก็ต่อเมื่อการชำระหนี้หรือการแก้ไขนั้นได้นำไปจดทะเบียนแล้ว
 ไม่จำเป็นที่การจดทะเบียนการชำระดอกเบี้ย ยื่นแก่แต่หนี้
 จำนองนี้ แต่การแก้ไขอัตราดอกเบี้ย (rate of interest) จะต้องมี
 ไปจดทะเบียน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่บุคคลภายนอกได้

มาตรา ๘๖๔ บัญญัติไว้ว่า สัญญาจำนองต้องระบุทรัพย์สินซึ่ง
 จำนอง จะต้องปรากฏโดยชัดแจ้งว่าทรัพย์สินอะไรเป็นทรัพย์สินที่นำมา
 จำนองตามสัญญาจำนอง จะต้องชี้แจงลักษณะของทรัพย์สินที่จำนองว่า
 มีอย่างไรบ้างพอเป็นที่ทราบได้ แต่ไม่จำเป็นต้องอธิบายลักษณะทรัพย์สิน
 นั้นอย่างละเอียด ดังต่อไปนี้ ถ้า ๓. จำนองที่ส่วนผลไม่แก่ ๔. ก็จะต้อง
 ปรากฏในสัญญาจำนองว่า ที่ส่วนผลไม่นั้นอยู่ ณ ที่ใด ตั้งอยู่ในหมู่บ้าน
 ตำบลใด อำเภอ และจังหวัดใด มีเนื้อที่เท่าใด และต้องนบ

สัญญาจำนองต้องระบุ
 ทรัพย์สินซึ่งจำนอง
 โดยชัด

เจ้าพนักงานทนายบุคคลตกปลาส่งผลไม้นั้นด้วย แต่อย่างไรก็ดี ไม่
 จำเป็นต้องได้ชื่อของชนชั้นคนไม่ จำวนต้นไม้ที่อยู่ในสวนนั้น หรือ
 บขกกด้าวรายดะเยียดถึงบ้านเรือนที่อยู่ในสวนนั้น และในทำนองเดียวกับ
 กน ถ้าทรัพย์สินของนมน ก็ขเรอขนครซึ่งมีระจางแค่ ๕ ศพขนไปก็ไม
 จำเป็นตองจตแจงเควขงขนครหรือเควขงเรอส่วนอน ๆ ขงเรอนมตงใน
 ดัญญาจำนอง เป็นแค่เพียงแต่ตง โดยช้ดว่าเรอขนครตาหนงขงม.ตข
 พงเมยพเทำม.ตขนทขปนกวรเพองพข การทกฏหมายบัญญัติ ทระบ
 ดขทรัพย์สินที่จำนองก็เพอที่จะให้ การจำนองพำ ไปจตตะเบยงได้ และ
 โขษณาให้บุคคลอนรุในคัว ถ้าสัญญาจำนองไม่ระบทรัพย์สินที่จำนอง
 ไว้แล้ว ก็ไมรุที่จะจตตะเบยงได้ขย้งไร

ใครเป็นคนจำนองได้

ผู้จำนองได้คือเจ้า
ของทรัพย์สิน

บุคคลผู้ซึ่งมีสิทธิ์จำนองได้นั้น ได้แก่บุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน
 สันตนาเขาจำนองนั้น มาตรา ๑๖๕ บัญญัติไว้ว่า "การจำนองทรัพย์สิน
 สันตนา นอกจากผู้เป็นเจ้าของ โภคสนะนั้นแล้ว ท่านว่าใครอื่นจะจำนอง
 ได้หรือไม่" บุคคลผู้ซึ่งมีเหตุผลเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่า เขาจะเป็นเจ้า
 ของทรัพย์สินนั้น โดยหนงอย่างแน่นอนในกาลข้างหน้าอันมีระยะไกล เช่น
 จะได้รับมฤตจากบิดาคามกฎหมายหรือโดยพินัยกรรม (will) ก็หา
 มั่งคั่งจะจำนองทรัพย์สินเช่นว่าไม่ได้ จะมั่งคั่งจำนองก็ต่อเมื่อตนได้เขา
 เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น โดยแท้จริงแล้ว บุคคลเช่นนี้อาจจะหาสัญญา
 กุหน โดยสัญญาแก่เจ้าหนวจจะพวทรัพย์สินอนไดอนหนงมาจำนองประกัน
 การชำระหนี้รายนพ ในเมื่อเขาได้เขาเป็นเจ้าของทรัพย์สินนทได้ เป็น

เช่นเมื่อผู้หนึ่งได้เข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหนึ่งแล้ว เจ้าหนี้ก็บังคับให้พา
ทรัพย์สินนั้นมาจำนองเพื่อประกันหนี้ตามสัญญาไว้ได้ สัญญาจำนองที่
เกิดภายหลังนั้นเป็นสัญญาที่บังคับใช้ได้ตั้งแต่วันทำสัญญาจำนอง หากใช้
ตั้งแต่ก่อนก็ยกเว้นไม่ จึงหมายความว่าแม้จะสัญญาภายหลังก็ถูกต้องเป็น
เจ้าของทรัพย์สินนั้นแล้ว

ถ้าหากว่าบุคคลคนหนึ่งได้เข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินอันหนึ่งมาจำนอง แล้ว
ผู้รับจำนองได้รับจำนองไว้โดยสุจริต แม้เช่นนั้น ผู้รับจำนองก็ไม่มีสิทธิ์
เหนือทรัพย์สินนั้นเข้าจำนองแต่อย่างใด และเจ้าของทรัพย์สินนั้นแท้จริงมี
สิทธิ์ร้องขอให้ศาลทำลายการจำนองนั้นเสียได้ (ดูฎีกาที่ ๖๕๕/๒๕๓๓)

ผู้ค้าพาณิชยารู้อีกว่าด้วย การจำนองที่ดิน โดย
ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดินนั้น แต่เขาเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องว่า
เขาขอความลดหย่อนของค่าพาณิชยารู้อาณาไว้พิเศษ เพราะเหตุที่สัญญา
เหล่านั้นขอความลดหย่อนดังกล่าวแล้ว และไม่มีปัญหาพิเศษอย่างใดเลย ใน
กรณีผู้จำนองไม่ได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่จำนองนั้น ก็นับว่าได้ไปได้ทันที
ว่าการจำนองนั้นใช้ไม่ได้ ข้อเท็จจริงที่ว่าผู้รับจำนองเชื่อว่าผู้จำนอง
เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นที่จะพิจารณาแต่อย่างใด คงพิจารณา
กันแต่เพียงว่า ผู้จำนองเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่จำนองนั้นหรือไม่

เกะกะความจำเป็นที่จะต้องอธิบายคำว่า "เจ้าของ" (owner) ความ
ความหมายของมาตรา คำว่าเจ้าของในความหมายของมาตรา
รวมถึงผู้ใดคนหนึ่งซึ่งมีอำนาจลดหย่อนตามกฎหมายที่กำหนดผู้เป็นเจ้าของ
ในอันที่จะจำนองทรัพย์สินนั้นด้วย เช่น ผู้ได้รับใบอนุญาตจำนอง (Power

"เจ้าของ" หมายถึง
ผู้แทนที่ขอด้วย
กฎหมายด้วย

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

of Attorney) ให้ทำการจัดการกิจการจัดการของได้ อย่างสมบูรณ์ แต่ในกรณีเช่นนี้ผู้ได้รับมอบหมายนั้นจะต้องทำในนามของ เจ้าของเสมือนหนึ่งเจ้าของทรัพย์สินนั้นมาทำเอง เช่นเดียวกับบุคคลผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการทรัพย์สินของผู้ซึ่งให้ทำการจัดการของทรัพย์สินอย่างสมบูรณ์ได้ เช่น บิดาของผู้เยาว์ซึ่งเป็นผู้ปกครองเด็ก (guardian) และทรัพย์สินของเด็กตามกฎหมาย ก็สามารถที่จะจำหน่ายทรัพย์สินของเด็กได้ บิดาเป็นผู้ทำการแทนบุตรผู้เยาว์ซึ่งเป็นผู้ของทรัพย์สิน และอาจทำสัญญาจัดการของทรัพย์สินของผู้เยาว์ได้ อย่างสมบูรณ์ (ดูฎีกา ๕๗๐/๒๕๗๐) เช่นเดียวกับผู้เยาว์ที่อยู่กับผู้อุปการิต (trustee in lunacy) ก็อาจทำการจัดการทรัพย์สินของผู้อุปการิตอย่างสมบูรณ์ได้ และอย่างเดียวกันกับผู้จัดการมรดก (ถ้าเป็นผู้จัดการมรดกพหุกรรมเรียก executor ถ้าเป็นผู้จัดการมรดก ไม่พหุกรรม เรียก administrator) ที่อาจทำสัญญาจัดการของเห็นอทรัพย์สินของตนเข้าจัดการนั้นได้อย่างสมบูรณ์ ตามตัวอย่างที่กล่าวอย่างก่อนนี้ ไม่เช่นนั้นเองอันแท้จริง ซึ่งสามารถที่จะเข้าทำสัญญาจัดการของได้ คงเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์ ผู้อุปการิต และผู้จัดการมรดก จึงเข้ากระทำเพื่อ ให้สำเร็จตามความประสงค์ เสมือนหนึ่งว่าตนเป็นเจ้าของ

ซึ่ง โดยการกระทำของเจ้าของทรัพย์สินเอง โดยที่ทรัพย์สินบุคคลอื่นหนึ่งกำลังทำการจัดการของตนของตน แลเมื่อใดก็ตาม แล้วตนก็ให้เห็นว่าบุคคลผู้ซึ่งกำลังจัดการของทรัพย์สินของตนอยู่นั้น (โดยที่ทรัพย์สินนั้นไม่ใช่เป็นของผู้กำลังทำจัดการ) เป็นเจ้าของอันแท้จริงของทรัพย์สิน

๓๖๕ เป็นตงพ เจ้าของชนแท้จริงของทรัพย์สินที่ถูกกฎหมายมีค้ำประกัน ในภาย
 ๓๖๖ ทังจะปฏิได้ชื่อผู้จำนองผู้มี ไซเจ้าของทรัพย์สินนั้นได้ ผลจึงมาว่า
 ๓๖๗ เพลงมาแต่ระบบของกฎพิจารณา (rule of evidence) ของศาล
 ๓๖๘ การมีค้ำประกันทำให้การจำนองนั้นสมบูรณ์ได้ แม้ว่าผู้จำนองมิใช่
 ๓๖๙ เป็นเจ้าของชนแท้จริงของทรัพย์สิน ทั้งเพราะว่าในขณะที่ทำการจำนอง
 ๓๗๐ นั้น เจ้าของทรัพย์สินแท้จริง โดยการกระทำของเขาเองไม่แสดงตัวว่า
 ๓๗๑ ตนเป็นเจ้าของชนแท้จริงของทรัพย์สิน และเพลงแต่การกระทำเช่น
 ๓๗๒ นี้ ทำให้ผู้รับจำนองต้องผิด เพราะฉะนั้นแม้ว่าตนจะเป็นเจ้าของชน
 ๓๗๓ แท้ของทรัพย์สินนั้น จึงถูกกฎหมายมีค้ำประกันโดยชอบด้วยได้ แต่ถ้อย
 ๓๗๔ ทำให้ผู้จำนองซึ่งมิใช่เป็นเจ้าของทรัพย์สินนี้ฐานะเสมือนหนึ่งเป็นเจ้า
 ๓๗๕ ของทรัพย์สินโดยแท้จริง (ดูฎีกาที่ ๓๐๗/๒๕๓, ๖๐๘/๒๕๓, ๓๓๖๖/๒๕๓๕
 ๓๓๗๖/๒๕๓)

มาตรา ๗๑๖ บัญญัติว่า "บุคคลมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน แต่
 ๗๑๗ ภายใบบังคับเงินอื่นไซเช่นใด จะจำนองทรัพย์สินนั้นได้แก่ภายในเงินอื่น
 ๗๑๘ เช่นนั้น" มาตราพหุมาขความว่า ถ้าหากว่าดีทริชของเจ้าของผู้มี
 ๗๑๙ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นอันใดอันหนึ่งนั้นอยู่ภายใต้เงินอื่นอย่างหนึ่งอย่าง
 ๗๒๐ ใด เจ้าของจะจำนองทรัพย์สินนั้นโดยปราศจากเงินอื่นมิได้ เจ้าของ
 ๗๒๑ ทรัพย์สินจำนองทรัพย์สินนั้นได้ แต่สัญญาจำนองต้องอยู่ภายใต้เงินอื่น
 ๗๒๒ นั้น เพราะฉะนั้นเมื่อต้องตรวจบังคับจำนอง การบังคับจำนองที่จะทำ
 ๗๒๓ ได้ก็จะต้องตกอยู่ภายใต้เงินอื่นเช่นนี้ด้วย
 ๗๒๔ ตัวอย่าง สมมติว่านายคำ มีค้ำประกันอยู่แห่งหนึ่ง ซึ่งค้ำประกันอยู่

ถ้าเจ้าของทรัพย์สิน
 ๗๒๕ มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน
 ๗๒๖ โดยมิเงินอื่นใดก็ค้ำ
 ๗๒๗ จำนองภายในเงิน
 ๗๒๘ อื่น

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ภายใต้ที่ขอยอมให้นายเชิดเดินผ่านที่แปลงนี้ ให้นายคำจำของ
 ที่เมืองเขากมต์ทชกา.ชนนได้ แต่การจำของนนี้คงตกอยู่ภายใ
 บงคัยของสัทชเดินผ่านที่คณนของนายเชิด

ตัวอย่าง สมนสิวานายคำมาบ้านหลังหนึ่ง แต่ตกอยู่ภายใเงน
 ไซวา นายเชิดมภ์ทชกาอาศัยอยู่ภายในบ้านหลังนบถอดเวลาทนายเชิด
 มชดอยู่ ให้นายคำจำของบ้านหลังนบถอดจำของภายใเงนไซวา
 คช สัทชกาสัยของนายเชิดทอมีเล่มขไป มีพดลสำหฤอยู่ว่า ท่าน
 ไม่อาจจำของสิ่งหนึ่งสิ่งใดนอกเหนือไปถจำกรรมสัทชมธอยู่ ถ้าหาก
 จำกรรมสัทชต้องตก จากัดโดยทางใดทางหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับเงนไซแล้ว
 การจำของทรัพย์สินนบถอดอยู่ใเบงคัยของเงนไซเช่นนด้วย

ทรัพย์สินเคียวมีเจ้าของรวมหลายคน เจ้าของรวมคนหนึ่งๆยอม
 นำส่วนของตนจำของเพื่อประกันทนได้ โดยเจ้าของรวมคนชนไม่คง
 ให้คจำมยินยอมแต่อย่างใด แต่ถาค้องการใทรัพย์สินทงหมดผูกพันรับ
 ผิดแต่เจ้าของรวมผู้จำของใขณะจำของนนี้จะต้อง ใรับคจำมยินยอม
 จากเจ้าของรวมคนชนๆด้วย คำฎีกาใพิพพาทษาใเบเป็นประทศฐานว่า
 ถาเจ้าของรวมคนหนึ่งจำของทรัพย์สิน ซึ่งเบนชของเจ้าของรวมหลาย
 คน โดยเจ้าของรวมคนอื่นไม่ยินยอมด้วยแต่ การจำของนพกผูกพัน
 ส่วนกรรมสัทชของเจ้าของรวมผู้จำของเท่านั้น หากผูกพันส่วนของ
 เจ้าของรวมคนอื่น ๆ ไม่ (ดูฎีกาที่ ๑๓๕/๒๕๓๕ และตุมาตรา ๓๓๖๓)

มาตรา ๑๐๗ บัญญัติใหน้ามาตรา ๑๑๓ ซึ่งอยู่ภายใถักษณะ
 การประกันมา ใถักกับการจำของโดยอนุโลม มาตรา ๑๑๓ นน ใพเจ้า

ทรัพย์สินที่มีเจ้าของ
 ร่วมกันหลายคน
 คนใดจะจำของ
 ส่วนของตนได้
 โดยปราศใไม่จำ
 ต้องยินยอม

ได้ขยายมาแต่ในตอนที่ การที่มาตรา ๗๑๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๑๓ มาใช้โดยอนุโลมนั้น หมายความว่า การจำนองนั้นจะจำนองได้ก็แต่เพียงหนี้อันสมบูรณ์ ถ้าหากหนี้ที่เขาจำนองนั้นเป็น โมฆะเสียไปแล้ว ก็ไม่มีสัญญาอันเป็นประกัน เมื่อไม่มีสัญญาประกัน สัญญาจำนองซึ่งเป็นสัญญาอุปการณาก็ไม่อาจมีขึ้นได้ ส่วนหนี้ที่มุ่งเอาทรัพย์สินหรืออสังหาริมทรัพย์มาประกันการจำนองประกันหนี้เช่นนี้ได้ และเช่นเดียวกับสัญญาจำนอง สัญญาจำนองอาจทำขึ้นประกันหนี้ซึ่งเป็น โมฆะได้ หากโมฆะกรรมนั้นเกิดแต่ความสำคัญผิด หรือไร้ความสามารถของจำนองได้หรือความสำคัญผิด หรือความไร้ความสามารถในขณะที่เขาทำสัญญาจำนอง ข้อความตระเตรียมตัวด้วยเรื่องนั้นให้ท่านพลิกดูในตอนคำประกันซึ่งข้าพเจ้าได้ให้คำอธิบายไว้แล้ว

การจำนองต้องนำบาง
มาตราของกฎหมาย
มาใช้กับประกันมา
ใช้อนุโลม

จำนองต้องระบุจำนวนเงินไว้

มาตรา ๗๑๘ บัญญัติไว้ว่า "สัญญาจำนองนั้นต้องมีจำนวนเงินระบุไว้เป็นเงินไทยเป็นจำนวนแน่ชัด หรือจำนวนชั้นสูงสุดที่ใดเขาทรัพย์สินอันจำนองนั้นตราไว้เป็นประกัน" มาตรานี้หมายความว่า คือระบุจำนวนเงินซึ่งเขาทรัพย์สินนั้น ไปจำนองไว้ โดยแจ้งชัดในสัญญาจำนอง หรือถ้าไม่ระบุจำนวนเงินแน่นอนตายตัวไว้ ก็ระบุจำนวนเงินสูงสุดเพื่อจำนองก็ได้ ถ้าหากว่าทรัพย์จำนองแน่นอนอยู่แล้ว จำนวนหนี้เองก็ของนำมาลงไว้ในสัญญาจำนอง แต่ถ้าจำนวนหนี้ไม่แน่นอนจำนวนเท่าใด เช่นการจำนองที่ดินเพื่อประกันหนี้อันจะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น จำนวนสูงสุดของหนี้เขาทรัพย์สินไปจำนองเพื่อเป็น

ประกันด้วยวงเงินโดยชัด

ถ้าผู้จำของกู้ยืมเงินจาก ผู้รับจำของเกิน จำนวนสูงสุด ที่ระบุไว้ใน สัญญาจำของแล้ว การจำของนั้นจะสมบูรณ์เพื่อเท่ากับจำนวนเงินสูงสุด ที่ระบุไว้เท่านั้น และถ้าทรัพย์สินส่วนหนึ่งตกแก่ไปนั้น ผู้รับจำของไม่ มีลักษณะพิเศษเหนือทรัพย์สินที่จำของ หรือเงินที่ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ จำของนั้นแต่อย่างใด ผู้รับจำของจะเป็นเจ้าหนี้สามัญของลูกหนี้เหมือน เจ้าหนี้อื่นในส่วนจำนวนที่ตกแก่ไปนั้น และถ้าหากว่า ผู้จำของล้มละลาย ตาม ผู้รับจำของก็จะต้องไปพิสูจน์หนี้ (to prove a debt in bankruptcy proceedings) คือพนักงานรักษาทรัพย์สินในเจ้าหนี้อื่น ซึ่งหมายความว่า ถ้าทรัพย์สินส่วนหนึ่งตกแก่ไปนั้น ผู้รับจำของจะได้รับชำระ หนี้จากผู้ล้มละลายเป็นอันเดียวกับเจ้าหนี้อื่น ๆ

ถ้า อ. กู้ยืมเงินจาก จ. ๓๐๐๐ บาท และเขาเข้าไปจำของ จ. ไว้ประกันหนี้รายนั้น ดังนั้นหนี้สัญญาจำของก็ของอ.ด้วยไว้ด้วย มีจำนวน จำของได้เป็นเงิน ๓๐๐๐ บาท

ถ้าหากพ่อค้าคนหนึ่งของกิจการ กู้ยืมเงินจากห้างฯ หนึ่งเป็นระยะๆ ใน ภายหลัง แต่ห้างนั้นตกลงยินยอมด้วย แล้วพ่อค้าได้นำทรัพย์สินอัน ของเขาไปจำของห้างไว้ อันมีทั้งหมดจำนวนไม่แน่นอน เพราะฉะนั้น จำนวนสูงสุดของหนี้ทรัพย์สินนั้นเขาจำของเป็นประกัน ต้องระบุไว้ ในสัญญาจำของ เหตุผลที่กฎหมายบัญญัติมาตรา ๗๐๘ ขึ้นมาเพื่อ เพื่อที่จะให้ประชาชนทั้งหลายทราบได้โดย ชัดเจนแจ่มแจ้งว่า ทรัพย์สินที่ เขา จำของนั้น ๆ ต้องคิดภาระ จำของ อยู่เพื่อ ประกัน หนี้ จำนวน เท่าใด แน่

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

จำนวนของกองการอาชญากรรม และมูลค่าของทรัพย์สินจำนวน
เงินที่ทรัพย์สินจำนวนไว้ เพื่อที่จะให้ราคาแก่ผู้ขายได้ถูกต้อง ราคา
ซื้อขายนั้นเท่ากับผลต่างระหว่างราคาอันแท้จริงของทรัพย์สินกับจำนวน
เงินที่จำนวนไว้.

ขอให้อีกเกิดว่ากฎหมายบัญญัติไว้ว่า จำนวนเงินของระบบเงินเป็น
เงินตราไทย (Thai Currency) การที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนี้
ทำให้เกิดปัญหาอัน ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ถ้าสัญญาจำนวนของระบบ
จำนวนเงินไว้เป็นเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency) แล้ว
สัญญาจำนวนนั้นจะเป็นโมฆะหรือไม่ บางคนให้ความเห็นได้ว่า
ถ้าหากสัญญาจำนวนนั้นระบบจำนวนเงินไว้เป็นเงินตราต่างประเทศ
สัญญานั้นก็ยังคงใช้ได้ ทั้งนี้เพราะมาตรา ๓๘๖ อนุญาตให้ชำระหนี้
กันเป็นเงินไทยก็ได้ถ้าหนี้ระบบเงินต่างประเทศไว้ แต่ในวรรคสอง
ของมาตรา ๓๘๖ นี้ได้บัญญัติไว้ว่า อัตราการแลกเปลี่ยนนั้นให้โดยเอา
อัตราที่ใช้ในเวลาชำระหนี้กันนั้น ๆ ขณะที่ระบบเงินนั้น ดังนั้นเห็นได้ว่า
เวลานี้ที่สัญญาจำนวนของสัญญานั้น ก็ไม่เหมือนกับระบบเงินเป็นจำนวนเงิน
นั้น หรือจำนวนสูงสุดสำหรับทรัพย์สินที่เจ้าหนี้ของเพื่อประกันหนี้ตนเอง
ทั้งนี้เพราะ ไม่เป็นที่แน่นอนว่า อัตราการแลกเปลี่ยนเงิน ไทยกับเงินต่างประเทศ
ประเทศนั้นมิเท่าใดอย่างใดกันแน่.

สัญญาจำนวนที่ระบบ
ไว้เป็นเงินตราต่าง
ประเทศจะเป็นโมฆะ
หรือไม่

เพื่อเป็นอนุชานาหรณ์ สันนิษฐานว่าเงินไทยได้ตราค่าคง ภายหลัง
ที่ได้มีการชำระกันแล้ว - สันนิษฐานว่าเดิมทีเงินไทย ๓๓ บาทแลกเงิน
ปอนด์อังกฤษได้ ๓ ปอนด์ - แต่เมื่อเงินไทยคงตั้งแล้วเงินอังกฤษ ๓

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ปอนด์แลกเงินไทยได้ ๒๒ บาท เป็นตั้งจำนวนเงินที่ชำระหนี้กัน
เป็นเงินตราไทยก็เพิ่มขึ้นเป็นอันมาก.

สมมติว่า ต. จำนวนบ้านโฉนบ ๑. เพื่อประกันหนี้ ๒๐๐ ปอนด์
ในขณะที่ยังสัญญาจำนวนหนี้ เงินอังกฤษ ๓ ปอนด์ แลกเงินไทยได้
๑๑ บาท ซึ่งหนี้หนี้คิดเป็นเงินไทยได้ ๒๒๐๐ บาท แต่เมื่อเวลา จ. บังคับ
จำนวนหนี้เงินอังกฤษ ๓ ปอนด์ แลกเงินไทยได้ ๒๒ บาท เพราะ
อัตราหนี้เมื่อคิดเป็นเงินตราไทยก็จำนวนถึง ๕๕๐๐ บาท แทนที่
จะเดิม ๒๒๐๐ บาท และ อ. ดอกหนี้ยกต้องรับผิดชำระหนี้

ตามตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า จำนวนเงินที่ทรัพย์สินเขาจำนวน
มีจำนวนไม่แน่นอนด้วยตัว และถึงเห็นว่ามีระบุไว้เป็นเงินตราไทย
ตามที่บังคับไว้ในมาตรา ๗๖๗.

อนึ่งมาตรา ๗๖๕ ของประมวลกฎหมายบัญญัติไว้ว่า "การใด
มิได้ทำให้อุบัติของความแบกที่กฎหมายบังคับไว้ การนั้นท่านว่าเป็นโมฆะ"
มาตรา ๗๖๗ กฎหมายบังคับไว้ว่า ต้อง กระทำซึ่งการบังคับแบบ
อย่างหนึ่งตามความหมายของมาตรา ๗๖๕ ตามความเห็นของข้าพเจ้า
เพราะฉะนั้นเมื่อพิจารณาตามมาตรา ๗๖๕ แล้ว การใดกระทำผิดบท
บัญญัติมาตรา ๗๖๕ นั้น การนั้นก็จะเป็นโมฆะเสียไป.

ผู้จำนองไม่จำเป็นต้องเป็นลูกหนี้เสมอไป

โดยทั่วไปแล้ว ผู้จำนองเป็นลูกหนี้ด้วย คือ เมื่อลูกหนี้ได้
กู้ยืมเงินจากเจ้าหนี้ ก็เอาทรัพย์สินของตนจำนองแก่เจ้าหนี้เพื่อประกัน
การชำระหนี้ เช่น ต. ต้องการกู้ยืมเงิน ๓๐๐๐ บาทจาก จ. ต. มี

บ้านหนึ่งราคา ๑๕๐๐ บาท ถ้าแม้ จ. ประณมาได้ประกันสำหรับ
 หนี้ ต. ก็อาจจำนองบ้านนั้นแก่ประกันได้ ท่านคงจำได้ว่าข้าพเจ้า
 ได้เคยอธิบายมาแล้วว่า ถ้า ต. อาจให้ประกันแก่ จ. ต. เท่าใด อัตรา
 ดอกเบี้ย (rate of interest) ที่เขาจะตั้งชำระก็ย่อมต่างเท่านั้น ดัง
 นั้นถ้า ต. อาจให้ประกันได้ย่อมเป็นประโยชน์แก่ตัวเขาเอง ท่านจะ
 เห็นได้ว่าสัญญาจำนองนั้นอาจทำขึ้นได้ด้วยสัญญา ๒ ฝ่ายเท่านั้น คือ
 ลูกหนี้และผู้จำนอง (mortgagor) เป็นบุคคลคนเดียวกัน สัญญา
 จำนองในลักษณะนี้แตกต่างกับสัญญาค้ำประกันมาก โดยที่สัญญา
 ค้ำประกันย่อมมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ ๓ ฝ่ายเสมอ คือ ตัวลูกหนี้กับตัวผู้
 ประกันคือเป็นคนละคน ทั้งนี้โดยที่ตัวประกันนั้น บุคคลที่ ๓ ซึ่ง
 เป็นตัวผู้ค้ำประกันจะตั้งเขาค้ำประกันหรือมอบตัวด้วยตนเอง ส่วนใน
 สัญญาจำนองนั้น ทรัพย์สินที่จำนองไว้เป็นตัวประกันนั้นหาใช่บุคคล
 ใด เพราะตัวนั้นจึงไม่สำคัญกว่าใครจะเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น
 ถ้าหากตัวลูกหนี้เขาเป็นผู้ค้ำประกันเพียงคนเดียวแต่ก็ไม่ประโยชน์อะไรแก่
 เจ้าหนี้เลย โดยเหตุที่อย่างไรก็ดี ลูกหนี้และผู้ค้ำประกันต้องชำระหนี้
 ต่อหนี้เหมือนกัน ถึงแม้ไม่เป็นผู้ค้ำประกันอีกคำหนึ่งหนึ่ง ถ้า
 ตัวลูกหนี้เป็นบุคคลผู้ค้ำประกันเสียเองก็เท่ากับว่าไม่มีการค้ำประกันแต่
 อย่างใดเพื่อหนีหนี้เลย.

แต่ไม่จำเป็นอย่างไรก็ดี ตัวผู้จำนอง ต้องเป็น ลูกหนี้เสมอไป ผู้
 จำนองอาจเป็นบุคคลหลายคนหนึ่ง ซึ่งนำทรัพย์สินของตนเข้ามาจำนอง
 เป็นประกันหนี้ของบุคคลอื่น (ดู ม. ๑๑๘) ข้าพเจ้าเคยบรรยายมา

ผู้จำนองอาจเป็น
 บุคคลที่ใช้เป็น
 ลูกหนี้ได้

ในบทนำเรื่องจำนองแล้ว แต่เพียงเพื่อความจำ จะขอกล่าวอีกครั้ง
หนึ่งว่า การจำนองนั้น ผู้ผูกพันทรัพย์สิน ไม่ใช่ผูกพันตัวผู้จำนอง
เพราะฉะนั้นผู้จำนองจึงไม่ใช้ตัวถูกหนักไม้ของผูกพันทรัพย์สิน แม้ว่าทรัพย์สิน
ที่จำนองนั้นไม่พอชำระหนี้ และถ้าผู้จำนองมิได้เป็นลูกหนี้ เมื่อได้
ชำระเงินให้แก่เจ้าหนี้ (ผู้รับจำนอง) เพื่อกดหมายจำนอง (to redeem
the mortgage) คืนแล้ว ผู้จำนองก็มีสิทธิ์ไต่เบยเอาคืนเงินจำนอง
นั้นจากลูกหนี้ได้ และถ้ามีการบังคับจำนองแก่เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้
จากเงินที่บังคับจำนองไปแล้วเท่าใด ผู้จำนองก็ไม่ได้เบยเอาคืนจาก
ลูกหนี้ได้เช่นกัน เงินที่เจ้าหนี้ได้รับไปจากบังคับจำนองนั้น คือ เงินซึ่ง
ได้จากเอาทรัพย์สินจำนองไปขายทอดตลาดนั่นเอง.

ตัวอย่าง-บุคคลที่ ๑ ไต่เบยเอาบ้านของตนมูลค่า ๒๐๐๐ บาทออก
จำนองประกันการชำระหนี้ ๑๐๐๐ บาท ถ้าผู้รับจำนองบังคับจำนอง
ขายบ้านทอดหนี้ได้ ๒๐๐๐ บาท และได้ชำระหนี้เสีย ๑๐๐๐ บาท
หนึ่งพันบาทที่เหลืออีกเป็นของจำนอง แล้วผู้จำนองฟ้องเรียกอีก ๑๐๐๐
บาท ซึ่งเสียไปในการชำระหนี้จากลูกหนี้ได้ พอดียกยวงหนึ่งว่า
ผู้จำนองมีสิทธิ์ได้รับชำระหนี้ซึ่งเขาได้เสียไปในการบังคับจำนองนั้น คือ
จากลูกหนี้.

ทรัพย์สินที่นำมาจำนองประกันหนี้นั้น อาจจะเป็นทรัพย์สินเคลื่อน
ตัวหรืออสังหาริมทรัพย์ก็ได้ และถ้าทรัพย์สินที่จำนองนั้น ทรัพย์สินนั้น ๆ จะเป็นของ
เจ้าของเดียงหรืออสังหาริมทรัพย์ก็ได้ เมื่อหมดหนี้แล้วจึงชำระคืนไม่เสีย
ต้น ทรัพย์สินที่จำนองนั้นคงผูกพันด้วยการจำนองอยู่เสมอไป แต่ผู้รับ

จำนวนเงินที่ประกันจะบังคับจำนวนของทรัพย์สินซึ่งได้ยื่นทิ้งก่อนก็ได้แต่แต่
ผู้ประกันจะเลือกเอา (เว้นแต่จะระบุดังกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น)

ถ้า อ. คุ้มเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทจาก จ. ก. ข. ค. เป็นผู้จำของ
๓ คน ก. เอาบ้านมาจำของ ข. จำของที่ดินผืนไม้ ค. จำของที่
ดินผืนยาง เมื่อหมดกำหนดชำระ จ. อาจบังคับจำของที่บ้าน หรือ
ที่ดินผืนไม้ หรือที่ดินผืนยาง อันใดอันหนึ่งก่อนก็ได้ ถ้า จ. บังคับ
จำของบนที่ดินผืนไม้ของ ข. ก่อน ถ้าได้เงินมาชำระหนี้ไปพอ ก็อาจ
บังคับจำของที่บ้านของ ก. หรือบนที่ดินผืนยางของ ค. ได้อีก และ
ถ้ายังได้รับเงินไม่พอชำระหนี้เมื่อบังคับจำของจากทรัพย์สินอันใด ๒ อย่าง
ยังคงบังคับจำของทรัพย์สินที่สามต่อไปอีกได้.

ถึงแม้ว่า หนี้ส่วนใดส่วนหนึ่งได้รับการชำระไปแต่ก็ไม่ได้ทำให้
ให้ทรัพย์สินที่จำของหลุดพ้นไปแต่อย่างใด ทรัพย์สินที่จำของทั้งหมดยังคง
ผูกพันเป็นประกันหนี้ส่วนที่เหลือจนกว่าหนี้ทุกหนี้ ๆ ได้รับการชำระ
เสร็จสิ้นไป หนี้ใดหมดสิ้นไปเมื่อใดการจำของก็ระงับสิ้นไปเมื่อนั้น.

ชำระหนี้บางส่วน
ไม่ทำให้ส่วนหนึ่ง
ส่วนใดของทรัพย์สิน
จำของหลุดพ้น

แต่ถ้าผู้เป็นฝ่ายในสัญญา (parties to the contract) อาจทำ
ความตกลงกันเป็นพิเศษได้ หากต้องการ คือ อาจตกลงกันก่อนว่า
เมื่อหมดกำหนดชำระ ผู้ประกันจะต้องบังคับจำของบนทรัพย์สินที่ทรัพย์สิน
ใดก่อน ก็ทำได้ ตามตัวอย่างข้างบนนั้น เขาอาจตกลงกันได้ว่า ผู้ประกัน
จำของต้องบังคับจำของที่บ้านของ ก. ก่อน ถ้าได้เงินไม่พอชำระหนี้
ก็ต้องบังคับจำของบนที่ดินผืนไม้ของ ข. ส่วนที่ดินผืนยางของ ค. นั้น
ต้องบังคับจำของเป็นลำดับสุดท้าย ภายหลังที่บังคับจำของเหนือส่วน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

การตกลงในทรัพย์สิน
อย่างหนึ่ง จำนวน
เพื่อหนี้ส่วนหนึ่งซึ่ง
ยอมทำไว้

ผลไม้ของ จ. แฉ่งแต่ยังได้เงินไม่พอชำระหนี้.

อนึ่ง ผู้เป็นฝ่ายในสัญญาขอจกตกลงกันได้ว่า ทรัพย์สินที่รับการ
 จำนวนหนึ่ง ๆ แฉ่งอย่างต้องรับผิดชอบเพื่อหนี้ส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยฉะเพาะ
 ก็อาจทำได้ตามตัวอย่างข้างบนนั้น หนี้ที่เขาทรัพย์สินรับจำนอง ๓๐,๐๐๐
 บาท สันนิษฐานว่า ก. ขอจำนองบ้านเพื่อประกันหนี้ ๕,๐๐๐ บาท จ. เขา
 หนี้ผลไม้จำนวนของเขาคือ ๕,๐๐๐ บาท หนี้ที่เขาคือ ๓,๐๐๐ บาท น. ก.
 เขาหนี้ส่วนหนึ่งของตนจำนองเป็นประกัน หนี้หนี้เมื่อเจ้าหนี้บังคับการ
 ชำระหนี้ ถ้าบังคับจำนองของบ้านของ ก. ได้เงินเพียง ๓,๐๐๐ บาท จึง
 คงหนี้เหลืออยู่ ๒,๐๐๐ บาท แต่เขาบังคับจำนองของหนี้ผลไม้และ
 หนี้หนี้ส่วนหนึ่งของจำนองไว้ทั้งสองอย่างรวมกัน ๖,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง
 กันไว้ จะบังคับจำนองของหนี้ผลไม้ และหนี้หนี้ส่วนหนึ่งของ
 หนี้ ๓,๐๐๐ บาทนั้นหาได้ไม่ เป็นเช่นนั้น ๓,๐๐๐ บาทที่เหลือของหนี้
 กลดแบบหนี้หนี้ไม่ประกัน ก่อนที่มาตรา ๗๓๓ ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลง
 คือ ก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ น. จ. เจ้าหนี้มีสิทธิฟ้อง
 ก. ลูกหนี้เพื่อเรียกหนี้หนี้หนี้ ๓,๐๐๐ บาท เช่นเดียวกับเจ้าหนี้สามัญ
 ทั่ว ๆ ไปได้ แต่ว่าในปัจจุบันเจ้าหนี้เขาจะทำเช่นนั้นได้หรือไม่
 ข้าพเจ้าจะนำไปบรรยาย โดยละเอียดเมื่อกล่าวถึงมาตรา ๗๓๓

ถ้าหากทรัพย์สินอื่นใดอื่นหนึ่งนำไปจำนองเพื่อหนี้ส่วนใดส่วน
 หนึ่งโดยฉะเพาะ ดังตัวอย่างที่กล่าวมาข้างบนนั้น ผู้จำนองคือเจ้า
 ของทรัพย์สินนั้น ก็อาจขอผลการชำระหนี้ได้โดยชำระเงินเท่า
 จำนวนที่เขาทรัพย์สินรับจำนองไว้ เช่นหนี้หนี้ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่เขา

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

บ้านไปจำนองไว้เพื่อหนี้ยอดหนึ่งยศ ๕๐๐๐ บาท เมื่อหนี้ยอดกำหนดชำระ
ผู้จำนองเขาเงิน ๕๐๐๐ บาทไปชำระแก่เจ้าหนี้ย (คือผู้รับจำนอง) แต่
การจำนองนั้นหักค้ำประกันไว้ แต่ทั้งนี้เงินเดชะมอชคดงกันไว้เป็นอย่าง
อื่น ทำไมเจ้าของทรัพย์สินนั้นได้แก่ผู้จำนองนั้นอาจถอนทรัพย์สินนั้นคน
จากจำนองได้โดยวิธี ข้อคดงกันได้ ก็เพราะเหตุที่เขาได้ชำระ
จำนวนเท่าที่ทรัพย์สินนั้นค้ำประกันไว้แล้ว แต่ถ้าหากว่าทรัพย์สินนั้น
จำนองไว้เป็นประกันหนี้ยทั้งหมด ก็ไม่อาจถอนทรัพย์สินนั้นค้ำประกัน
จำนวนจนกว่าหนี้ยทั้งหมดได้รับการชำระเสร็จไป

ผู้จำนองนั้นอาจชำระหนี้ยเป็นงวด ๆ (to repay the debt
by instalments) เพื่อล้างจำนองได้ เว้นแต่จะได้ออกคดงกัน
ไว้เป็นอย่างอื่น (ดูมาตรา ๘๓๓) - แต่บางครั้งก็อาจมีข้อคดงกันไว้
สัญญาว่า ผู้จำนองจะชำระหนี้ยเป็นงวด ๆ ไม่ได้ ต้อง
ชำระหนี้ยทั้งหมดในคราวเดียว หรือคดงกันไว้ให้ชำระหนี้ย
จำนวนเป็นงวด ๆ ได้ และกำหนดจำนวนเงินที่นำไปชำระครั้งหนึ่ง ๆ ไว้
เช่นคดงกันไว้ว่า "ในการจำนองกันนี้คดงกันไว้ให้ชำระหนี้ยจำนวน
เป็นงวด ๆ แต่ผู้รับจำนองอาจปฏิเสธการชำระเป็นงวดเช่นนี้เสียได้
ถ้าหากว่าจำนวนเงินที่ชำระครั้งหนึ่ง ๆ น้อยกว่า ๓๐๐ บาท." ดังนี้
เป็นต้น

ผู้จำนองขอชำระหนี้ย
เป็นงวด ๆ ล้าง
จำนองได้

มาตรา ๘๓๓ บัญญัติไว้ว่า "การที่จะคดงกันไว้เสียแต่ก่อน
เวลาหนี้ยกำหนดชำระเป็นข้อคดงกันไว้โดยวิธีหนึ่งว่า ถ้าไม่ชำระ
หนี้ยให้ผู้รับจำนองเขาเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งจำนอง หรือว่าให้เจ้า

การคดงกันก่อน
หนี้ยถึงกำหนดชำระ
ซึ่งไม่มีผลบังคับ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

การแก้ทรัพย์สินนั้นเป็นประการอื่นอย่างใด นอกจากตามบทบัญญัติ
 ของกฎหมายว่าด้วยการบังคับจำนองนั้นไซ้ ข้อตกลงเช่นนั้นท่านว่าไม่
 สมบูรณ์. มาตรา ๕๖๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ว่า การ
 จำนองนั้น ต้อง เป็นไป ตามบทบัญญัติ ของ กฎหมายว่าด้วย การ บังคับ
 จำนอง แต่ต้องนำเงินผู้ค้ำประกัน ให้เข้าตั้ง ให้ขายทอดตลาดทรัพย์สิน
 จำนอง หรือตั้ง ให้เอาทรัพย์สินของหลุดตาม มาตรา ๕๖๗-๕๖๘
 ถ้าหากกฎหมายอนุญาต ให้ทำสัญญาอื่นได้เป็นอย่างอื่นแล้ว ในขณะที่
 ที่ถูกหนเขากฎหมายกึ่งเงิน ถูกหนอาจจะถูกบังคับ ให้ระงับเสียจาก
 การได้รับการบังคับกึ่งเงินเปรียบซึ่งกฎหมายให้ในเสียก็ได้ โดย
 การกระทำของเจ้าหนี้ คือ เจ้าหนอาจบังคับให้ถูกหนทวงถามความ
 ต้องการของเขา มีระงับแล้วเจ้าหนจะไม่ยอม ให้กึ่งเงิน. บท
 บัญญัติมาตรา ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒
 เปรียบเช่น. ถ้าไม่มาตรา ๕๖๓ คือ อาจข้อตกลงกันว่า
 เมื่อถูกหนไม่ชำระหนี้ ทรัพย์สินจำนองนั้น ต้องตกเป็นของผู้รับจำนอง
 ทันที หรือผู้รับจำนองจะขายทรัพย์สินจำนองนั้นได้ตามชอบใจ. เมื่อ
 มาตราข้อตกลงเช่นนั้นยอมไม่สมบูรณ์ แต่สัญญาจำนองนั้นยังคง
 ใช้ได้อยู่ เสมอพท่งว่าไม่ข้อตกลงเช่นนั้นเลย.

แต่ถ้าหากภายหลังการจำนองได้ ถึงกำหนดเวลาอันอาจบังคับ
 จำนองได้แล้ว ผู้จำนองจะตกลงขายทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้หรือตกลง
 กับผู้รับจำนอง โอนทรัพย์สินให้แก่กรรมสิทธิ์ของผู้รับจำนอง
 ก็อาจทำได้ด้วยสมบูรณ์ ภายหลังกำหนดเวลาอันอาจบังคับจำนอง

ได้แต่ เจ้าพนักงานหอการค้าสมัครรับประกันในกรณีที่
สัญญากรม

ข้าพเจ้าได้เคยบรรยายมาแล้วว่า ทรัพย์สินซึ่งจำนองไว้ครึ่งหนึ่ง
แล้ว อาจนำไปจำนองเป็นประกันหน่อโตต่อไปอีก ท่านต้องระวังถึง
เสมอว่า ผู้รับจำนองคนที่ ๒ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของสิทธิของผู้รับ
จำนองคนแรกแล้ว ถ้าผู้รับจำนองคนที่ ๒ ได้ชำระหนี้ของผู้รับจำนอง
คนแรกแล้ว ผู้รับจำนองคนที่ ๒ ก็ได้รับรองสิทธิของผู้รับจำนองคน
แรก และอาจชำระบังคับจำนองเพื่อเอาชำระหนี้ของเขาเอง ซึ่งทรัพย์สิน
นั้นเขาจำนองเป็นรายที่ ๒ และเอาชำระหนี้คนเท่าที่เขาได้ชำระแทนถูก
หนี้ให้แก่ผู้รับจำนองคนแรก (ดูมาตรา ๕๒๕)

ผู้รับจำนองคนที่ ๒
จะชำระหนี้ให้แก่ผู้
รับจำนองคนแรก
แล้วยังคงจำนอง
ได้ โดยได้รับช่วง
สิทธิจากผู้รับจำ
นองคนแรก

ตัวอย่าง-ถ. ถูกหนูกูมเงิน ๓๐๐๐ บาทจาก จ. เจ้าหน่อมา
บ้านหลังหนึ่งราคา ๓๐๐๐ บาทมาจำนองไว้เป็นประกันหน่อน ภายหลัง
ถ. ได้กูมเงินจาก บ. อีกเป็นจำนวน ๓๐๐๐ บาท และเอาบ้านหลังนั้น
จำนอง บ. ไว้เป็นรายที่สอง ถ้ามหาก่อนเมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ของ จ.
เจ้าหน่อรายแรกได้มาถึง บ. ผู้รับจำนองรายที่ ๒ ก็อาจนำเงิน ๓๐๐๐ บาท
ชำระให้แก่ จ. แทน ถ. ได้ แล้วเขาเป็นผู้รับจำนองคนเดียว คงหนี้
เขาอาจบังคับจำนองเพื่อเอาชำระหนี้ของเขาเอง ๓๐๐๐ บาท และเอาชำระ
อีก ๓๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนเงินที่เขาได้ชำระให้แก่ จ. แทน ถ. ท่าน
จะเห็นได้ว่า ทั้ง จ. และ ถ. ไม่เสียหายเพราะการกระทำของผู้รับจำนอง
คนที่ ๒ แต่อย่างไรเลย. แต่จำอย่างใดก็ตามโปรดระวังว่า ผู้รับจำนองคนที่ ๒
จะตกลงใดก็ตามเมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ของผู้รับจำนองคนแรกแล้ว

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

สิทธิจำนองครอบเพียงใด (Extent of the mortgage)

กรณีจำนองครอบถึง
๑. ดอกเบี้ย
๒. ค่าสินไหมทดแทน
ค่าเช่าที่ดิน
๓. ค่าชำระธรรมเนียม
ในการบังคับ
จำนอง

มาตรา ๘๑๕ บัญญัติไว้ว่า "ทรัพย์สินซึ่งจำนองเป็นประกัน
เพื่อการชำระหนี้ทั้งค่าอุปการะดอกเบี้ย คือ
(๑) ดอกเบี้ย (interest)
(๒) ค่าสินไหมทดแทนในการไม่ชำระหนี้ (Compensation
in case of non-performance of the obligation.)
(๓) ค่าชำระธรรมเนียมในการบังคับจำนอง (costs of enforce-
ment of the mortgage)

การจำนองเป็นประกันสำหรับดอกเบี้ย ย่อมเกิดแก่หนี้
จำนองนั้นด้วย ถ้าดอกเบี้ยนั้นค้างชำระอยู่ แต่ดอกเบี้ยซึ่งจำนอง
คือเป็นประกันอยู่ด้วยนั้น ได้เกิดดอกเบี้ยในระยะเวลา ๕ ปีสุดท้ายนับแต่ถึง
บังคับจำนองของยืมลงไป แต่จะคิดเกิน ๕ ปีไปหาได้ไม่ ทั้งนี้โดย
อาศัยบทบัญญัติมาตรา ๘๐๖ ซึ่งกล่าวไว้ว่า "กำหนดค่าสำหรับกร
เบียดเบียนเอาดอกเบี้ยนั้นใหม่เพียง ๕ ปี" เพราะฉะนั้นถ้าดอกเบี้ย
ค้างส่งเป็นเวลา ๘ ปี ในเวลาบังคับจำนอง ผู้บังคับจำนองเอาชำระ
ดอกเบี้ยได้เพียง ๕ ปีเท่านั้น เพราะเหตุว่าอีก ๔ ปีก่อนนั้นดอกเบี้ย
ราคาขายค่างานเรียกฟ้องเสียแล้ว. ตัวอย่าง ถ้า ต. กุยกงเงินจาก ๑.
ในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ แต่ไม่ได้ชำระค่าดอกเบี้ยนั้นเลยในระยะเวลา ๕ ปีแรก
นับ ๒๔๗๔-๒๔๗๘ และ ๒๔๗๙ ต. ได้ชำระดอกเบี้ยให้สำหรับ ๓ ปีนั้น
เพราะฉะนั้นถ้า ๑. บังคับจำนองในปี ๒๔๗๒ ดอกเบี้ยซึ่ง ๑. จะเอาชำระ
ได้ ก็ได้เกิดดอกเบี้ยซึ่งเกิดขึ้นนับแต่ พ.ศ. ๒๔๗๒ ขึ้นจนถึงไป ๕ ปี

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

เดิม คือ ถึงปี ๒๕๗๗ แต่ จ. ได้รับชำระดอกเบี้ย ๓ ปีหลังเสียแล้ว

จึงยังคงบังคับจำนวนดอกเบี้ยเพลา ๒ ปี คือ ปี ๒๕๗๗-๒๕๗๘

ถ้าผู้จำนองเอาทรัพย์สินมาจำนองแล้วมาจำนองอีกเป็นครั้งที่ ๒ ภาย
หลังที่เสียจำนวนครั้งที่ ๑ แล้ว ผู้รับจำนองคนแรกได้ให้มูลค่าของกย
เงินเพิ่มขึ้นอีก และทำถาวรแก้ไขสัญญาเพิ่มเติมหนี้ และไปจดทะเบียน
แต่ตามมาตรา ๑๕๑ ก็เป็นอันว่าทรัพย์สินได้เข้าจำนองประกันหนี้เพิ่ม
ขึ้นด้วย แต่การจำนองเพื่อประกันหนี้เพิ่มเติมขึ้นจะต้องคงอยู่
ภายใต้สิทธิของการจำนองครั้งที่ ๑ ทั้งนี้เพราะการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
เพิ่มเติมหนี้ได้มาเป็นอันดับหลังการจำนองครั้งที่ ๑

ตัวอย่าง - ต. กยมีเงิน ๓๐๐๐ บาท จาก จ. แล้วเอาบ้านจำนอง
จ. ไว้ประกันหนี้รายช. ต่อมา ต. ได้กู้ยืมเงินจาก ก. อีก ๑๐๐ บาทเป็น
รายช. ๒ แล้วเอาบ้านหลังเดียวกันมาจำนองประกันหนี้ ๑๐๐ บาท การ
จำนองครั้งนี้จึงเป็นกรจำนองครั้งที่ ๒ ภายหลัง ต. ได้กู้ยืมเงินจาก จ.
อีก ๕๐๐ บาท แล้วได้แก้ไขสัญญาจำนองเดิมเป็นเอาบ้านมาจำนองเพิ่ม
หนี้ ๓๐๐๐ บาทบวกกับ ๕๐๐ บาท คือ ๓๕๐๐ บาท นำการแก้ไขไปจด
ทะเบียนไว้ถูกต้อง เป็นดังบ้านหลังหนึ่งผูกพันจำนวนครั้งที่แรก
๓๐๐๐ บาทเป็นรายช. ผูกพันหนี้ ๑๐๐ บาทเป็นรายช. ๒ ส่วนหนี้ที่
เพิ่มขึ้นอีก ๕๐๐ บาทผูกพันเป็นรายช. ๓

ถ้าผู้จำนองเพิ่มในกรณีบังคับจำนวนหนี้เกิดขึ้นจากการบังคับ
จำนวน ตกลงเป็นต้นพันทรัพย์สินต้นจำนองประกันครบไปถึง
ตาย

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

แม้จะได้ชำระหนี้บางส่วน แล้วทรัพย์สินจำนวนทั้งหมดคงต้องผูกพันรับผิดชอบ

มาตรา ๗๗๖ บัญญัติไว้ว่า "จำนวนยอมครบไปถึงบรรดาทรัพย์สินซึ่งจำนวนของหนี้ทั้งสิ้น แม้จะได้ชำระหนี้บางส่วน" มาตรา ๗๗๖ หมายความว่า ทรัพย์สินทั้งหมดของทุก ๆ ส่วนทุก ๆ ส่วนของผูกพันรับผิดชอบในหนี้เสมอ จนกว่าหนี้ทั้งหมดจะได้รับการชำระเสร็จสิ้นไปแต่ถึงถ้าถูกหนี้ชำระหนี้ไปแต่บางส่วน หรือแม้ว่าเกือบทั้งหมดของหนี้ ถูกหนี้ยังไม่หมดชำระเรียกหรือว่า ทรัพย์สินทั้งหมดของบางส่วนได้หลุดพ้นไปจากภาระจำนอง. คราวใดที่ยังชำระหนี้ไม่หมดครบหนี้ทรัพย์สินทั้งหมดที่นำเข้าจำนองไว้ของสงรับภาระจำนองอยู่หลุดไป ถ้าทรัพย์สินที่จำนองนั้นแบ่งออกเป็นสอง ๆ ส่วน และแต่ละส่วนของผูกพันในฐานะเป็นทรัพย์สินจำนองอยู่ จนกระทั่งถูกหนี้ได้ชำระหนี้เสร็จสิ้นไป

ตัวอย่าง - ต. กุญแจเงินจาก ๑. ๓๕,๐๐๐ บาทแต่ขอเอาคืน ๕ แปดจำนวนเป็นประกันหนี้หนี้ ภายหลังเขาได้ชำระหนี้ให้แก่ จ. ไป ๓๕,๐๐๐ บาท คงเหลือหนี้ช้อยออกเพียง ๓,๐๐๐ บาท เช่นนั้นคดี เมื่อหนี้ยังไม่ได้รับการชำระหนี้ทั้งหมด หนี้ทั้ง ๕ แปดหนี้ของผูกพันในฐานะจำนองอยู่ต่อไป ต. ห้ามลูกช้อยให้ จ. คืนหนี้บางส่วนให้หลุดจากการจำนองไม่. เป็นสิ่งแจ้งพูดได้ว่า "การจำนองหนี้แบ่งแยกมิได้" จะแบ่งแยกมิได้ไม่ว่าการจำนองนั้น จะประกอบด้วยทรัพย์สินชิ้นเดียวหรือหลายชิ้น ทุก ๆ ชิ้นยอมของผูกพันในฐานะเป็นทรัพย์สินจำนองต่อไปจนกว่าหนี้ทั้งหมดจะได้รับการชำระเสร็จสิ้นไป.

แต่ถ้าหากทรัพย์สินของจำนองไว้เพื่อประกันหนี้ ๒ รายต่างกัน ถ้าได้ชำระหนี้รายหนึ่งไปแล้ว ทรัพย์สินซึ่งจำนองเพื่อประกันหนี้รายอื่น

ที่หลุดพ้นจากการจำนอง ผู้รับจำนองไม่มั่งคั่งพิเศษเพื่อทรัพย์สินนั้น
เพื่อเห็นรายถดไปที่ยังไม่ได้รับชำระ

แต่ว่า ผู้จำนองและผู้รับจำนองตกลงกันได้เสมอว่า เมื่อหนี้
จำนวนใดจำนวนหนึ่งได้รับชำระแล้ว ผู้รับจำนองจะยอมปล่อยให้
ทรัพย์สินที่จำนองบางส่วนหลุดพ้นไปจากการจำนอง ดังอย่าง—
สมมติว่า อ. ได้จำนองบ้าน ๒ หลัง เพื่อประกันหนี้ ๓๐,๐๐๐ บาทและ
จ. ผู้รับจำนองตกลงว่า เมื่อ อ. ได้ชำระหนี้หนึ่งครั้งหนึ่ง ก็ยี่ ๕๐๐๐
บาทแล้ว ตนจะยอมให้บ้านหลังหนึ่งหลุดพ้นไปจากการจำนอง ถ้า
ตกลงเช่นยอมสมัครนั้น ทั้งเพราะไม่มั่งคั่งหมายห้ามไว้ แต่ถ้าเมื่อ
บ้านหลังหนึ่งหลุดพ้นจากการจำนองนั้นก็ต้องทำให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย
บังคับไว้ คือ ต้องนำไปจดทะเบียน มีฉันทฉั่งการตกลงและการ
กระทำเช่นนี้ไม่อาจยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลที่ ๓ ได้ ซึ่งหมายความว่า
ว่า เจ้าหนี้ของผู้รับจำนอง (อีกคนหนึ่ง) มาใช้สิทธิของผู้รับจำนอง
บังคับจำนองเหนือบ้านหลังนั้นได้

อนึ่ง ถ้าผู้จำนองยินยอมให้ทรัพย์สินที่จำนองบางส่วนใดส่วนหนึ่ง
โอนไปได้โดยไม่มีข้อคิดการจำนองแล้ว ผู้จำนองอาจจำหน่ายทรัพย์สิน
นั้นให้แก่ผู้อื่นได้โดยทรัพย์สินไม่ติดการจำนองแต่อย่างใด แต่อย่างไร
ไรก็ตาม เพื่อที่จะให้เขียนกับบุคคลที่ ๓ ได้ การปล่อยให้ทรัพย์สิน
ส่วนใดส่วนหนึ่งหลุดพ้นจากการจำนองนั้นต้องนำไปจดทะเบียนให้ถูก
ต้องเรียบร้อย ทั้งนี้ตามบทบัญญัติของมาตรา ๗๓๗

การ จำนอง ย่อม ครอบคลุม ถึง ทรัพย์สิน ทั้งหมด อันติดพัน กับ ทรัพย์สิน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

การจำนองข้อมครอม
ถึงทรัพย์สินทั้งหลายที่
คิด พัน กับ ทรัพย์สิน จ่า
นอง

จำนอง ก. ต. จำนองทดแทน ก. เพื่อประกันหนี้จำนองจำนองหนึ่ง บน
ที่ดินนหมบวณยของหนึ่ง ดังนการจำนองนั้นไม่เพียงแต่ครอบณะเพราะ
ทดนยข้อมครอมลงบ้านหนึ่งด้วย เมื่อ จ. บังคับจำนอง ภายหนึ่งท
ศาลอนุญาตให้จำนายชายทอดคตาดได้แล้ว ก็ขายไปได้ทั้งบ้านและท
ดิน จ. มีสิทธิไต่รบชำระหนี้จนเต็มจำนองจากการขายทอดคตาดบ้าน
และที่ดินน การที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นนี้เพราะว่าถอความบ้านที่อยู่บน
ที่ดินนเป็นดงหนึ่งของที่ดินน

อย่างเดียวกันถ้าเจ้าของเรือจำนองเรือของเขา การจำนองนั้น
ข้อมครอมถึงบรรดาสิ่งทงหลายซึ่งติดพันอยู่กับเรือนลดข เช่นใบเรือ
เครื่องจักร โดยเหตุที่สิ่งดังกล่าวนี้ เป็นดงหนึ่งของเรือจำนอง
แม้ว่าการจำนองทอดนจะครอบถึงบ้านทปลูกบนที่ดินน การ
จำนองข้อมไม่ครอบถึงเครื่องคกแต่งบ้าน (Furniture) และสิ่งของ
อื่นทเป็นสังหารมทรัพย์สินที่อยู่ ในบ้านหนึ่งพอนนได้เป็นดงหนึ่งของบ้าน
นั้นแต่อย่างใดเลย

ข้อยกเว้น

แต่หาหากทบรขายมานนขงมชอยกเว้นอยู่ เป็นชอยกเว้นท
ถ้าคณข้อมบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๑๘-๗๒๐ และ ๗๒๓

การจำนองที่ดินไม่
ครอบถึง โรงเรือน
ที่สร้างภายหลัง

มาตรา ๗๑๘ บัญญัติไว้ว่า “จำนองที่ดินไม่ครอบไปถึงเรือน
โรงอื่นผู้จำนองปลูกสร้างลงในที่ดินภายหนึ่งดงจำนอง เว้นแต่จะมชย
ความกต่างไว้โดยบัญญัติให้ครอบไปถึง” คอมนหมายความว่า เมื่อ
คนใดคนหนึ่งจำนองที่ดินของตน การจำนองนั้นข้อมผูกพันไปถึงที่ดิน
และเรือน โรงค่างๆซึ่งได้มอยู่แล้วในขณะทำสัญญา แต่การจำนอง

ยอมไม่ครอบงำไปถึงเรือน โรงท่งหลาย ที่ผู้จำนองได้ปลูกสร้างขึ้นใหม่
ภายหลังที่ได้อำนาจจำนองแล้ว เว้นแต่จะมิขัดกวดกันเป็นพิเศษ
ในสัญญาว่า การจำนองนั้นให้ครอบงำไปถึงเรือน โรงท่งหลายบรรดาที่
จำนองสร้างขึ้นภายหลังที่ได้อำนาจจำนองแล้วด้วย

เมื่อผู้รับจำนองบังคับจำนองเหนือที่ดินนั้น ถ้าได้มถารปลูก
สร้าง เรือนขึ้นใหม่ภายหลังที่ได้อำนาจจำนอง แต่ไม่ขัดกวดกัน
ว่า ให้การจำนองนั้นครอบงำไปถึง เรือน โรงท่งสร้างขึ้นใหม่ด้วยแล้ว
กฎหมายก็บังคับให้ผู้รับจำนองหรือบังคับจำนองเหนือที่ดินนั้น รวมทั้ง
บ้านเรือนท่งหลายที่สร้างขึ้นใหม่ด้วย แต่ผู้รับจำนองมีสิทธิชำระ
หนี้จากเงินที่ขายทอดตลาดนั้นได้เพราะเงินที่ขายทอดตลาดนั้น ผู้รับ
จำนองไม่มีสิทธิชำระหนี้จากเงินที่ได้จาก การขาย บ้านหลัง ที่ปลูก
สร้างขึ้นภายหลังที่ได้อำนาจจำนอง เงินค่าขายบ้านที่ปลูกสร้างภาย
หลังวันจำนองมีจำนวนเท่าใดก็ตกเป็นของผู้จำนอง ผู้รับจำนองไม่
มีสิทธิพิเศษเหนือเงินจำนวนดังกล่าว

ตัวอย่าง - ต. จำนองที่ดิน ของตนกับ บ้านหลัง หนึ่งซึ่ง คนปลูก
สร้างไว้แล้วบนที่ดินนั้นเพื่อประกันหนี้รายหนึ่ง ภายหลังที่จำนอง
กันแล้ว ต. ได้ปลูกสร้างบ้านขึ้นอีกหลังหนึ่งบนที่ดินรายจำนองนั้น เมื่อ
ค. บังคับจำนองรายนี้ ทั้งที่ดินและบ้านก็จะขายทอดตลาดไป แต่
ถ้าผู้รับจำนองเขาชำระหนี้ได้จาก จำนวนเงินซึ่งขายบ้านหลังแรกกับที่ดิน
เท่านั้น เขาไม่มีสิทธิพิเศษเหนือจำนวนเงินซึ่งได้จากการขายบ้านหลังที่
สองเพื่อเขาชำระหนี้แต่อย่างใด

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ในกรณีเช่นนี้ ถ้าหากว่าจำนวนเงินซึ่งได้จากการขายทอดตลาด
 ที่ดินและบ้านหลังที่ ๓ มีไม่พอชำระหนี้ ถ้าหากว่าสัญญาจำนองนั้นได้
 ทำขึ้นก่อนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรา ๗๓๓ คือ ก่อน ๒๗ ธันวาคม
 ๒๔๗๘ ผู้รับจำนองก็มิได้ฟ้องลูกหนี้เพื่อเรียกหนี้จนกระทั่งได้ และถ้า
 ผู้จำนองก็มิได้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแยกกัน ผู้รับจำนองก็เอาชำระหนี้จาก
 จำนวนเงินซึ่งได้จากการขายบ้านหลังที่สอง ได้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้สามัญ
 ทั้งหลายอื่น แต่ว่าผู้รับจำนองต้องแบ่งส่วนเฉลี่ยกับเจ้าหนี้อื่น ซึ่ง
 เป็นเช่นผู้รับจำนองอาจได้รับชำระเพียงบางส่วนของหนี้ก็ได้ แต่ภายหลัง
 ทดงที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรา ๗๓๓ แล้ว และสัญญาจำนองได้ทำ
 ขึ้นภายหลังการแก้ไขกฎหมายมาตรานี้ ผู้รับจำนองไม่ฟ้องเรียก
 หนี้จนกว่าจะขาดจาก ลูกหนี้ได้ ถ้าหากว่าทรัพย์สินของมีไม่พอ
 ชำระหนี้

แต่อย่างไรก็ดี ผู้จำนองและผู้รับจำนองจะทำสัญญากันเป็น
 ข้อความพิเศษว่า ให้การจำนองนั้นครอบงำวงเวียนโรงตั้งหลายที่ปลูก
 สร้างขึ้นภายหลังวันทำสัญญาจำนอง ก็ได้ หากสมัครใจจะทำ
 กันอย่างนั้น เป็นที่เข้าใจว่า การตกลงกันเช่นนี้จะนับผลดีแก่ผู้
 รับจำนอง ในเมื่อได้ปลูกสร้างบ้านเรือนเพิ่มชนบทกันนั้น

ถ้าจำนองโรงเรือน
 ไม่ครอบงำที่ดิน ถ้า
 ที่ดินนั้นเป็นของ
 บุคคลอื่น

มาตรา ๗๒๐ บัญญัติไว้ว่า "จำนองเรือนโรงหรือสิ่งปลูกสร้าง
 อย่างอื่น ซึ่งได้ทำขึ้นไว้บนดินหรือที่ดิน ในที่ดินนั้นเป็นของบุคคลอื่น
 เจ้าหนี้ย่อมไม่ครอบงำถึงที่ดินนั้นด้วย อันได้แก่บทกลับกัน (Vice
 Versa) " บางคราวบุคคลหนึ่งอาจยึดที่ดินของบุคคลอื่น กระทั่ง

ข้าคดียุทธ อาจเป็นได้ทั้งเสียค่าเช่าหรืออาศัยอยู่เปล่า และอาจได้
 ปลุกสร้างเรือน โรงบนที่ดิน ในกรณีเช่นกล่าวมาข้าคดียุทธหรือเช่าที่ดิน
 ได้จากบ้านเรือนที่ดินปลุกสร้างบนที่ดินนั้น การจำนอง
 ก็ครอบคลุมถึงเรือนนั้น ๆ เท่านั้น หากครอบคลุมที่ดินด้วยไม่
 อย่างนั้นก็เช่นเคยรวม ถ้าเจ้าของที่ดิน ผู้ซึ่งได้ให้บุคคล
 อื่นมาปลุกสร้างบ้านเรือนโฉนดที่ดินนั้น การจำนอง
 ของผู้จำนองบ้านเรือนของบุคคลอื่น ซึ่งปลุกสร้างโฉนดที่ดินของ
 ผู้จำนอง

ถ้าในบทบัญญัติของกฎหมายมาตราแล้ว (this section of
 the law) การจำนองที่ดินย่อมครอบคลุมถึงบ้านเรือนทั้งที่อยู่ ที่
 ปลุกสร้างบนที่ดิน ไม่ว่าผู้ใดจะเป็นคนก่อสร้างนั้น เพราะว่าโดย
 ขอบเขตของการ จำนองที่ดินย่อมครอบคลุม ถึงเรือน โรงทง ภายที่ก่อสร้าง
 บนที่ดินที่จำนองด้วย

มาตรา ๗๒๓ บัญญัติว่า "จำนองไม่ครอบคลุมไปถึงดอกผลแห่ง
 ทรัพย์สินซึ่งจำนอง เว้นแต่ในเมื่อผู้รับจำนองได้บอกกล่าวแก่ผู้จำนอง
 หรือผู้รับโอนแล้วว่าตนจำนองจะบังคับจำนอง" ในเวลาที่ผู้จำนอง
 ได้จำนองที่ดินไปเท่านั้น เขายังคงเป็นเจ้าของดอกผลที่เกิดแก่ทรัพย์สิน
 ซึ่งจำนองนั้น ดอกผลนั้นหาเป็นของผู้รับจำนองไม่ เช่น ถ้าหากว่า
 ผู้จำนองนำที่ดินนั้นออกไปให้เช่า ค่าเช่าก็เป็นของผู้จำนอง หรือถ้า
 ที่จำนองนั้นที่ลงนามไม่ ผลไม้บรรดาที่เก็บได้จากต้นนั้นย่อมเป็น
 ของผู้จำนอง

การจำนองไม่ครอบคลุม
 ถึง ดอก ผล ของ
 ทรัพย์สินของ

ดอกผล ทรัพย์สิน ของ ผู้จำนอง อยู่ จนกระทั่ง ถึงเวลาที่ผู้รับ จำนอง
 บอกกล่าวแก่ผู้จำนองหรือผู้รับ โอนว่า คนมีความประสงค์จะบังคับ
 จำนอง ภายหลังที่ผู้รับจำนอง ได้แจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้วไปยัง
 ผู้จำนอง ดอกผลอันเกิดแต่ทรัพย์สินจำนอง ซึ่งตามสัญญาข้างต้นได้แก่ค่า
 เช่าหรือผลไม้นนคกแบบของ ผู้รับจำนอง แต่หาผู้รับจำนองต้องผูกพัน
 ในอันที่จะยึดถือเอาดอก ผลนั้นเพื่อชำระหนี้ซึ่ง คนเป็นเจ้าของ อยู่สำหรับ
 รายจำนองนั้น เขาชำระหนี้จนอาจเป็นดอกเบี้ย หรือถ้าไม่มีดอกเบี้ย
 ก็เข้ามาชำระคืนเงิน ผู้รับจำนองจะถือเอาดอกผลมาเพื่อกรรมสิทธิ์
 ของตนเอง ๆ หาได้ไม่ อนึ่งกล่าวได้ว่า ดอกผลเหล่านี้จะต้องนำ
 มาใช้เพื่อการ อดจำนองนั้น ให้น้อยลงนั่นเอง ผู้รับจำนองจะเอาสิ่ง
 ดอกผลนั้น โดยไม่นำมาชำระหนี้ดอกเบี้ยหรือหนี้ต้นเงินไม่ได้

สิทธิและหน้าที่ของผู้รับจำนองและผู้จำนอง

การจำยอมหรือ
 ทรัพย์สินหรืออย่างอื่น
 ที่ก่อให้เกิดภาระหลัง
 การจำนอง ชื่อน้อย
 ภายใต้อำนาจจำนอง

เมื่อได้จำนองทรัพย์สินอันใดอันหนึ่งไปแล้ว ผู้จำนองยังคงมี
 สิทธิโอนทรัพย์สินดังกล่าวไปให้บุคคลอื่น ๆ ได้ แต่การโอนนั้นต้อง
 ชูอยู่ภายใต้การจำนอง การโอนไม่ทำให้สิทธิของผู้รับจำนองเสื่อมเสีย
 ไปแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะทรัพย์สินดังกล่าวมีภาระจำนองติดอยู่เสมอ แต่
 ว่าภายหลังที่ทำสัญญาจำนองกันแล้ว ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินจำนองนั้น
 จะก่อให้เกิดภาระจำยอม (Servitude) ขึ้นบนทรัพย์สินจำนองโดยผู้รับ
 จำนองมิให้ความยินยอมได้ แต่การจะจำยอมที่กระทำขึ้นใหม่นั้นไม่ผิดกับ
 หนี้ของทรัพย์สินจำนอง แต่ถือว่าเป็นการเสียหายแก่ผู้รับจำนอง ผู้รับจำนองมี
 สิทธิขอการจะจำยอมออกเสียได้ การจะจำยอมนั้นเป็น การเพิ่มภาระให้แก่

ทรัพย์สิน ซึ่งทำให้ตาของทรัพย์สินลดลง เมื่อเป็นเช่นนี้การ โอนหนี้
จึงเป็นเพียงการเปลี่ยนเจ้าของเท่านั้น ไม่ทำให้มูลค่าของทรัพย์สินที่
จำนองกระทบกระเทือนแต่อย่างใด

มาตรา ๑๒๕ บัญญัติว่า "ถ้าทรัพย์สินได้จำนองแล้ว และภายหลัง
ถึงที่สุดทะเบียนจำนองมีจุดทะเบียนการจำยอมหรือทรัพย์สินที่ขาย
ขึ้น โดยผู้รับจำนองมิได้ยื่นขอด้วยไว้ ท่านว่าสิทธิจำนองย่อมเป็น
ใหญ่กว่าการจำยอมหรือทรัพย์สินที่ขายอันนั้น หากว่าบันทึกเล่มเดียว
แก่สิทธิของผู้รับจำนองในเวลาบังคับจำนอง ก็ให้สิทธิตกแก่ผู้
หนึ่งเดียวจากทะเบียน" ถ้าหากว่าการจำยอมหรือทรัพย์สินที่ขายได้เกิดขึ้น
เหนือทรัพย์สินซึ่งจำนองแต่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว แต่การจำยอมหรือ
ทรัพย์สิน (real right) ได้เกิดขึ้นและจดทะเบียนภายหลังการจำนอง
เมื่อผู้รับจำนองบังคับจำนอง ถ้าหากการคงอยู่ของการจำยอมหรือ
ทรัพย์สินนั้น ๆ ทำให้สิทธิจำนองเสื่อมเสียไปแต่ ผู้รับจำนองมีสิทธิ
ขอให้ลบการจำยอมหรือทรัพย์สินที่ขายออกจากทะเบียนได้ ผลของ
การลบการจำยอมหรือทรัพย์สินที่ขายออกจากทะเบียนนั้น คือ เมื่อขาย
ทรัพย์สินจำนองไป ทรัพย์สินนั้นไม่ตกแก่การจำยอมหรือรับภาระในทรัพย์สิน
ซึ่งยังคงมีมูลค่าของทรัพย์สินนั้นอยู่จน ความจริงนั้นผลของการลบ
ออกเท่ากับไม่เคยมีการจำยอมหรือทรัพย์สินที่ขายเหนือทรัพย์สินนั้นเอง

ตัวอย่าง-สมมติว่า ด. จำนองที่ดินโฉนด ก. และตั้งไว้กับ
ให้บุคคลอื่นค้ำประกัน (การจำยอม) บนที่ดินนั้น ค. ยอม
ให้ ก. เติมน้ำบนที่ดิน และยอมให้นาย จ. อาศัยอยู่ ณ ที่บ้านนั้น

(คือ เป็นทรัพย์สิน) ซึ่งปลูกอยู่บนที่ดินนาคอกชีวิต สิทธิของผู้นั้น
 ได้นำไปจดทะเบียนแล้ว แต่อาจจดทะเบียนภายหลังการจำนอง หาก
 เท่านั้นที่การจำนองและทรัพย์สินซึ่งจดทะเบียนอยู่ สิทธิของผู้นั้น
 ถูกลดลงจนหมดสิ้น การระงับคดีของผู้นั้นทำให้หาผู้ชื้อโดยยากในเมื่อ
 ผู้รับจำนองบังคับจำนอง จึงทำให้ราคาของที่ดินลดลงได้อย่างมาก
 ตามควรอย่างข้างบนนั้น สิทธิเดิมผ่านที่ดินทำให้ที่ดินราคาตกต่ำลง
 น้อยมาก แต่สิทธิอาศัยบนที่ดินทำให้ราคาที่ดินตกต่ำลงมาก เมื่อ
 บังคับจำนองผู้บังคับจำนองอาจขอให้ศาลชำระทรัพย์สินซึ่งติดต่อก
 เสียจากทะเบียนได้ ทำให้สามารถขายที่ดินได้โดยไม่ต้องชำระหนี้
 เมื่อยังติดอยู่อย่างหนึ่ง ถ้าหากผู้รับจำนองขอให้เพียงฉบับสิทธิอาศัยออก
 เสียจากทะเบียน เป็นคดงหนักตลกตลกชำระจำนอง ผู้ชื้อที่ดินนาคอก
 ชื้อที่ดินภายใต้การจำนองนั้น ผู้ชื้อออกอย่างหนึ่งว่าการจำนองหรือ
 ทรัพย์สินที่ติดอยู่บนทรัพย์สินจำนองอื่นใดจากทะเบียนได้แล้วนั้น จะล้มบรรณ
 อยู่ จนกระทั่งผู้รับจำนองได้ขอให้ฉบับสิทธิซึ่งตกต่ำลงน้อออกเสียจาก
 ทะเบียน โดยเหตุที่ผู้ชื้อนั้น ๆ ทำให้สิทธิจำนองเสื่อมเสียไป และผู้รับ
 จำนองจะขอให้ฉบับสิทธิเมื่อตนจะบังคับจำนอง

ถ้าผู้รับจำนองได้ยินยอมด้วยการจดทะเบียนของ การชำระจำนอง
 หรือทรัพย์สินซึ่งกระทำเช่นภายหลังจำนองแล้ว ผู้รับจำนองไม่อาจ
 จะขอให้ฉบับสิทธิอื่น ๆ ออกเสียจากทะเบียนได้ ซึ่งการชำระจำนองหรือ
 ทรัพย์สินที่ติดอยู่บนที่ดินซึ่งได้จดทะเบียนไว้ ก่อนการจดทะเบียนจำนองนั้น
 ผู้รับจำนองจะขอให้ฉบับออกเสียไม่ได้เช่นกัน ผู้รับจำนองจะขอให้

ตนการระจำยอมหรือทรัพย์สินซึ่งอย่างอื่นแก่การระจำยอมหรือทรัพย์สิน
อื่นได้สละหรือยอมให้ตนการจำยอมแก่ตน

มาตรา ๗๒๓ บัญญัติว่า "ถ้าทรัพย์สินซึ่งจำยอม บุบสลาย
หรือถ้าทรัพย์สินซึ่งจำยอมแต่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง สูญหายหรือบุบสลายเป็นเหตุ
ให้ไม่เพียงพอแก่การประกันไซ้ ท่านว่าผู้รับจำยอมจะบังคับจำยอม
เสียในทันทีได้ เว้นแต่เมื่อเหตุหมิ่นได้เป็นเพราะ ความผิดของผู้
จำยอมและผู้จำยอมก็เต็มจะจำยอมทรัพย์สินอื่นแทน ให้มีราคาเพียงพอ
หรือเต็มจะรับซ่อมแซมแก้ไขความบุบสลายนั้นภายในเวลาอันสมควร
แก่เหตุ"

การสูญหายหรือบุบ
สลายของทรัพย์สิน
นอ กทำให้ทรัพย์สิน
ไม่พอแก่การประกัน
ทำให้ได้รับจำยอม
บังคับจำยอมได้

ถ้าหาก การ สูญ หายหรือบุบ สลาย นั้น เป็น เพราะ ความ ผิด ของ
จำยอม ผู้รับจำยอมก็บังคับ จำยอม ได้ทันที แม้ว่ายังไม่ถึง
กำหนดชำระ อันนับเป็นความผิดศีลธรรมโดยแท้ เพราะว่าเนื่องแต่
การกระทำผิดของผู้จำยอมจึงทำให้มูลค่าของทรัพย์สินซึ่งจำยอม ต่ำกว่า
ลง และไม่มีเหตุผลอย่างใดที่จะทำให้ผู้รับจำยอมต้องคอยบังคับจำยอม
คือไปตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้ในสัญญา ในเมื่อการคดียไป
นั้นอาจทำให้ทรัพย์สินซึ่งจำยอมสูญหายหรือบุบสลายเพิ่ม ความเสียหาย
อื่น ๆ
จนอก.

ถ้าภายหลังบังคับจำยอม แล้วความ ม. ๗๒๓ เงินที่ไดมานน
ไม่พอสำหรับชำระหนี้ ชาวเจ้าเห็นว่าผู้รับจำยอมอาจฟ้องผู้จำยอม
เพื่อเรียกค่าเสียหายอันเกิดแต่ความผิดของผู้จำยอมเอง คือ ชาวเจ้า
เรียกค่าเสียหายเท่าที่เสียไป เพราะการสูญหายหรือบุบสลายของ

ทรัพย์สินซึ่งจำนองให้แก่ (ดู ม. ๕๒๐) เป็นการถือว่าผู้รับจำนอง
 ไม่ควรได้รับความเสียหายเนื่องแต่ความผิดของผู้จำนอง แต่ว่าการ
 แก้ไขเปลี่ยนแปลง ม. ๗๓๓ ทำให้เกิดชดเชยขึ้นว่า ภายหลังที่
 บังคับจำนองแล้วกรไต่ถามมาไม่พอชำระหนี้ทั้งหมดแล้ว ถูกหน้ไม่
 ต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่ชดเชยคือไป เมื่อการสูญหายหรือบ
 ด้สูญสิ้นไปเพราะความผิดของผู้จำนอง ข้าพเจ้าเห็นว่าความยาก
 ลำบากคงกล่าวแต่ทั้งหมดสิ้นไป โดยที่ผู้รับจำนองพอเรียกค่าเสียหาย
 จากผู้จำนองได้ตาม ม. ๕๒๐

เมื่อการเสียหายหรือสูญสิ้นไปไม่เกิดเป็นเพราะความผิดของผู้
 จำนอง ผู้รับจำนองก็อาจระบงคับจำนองได้ทันที เงินและผู้จำนองจะ
 ได้เอาทรัพย์สินมาจำนองแทนจนพอสำหรับชำระหนี้ หรือจะซ่อมแซม
 การบงคับจำนองที่เกิดขึ้นภายในเวลาอันสมควรแก่เหตุ

แต่เนื่องจากภายหลังที่บังคับจำนองแล้ว ผู้รับจำนองไม่อาจฟ้อง
 ถูกหน้เพื่อเรียกหนี้ส่วนที่ขาดได้ชดเชย แม้จะเป็นในกรณีการสูญหาย
 บงคับจำนองของทรัพย์สินที่เกิดขึ้นโดยไม่ใช่เป็นผลของผู้จำนอง ข้าพเจ้า
 เห็นว่าถ้าจะมผู้จำนองน้อยคน ก็ยอมจำนองทรัพย์สินอื่นเพิ่มเติมให้พอ
 ชำระหนี้หรือซ่อมแซมการบงคับจำนองของทรัพย์สินในเวลาที่สมควร
 การที่ซ่อมแซม หรือไม่ ไม่ต้องตั้งชดเชยจะคงแล้วแต่ความ
 เสียหายของทรัพย์สินที่จำนองนั้นมากหรือน้อย ความมุ่งหมายของ
 ม. ๗๓๓ นั้น คือต้องการจะหลีกเลี่ยงความเสียหายขึ้นเกิดแต่การบงคับจำนอง
 หรือสูญหายให้แก่ผู้จำนอง ซึ่งคงเป็นเจ้าของอยู่ ไม่ต้องการให้

รับจ้างหรือรับเคราะห์อื่น แต่เนื่องมาจากผลของการเปลี่ยนแปลง
 กฎหมาย ม. ๗๓๓ บารจะมกวัฒนทำให้ความประสงค์คนถนัดไปเป็น
 ตรงกันข้าม เมื่อผู้จ้างของซึ่งเป็นบุคคลคนเดียวกับลูกหนี้ผู้ใดไม่
 ยอมเอาทรัพย์สินอื่น ๆ จ้างของเพิ่มเติมหรือซ่อมแซมทรัพย์สินจ้างของที่
 บุกบดตายหรือสูญหายไป จึงเมื่อภายหลังถึงครบจ้างของเห็นอทรัพย์สิน
 ที่บุบสลายหรือสูญหายแต่เงินมาไม่พอชำระหนี้ทั้งหมด ผู้รับ
 จ้างของก็ไม่มสทชเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ส่วนที่คงยังไม่ได้รับชำระได้อีก
 ต่อไป

มาตรา ๗๒๔ บัญญัติว่า "ผู้จ้างของใดได้จ้างทรัพย์สินของ
 คนใดเพื่อประกันหนี้บุคคลอื่นจึงต้องชำระ แล้วแต่จะเอาชำระหนี้
 เสียเองแทนลูกหนี้เพื่อจะบังคับของมโหดของบังคับจ้างของ ท่านว่าผู้จ้างของ
 นั้นชอบที่จะได้รับเงินคืนจากลูกหนี้ตามจำนวนที่ตนได้ชำระไป" เพราะ
 ฉะนั้นถ้าผู้รับจ้างของแจ้งความจ้างของทั้งบังคับจ้างของ และผู้จ้างของ
 ซึ่งมิใช่เป็น คนเดียวกับ ลูกหนี้ได้ ชำระหนี้ให้ แก่ผู้รับจ้างของเพื่อของกม
 ให้ผู้รับจ้างของบังคับจ้างของ เมื่อผู้จ้างของได้ไปผูกไปตั้งนกรมสทช
 เรียกให้ลูกหนี้ชำระเงินตามจำนวนที่ตนได้เสียไปแทนลูกหนี้คนใด

เมื่อชำระหนี้แทนลูก
 หนี้แล้ว ผู้จ้างของ
 ชอบที่จะได้รับเงิน
 คืนจากลูกหนี้

วรรค ๒ ของมาตรา ๗๒๔ บัญญัติว่า "ถ้าว่าต้องบังคับจ้างของ
 ท่านว่าผู้จ้างของชอบที่จะได้ รับเงินใช้ คืนจาก ลูกหนี้ ตาม จำนวน ซึ่งผู้รับ
 จ้างของจะได้รับใช้จากการบังคับจ้างของนั้น" ซึ่งหมายความว่า ถ้า
 ผู้รับจ้างของบังคับจ้างของ เห็นอตก ซึ่งผู้จ้างของมิ ใช่เป็น คนเดียวกับลูก
 หนี้ เมื่อทรัพย์สินจ้างของได้ถูกบังคับจ้างของและได้ชำระเงินไปเท่าใดเพื่อ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

การชำระหนี้ของลูกหนี้จำนวนของภมรดกเรียกเอาชำระคืนจากลูกหนี้ได้
ในกรณีเช่นที่บนนี้ฐานของผู้จำนองกับมูลค่าประกัน มีลักษณะ
คล้ายกันมาก ต่างกันแต่เพียงว่าผู้จำนองมิได้รับผิดชอบในหนี้ด้วยตนเอง
แต่ทรัพย์สินที่จำนองกลับเป็นผลของรับผิดชอบ แต่ในการค้ำประกันนั้นผู้
ค้ำประกันจะรับผิดชอบชำระหนี้ด้วยตนเอง หาใช้ทรัพย์สินไม่

ผู้จำนองที่ชำระหนี้
ของลูกหนี้ไปแล้ว
ไม่มีสิทธิไล่เบียดเอา
แต่ผู้จำนองคนอื่น

เมื่อบุคคลสองคน หรือกว่านั้นต่าง ได้ จำนองทรัพย์สิน ชิ้นแห่งตน
เพื่อประกันหนี้แต่รายหนึ่งรายเดียวอันบุคคลอนจะต้องชำระแต่ระบบ
ลำดับไว้ไซ้ ท่านว่าผู้จำนองซึ่งได้เป็นผู้ชำระหนี้ หรือเป็นเจ้าของ
ของทรัพย์สิน ซึ่งคือ บังคับจำนอง นนทามส์ทริชจะ ได้เบียดเอาผู้จำนอง
อื่น ๆ ค้ำไปได้ไม่” (มาตรา ๗๒๕) ในกรณีที่มีผู้จำนองหลาย
คนแต่ละทรัพย์สินซึ่งนำมาจำนองหลายชิ้น จำนองไว้ เพื่อประกันหนี้
แต่รายหนึ่งรายเดียวนั้น ผู้รับจำนองอาจบังคับจำนองเพื่อทรัพย์สิน
ชิ้นหนึ่งใดชิ้นหนึ่งของ คนใดคนหนึ่ง ของผู้จำนองนั้นได้ แต่จะเบียด
เอา ผู้จำนองคนหนึ่งที่ทรัพย์สินของเขาถูกบังคับจำนองนั้นไม่มั่งทริช
จะไปได้เบียดเอาแก่ผู้จำนองคนอื่น ๆ หรือทรัพย์สินที่จำนองรายของผู้
จำนองคนอื่นได้ และเช่นเดียวกัน ถ้าผู้จำนองคนหนึ่ง
ได้ชำระหนี้ ให้แก่ผู้รับ จำนอง แทน ลูกหนี้ เพื่อ บังคับคืน ให้ทรัพย์สินที่
จำนองไว้ถูกบังคับจำนอง ผู้จำนองอื่น ไม่อาจจะไปได้เบียดเอาแก่ผู้จำ
นองคนอื่น ๆ ได้ แต่ผู้จำนองซึ่งถูกบังคับจำนองนั้นมั่งทริชเรียกให้ลูก
หนี้ชำระเงินเท่าจำนวนหนี้ที่ตนได้ไปเพื่อการชำระหนี้คืนได้ตาม ม. ๗๒๕
ในเรื่องการจำนองแตกต่างกันไกลกับการค้ำประกัน ท่านคงจำได้ว่า

ในเรื่องค่าประกันนั้น ถ้าหากบุคคลหลายคนเข้าทำประกันทรัพย์สิน
เดียวกัน ผู้ค้าประกันทุกคนพินยอมตกลงกับบุคคลอื่นคนหนึ่งเป็นประกัน
พร้อม เมื่อผู้ค้าประกันคนใดชำระหนี้ไปแล้วทั้งหมดตามกฎหมาย
เอาคืนจากผู้ค้าประกันอื่น ๆ ตามส่วนแห่งความรับผิดชอบ

ตามมาตรา ๑๖๖ บัญญัติว่า "เมื่อบุคคลหลายคนต่างได้จำนอง
ทรัพย์สินแห่งตนเพื่อประกันหนี้ เดียวกัน รายชื่อของบุคคลอื่นจะต้อง
ชำระหนี้ได้ครบถ้วนโดยวิธี ทำพินยอมการที่ผู้รับจำนองยอมปลดหนี้
ให้แก่เจ้าของคนหนึ่ง ย่อมทำให้ผู้จำนองคนอื่น ๆ ได้หลุดพ้น
ด้วยเพียงขนาดที่เขาต้อง ได้รับความเสียหายแก่การนั้น"

การปลดหนี้ให้แก่ผู้
จำนองคนหนึ่ง ที่
ให้ผู้จำนองคนอื่น
หลุดพ้นเท่าจำนวน
หนี้ที่ปลด

ตัวอย่าง - สมมติว่าจำนองของ ๓ คน คือ ก. ข. ค. จำนองทรัพย์สิน
เพื่อประกันหนี้หนึ่งซึ่งมีจำนวน ๑๐๐๐๐ บาท แต่ตกลงกันว่าผู้รับ
จำนองต้องบังคับจำนองทรัพย์สินของ ก. ก่อนเป็นรายแรก เดิมเมื่อ
ยังได้รับเงินไม่พอชำระหนี้กับบังคับจำนองทรัพย์สินของ ข. ต่อไปแต่เมื่อยัง
ได้รับเงินไม่พอชำระหนี้กับบังคับจำนองทรัพย์สินของ ค. เป็นคั้งถัดมา
ของปลดหนี้ให้แก่ ก. เท่าราคาของทรัพย์สินที่ ก. ได้เอาไปจำนองไว้
นั้น ย่อมทำให้สัญญาจำนองของ ก. ว่างไป สมมติว่าราคาของ
ทรัพย์สินของ ก. เป็นเงิน ๓๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นทรัพย์สินของ
ข. ค. ที่จำนองนั้นคงประกันเพียงจำนวน ๗๐๐๐ บาท หนี้ที่เหลือ
๓๐๐๐ บาทไม่ คงเพราะตามข้อตกลงกันไว้ ผู้รับจำนองต้องบังคับจำนอง
ทรัพย์สินของ ก. ก่อนเป็นรายแรก แต่เพราะการปลดหนี้ให้แก่ ก.
พินยอมให้ข. ค. ได้รับความเสียหายและเสียหายเท่าจำนวนมูลค่าของทรัพย์สิน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

สินของ ก. ที่จำนวนเงินประกันที่ประกันการปลดหนี้ให้ไป (คือ ๓๐๐๐ บาท)
 แต่หากว่าทรัพย์สิน ๓๐๐๐๐ บาทนั้น ทรัพย์สินที่ ก. เหมาย
 จำนวนราคา ๓๐๐๐ บาท ทรัพย์สินสินของ ข. ราคา ๗๐๐๐ บาท ทรัพย์สิน
 สินของ ค. ราคา ๗๐๐๐ บาท นำมาจำนวนประกันหนี้รวมกัน และ
 ขอให้บังคับการจำนองตามลำดับนามทุกตัวก่อนหลัง ถ้าผู้รับจำนอง
 ปลดหนี้ให้แก่ ข. เสียเวลาของทรัพย์สินที่นำมาจำนวนเป็นประกัน คือ
 ๗๐๐๐ บาท ผลจึงเป็นดังนี้ คือ ผู้รับจำนองต้องบังคับจำนองเหนือ
 ทรัพย์สินของ ก. ก่อน คือ ๓๐๐๐ บาท โดยที่ ก. (ตามข้อตกลง)
 ต้องถูกบังคับ การจำนองก่อน การที่ผู้รับจำนองปลดหนี้ให้แก่ ข.
 ก. จึงไม่ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด จึงคงต้องถูกบังคับจำนองได้ดัง
 เดิม แต่ผู้รับจำนองจะไปบังคับจำนองเหนือทรัพย์สินของ ค. อีกหาได้
 ไม่ ทั้งนี้เพราะ ค. เป็นคนแรกที่ถูบบังคับจำนองในอันดับสุดท้าย จึงม
 ด้ขอที่จะร้องได้ว่า ผู้รับจำนองจะต้องบังคับจำนองเหนือทรัพย์สินของ ข. ก่อน
 ซึ่งหากบังคับแล้วจะได้เงินมาพอชำระหนี้ คือที่เหลืออีก ๗๐๐๐ บาท
 การที่ผู้รับจำนองยอมปลดหนี้ให้แก่ ข. เสียหนี้ทำให้ ค. ได้รับความเสียหาย
 ตาม ม. ๗๒๒, ค. หลุดพ้นจากความรับผิดชอบเท่าจำนวนหนี้เสียหาย
 คือ ๗๐๐๐ บาท เพราะเหตุที่ผู้รับจำนองจึงไม่สั่งฟ้องบังคับจำนองเหนือ
 ทรัพย์สินของ ค. ถ้าหากว่าผู้รับจำนองไม่ปลดหนี้ให้แก่ทรัพย์สินของ ข. ที่
 จำนวนเงินเดิม ทรัพย์สินที่รวมกันมาพอชำระหนี้ทั้งหมดก็ย่อมได้
 และถ้า ข. ไม่ได้รับการปลดหนี้แล้ว ผู้รับจำนองก็ไม่สั่งฟ้องบังคับจำนอง
 เหนือทรัพย์สินของ ค. ได้ โดยที่หนี้ทั้งสินในเมื่อได้บังคับจำนองทรัพย์สิน

เงินของ ก. ข. แล้วยกไว้ประกันชำระหนี้ทั้งหมด

มาตรา ๗๒๗ บัญญัติว่า "ถ้าบุคคลคนเดียวจำนองทรัพย์สิน
 แห่งตนเพื่อประกันหนี้ของบุคคลอื่นจะต้องชำระ ท่านให้ใช้บทบัญญัติ
 มาตรา ๖๘๗, ๗๐๐ และ ๗๐๓ ว่าด้วยคำประกันนั้นบังคับเช่น โดยตาม
 ควร" ในกรณีบทบุคคลคนเดียวจำนองทรัพย์สินของตนประกันหนี้ของ
 บุคคลอื่นนั้น ในกรณีเช่นนี้ สัญญาจำนองและสัญญาคำประกันมี
 ส่วนใกล้ชิดกันมาก และเป็นกรณียกต้องให้ตามมาตรา ๖๘๗, ๗๐๐
 และ ๗๐๓ นั้น ๆ ซึ่งบัญญัติไว้เป็นประโยชน์แก่ผู้คำประกันมาใช้เพื่อ
 ประโยชน์แก่ผู้จำนองผู้รับจำนองทรัพย์สินของตน จำนอง ประกันหนี้ ของ
 บุคคลอื่นด้วย ผลมอญว่า ถ้าหากผู้จำนองไม่ได้รับช่วงสิทธิ์จากผู้
 รับจำนองซึ่งได้รับมาก่อน หรือได้มาใน ขณะทำสัญญาจำนอง และการ
 ได้รับช่วงสิทธิ์ไม่ได้เป็น เพราะ การกระทำ ของผู้รับจำนอง ผู้จำนองก็
 หลุดพ้นจากความรับผิดเท่าจำนวนซึ่งตนต้องเสียหายเพราะการไม่ได้รับ
 ช่วงสิทธิ์นั้น (อนุโตมตาม น. ๖๘๗) และถ้าว่าผู้รับจำนองไม่ชอบ
 เวลาให้แก่ลูกหนี้โดยผู้จำนองมิได้ยินยอมแล้ว ผู้จำนองก็หลุดพ้นจาก
 ความรับผิด (อนุโตมตาม น. ๗๐๐) และถ้าภายหลังทบทวนได้ถึง
 กำหนดชำระแล้ว ผู้จำนองได้เงินชำระหนี้ให้แก่ผู้รับจำนอง ถ้าผู้
 รับจำนองปฏิเสธไม่รับชำระหนี้ ผู้จำนองก็หลุดพ้นจาก ความรับผิด
 (อนุโตมตาม น. ๗๐๓) ข้อความละเอียดว่าด้วยเรื่องเหล่านี้
 ขอให้ท่าน เมื่อศึกษาเทียบเคียงได้ ในคำอธิบาย ซึ่งบรรยายไว้ใน น. ๖๘๗,

ให้นำมาตรา ๖๘๗,
๗๐๐ และ ๗๐๓ ใน
คำประกันมาใช้

๗๐๐ และ ๗๐๓

การบังคับจำนอง

Enforcement of the Mortgage

ผู้รับจำนองบังคับ
จำนองได้ทันทีเมื่อ
หนี้ถึงกำหนดชำระ
และลูกหนี้ไม่ชำระ

เมื่อถึงกำหนดชำระแล้ว หรือถ้าลูกหนี้ผิดสัญญา ผู้รับ
จำนองก็บังคับจำนองได้ แต่ความที่ตายร้ายทั้หมว่าผู้รับจำนองมีสิทธิ
ที่จะบังคับจำนองแล้ว ผู้รับจำนองก็หาได้บังคับจำนองไม่ ในเมื่อ
เขายังคงได้รับดอกเบี้ยจากผู้จำนองหรือลูกหนี้เรื่อยๆ ไป การจำนอง
เป็นแบบฉบับของการรองทุนที่ดี ผู้รับจำนองหลายต่อหลายคนไม่ต้อง
การให้ทุนของตนเองได้รับชำระดอกเบี้ย โดยเหตุที่ผู้รับจำนองเหล่านั้น
หวังผลจะได้รับดอกเบี้ยจากหนี้จำนองซึ่งตนได้ลงทุนไปแล้วนั้น เพราะ
ฉะนั้นจึงมีการจำนอง เป็นจำนองมากทั้หม จำนองได้ถึง กำหนดชำระเป็น
เวลาหลายปีแล้ว ผู้รับจำนองก็ยังไม่บังคับจำนอง โดยที่ผู้จำนอง
ได้ชำระดอกเบี้ยให้เป็นการสม่ำเสมอ

การบังคับจำนอง
มี ๒ ทาง

การบังคับจำนองนั้นหนทางทำได้ ๒ วิธี คือ โดยการขาย
ทอดตลาดแล้วผู้รับจำนองก็เอาเงินจากการ ขายทอดตลาด ทรัพย์สิน
จำนองนั้นมาชำระหนี้ตนเอง ดอกเบี้ย รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการขาย
ทอดตลาดนั้นด้วย อีกวิธีหนึ่งหนทางได้แก่การที่ผู้รับจำนองเรียกเอา
ทรัพย์สินหลุดมาเป็นของ ผู้รับจำนองเอง

วิธีปฏิบัติต่อผู้รับ
จำนอง

แต่ไม่ว่าจะบังคับจำนอง โดยวิธีหน้างวิธีใด ผู้รับจำนองในเมื่อ
ตกลง บังคับ จำนอง ต้อง ปฏิบัติ ใน ข้อ สำคัญ ๒ ประการ นั้น ก่อน เสมอ
ประการแรก ผู้รับจำนองต้อง ส่งจดหมายไปยังผู้จำนอง ให้ถ่อนการ
จำนอง โดยการชำระคืนเงินรวมทั้งดอกเบี้ยภายในเวลาอันสมควร ข้อ

ความในเจตหายันนี้จะต้องแสดงโดยชัดแจ้งแจ่มแจ้ง "ภายในเจตอันสมควร" นั้นหมายความว่า ต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงทั้งหลาย เช่น จำนวนหนี้ ที่อยู่ของผู้จำนองและผู้รับจำนอง รวมทั้งการให้เจตอาพอกจากผู้จำนองจะหาเงินเท่าที่จำเป็น และเจตอาที่เสียไปเพื่อนำเงินนั้นมาชำระเพื่อถอนจำนองของตน แล้วแต่ทุก ๆ ชาติย่อมเป็นปัญหาสำหรับศาลเสมอไม่ว่าจะคดีต้นลงไปว่าคำบอกกล่าวนั้นให้เจตอาพอกสมควรหรือไม่ ถ้าหากศาลตัดสินว่าคำบอกกล่าวนั้นไม่ให้เจตอาพอกสมควร ผู้รับจำนองต้องส่งเจตหายบอกกล่าวเช่นนั้นไปใหม่อีกครั้งหนึ่ง และบรรดาค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายทั้งหลายของผู้รับจำนองเสียไป เพราะการส่งเจตหายนั้นก็เป็นอันเสียไปเปล่า ผู้จำนองหากต้องรับผิดชอบ เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะส่งคำบอกกล่าวให้ถอนจำนองภายในระยะเวลาอันนานดีกว่าระยะเวลาสั้น ๆ

ประการที่ ๓ ทุก ๆ ชาติจะบังคับจำนอง - ผู้รับจำนองต้องนำคดีขึ้นสู่ศาล เมื่อศาลสั่งให้บังคับจำนอง ซึ่งอาจจะเป็นการนำทรัพย์สินจำนองนั้นออกขายทอดตลาดหรือเอาทรัพย์สินนั้นหลุดเป็นหนี้ก็ จงจงบังคับจำนองได้

เมื่อผู้รับจำนองต้องการจะให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนอง ผู้รับจำนองต้องนำคดีสู่ศาลขอให้ศาลให้ผู้จำนองได้ถอนจำนองนั้น ถ้าหากผู้จำนองไม่ถอนจำนอง จึงนำทรัพย์สินจำนองนั้นออกขายทอดตลาดได้ ก่อนที่ทรัพย์สินจำนองนั้นจะถูกขายทอดตลาดไป ผู้จำนองมีสิทธิถอนจำนองเอาทรัพย์สินนั้นกลับคืนได้ โดยชำระคืนเงินและดอกเบี้ยให้แก่

การบังคับจำนอง
คือฟ้องศาล

ผู้รับจ้างเอง ถ้าหากว่าจำนวนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดมีจำนวน
มากกว่าหนี้ ผู้รับจ้างเองก็ได้รับชำระหนี้คืนเงินคอกเบี้ยและค่าใช้จ่าย
ทั้งหลายในการบังคับรับจ้างเองเต็มจำนวน - ส่วนเงินที่เหลือต้องมอบให้แก่
ผู้จ้างเอง

ผู้รับจ้างเองจะเอา
ทรัพย์สินหลุดเป็นสิทธิ
ได้เมื่อ

ถ้าหากผู้รับจ้างเองต้องการเอาทรัพย์สินผู้จ้างเองหลุดมาเป็นสิทธิ์แก่ตน
ผู้รับจ้างเองก็ต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลเช่นกัน เพื่อให้ศาลสั่ง ให้ผู้จ้างเอง
ถอนจ้างเอง และ ถ้าผู้จ้างเองไม่ถอนการจ้างเองนั้น จะให้ทรัพย์สินหลุดมาเป็น
สิทธิ์แก่ผู้รับจ้างเอง แต่พึงจำในข้อสำคัญดังต่อไปนี้ว่า ศาลจะ
ไม่สั่งให้ทรัพย์สินหลุดเป็นสิทธิ์แก่ผู้รับจ้างเองเป็นอันขาด ถ้าปรากฏว่า

๑. ลูกหนี้ไม่ได้ชำระ
ดอกเบี้ย & มีลูกหนี้

(๑) ลูกหนี้ได้ชำระดอกเบี้ยไหม & มีลูกหนี้แล้ว ผู้รับจ้างเอง
ต้องแสดงว่า ลูกหนี้ไม่ได้ชำระดอกเบี้ย & มีลูกหนี้ และท่านคง
จำได้อา & มีหนี้เป็นระยะเวลาที่ยาวที่สุด ซึ่งผู้รับจ้างเองมีสิทธิเรียก
ร้องเอาดอกเบี้ยได้ ทั้งนี้เหตุผลกฎหมายที่กล่าวโดยย่อความ และคำอธิบาย
ของลักษณะวรรคานซึ่งบรรยายเกี่ยวกับเรื่องที่มาแล้วข้างต้น

๒. ราคาทรัพย์สินผู้จ้างเอง
มีไม่มากกว่าจำนวน
หนี้

(๒) ศาลจะไม่สั่งให้ทรัพย์สินผู้จ้างเองหลุดเป็นสิทธิ์แก่ผู้รับจ้างเอง
ในเมื่อผู้จ้างเองได้แสดงจนเป็นที่พอใจแก่ศาลว่า ราคาของทรัพย์สิน
ซึ่งผู้จ้างเองนั้นมีมากกว่าจำนวนหนี้ ทั้งนี้เพราะเหตุว่าผู้รับจ้างเองชอบ
ที่จะได้รับชำระเพียงคืนเงินและดอกเบี้ยเท่านั้นหากว่ามากกว่านั้น ไม่
เป็นการไม่ยุติธรรมอย่างยิ่งในการที่จะให้ผู้รับจ้างเองค่ากำไรจาก
ทรัพย์สินนั้น - ถ้าหากว่าราคาทรัพย์สินนั้นมีมากกว่าจำนวนหนี้ ผู้รับ
จ้างเองไม่อาจจะขอเอาทรัพย์สินนั้นหลุดเป็นสิทธิ์ได้ แต่อาจขอให้เป็นอย่าง

อนึ่ง ข้อ ขอให้เอาทรัพย์สินขายทอดตลาด แล้วเอา ชำระหนี้จากเงินที่ได้จาก
 การขายทรัพย์สินของหนี ในกรณีที่ทรัพย์สินมีราคาต่ำกว่าหนี้ ศาล
 จะสั่งเอาทรัพย์สินนอกขายทอดตลาด ทั้งนี้เพื่อกำหนดให้ผู้จำนอง ได้รับ
 เงินซึ่งได้จากการขายทรัพย์สินภายหลังที่ได้ชำระหนี้จำนวนแก่ผู้รับจำ
 นองแล้ว ในกรณีที่เอาทรัพย์สินหลุดจะไม่จำนวนเงินที่เหลืออย่างการ
 ขายทอดตลาดทรัพย์สินเลย ทั้งนี้เนื่องด้วยลักษณะของการเอาทรัพย์สิน
 หลุดเป็นลักษณะ คือ การเอาทรัพย์สินหลุดเป็นลักษณะการข่มขู่หรือการ
 ในทรัพย์สินให้แก่ผู้รับจำนอง

(๓) ศาลจะไม่สั่งให้ผู้รับจำนองเอาทรัพย์สินหลุด ในเมื่อทรัพย์สิน
 ซึ่งเคยข่มขู่ได้นำไปจำนองซ้อนไว้แล้ว หรือว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
 มีกรรมสิทธิ์เหนือทรัพย์สินนอกประการหนึ่ง นั้นเป็นการ ให้พระ โยชน์แก่
 ผู้รับจำนองคนมาทีหลัง ถ้าหากว่าศาลสั่ง ให้ผู้รับจำนองคนหนึ่งเอา
 ทรัพย์สินหลุดเป็นลักษณะเดียว การจำนองเพื่อประกันหนี้ของผู้รับจำนอง
 คนอื่น ๆ ก็สูญเสียไป แต่ในกรณีที่การจำนองแก่ผู้รับจำนองหลาย
 คน ศาลต้องสั่ง ให้เอาทรัพย์สินนอกขายทอดตลาดเสมอ เพราะวา
 ด้สิทธิ์ของผู้รับจำนองคนแรกย่อมสูงสุด และในเมื่อผู้รับจำนองคนแรก
 ได้รับการชำระหนี้เต็มจำนวนแล้ว ศาลจะมุ่งเงินที่เหลือ หากเงินที่เหลือ
 ก็จะได้ใช้เป็น การชำระแก่ผู้รับจำนอง คนถัดไปตามลำดับแห่ง หนี้ ๑๓๓
 ทะเบียนการจำนอง

๓. ทรัพย์สินจำนอง
 ต้องไม่มีกรรมสิทธิ์
 ซ้อน หรือมีกรรม
 สิทธิ์อื่น

ท่านจะเห็นได้ว่า ม. ๗๕๗ และ ๗๕๘ และโดยนัยเพราะมาตรา
 ๗๕๗ นั้นได้บัญญัติ ขนไว้เป็นการคุ้มครองของ กษัตริย์ ให้เป็น อย่างดี

ภายหลังหมั้นทั้งทำ
หมั้นชำระแล้ว
ผู้จำนองกับ ผู้รับจำ
นองตกลงกันอย่าง
ไว้ก็ได้

แต่ทั้งนี้ให้ความยุติธรรมอย่างยิ่ง กฎหมายพยายามป้องกันผู้จำนอง
ให้พ้นจากความเสียหายอันอาจเกิดจากการกระทำของผู้รับจำนอง
แต่เป็นการเป็นไป ได้สำหรับผู้จำนองและผู้รับจำนองที่จะตกลงกัน
ว่าให้ผู้รับจำนองเอาทรัพย์สินของตนไปค้ำประกันแก่ผู้รับจำนอง หรือโอน
กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของตน โดยไม่ต้องนำค้ำประกัน ผู้จำนอง แต่การ
ตกลงกันเช่น นั้นต้องกระทำเช่นภายใต้บังคับของ ม. ๑๓๓ วรรค ๑
ผู้รับจำนองได้แจ้ง การทำเช่นนี้ไม่ขัดกับบทบัญญัติ มาตรา ๑๓๓ วรรค ๑
โดย ม. ๑๓๓ นั้นห้ามเฉพาะข้อตกลงที่กระทำก่อนหมั้นจะถึงกำหนด
ชำระ ข้าพเจ้าได้เคยอธิบายเรื่องนอวอถาวรลง ม. ๑๓๓ จึงไม่
ขยายที่จะกล่าวอะไรอีก

ทรัพย์สินเงินตราที่ตก
จำนองซ้อนนั้นสิทธิ
ของผู้รับจำนองอยู่
ก่อนหลังตามลำดับ
จดทะเบียน

ดังที่ข้าพเจ้าได้เคยอธิบายมาแล้วว่า ทรัพย์สินเงินตราจะนำไป
จำนองเพื่อประกันหนี้มากกว่ารายหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ ผู้รับจำนอง
คนทำการจำนองของตนนั้นได้ไปจดทะเบียนเป็นรายแรกมีสิทธิยิ่งใหญ่
กว่าผู้รับจำนองคนอื่น ๆ ซึ่งนำทรัพย์สินไปจดทะเบียนภายหลัง และ
ผู้รับจำนองที่ ได้จดทะเบียน การจำนอง ก่อน มีสิทธิยิ่งใหญ่กว่าผู้รับ
จำนองซึ่งจดทะเบียนการจำนองหลังตามลำดับ ท่านต้องสังเกตว่า
เวลาเพื่อการนับสิทธิเช่นนี้ ถือเอาเวลาจดทะเบียนการ จำนอง เป็นสำคัญ
ไม่ใช่เวลาในขณะทำสัญญาจำนอง ทั้งนี้โดยเหตุว่าสัญญาจำนองทุก
ฉบับจะต้องจดทะเบียน สัญญาไม่สมบูรณ์จนกว่าจะได้จดทะเบียน
การจดทะเบียนอย่างเดียวกันเท่านั้นทำให้การจำนองเปิดเผยต่อประชาชน
ผู้รับจำนองรายที่ ๒ ไม่อาจมีหนทางทราบได้ว่าได้มีการจำนองราย

ที่ ๓ ขยับแล้ว ถ้าการจำของรายที่ ๓ นั้นยังไม่ได้ไปจดทะเบียน
 โดยเหตุนี้ผู้จำของอันยังใหญ่คงกล่าวแต่จึงให้ถือเวลาการจ
 ทะเบียนจำของเป็นสำคัญ และถ้าหากว่าการจำของแต่ ๒ รายขึ้นไป
 ไปเห็นทรัพย์สินรายเดียวกันได้ทำใหม่จนเดียวกันให้ถือว่าจำของราย
 ที่จดทะเบียนในชื่อโม่งก่อนรายอื่นมีสิทธิเหนือจำของรายอื่น ๆ นั้น
 (ดู ม. ๗๓๐)

เมื่อผู้รับจำของคนหนึ่งต้องการบังคับจำของ เขาจะต้องปฏิบัติ
 ในทางที่ไม่ต้องให้ผู้รับจำของรายแรกเสียหายเพราะการกระทำของเขา
 เงินที่ได้มา จาก การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำของนั้นต้องจ่ายเป็น การ
 ชำระหนี้ของผู้รับจำของรายแรกก่อนและตามลำดับ คืออย่าง สัมมัตถา
 ถ. ได้จำของที่ดินผืนหนึ่งสามครั้ง จำของแก่ ก. เป็นรายแรกเงิน ๕๐๐๐
 บาท จำของแก่ ข. เป็นรายที่ ๒ เงิน ๒๐๐๐ บาท จำของแก่ ค. เป็น
 รายที่ ๓ เงิน ๓๐๐๐ บาท ถ้าหากว่า ข. ต้องการบังคับจำของรายของ
 ตน ก็ต้องฟ้องศาล และขอให้ศาลสั่งให้เอาทรัพย์สินนั้นออกขายทอด
 ตลาด สัมมัตถาขายทอดนั้นได้ ๓๐๐๐๐ บาท ข. ต้องเอาเงินจำนวน
 นั้นชำระหนี้ให้แก่ ก. ก่อน ๕๐๐๐ บาท เพราะ ก. เป็นผู้รับจำของ
 รายแรก แล้วเอาชำระหนี้แก่ตนเอง ๒๐๐๐ บาท เงินที่เหลืออีก ๓๐๐๐
 บาทนั้น เป็นการชำระหนี้แก่ ค. เสีย ๓๐๐๐ บาท ที่เหลือ ๒๐๐๐ บาท
 ต้องคืนให้แก่ผู้จำของ. แต่ถ้าหากว่าที่ดินนั้นขายได้เพียง ๖๐๐๐ บาท
 ข. จะต้องเอาเงินชำระหนี้ให้แก่ ก. ก่อน ๕๐๐๐ บาท ส่วน ข. เองก็
 ได้รับเงินที่เหลืออีกเพียง ๓๐๐๐ บาท หมายความว่า ข. ได้รับชำระ

ผู้รับจำของคนหนึ่ง
 จะบังคับ จำของ ต้อง
 ไม่ทำให้ผู้รับจำของ
 คนแรกเสียหาย

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ทนไม่ครบ ส่วน ค. ไม่ได้อะไรเลย

ก่อนแก้ไขมาตรา ๗๓๓ พ.ร.บ. และ ค. มีอัตราของลูกหนี้เรียกทน
ส่วนที่ยังมิได้รับชำระหนี้โดยเจ้าหนี้สามัญ แต่คงแต่ได้มีการแก้ไข
กฎหมายมาตราแล้ว ข. ไม่ม้อทททาทงนนได้ คงนน ข. ก็ได้รับชำระ
เพียง ๓๐๐๐ บาท แทน ๕๐๐๐ บาท แต่ ค. ยังม้อททททจะพองดกทนได้
เพราะ ค. ไม่ได้บังคับจำนวน ผู้บังคับจำนวนของคตมคตอย่างน คช ข.

เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินไปแต่ได้นำเงินนั้นมาชำระหนี้ให้แก่ผู้
รับจำนวนของคนแล้ว มีเงินเหลืออีกเท่าใด คงคืนให้แก่ผู้จำนวนซึ่ง
เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ผู้รับจำนวนไม่ม้อททททเอาชำระหนี้จากเงินจำนวน
นั้นมากไปกว่าคตมเงินและดอกเบี้ยซึ่งผู้จำนวนเป็นเจ้าของหนี้เขาอยู่

มาตรา ๗๓๓ ก่อน
แก้ไข

มาตรา ๗๓๓ กอนทได้มการแก้ไขใหม่บัญญัติไว้ดังนี้ "ถ้า
เอาทรัพย์สินของหลุด แดงราคาทรัพย์สินนั้นมปริมาณคักกว่าจำนวน
เงินคคางชำระกน ชยกคค หรือถ้าเอาทรัพย์สินซึ่ง จำนวน ชยกชวย
ทยคคตลวดไซทนได้เงินจำนวน สัทรนชยกกว่าจำนวนเงินคคางชำระกนชย
นพคค เงินยังขาดจำนวนเท่าใด ท่านว่าลูกหนี้ต้องไซจงครบ "

มาตรา ๗๓๓ กอนแก้ไขมยงคงไซบงคคชยแก้การจำนวนทงหลายทกกระทำ
ชนก่อนอนท ๒๗ ธันวาคม ๒๕๗๗. คงนนผู้รับจำนวนของคตมดีเบญาจำนวนของ
กททชนก่อนอนท ๒๗ ธันวาคม ๒๕๗๗ นนคตมมีอัตราของ ลูก ทนสำหรับ
หนี้คคชยได้ ถ้าหากกว่าทรัพย์สินของนเมอชวยหรือเมอประมาณ
ราคาไฟเมอผู้รับจำนวนของเอาทรัพย์สินหลุดเป็นสัทรแล้วไม่พอชำระหนี้ ชน
นเป็นการรักษาไว้ซึ่งหลักของดีเบญาจำนวนของอย่างแท้จริง ทอ การ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

จำนวนเงิน ทรัพย์สินของเขาจำนวนหนึ่งแต่เพียงประกันการชำระหนี้ (ม. ๗๖๒)
ถ้าหากว่าทรัพย์สินที่เป็นประกัน (คือทรัพย์สินของเขา) สูญหายไป หรือว่ามี
ราคามูลค่าต่ำกว่าหนี้ ถูกหนี้ยกคงต้องรับผิดชอบสำหรับจำนวนเงินที่คงเป็น
หนี้เขาหนีไป

เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๗๗ มาตรา ๗๓๓ ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลง
มาตรา ๗๓๓ เมื่อแก้ไขแล้ว

เปลี่ยนไปดังต่อไปนี้ "ถ้าหากว่าทรัพย์สินของลูกหนี้ และราคาทรัพย์สิน
นั้นประมาณต่ำกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระหนี้ยกเว้น หรือถ้าหากว่าทรัพย์สิน
นั้นซึ่งจำนวนของออกขายทอดตลาดใช้หนี้ได้เงินจำนวนน้อยกว่าจำนวน
เงินที่ค้างชำระหนี้ยกเว้นแล้ว เงินยืมขาดจำนวนอยู่เท่าใด ลูกหนี้ไม่ต้อง
รับผิดชอบเงินนั้น" สัญญาจ้างของท.ไชยงศบตาม ม. ๗๓๓ ซึ่งแก้ไขใหม่
นี้คือเป็นสัญญาจ้างของซึ่งทำขึ้นตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๔๗๗ (ส่วน
สัญญาจ้างของซึ่งทำขึ้นก่อนนั้น แม้บางฉบับจ้างของกันภายหลังถึงวันที่ ๒๘
ธันวาคม ๒๔๗๗ ก็ดี คงใช้บังคับตาม ม. ๗๓๓ เก่า) ผู้รับจ้างของภายหลัง
ถึงถึงบางฉบับจ้างของ แต่จะเรียกหรือเอา จากลูกหนี้ซึ่งหนี้ที่ยังขาดอยู่
ไม่ได้ ถ้าหากว่าทรัพย์สินของเขาจำนวนหนึ่งเพราะฉะนั้นถ้าหากว่า
ทรัพย์สินของเขาจำนวนหนึ่งไม่พอชำระหนี้ ผู้รับจ้างของก็ยอมขาดหนี้ไป
แล้วจำนวนหนี้ที่ราคาทรัพย์สินของเขาไม่พอชำระถึงแม้ว่าความจริง ลูก
หนี้จะคงมีเงินพอชำระหนี้ก็ตาม

การแก้ไขกฎหมายมาตรานี้ ทำให้เกิดผลไปไกลมาก และเป็น
การแก้ไขที่หักโหนของการชำระหนี้ ซึ่งหมายความว่า การชำระหนี้เป็น
เพียงประกันการชำระหนี้ และถ้าถึงประกำนั้นไม่พอชำระหนี้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

สินทรัพย์ที่ไม่ได้รับชำระหนี้เอง แต่ราคาของทรัพย์สินจากผู้มีไม่พอชำระหนี้
ถูกหัก คงของทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ส่วนที่ยังไม่ได้รับชำระหนี้

ใบปัจจุบัน เมื่อยังคงจำการจำนองเป็นการประกันการชำระ
หนี้ผูกพัน เมื่อผู้รับจำนองบังคับจำนอง หนี้จะบังคับไป แต่
ถ้าหากทรัพย์สินที่จำนองมีราคามากกว่าหนี้ ผู้รับจำนอง ไม่มั่งคั่งได้รับ
เงินจำนวนที่เหลือจากการชำระหนี้ แต่จำต้องส่งเงินนั้นคืนให้แก่ผู้
จำนอง

ถ้าทรัพย์สินที่จำนองเสียหาย หรือทำโดยสูญหายไป แม้ว่าจะเป็น
เพราะความผิดของผู้จำนอง ผู้รับจำนองจะบังคับจำนองได้ ในทันทีตาม
ม. ๖๒๓ แต่ผู้รับจำนองไม่มั่งคั่ง ค้ำไปอีกที่จะฟ้อง ถูกหักเรียกคืนส่วน
ที่ขาด ถ้าทรัพย์สินที่จำนองมีไม่พอชำระหนี้ แต่ตั้งนโนประโยชน์

ม. ๖๒๓ หวังให้แก่ผู้รับจำนองก็สูญสิ้นไป แต่ผู้รับจำนองอาจที่จะฟ้อง
เรียกค่าเสียหายอื่น เกิดแก่ทรัพย์สินที่จำนองจาก ผู้จำนองได้เมื่อการเสียหาย

นั้นเกิดแต่ความผิดของผู้จำนองตาม ม. ๖๒๐ แต่ถ้าการเสียหายแห่ง
ทรัพย์สินที่จำนองนั้นเกิดจากเหตุอื่น เช่น เกิดแค่อุปาทนเหตุ ม. ๖๒๓

ก็คงใช้สิทธิแก่ผู้รับจำนองบังคับจำนองได้ทันทีเช่นกัน เว้นแต่ผู้จำนอง
จะจำนองทรัพย์สินซึ่งมีราคาเท่ากับทรัพย์สินที่เสียหายไปแทน หรือ

ตกลงซ่อมการเสียหายนั้นภายในเวลาอันสมควร อันมีกฎหมาย
ให้เบ็ดประโยชน์แก่ผู้รับจำนอง แต่ถ้าผู้รับจำนองบังคับจำนองแล้ว
ผู้รับจำนองจะฟ้องเรียกคืนส่วนที่ขาดจากถูกหักไม่ได้ เมื่อทรัพย์สิน

ต้นที่จำของได้บงตั้งขายหรือสูญหายไปเพราะอุบัติเหตุ ผู้จำของซึ่ง
จำของ ทรัพย์สินนั้น เมื่อ ร้อยกว่าสี่ทศไม การได้ รับชำระ หนี้ ของ ผู้รับ
จำของจำกติดอยู่เพียงทรัพย์สินจำของ ในเมื่อบังคับจำของ จะมิใคร่ต่าง
เช่นผู้จำของจะนำทรัพย์สินอันนั้นมา จำของเพิ่มหรือซ่อมแซมให้ทรัพย์สินครบ
ตั้งขายนั้นคนใดเพื่อประโยชน์ของ ผู้รับจำของ ในกรณีทรัพย์สินจำของนั้น
สูญหายไปเกือบทั้งหมด ผู้รับจำของคนนั้นก็ควรขาย ในอันที่ของสูญ
เสียเงินซึ่งผู้จำของเป็นหนี้คนอยู่ เพราะเหตุว่าผู้รับจำของไม่อาจฟ้องผู้
จำของ เรียกค่าเสียหายอื่น ไม่เกิด เป็นเพราะ ความผิด ของผู้ จำของได้
ข้าพเจ้าเห็นว่า การแก้ไขกฎหมายมาตรา ๗๓๓ นั้นเป็นลวาทักษณานุยุต
กรรมให้แก่ผู้รับจำของอย่างยิ่ง.

หากไม่มีการแก้ไข ม. ๗๓๓ แต่ถ้าวผู้จำของและผู้รับจำของตั้ง
ใจกันไว้ว่า หากทรัพย์สินที่จำของนั้นไม่พอชำระหนี้แล้ว ตกหน
ไมคองรับผิดเป็นส่วนใดในหนี้ส่วนที่ขาดนั้น การตกลงกันเช่นนี้
ย่อมทำได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าไม่มีการแก้ไขกฎหมายมาตรา ๗๓๓ นี้จะ
เป็นลวาทักษณา โดยปล่อยให้คู่สัญญาตกลงกันเองว่า หากทรัพย์สิน
จำของไม่พอชำระหนี้ตกหนักไมคองรับผิดออกไปในหนี้ส่วนที่ขาด.

ภายใต้การแก้ไขมาตรา ๗๓๓ นี้แล้ว ผลจะเป็นอย่างไรบ้างถ้า
ผู้รับจำของและผู้ถูกหุ้มห่มตกลงในสัญญาจำของว่า ในกรณีทรัพย์สิน
ที่จำของมีราคาไม่พอชำระหนี้ให้แก่ผู้รับจำของแล้ว ผู้รับจำของเองมี
สิทธิฟ้องลูกหนี้เพื่อเรียกร้อง ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ส่วนที่ขาดได้ ศาลฎีกา
ได้พิพากษาไว้เป็นแบบฉบับแล้วว่า การตกลงกันเช่นระหว่างผู้รับ

จำนวนและลูกหนี้ยอมสมบูรณ์และผูกพันลูกหนี้ โดยที่เห็นว่าการตกลงกันเช่นเป็นการไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ขัดต่อกฎหมายที่ได้อนุญาตห้ามมิให้ตกลงกันเช่น (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๓๓/๒๕๔๐) เพราะฉะนั้นถ้า ต. ผู้มีเงินจำนวนใดจำนวนหนึ่งจาก จ. แล้วจำนวนบ้านของตนได้เป็นประกันหนี้รายน และในสัญญาฉบับได้เพิ่มข้อตกลงไว้ว่า ถ้าหากว่าบ้านที่จำนวนนั้นมราคาไม่พอชำระหนี้แล้ว จ. มลักรทอง ต. เรียกหนี้ส่วนที่ขาดได้ การตกลงกันเช่นนี้ชอบผูกมัด ต., จ. จึงฟ้อง ต. เรียกหนี้ส่วนที่ขาดภายหลังบังคับจำนวนของแล้วได้ มี น. ๑๓๓๓ จึงอนุญาตไว้เป็นประการตรงกันข้าม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในกรณีดังกล่าวนี้ น. ๑๓๓๓ ไม่มีผลแต่ประการใดเลย ข้อนี้เป็นข้อที่ศาลฎีกายิ่งสำหรับนักศึกษาผู้ซึ่งจะออกไปเป็นทนายความในภายหน้าควรพึงระมัดระวัง ในเมื่อถูกความมาขอให้ทำสัญญาจำนวนเพื่อประกันการชำระหนี้ โดยตัวเขาจะเป็นผู้รับจำนวนควรทำให้ผู้รับจำนวนอยู่ในฐานะที่จะฟ้องลูกหนี้เพื่อเรียกหนี้ส่วนที่ขาดได้ ภายหลังบังคับจำนวนของแล้ว และทรัพย์สินของมิไม่พอชำระหนี้ทั้งหมด

มีคำพิพากษาคำตัดสินฎีกาที่ศาลฎีกายกอุทธรณ์หนึ่ง ซึ่งตัดสินไว้ว่า หากได้ทำสัญญาจำนวน ภายหลังได้ ฟ.ร.บ. แก้วไชยประมวณพงษ์ และพานิชย์ พ.ศ. ๒๕๑๖ คือการแก้วไชย น. ๑๓๓๓ นั้น โดยลูกหนี้จำนวนได้นำบุคคลหนึ่งเข้ามาค้ำประกันว่า ถ้าบังคับจำนวนได้เงินไม่พอชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบในส่วนที่ขาด คง ถ้าแม้ผู้จำนวนจะไม่

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

มีข้อสัญญาพิเศษกับผู้รับประกันว่า จะรับผิดชอบในส่วนที่ขาดเกิน ผู้ค้ำ

ประกันของผู้รับประกัน (สัญญาที่ ๓๖๖/๒๔๘๓)

เพราะฉะนั้น สันนิษฐานว่า ก. กุญแจเงินจาก ๑. ๒๐๐๐ บาท และ

ค่าของบ้านใดเพื่อประกันหนวายนน แต่อย่างไรก็ตาม เข้ามาศึกษาประกันโดย

ตกลงกันว่า ภายหลังที่บังคับค่าของเดวียงมหนักขงไม่ได้รับชำระอีก

เท่าใด ผู้ค้ำประกันจะรับผิดชอบชำระให้แทน เมื่อหนวียงกำหนดชำระแล้ว

๑. บังคับชำระดอกเบี้ยเงินจากบังคับจำนวนของบ้านทองนพ ๓๐๐๐ บาท แม้จะ

ไม่ขอตกลงกันเป็นหนังสือระหว่าง ก. กับ ๑. ๒. ก็คงรับผิดชอบสำหรับ

หนี้หนี้ ๓๐๐๐ บาท ซึ่งมีได้รับชำระ และต้องชำระเงินจำนวน

แก่ ๑. เมื่อ ๒. ได้ชำระ ๓๐๐๐ บาทแก่ ๑. แล้ว ๒. ก็พอ ง. เรียก

เงิน ๓๐๐๐ บาทที่ตนชำระไปนั้นได้ตาม ม. ๖๘๓ ตามกฎหมายซึ่งว่า

ด้วยการศึกษาประกัน. พอดีออกอย่างหนึ่งว่า แม้ทั้ง ๆ ที่มี ม. ๖๘๓

๓. คงต้องรับผิดชอบในกรณีที่มีผู้ค้ำประกัน และผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้

ส่วนที่ขาดซึ่งค้างชำระขงภายหลังที่บังคับจำนวนของเดว แต่แทนที่จะ

รับผิดชอบชำระแก่ผู้รับประกัน ๓. กลับชำระเงินหนี้ให้แก่ผู้ค้ำประกัน

ตามสัญญาการประกัน ท่านต้องสังเกตว่าการที่ ๓. ต้องรับผิดชอบชำระ

หนี้ส่วนที่ขาดนั้นเป็นไปตามกฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาประกัน ไม่ใช่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยอรรถาธิบายของ. ไม่มีส่วนหนึ่งซึ่งได้

ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่มี

บทบัญญัติใดของกฎหมายห้ามไว้ให้ทำเช่นนั้น.

หากสันนิษฐานว่าตามข้อความข้างต้นนั้น ภายหลังที่ ๑. ได้บังคับ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

จำนองบ้านหลังหนึ่งแล้ว และได้เงินมาชำระหนี้เพียง ๓๐๐๐ บาท และผู้
 รับจำนองฟ้อง ป. เรียกหนี้ส่วนที่ขาดแต่เรียกเอาจาก ป. ได้เพียง ๒๐๐
 บาทเท่านั้น เป็นคนจนชาวเขาเห็นว่า จ. ฟ้อง ด. เพื่อยกหนี้ที่ขาด
 ออก ๕๐๐ บาทได้ตาม ม. ๖๘๕ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ถ้าผู้ประกันไม่อาจ
 ชำระหนี้ทั้งหมดได้แสดง หนี้ส่วนที่เหลือเท่าใดถูกหักลงต้องรับผิด อาร
 ทุมรับจำนอง ฟ้อง ถูกหนี้เรียกหนี้ส่วนที่ขาดคืนไม่ไรฟ้อง โดยอาศัย
 สัญญาจำนอง แต่อาศัยสัญญาประกันซึ่งแยกออกต่างหาก และ
 ถูกหัก ๓๖๖/๒๕๗๓ ซึ่งได้คิดมาไว้ข้างบนนั้นแล้วก็ได้ตั้งขึ้นด้วยความ
 คิดเห็นของชาวเขา ซึ่งเป็นความคิดเห็นในทางขยายหลักออกไป.

ชนวนชาวเขามองถึงจุดสำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ม. ๕๓๓ น
 ้สมมติว่า ด. กุยมงเงิน ๕๐๐๐ บาทจาก จ. และจำนองบ้านและที่ดินของ
 คนแก่ จ. เพื่อยกหนี้ ไฟไหม้บ้านนั้น โดยไม่เป็นเพราะความผิด
 ของ ด. เลย แต่ที่ดินนั้นมราคาเพียง ๓๐๐๐ บาท ถ้า จ. บังคับจำนอง
 เขาก็จะได้รับเงินเพียง ๓๐๐๐ บาทเท่านั้นตาม ม. ๗๓๓ ผู้รับจำนอง
 คือ จ. ก็ไม่ลืกรู้ของ ด. เรียกหนี้ส่วนที่ขาด ๕๐๐๐ บาทจาก ด. ได้
 แต่ จ. ทราบว่า ด. เป็นคนจนม แคทรพยอนนั้น ด. มีได้นำมาจำนำ
 จำนองประกันหนอนเองเลย ในกรณีเช่นนี้เป็นเหตุแจ้งชัดว่าการจำนองนั้นทำ
 ให้ จ. เสียผลประโยชน์ และเขาก็คิดว่า ถ้าเขาเป็นเจ้าของหนี้กรรมดาก็จะ
 ดีกว่า เพราะกรณีบัญญัติไว้ว่า จ. อาจจะได้กลับสัญญาจำนองแล้ว
 ฟ้อง ด. เสมือนหนึ่งคนเป็นเจ้าของสัญญาซึ่งอาจเรียกหได้ ๕๐๐๐ บาท
 ได้มากกว่าจะได้อะไรไม่ ความที่ชาวเขาได้อธิบายมาดังกล่าวข้างต้นว่าใน

เรื่องมรดก ๒ ฉบับคือ สัญญาประกัน (สัญญาประกัน) และ
 สัญญาประกันของกรมชนเพื่อประกันคนพิการ (สัญญาประกันของกรม
 เด็กการประกันเด็ก (คือเด็กการประกัน)) ก็ได้ให้หมายความว่า
 โดยเด็กคนหนึ่งด้วย ผู้รับจำนองยกเด็กการประกันได้ ถ้า
 เขาได้แจ้งการยกเด็กคนเป็นหนังสือตาม ม. ๑๔๔ (อนุมาตรา ๑) ความ
 ความเห็นของข้าพเจ้า เมื่อผู้รับจำนองยกเด็กการประกันของแฉกอาศ
 พ้องต่อนัยของกรมคนพิการได้เต็มขอบเขตที่สมควร และหาก
 ถูกหมิ่นทรพจน์มากพอ ผู้รับจำนองอาศได้รับชำระหนี้ ๒,๐๐๐ บาท
 เต็มจำนวน

จากข้อความที่ข้าพเจ้าบรรยายข้างบน ท่านจะเห็นได้ว่าความหมาย
 ท้ายทางที่จะได้ ม. ๑๓๓.

เมื่อ ม. ๑๓๓ อาศช่วยเหลือผู้ถูกหมิ่นโดยบางกอก เดิมคือผู้ซึ่ง
 ประจักษ์แก่ใจเงินและจำนวนทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้ จะพบ กับความ
 จริงค่า ทว่าผู้รับจำนองได้ยากยิ่ง เว้นแต่ผู้จำนองจะให้สัญญาว่าเมื่อ
 ได้เงินไม่พอชำระหนี้ผู้รับจำนองพร้อมจะยกหนี้ที่ขาดได้ หรือ
 ทว่าผู้ประกันมาให้ หรือว่าทรัพย์สินหรือค่าท่อมจำนวนหนี้มากคือ
 มากนักมาจำนอง มรดกแล้วความหมายที่จะจำนองประกันหนี้จะ
 อดน้อยลงทุกที

ท่านคงจำได้ว่า เมื่อนำทรัพย์สินหรือค่าท่อมมาจำนองประกันหนี้
 รายเดือนออก ผู้รับจำนองมีสิทธิที่จะบังคับจำนองเห็นทรัพย์สินนั้นได้
 อันหนึ่งหรือทั้งหมด เขาอาจจะบังคับจำนองโดยลักษณะไม่เอาทรัพย์สิน

การประกันตัวบุคคลและทรัพย์สิน

๑. จำนวนเงิน ๓ เป็นของผู้จำคุกคนเดียวหรือหลายคน แต่มีข้อก
 ๒. ดงกันเป็นพิเศษไม่ว่าผู้รับจำคุกของบังคับจำคุกของเห็นทรัพย์สิน
 ๓. ชั้นใดชั้นหนึ่งก่อน ในกรณีเช่นนั้นผู้รับจำคุกของบังคับจำคุกของ
 ๔. ตามวรรคก่อนได้โดยสัญญา คือบังคับจำคุกของเห็นทรัพย์สินหรือ
 ๕. จะบังคับจำคุกของเห็นทรัพย์สินใดทรัพย์สินหนึ่งตามแต่จะเลือกหรือเห็น
 ๖. ทรัพย์สินของทั้งหมดก่อนหาได้ไม่.

๗. แต่หากว่าเขาบังคับจำคุกของเห็นทรัพย์สินหนึ่งหรือสอง
 ๘. ชั้นในทรัพย์สินของส่วนตนด้วยกันและเขาชำระหนี้จากทรัพย์สินนอกเพียง
 ๙. เดียว เขาก็ไม่อาจจะบังคับจำคุกของเห็นทรัพย์สินอื่นต่อไปอีกได้ ทั้งนี้
 ๑๐. เพราะเขาได้รับชำระหนี้เต็มจำนวนแล้ว เมื่อหนี้ได้รับการชำระแล้ว
 ๑๑. การจำคุกก็ระงับสิ้นไป (ดู ม. ๗๕๕ อนุมาตรา ๓ และ ม. ๗๓๕
 ๑๒. วรรค ๓.)

หนี้รายเดือนมีทรัพย์สิน
 สิ้นนำมาจำนองหลาย
 ชั้นทรัพย์สินเหล่านั้น
 รับผิดในหนี้หรือไม่?

๑๓. ถ้าหากว่าผู้รับจำคุกของบังคับจำคุกของเห็นทรัพย์สินทั้งหมดโดย
 ๑๔. จำนวนใดนำมาจำนองไว้ มีปัญหาว่า ถ้าราคาทรัพย์สิน ๓ รวมกันแล้ว
 ๑๕. มีมากกว่าจำนวนหนี้ ทรัพย์สินชั้นหนึ่ง ๓ จะรับภาระในหนี้กันอย่างไร
 ๑๖. จะรับภาระในหนี้ในส่วนเท่า ๆ กัน หรือว่ารับภาระตามส่วนแห่งราคา
 ๑๗. ทรัพย์สิน ๓ สัมมัตวาทรัพย์สินจำนอง ๒ ชั้น นำมาจำนองประกันหนี้
 ๑๘. ๗,๐๐๐ บาททรัพย์สินจำนองชั้นที่ ๑ ราคา ๗,๐๐๐ บาท ทรัพย์สินจำนองชั้นที่
 ๑๙. ๒ ราคา ๖,๐๐๐ บาท เมื่อถึงกำหนดชำระ ผู้รับจำคุกของบังคับจำคุกของ
 ๒๐. จำนวนเห็นทรัพย์สินทั้งสองชั้น และได้เงินมาทั้งสิ้น ๓๕,๐๐๐ บาท ผู้รับ
 ๒๑. จำนองจะชำระหนี้ได้ ๗,๐๐๐ บาทเท่าจำนวนหนี้ จึงมีปัญหากว่า

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ทรัพย์สินของนอกรับภาระในหนี้เท่า ๆ กัน หรือแบ่งส่วนกันอย่างไร ซึ่ง
 ถ้าหากว่าทรัพย์สินนอกรับภาระในหนี้เท่า ๆ กันแสดงก็ควรรับภาระอย่างละ
 ครึ่ง คือ ๓,๕๐๐ บาท ซึ่งถ้าหากคิดอย่างนี้แล้ว ผู้จำนองทรัพย์สินราคา
 ๘,๐๐๐ บาท ก็ได้ออกไป ๕,๕๐๐ บาท และผู้จำนองทรัพย์สินราคา ๖,๐๐๐ บาท
 ก็ได้ออกไป ๒,๕๐๐ บาท หรือว่าทรัพย์สินของนอกรับภาระในหนี้ตามส่วนแห่ง
 ราคาทรัพย์สินซึ่งได้รับผิดกันอย่างนี้แล้ว ส่วนที่ทรัพย์สินนอกรับผิดแบบ
 ดังนี้:— ๘,๐๐๐ : ๖,๐๐๐ หรือ ๔ : ๓ นั่นคือ ทรัพย์สินราคา ๘,๐๐๐ บาท
 ของรับผิด ๕,๐๐๐ บาท ทรัพย์สินราคา ๖,๐๐๐ บาท ของรับผิด ๓,๐๐๐ บาท
 การรับผิดกันเช่นนี้ ผู้จำนองทรัพย์สินราคา ๘,๐๐๐ บาท ก็ได้รับส่วนที่เหลือ
 ๕,๐๐๐ บาท ผู้จำนองทรัพย์สิน ๖,๐๐๐ บาท ก็ได้รับส่วนที่เหลืออีก
 ๓,๐๐๐ บาท

แต่จากกฎหมาย ม. ๘๓๔ วรรค ๒ ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า

ทรัพย์สินของนอกรับผิดตามส่วนแห่งราคาทรัพย์สิน ๆ เพราะฉะนั้น
 ตามตัวอย่างข้างบนนั้น หนี้ ๘,๐๐๐ บาท ทรัพย์สินของซึ่งมีราคา
 ๘,๐๐๐ บาท ของรับภาระในหนี้ตามส่วน คือ ๕,๐๐๐ บาท และทรัพย์สิน
 มีราคา ๖,๐๐๐ บาท ของรับภาระในหนี้ ๓,๐๐๐ บาท คือตามส่วน ๔ : ๓
 หรือ ๘,๐๐๐ : ๖,๐๐๐ นั่นเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ส่วนที่เหลือนั้นมอบคืนให้แก่
 ผู้จำนองแต่ละรายไป.

ทรัพย์สินเดิมของจำนองได้หลายครั้ง และจำนองแก่บุคคลต่าง
 กันได้ และผู้รับจำนองคนแรกอาจมีทรัพย์สินของประกันนอก ถ้า
 เขาเลือกบังคับจำนองเพื่อทรัพย์สินซึ่งจำนองหลายครั้ง เมื่อเขาเขา

ทรงรับช่วงสิทธิของ
 ผู้รับจำนองคนหลัง
 ตามมาตรา ๘๓๔

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ชำระหนี้จากทรัพย์สินแสดงภาษีไม่เงินเหลือพอชำระหนี้คนถัดไป ผู้
รับจำนองคนแรกเจ็ดสิบห้าจำนวนของเงินทรัพย์สินใด ๆ ที่ต้องการ บังคับ
จำนวนได้ และผู้รับจำนองคนถัดไปไม่มีสิทธิ์จะร้องคัดค้านหรือร้อง
ขอให้ผู้รับจำนองคนแรกบังคับจำนวนของเงินทรัพย์สินอื่น ๆ ก่อน ผู้รับ
จำนองคนถัดไปผู้ไม่มีสิทธิ์พิเศษเงินทรัพย์สินของรายอื่น ๆ ซึ่งจำนวน
ไว้แก่ผู้รับจำนอง คนแรกก็ อาจเสียหาย โดยไม่ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือ
แม้บางส่วนจากทรัพย์สินที่นำมาจำนองด้วยเพราะการบังคับจำนวนของ
ของผู้รับจำนองคนแรกก็อาจเป็นได้ เหมือนเช่นเช่น กฎหมายซึ่งได้
บัญญัติมาตรา ๗๓๕ ขึ้นไว้เพื่อป้องกันการค้าเสียหายเช่นนี้ โดยให้ผู้
รับจำนองคนถัดไปได้รับ ช่วง สิทธิของผู้รับจำนอง คนแรกบาง ประการ
มาตรา ๗๓๕ อรรถคดีท้ายได้บัญญัติไว้ว่า "แต่ถ้าผู้รับจำนอง ใช้สิทธิ
ของตนบังคับแก่ทรัพย์สินอื่น ได้อันหนึ่งแต่เพียงสิ่งเดียวไว้ ผู้รับ
จำนองจะให้ชำระหนี้เป็นส่วนของคนทั้งหมดจากทรัพย์สินอื่นนั้นก็ได้
ในกรณีเช่นนั้น ท่านให้ถือว่าผู้รับจำนองคนถัดไปโดยลำดับยอมเข้า
รับช่วงสิทธิของผู้รับจำนองคนก่อนแต่จะเอาบังคับจำนวนของแทนที่คนก่อน
ก็ได้ แต่เพียงเท่าจำนวน ซึ่งผู้รับจำนองคนก่อนจะพึงได้รับจากทรัพย์สิน
อื่นนั้น ๆ ตามบทบัญญัติดังกล่าวมาในวรรคก่อนนั้น."

ตัวอย่างสมมติว่า จ. ให้ ต. กู้ยืมเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ป. ได้จำนอง
ที่ดินสามแปลง ราคา ๓๐,๐๐๐ บาท ๘,๐๐๐ บาท และ ๒,๐๐๐ บาท ตาม
ลำดับเป็นประกันการชำระหนี้รายนั้น เมื่อได้ชำระจำนวนหนี้ไปจาก
ทะเบียนแล้ว ป. ได้เอาที่ดินแปลงที่มีราคา ๓๐,๐๐๐ บาท ไปจำนองประกัน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

หม่อม ก. ยกรายหนังสือ เงิน ๕,๐๐๐ บาท เมื่อ จ. บังคับจำนองเพื่อ
 ทดแทนราคา ๕๐,๐๐๐ บาท ก. ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน และไม่เหลืออะไรไว้
 สำหรับหนี้ของ ก. เลย ก. ไม่ผิดทศความสัญญาที่จะบังคับจำนอง
 หนี้ออกคณรายที่ ๒ ที่ ๓ แต่ จ. ผู้รับจำนองรายแรกผิดทศดังกล่าว
 และถ้า จ. ได้บังคับจำนองเหนือคณรายที่ ๒-๓ นั้นแล้ว ก. คงมีคณราย
 ที่ ๓ เป็นประกันหน้อย และผิดทศได้รับชำระหนี้เมื่อราคาคณราย
 ที่ ๒-๓ มีพอชำระหนี้ ๓๐,๐๐๐ บาท ของ จ. ก็แต่เมื่อ จ. เดอกบังคับ
 จำนองเหนือคณรายที่ ๓ และ ก. ไม่ผิดทศคัดค้านได้แต่ฎหมายจึง
 ให้อำนาจ ก. ตามมาตราให้ ก. ได้รับช่วงสิทธิ์ของ จ. ก. จึงบังคับ
 จำนองเหนือคณรายที่ ๒-๓ ได้ และเขาชำระหนี้จากทรัพย์สินของราย
 เตาจำนวนซึ่ง จ. จะได้รับ ถ้า จ. บังคับจำนองเหนือคณทั้งสามราย
 แทนที่จะบังคับจำนองเหนือเฉพาะคณหนึ่ง ถ้า จ. บังคับจำ
 นองเหนือคณทั้ง ๓ เงินที่ได้จากขายคณทั้ง ๓ นั้นจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท
 และภายใต้บทบัญญัติ ม. ๗๓๕ วรรค ๓ คณจำนองทั้ง ๓ รายกับภาระเบา
 ส่วน คณ ๕:๕:๓ คช. ภาระเท่ากับ ๕,๐๐๐, ๕,๐๐๐ และ ๓,๐๐๐ บาท
 ตามลำดับ เพราะฉะนั้นโดยบทบัญญัติ ม. ๗๓๕ วรรคสุดท้ายนี้ ก. ได้
 รับช่วงสิทธิ์ของ จ. บังคับจำนองเหนือคณแปลงที่ ๒-๓ และเขาชำระหนี้
 จากคณหนึ่งเท่าที่ จ. จะได้รับประโยชน์ในเมื่อ จ. บังคับจำนองเหนือค
 ณทั้งสามแปลง ในเมื่อ ก. บังคับจำนองเหนือคณทั้งสองแปลงแล้ว
 ก. จะได้รับชำระหนี้จากคณแปลงทั้งสอง ๕,๐๐๐ บาท และ ๓,๐๐๐ บาทจาก
 คณแปลงที่ ๓ รวมเงิน ๕,๐๐๐ บาทเท่าจำนวนหนี้พอด ถ้าหนี้ของ ก. มี

จำนวน ๗,๐๐๐ บาทแล้ว ก. ก็คงได้รับชำระเพียง ๕,๐๐๐ บาท เท่านั้น
เขาจะบังคับจำนองเรียกเงินมากไปกว่า ๕,๐๐๐ บาทเกินกว่าจำนวนแห่งที่
ค. หมายที่ ๕-๓ ต้องรับผิดในเมื่อ จ. บังคับจำนองหาได้ไม่.

ถ้าหากว่าทรัพย์สินที่จำนองแต่ละชิ้นได้ ระบุโดยเฉพาะลงไปว่า
ชิ้นหนึ่งจำนองไว้เพื่อหนี้จำนวนหนึ่งแล้ว ทุก ๆ ชิ้นนอกนั้นซึ่งเพิ่ม
เข้าจำนวนหนี้ที่จากัดไว้ และคงเหลือจำนองคนถัดไปได้รับชำระ
สิทธิของจำนองก่อน สืบต่อไปจะเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนอง
นั้นจากคดียุทธาทรัพย์สินที่จำนองนั้น ๆ รับผิด.

ในกรณีที่ผู้จำนอง ได้โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่จำนองไปให้
บุคคลอื่นผู้รับจำนองคงมีสิทธิบังคับจำนองเหนือทรัพย์สินนั้นได้ โดย
ไม่ต้องคำนึงว่า ใครเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นในขณะบังคับจำนอง แต่
ผู้รับจำนองจะต้องเขียนจดหมายบอกกล่าวว่าจะบังคับจำนองไปยังผู้ถือ
กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่จำนองนั้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ เดือน ก่อนที่จะ
บังคับจำนอง ภายหลังจากระยะเวลา ๓ เดือนนับแต่วันผู้รับ โอนได้รับ
จดหมายไว้ผ่านพ้นไปแล้ว และผู้รับ โอนไม่จัดการใดก่อนการจำนอง
แต่ผู้รับจำนองก็มักจะยื่นฟ้องศาลขอให้ศาลสั่ง ให้ขายทอดตลาด
ทรัพย์สิน หรือให้ทรัพย์สินหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนองได้ตั้งแต่วันแรก.

สิทธิและหน้าที่ของผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง

Rights and duties of the Transferee of a mortgaged Property

ท่านคง จำได้ว่าถ้าผู้จำนอง คือ การ ก. ทรัพย์สินที่จำนองแล้ว

จำนวน ๗,๐๐๐ บาทแล้ว ก. ก็คงได้รับชำระเพียง ๕,๐๐๐ บาท เท่านั้น
เขาจะบังคับจำนองเรียกเงินมากไปกว่า ๕,๐๐๐ บาทเกินกว่าข้อแห่งที่
๒-๓ คือรับผิดในเมื่อ จ. บังคับจำนองหาได้ไม่.

ถ้าหากว่าทรัพย์สินที่จำนองแต่ละชิ้นได้ ระบุโดยเฉพาะลงไปว่า
ชิ้นหนึ่งจำนองไว้เพื่อหนี้จำนวนหนึ่งแล้ว ทุก ๆ ชิ้นนอกนั้นซึ่งเพิ่ม
เข้าจำนวนหนี้จากัดใจ และคงหนี้จำนองคนถัดไปได้รับชำระ
สิทธิของเจ้าจำนองคนก่อน สิทธิที่จะเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนอง
นั้นมาจากคดียุทธาทรัพย์สินที่จำนองนั้น ๆ รับผิดชอบ.

ในกรณีที่ผู้จำนอง ได้โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่จำนองไปให้
บุคคลอื่นผู้รับจำนองคงมีสิทธิบังคับจำนองเหนือทรัพย์สินนั้นได้ โดย
ไม่ต้องคำนึงว่า ใครเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นในขณะบังคับจำนอง แต่
ผู้รับจำนองจะต้องเขียนจดหมายบอกกล่าวว่าจะบังคับจำนองไปยังผู้ถือ
กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่จำนองนั้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ เดือน ก่อนที่จะ
บังคับจำนอง ภายหลังจากระยะเวลา ๓ เดือนนับแต่วันผู้รับ โอนได้รับ
จดหมายไว้ผ่านพ้นไปแล้ว และผู้รับ โอนไม่จัดการได้ก่อนการจำนอง
เสีย ผู้รับจำนองก็สามารถยื่นฟ้องศาลขอให้ศาลสั่ง ให้ขายทอดตลาด
ทรัพย์สิน หรือให้ทรัพย์สินหลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนองได้ตั้งแต่วันแรก.

สิทธิและหน้าที่ของผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง

Rights and duties of the Transferee of a mortgaged Property

ท่านคง จำได้ว่าถ้าผู้จำนอง คือ การ กชน ทรัพย์สิน ที่จำนองแล้ว

เขาจะต้องชำระหนี้ทั้งหมดซึ่งเขาทรัพย์สินไปจนถึงปรอทได้ รอนัก
 ลอกเบี้ย โดยไม่คิดดอกเบี้ยราคาแห่งทรัพย์สินที่ขายของเขาเอง คืออย่าง
 นามหนึ่ง ๒,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ย ๕๐๐ บาท แล้วราคาของทรัพย์สิน
 ที่ขายของเขาเพียง ๓,๐๐๐ บาท ผู้จำนองก็จึงชำระหนี้ทั้งสิ้น ๒,๕๐๐
 บาท เขาจึงจะถอนทรัพย์สินของเขาได้ แต่ถ้าผู้จำนองได้ โอนทรัพย์สิน
 ที่ขายของเขาไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งเขาไม่ชดเชยค่าชดเชยได้ แต่กรรมสิทธิ์
 ตกไปเป็นของผู้รับ โอน แต่ผู้รับ โอน ได้กรรมสิทธิ์ไป โดยมีภาระ
 จำนองติดอยู่กับทรัพย์สินนั้น ถ้าหากว่าผู้รับ โอน ต้องการปลดภาระ
 หนี้เสียจากทรัพย์สินนั้น ก็หาตั้งหนี้ใหม่ซึ่งชำระหนี้ทั้งหมดของ
 ลอกเบี้ยให้แก่ผู้รับจำนอง หากแต่เพียงชำระให้แก่ผู้รับจำนองเท่าราคา
 ของทรัพย์สินนั้นเท่านั้น แต่ถ้าหากหนี้ใหม่มีจำนวนน้อยกว่าราคาแห่ง
 ทรัพย์สิน เขาเพียงแต่ชำระหนี้เงินและดอกเบี้ยให้แก่ผู้รับจำนองเท่านั้น
 ก็ทำให้ภาระจำนองหลุดพ้นจากที่ตนนั้นได้ ส่วนจะเห็นได้ว่า หน้าที่
 ของ ผู้รับจำนอง กับผู้รับ โอน ที่ เกี่ยว กับ การ โอน หนี้ จำนอง นั้น แตก ต่าง กัน
 อย่างมาก.

ผู้รับโอนได้ถอนทรัพย์สิน
 จำนองให้เท่าราคา
 ทรัพย์สินหรือเท่าจำนวน
 หนี้ สุดแล้วแต่ไหน
 จะมือออกเท่านั้น

ตัวอย่างสมมติว่า อ. กุญแจเงินฝาก จ. ๕,๐๐๐ บาท และจำนอง
 บ้านราคา ๕,๐๐๐ บาทไว้แก่ จ. เป็นประกันการชำระหนี้ อ. ได้วาง
 ดอกเบี้ย ๒๐๐ บาท ส่วน อ. ต้องการถอนการจำนองบ้านนั้น เขา
 จะต้องชำระเงินทั้งสิ้น ๕,๒๐๐ บาท ซึ่งเป็นต้นเงินรวมกับดอกเบี้ย แต่
 ถ้าสมมติว่า อ. ได้ขายบ้านของตนให้แก่ ข. และ ข. ต้องการที่จะ
 ใ้บ้านหลุดจากการจำนอง ข. ก็ทำได้โดยชำระเงินให้ จ. ๕,๐๐๐ บาท

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ซึ่งเท่ากับราคาของบ้านหลังนั้น เมื่อชำระแล้วบ้านหลังนั้นหักลด
จากภาระจำนอง.

ความแตกต่าง ของความรับผิดชอบระหว่างผู้จำนองซึ่งเป็นทั้งตัว
ผู้รับประกันด้วย โอนก่อนที่ ม. ๗๓๓ จะมีการแก้ไขนั้นคือ ผู้จำนองซึ่ง
เป็นทั้งผู้จำนองด้วยรับผิดชอบในส่วนที่ขาดการพิทักษ์รักษาของนอมนั้นไม่พอ
ชำระหนี้ แต่ผู้รับ โอนไม่รับผิดชอบดังกล่าวนั้นเป็นส่วนที่คงเดิม ทั้งนี้
เพราะการจำนองนั้นผูกพันอยู่เฉพาะทรัพย์สินอันไม่ผูกพันเจ้าของทรัพย์สิน.

ผู้รับ โอนมีสิทธิได้ถอนจำนวนใด ๆ เวลา แต่สำหรับผู้รับจำนอง
ได้บอกว่าคุณจะบังคับจำนวนของแก่ผู้รับ โอนแล้ว ผู้รับ โอนต้องรับได้ถอน
การจำนองเสียภายในเวลา ๓ เดือน นับแต่วันที่ได้รับคำบอกกล่าวนั้น
(ดู ม. ๗๓๓) ถ้าหากว่าผู้รับ โอนไม่ได้ออกการจำนองภายในเวลา ๓
เดือน ผู้รับจำนองก็บังคับจำนวนได้ทันที แต่ถ้าแม้ภายหลังกำหนด
เวลา ๓ เดือนได้ล่วงพ้นไปแล้ว ผู้รับ โอนก็ยังอาจได้ถอนการจำนองได้
แต่การได้ถอน ผู้รับ โอน จะต้อง ชำระหนี้ ให้แก่ผู้ รับจำนองเต็ม จำนวน
รวมทั้งดอกเบี้ยด้วย หากใช้เพียงแต่ชำระเท่าราคาแห่งทรัพย์สินนั้นไม่

ผู้รับ โอนที่เป็นตัวลูก
หนี้ หรือผู้รับประกัน
หรือทายาทจะได้ออก
ทรัพย์สินจำนอง ต้อง
ชำระหนี้ทั้งหมดรวม
ทั้งดอกเบี้ย

ถ้าหากว่าผู้รับ โอนนั้นเป็นทั้งผู้จำนอง หรือเป็นผู้ค้ำประกัน
หนี้รายจำนวนนั้นด้วย หรือเป็นทายาทของทั้งผู้จำนองหรือผู้ค้ำประกัน
แล้วผู้รับ โอนก็จะต้องได้ถอนการจำนอง ตามราคาของผู้รับ โอนดังกล่าวมา
แล้ว คือเพียงแต่ชำระหนี้ให้แก่ผู้รับจำนองเท่าราคาแห่งทรัพย์สินที่จำนอง
ได้ แต่บุคคลดังกล่าวนี้ประสงค์ ได้ถอนจำนวนต้องชำระหนี้ทั้งหมดรวม
ทั้งดอกเบี้ยให้แก่ผู้รับจำนอง (ดู ม. ๗๓๖)

เมื่อผู้รับ โฉนดของการที่จะไปถอยแพกร้านของ จะต้องบอกกล่าว
 ความประสงค์ตนเป็นหนังสือไปยังออกให้ และส่งค่าเงินไปยังเจ้าหน
 ซึ่งได้จดทะเบียนแล้วทุกคน ไม่เอาในทางจำนองหรือประกันอื่นถ้าจะ
 รับเงิน ให้เท่าจำนวนเงินเดิมครบถ้วนราคาทรัพย์สินนั้น ถ้าหากว่าราคา
 ทรัพย์สินนั้นมีการเปลี่ยนแปลง ผู้รับ โฉนดต้องเงินขอเจ้าหน ในราคา
 แต่ไม่ถือว่าทรัพย์สินราคาเท่าใด และราคาทรัพย์สินนั้นจำนวนน้อยบอ
 หน ก็จะต้องส่งราคาตามที่เห็นสมควร.

ถ้าทรัพย์สินราคา ๑๐,๐๐๐ บาท แต่รับภาระจำนองอยู่เพียง
 ๕,๐๐๐ บาทแล้ว ผู้รับ โฉนดต้องเงินขอแค่เพียงเท่าจำนวนหนี้เงินนั้น ถ้าผู้รับ
 โฉนดเงินให้มากกว่าจำนวนหนี้เงินเดิมครบถ้วนราคาทรัพย์สิน คือ ๑๐,๐๐๐
 บาท เจ้าหนก็จะต้องส่งคืนเงิน ๕,๐๐๐ บาทจากจำนวนหนี้เงินของผู้รับ โฉน
 เพราะทรัพย์สินนั้นรับภาระจำนองอยู่เพียง ๕,๐๐๐ บาท

ค่าเงินของระบบข้อความดังกล่าวคือ :-

๑. ค่าแห่งดอกเบี้ยและดอกเบี้ยแห่งทรัพย์สินที่จำนอง
๒. เงินซึ่ง โฉนดกรรมสิทธิ์
๓. ชื่อเจ้าของเดิม
๔. ชื่อและนามตำแหน่งของผู้รับ โฉน
๕. จำนวนเงินที่เงินขอจะใช้
๖. จำนวนเงินซึ่งจำนวนเงินที่ค้างชำระแก่เจ้าหนคนหนึ่ง ๆ รวม

ทั้งฉบับกรม และจำนวนเงินซึ่งจะจัดเป็นเงินใช้กับบรรดาเจ้าหนตาม
 วัตถุประสงค์

การประกันตัวบุคคลและทรัพย์สิน

กับทั้งผู้รับ โอนค้ำประกันค้ำประกันรายงาน วัตถุประสงค์ของเจ้าพนักงาน
ไม่ของทรัพย์สินสิ่งอื่นของผู้นั้น ยื่นเจ้าพนักงานรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้อง
แล้วส่งไปพร้อมกับค่าเงินมัดจำ

ถ้าหากว่าเจ้าพนักงานหนึ่งคน โดยผู้เสียหายไม่ยอมรับค่าเงินมัดจำ เจ้าพนักงาน
คนนั้นต้องนำคดีฟ้องศาลภายในเวลา ๓ เดือนนับแต่วันได้รับค่าเงินมัดจำเพื่อ
จะให้ศาลสั่งให้นำทรัพย์สินสิ่งอื่นของผู้นั้นออกขายทอดตลาด (ต.ม. ๗๓๗)

ถ้าหากว่าคดีโจทก์ผู้เสียหายค่าเงินมัดจำ แต่ในฟ้องศาลภายใน ๓ เดือนดังกล่าว
แล้ว ก็ให้ถือว่าเจ้าพนักงานนั้นยอมรับค่าเงินมัดจำโดยปริยาย คดีไปเจ้าพนักงาน
นั้นจะคดีความอย่างใดก็ตามได้.

เจ้าพนักงานฟ้องคดี

เจ้าพนักงานซึ่งผู้เสียหายค่าเงินมัดจำแต่ไม่ได้คดีฟ้องศาล เพื่อให้ศาลสั่ง
ให้นำเอาทรัพย์สินสิ่งอื่นของผู้นั้นออกขายทอดตลาด จะต้องกระทำ ๓ ประการดัง
ต่อไปนี้ ตาม ม. ๗๓๘

๑. ทดสอบค่าธรรมเนียม
เก็บขายทอด
ตลาด

๑. เขาจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียม ในการขายทอด ตลาดดังกล่าว
ทั้งนี้เพราะเจ้าพนักงานผู้ฟ้องคดีในค่าธรรมเนียมนี้ ถ้าหากว่าเมื่อขาย
ทอดตลาดแล้วได้เงินมาน้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้รับ โอนเงินเข้ามา.

๒. เจ้าพนักงาน

๒. เขาจะต้องชำระค่าราคาเอง หรือตั้งคนเขาชำระค่าเป็นจำนวน
เงินสูงกว่าที่ผู้รับ โอนเงินจะให้ ถ้าหากว่าเขาชดเชยตนเป็นคนให้ราคา
สูงสุด เมื่อชำระเงินแล้วเขาก็ได้เขาเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น และจำนวน
เงินซึ่งได้จากการขายทรัพย์สินนั้น ต้องนำแบ่งชำระหนี้ตามส่วนตามสิทธิ
ของเขาแต่เจ้าพนักงานทั้งหลายที่กล่าวไว้ ส่วนที่เหลือเขาได้ตกเป็น
ของผู้รับ โอน

ไม่มีเหตุผลใดๆว่า ทำไมผู้รับโอนซึ่งเมื่อก่อนเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่
จำของนั้นเอง จะไม่เข้าสู่วินัย ตามที่นานที่ทรัพย์สินนั้นคงคิดจำของ
อยู่ ผู้รับโอนก็ได้ชื้ออย่างไม่มีกรรมสิทธิ์เด็ดขาดในทรัพย์สินนั้น แต่ถ้าย
เขาให้ราคาในเวลาขายทอดตลาดดังข้อ ๕ เขาซื้อทรัพย์สินนั้นมาเพื่อ
ทำให้ภาระจำนองสูญสิ้นไปจากทรัพย์สินนั้น

๓. เขาจะต้องบอกกล่าวการไม่ยอมรับไปยังผู้รับโอนเป็นหนังสือ
และต้องแจ้งไปยังเจ้าหนี้อื่น ๆ ที่จดทะเบียน เจ้าของทรัพย์สินคนก่อน
และผู้ถือหุ้นคนอื่นให้ทราบด้วย บุคคลเหล่านั้นย่อมได้ทราบถึงการ
ปฏิเสธค่าเงินของเขาเหมือนกัน

เมื่อเขาเห็นจากทะเบียนมากกว่า ๓ คน เจ้าหนี้ทั้งหมดซึ่งไม่
ยอมรับค่าเงินของเขาของผู้รับ โอนควรแจ้งการ ไม่ยอมรับของเขาตาม ม. ๗๓๘
ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนทรัพย์สินในฐานที่จะต้องกระทำตามบทบัญญัติ
ม. ๗๓๘ ในเมื่อเจ้าหนี้คนทั้งหมดได้ซึ่งได้กระทำตาม ม. ๗๓๘ ของแล้ว
ได้ถอนตัวเสียจากบทปฏิเสธ แต่ถ้าเจ้าหนี้ต่างยกยกปฏิเสธค่าเงิน
แต่หากมิได้บอกกล่าวโดยแจ้งชัดตาม ม. ๗๓๘ หากแต่เห็นว่ามีเจ้าหนี้
คนหนึ่งกระทำดังนี้อยู่แต่เพียงคนเดียว ภายหลังเจ้าหนี้คนดังกล่าวการไม่
ยอมรับค่าเงินได้ถอนฟ้องเสีย คือ ถอนคำปฏิเสธเสีย เจ้าหนี้ซึ่ง
ไม่แจ้งคำปฏิเสธจะทำได้ไปนั้น ไม่บังคับกฎหมายไว้โดย
เฉพาะ เพราะ เพราะฉะนั้น ในกรณีที่มีเจ้าหนี้หลายคนคง ไม่ยอมรับค่า
เงินของเขาของผู้รับ โอน ก็ควรที่เจ้าหนี้ทุกคนจะพึงคัดค้านด้วยกัน
ไม่ควรถังจะคอยอาศัยคนอื่น ๆ ซึ่งอาจนำความเดือดร้อนมาสู่ภายหลังได้

๓. แจ้งคำปฏิเสธให้
ผู้รับโอน เจ้าหนี้
อื่น ทุกคนและ
เจ้าของทรัพย์สิน
ก่อนครบ

เมื่อขายทอดตลาดได้
เงินสุทธิมาจำนวน
เงินที่ผู้รับ โอน เสนอ
ผู้รับ โอนต้อง ออกค่า
ธรรมเนียม ขาย ทอด
ตลาด และกลับกัน

มาตรา ๓๓๐ บัญญัติว่า "ถ้าขายทอดตลาดได้เงินจำนวนสุทธิ
ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ผู้รับ โอน เสนอค่าจะ ใช้ ท่านให้ผู้รับ โอนเป็นผู้ออกใช้ค่า
ผู้ขายรวมเนียมในการขายทอดตลาด ถ้าได้ไม่กึ่งจำนวน ท่านให้
เจ้าหนี้ผู้ร้องขอ ให้ขายทอดตลาดเป็นผู้ออก " จำนวนเงินสุทธินั้นหมาย
ความถึงจำนวนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น ภายหลังจาก
ที่ได้ชำระค่า ใช้ขายทอดตลาดในการขายแล้ว บทบัญญัติของมาตรานี้
ยุติธรรมโดยแท้ ถ้าหากว่าจำนวนเงินซึ่ง ได้จากการขายทอดตลาด
มากกว่าจำนวนเงินที่ผู้รับ โอน เสนอขึ้นมาแต่จกเป็นการแสดงว่า เขา
เสนอจำนวนเงิน ซึ่งเห็น ได้ว่า ไม่ เหมาะสมกับ ราคาของ ทรัพย์สิน ตาม
ม. ๓๓๗ แต่มีจำนวนสุทธิที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นไม่
มากกว่าจำนวนเงินที่ผู้รับ โอน เสนอมาแต่เป็นการแสดงว่า เจ้าหนี้
เหตุผลไม่พอเพียงในการปฏิเสธค่าเงินขอ จึงควรที่ของรับผิด ใช้ค่า
ธรรมเนียม ในการขายทอดตลาดนั้น

เมื่อขายทอดตลาด ทรัพย์สิน จำนวนหนึ่ง ไปตาม คำสั่งของ ศาลแล้ว
ผู้ซื้อก็ได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน โดยปลอดจากการจำนอง และท่านของ
เคียงกัน ถ้าเจ้าหนี้ทุกคนยอมรับค่าเงินขอของผู้รับ โอน เมื่อผู้รับ โอน
ได้ชำระเงินเท่าจำนวนที่เสนอแล้ว เขาก็ได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน โดย
ไม่คิดภาระจำนอง คือภาระจำนองสูญสิ้นไปจากทรัพย์สิน แต่อย่างไร
ก็ดี แม้จะเป็นกรณีใดกรรมหนึ่งดังกล่าวมาแล้วก็ดี ผู้ได้กรรมสิทธิ์ใน
ทรัพย์สินของ ไปแก่พระเบญจศีลชนเสย เพชียงมด ใหญ่เป็นขอต่อผู้บุคคล
ภายหลังก็ได้

มาตรา ๗๕๒ บัญญัติว่า "ถ้าการบังคับจำนองเกิดขึ้นก่อน
 เกิด เป็นเหตุให้ทรัพย์สินซึ่งจำนองหลุดมือไปจากบุคคลผู้ใดทรัพย์สิน
 นั้นได้ตกก่อนไซ้ ทำนองการที่ทรัพย์สินหลุดมือไปเช่นนั้นห้ามมิให้
 หลุดมือ และบรรณสิทธิ์ซึ่งหลายของเจ้าหนี้แห่งผู้ใดทรัพย์สินหลุดมือไปยอม
 อยุ่แก่ทรัพย์สิน และได้จดทะเบียนไว้แล้ว ก็ยอมเขาอยู่ในลำดับของ
 บรรณสิทธิ์ของเจ้าหนี้ของคู่จำนอง หรือเจ้าหนี้ซึ่งก่อนได้จดทะเบียน
 ไว้" มาตราหนี้ยกความว่า ผู้เป็นเจ้าของคนแรกซึ่งทรัพย์สินนั้นได้
 อยู่นั้นได้จำนองทรัพย์สินนั้น ภายหลังได้โอนทรัพย์สินนั้นให้แก่บุคคลอื่น
 คือผู้รับโอน ผู้รับโอนใดก็ตามที่เกิดบรรณสิทธิ์เหนือทรัพย์สินนั้นอย่างหนึ่ง
 หนึ่ง ซึ่งเขาทำเช่นนั้นได้ เพราะตัวเขาเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น ตั้งแต่นั้น
 เมื่อผู้รับจำนองของเจ้าของคนแรกบังคับจำนองทรัพย์สินนั้นขายทอด
 ตลาดทรัพย์สินนั้นให้แก่บุคคลอื่น ผลของการขายให้แก่บุคคลภายนอก
 นั้น แม้ทำให้บรรณสิทธิ์ซึ่งหลายหลุดพ้นไปจากทรัพย์สินนั้นก็ตาม ก็
 ไม่เป็นการทำให้บรรณสิทธิ์ซึ่งถือได้โดยเขาของคนที่ ๑ (คือผู้รับ
 โอน) เสียไป ผู้ซึ่งมีบรรณสิทธิ์เพราะเหตุนี้คงมีบรรณสิทธิ์เหนือจำนอง
 เงินซึ่งได้จากการขายทรัพย์สินนั้นและแล้วชำระหนี้ได้ แต่ต้องเป็นภายหลัง
 สิทธิของผู้รับจำนองคนแรก

การบังคับจำนอง,
 การถอนจำนองไม่
 มีผลย้อนหลัง

บุคคลผู้ใดมีบรรณสิทธิ์ในทรัพย์สิน เพราะการกระทำของผู้รับโอน
 นั้นอาจเทียบได้กับผู้รับจำนองคนที่ ๑ เขามีบรรณสิทธิ์เหนือทรัพย์สินนั้นเช่น
 เดียวกับผู้รับจำนองคนแรก แต่สิทธิของเขาของฐานะได้สิทธิของผู้
 รับจำนองคนแรก เพราะว่ามีสิทธิของเขาในกรณีการกระทำของเจ้า

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ของทรัพย์สินดังกล่าวคือธนบัตร ๑๐๐๐ บาท และเงินฝากออมทรัพย์ของกรม
จำนวนแรก มาตรา ๑๕๖ วรรค ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
กำหนดไว้ว่า ทรัพย์ดังกล่าวจะต้องเป็นทรัพย์สินที่ขายได้ง่าย ทรัพย์สินดังกล่าว
จึงเป็นไปตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

ต่อมา ค. ได้ยื่นฟ้อง ก. ๑๐,๐๐๐ บาท และจำนำบ้านราคา
๑๐,๐๐๐ บาทไว้กับ จ. เป็นการประกันหนี้ แล้วต่อมา ค. ได้โอนบ้าน
หลังนี้ไปให้แก่ ร. ซึ่งเดิมเป็นเจ้าของบ้าน แต่อยู่ภายใต้การครอบครอง
ของ จ. แต่ภายหลังที่ ร. เป็นเจ้าของบ้านน้อยนุช ร. ได้ขอยืมเงินจาก
ก. ๒,๐๐๐ บาท และขอจำนำที่ดินของก. ไว้เป็นประกัน
แต่ จ. บังคับจำนองโดยขายบ้านหลังนั้นตามคำสั่งของศาล บรมฉัตร์
ของ ก. ลงมือ แต่ภายหลังได้บรมฉัตร์ของ จ. ซึ่งเป็นผู้รับจำนองคน
แรก ภายหลังที่ จ. ได้รับชำระหนี้ ๒,๐๐๐ บาทจากเงินที่ขายบ้านหลัง
นั้นแล้ว เงินที่เหลืออยู่เท่าใดก็ตกอยู่ภายใต้บรมฉัตร์ของ ก. ในขณะ
เงินเหลืออยู่ ๕,๐๐๐ บาท ก. ก็ชำระหนี้จนเงินได้

มาตรา ๑๕๖ วรรค ๒

วรรค ๒ บัญญัติว่า "ในกรณีเช่นนี้ ถ้าถึง
ใด ๆ อันมีอยู่เหนือทรัพย์สินซึ่งจำนองเป็น ทรัพย์สินเป็น โทษแก่บุคคลผู้
ใด ทรัพย์สินซึ่งจำนองไว้จะตกไปแต่ด้วยเหตุอันสมควร
ในขณะใดที่ทรัพย์สินนั้นมาไว้ สักจนกว่าได้กลับคืนมาเป็นทรัพย์สิน
เป็น โทษแก่บุคคลผู้หนึ่งใดในเมื่อทรัพย์สินซึ่งจำนองไว้หมดหนี้ไป"
ตัวอย่าง ถ้า ค. ได้ขอยืมเงินจาก ก. และได้จำ
ทรัพย์สินไว้แก่ ค. ต่อมา ค. ได้จำนองที่ดินของก. ๑๐,๐๐๐ บาท

โอนที่คนของตมให้แก่ ก. คนเดียวกัน ดังนนั้น ก. ก็ได้เขาเป็นเจ้าของ
ที่ดินนั้น ดักรเห็นผ่านที่ดินของ ก. ก็เกิดยกที่ดินไปกับกรรมสิทธิ์ของตนได้
รับมา โดยที่ตนมีสิทธิ์เดิมที่ตนเป็นเจ้าของเพราะตนยกมาบนของ
คนแล้ว เมื่อ จ. บังคับจำนอง ที่ตนมีก็ยกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของ
บุคคลอื่น แล้วจึงโอนที่ตนมีอยู่ของมาตรา ดักรเห็นผ่านที่ดินของ ก.
ก็กลับคืนมาได้แก่ ก. อีก และเงินก็กลับคืนแก่ตนนั้น ส่วนคนที่ในตั้ง
อย่างข้างบนนี้ ด. มีสิทธิ์เดิมมาที่ดินของ ก. ซึ่งขายคืนกับที่ตน
ของ ก. ง. ได้จำนองที่ดินของคนที่ จ. แล้วภายหลังได้โอนที่ดิน
ไปให้ ก. ดังนั้นที่ดินผ่านที่ดินของ ด. ก็เกิดยกที่ดินไปกับกรรมสิทธิ์
ที่ ก. นอกเหนือที่ดินของด. นั้นเอง เมื่อ จ. บังคับจำนอง กรรมสิทธิ์ที่
เหนือที่ดินซึ่งเดิมที่เป็นของ ด. นั้น ก. ได้สูญสิ้นไป แต่จำผู้ขายจะได
กรรมสิทธิ์เหนือที่ดินที่ตนมีพร้อมกับที่ดินผ่านที่ดินของ ก. ด. คนหนึ่ง

มาตรา ๓๖๐ บัญญัติว่า “ถ้าผู้รับ โอนได้ทำให้อายุถึงหรือจะ

พ้องเดือนราคาคงเพราะการกระทำ หรือความปรารถนาเป็นเหตุแห่งตน
เป็นเหตุให้เขาหน่วงเหนี่ยวสิทธิของตนเองหรือบุตรเหนือทรัพย์สินนั้น
ต้องเสียหาไซริ์ ท่านว่าผู้รับ โอนจะต้องรับผิดชอบความเสียหายนั้น”
นั่นคือความยุติธรรมอย่างหนึ่ง ผู้รับ โอนขณะที่จะยอมเข้าเป็นเจ้าของ
ของแนบยอมต่อทรัพย์สินอันนั้นควรระวังงานของ โดยเหตุที่การ
งานของยอมจะกระบวนให้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อผู้รับ โอนทำให้อายุถึง
เสียหายจนเหนือทรัพย์สินงานของตน เช่นทำให้อายุถึงงานของตน
เสื่อมราคาต้องด้วยประการใด ๆ ผู้รับ โอนก็ต้องรับผิดชอบเสียหา

ผู้รับ โอนต้องรับผิดชอบ
ต่อผู้รับจำนองและ
เจ้าหนี้ผู้รับสิทธิใน
ความเสียหายที่ตน
ก่อให้เกิดขึ้น

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ผู้รับจำนอง หรือผู้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สิน "อย่างไรก็ตามผู้
 รับโอนจะเรียกเอาเงินจำนองใด ๆ ซึ่งตนได้ออกไป หรือเรียกให้ชด
 ไซค่าใช้จ่ายที่ตนได้ทำให้ทรัพย์สินนั้น ทว่าหาอาจเรียกได้ไม่
 เว้นแต่ที่เป็นการทำให้ทรัพย์สินนั้นงอกราคาขึ้น และจะเรียกได้
 เพียงเท่าจำนวนราคาของอกขึ้นเมื่อขายทอดตลาดเท่านั้น" ค่าใช้จ่าย
 ที่หลายซึ่งผู้รับโอนได้บอกไปเพื่อภาระทรัพย์สินที่จำนองอันตนได้ทำให้
 เดิมราคาลงไปนั้น ผู้รับโอนหาอาจที่จะเรียกหรือเอาแก่เจ้าหนี้ได้ไม่
 แต่ค่าใช้จ่ายทั้งหลายที่ผู้รับโอนได้เสียไป เนื่องจากการทำให้ราคาทรัพย์สิน
 ขึ้นที่จำนองนั้นเพิ่มขึ้น เช่นการซ่อมแซมบ้านที่จำนองอยู่แล้วให้คน
 ทำให้ราคาเพิ่มขึ้นนั้น ผู้รับโอนย่อมที่จะเรียกเอาจากเงินซึ่งได้จากการ
 ขายทรัพย์สินได้ แต่จากราคาที่เพิ่มขึ้นจะเรียกได้เท่าจำนวนที่เพิ่มขึ้น
 ในเวลาขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นเท่านั้น ไม่ใช่เรียกเอาได้เท่าราคาอันแท้
 จริงของทรัพย์สิน มูลค่าของการทำให้ทรัพย์สินจำนองเพิ่มราคานั้น
 คือจำนวนเงินที่ได้เพิ่มขึ้นในเมื่อขายทอดตลาด โดยเทียบจากราคาของ
 ทรัพย์สินเวลาไม่ภาระให้ราคาเพิ่มขึ้นกับจำนวนเงินที่ขายทอดตลาดได้

ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาจำนอง

Extinction of the Mortgage

ระงับสิ้นไปโดย

การจำนองอาจระงับสิ้นไปโดยทางใดทางหนึ่ง ๒ ทางดังนี้:-

- ๑. ทนั้ระงับสิ้นไป
- เริ่มที่ระงับสิ้นไป
- โดยอายุความ

- ๑. เมื่อหน้ที่ประกัน ระงับสิ้น ไปด้วย เหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุ
- อายุความ ข้าพเจ้าได้อธิบายมาแล้วว่า ก่อนที่จะมีสัญญาจำนองได้

หนี้จะต้องมีหนี้เดิมก่อนซึ่งเป็นสัญญา ประทานการ จำนองนั้นเป็นสัญญา
ซึ่งประกันหนี้รายหนึ่ง ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นสัญญาอุปการณ์ เพราะฉะนั้น
เมื่อหนี้ซึ่งเป็นประธานระงับสิ้นไปไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ก็ไม่มีหนี้สำหรับ
ประกันอีก การจำนองก็ระงับสิ้นไปด้วย หนี้จากรงับสิ้นไปด้วย
การที่เจ้าหนี้ได้ รับชำระคืน โดยลูกหนี้เป็นผู้ชำระหรือบุคคลภายนอกเป็น
ผู้ชำระ หรือระงับสิ้นไปโดยการปลดหนี้หรือหักกวดบดหนี้ หรือเมื่อ
หนี้เกิดอันกตัญญู แต่จากคำจำกัดความที่เรากล่าวมานี้ใครจะระงับสิ้นไปเพราะ
อายุความแล้ว หากทำให้การจำนองระงับสิ้นไปด้วยไม่ ข้าพเจ้าจะ
อธิบายเรื่องนี้โดยละเอียดต่อไปถึง น. ๑๓๕

๑. เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนอง ด้วย หนังสือเป็นสำคัญ ใน
กรณีที่มีผู้จำนองมิได้เป็นลูกหนี้ ผู้รับจำนองอาจยินยอมที่จะช่วย
เหลือผู้จำนองมิได้ โดยปลดจำนอง คอยยินยอมแต่สัญญาจำนองกับ
ผู้จำนอง แล้วกลับมาเป็นเพียงเจ้าหนี้สามัญของลูกหนี้ ในกรณีเช่น
นี้ถ้าผู้รับ จำนองได้ปลดจำนอง ให้แก่ผู้จำนอง เป็นตายฉกฉวย อักษรแล้ว
ทรัพย์สินจำนองย่อมหลุดพ้นจากการระจำนอง แต่เกิดปัญหาว่า ในกรณี
นี้ผู้จำนองเป็น บุคคลเดียวกับลูกหนี้ ผู้รับจำนอง จะปลดจำนองให้
แก่ผู้จำนอง โดยไม่ทำให้หนี้ระงับสิ้นไปหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่า ผู้รับ
จำนองจะทำเช่นนั้นได้ถ้าเขาแสดงเจตนาออกมาให้ชัดแจ้งว่า ตนตั้งใจ
ปลดจำนองให้แก่ผู้จำนอง (ซึ่งเป็นคนเดียวกับลูกหนี้) เท่านั้นและ
ไม่ประสงค์ปลดหนี้ให้แก่อย่างใดเลย อันกลับมาเป็นข้อสำคัญอัน
เกี่ยวแก่การแก้ไขมาตรา ๑๓๓ คือว่า ผู้รับจำนองเมื่อบังคับจำนองแล้ว

๒. เมื่อปลดจำนองให้
แก่ผู้จำนองพร้อม
หนังสือ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

แต่ได้เงินมาชำระหนี้ไม่พอฉบับจำนวนหนี้ ถูกห้ามไม่ให้ของวังเรียก
 หนี้ส่วนที่ขาดจากลูกหนี้ยก ในบางกรณีและโดยฉะเพาะอย่างยิ่งใน
 กรณีทรัพย์สินที่จำนวนได้ทาดายสูญหายไป จะเป็นประโยชน์ยิ่งใหญ่
 แก่ผู้รับจำนวน โฉนด ผู้รับจำนวน ยกเลิกสิทธิพิเศษคือปิดจำนวนของเสีย
 แลของลูกหนี้เต็มอันหนึ่งจนเป็นเจ้าหนี้สามัญ เช่นล้มล้มว่า ผู้รับจำนวน
 เป็นคนร้ายววยและทรัพย์สินพริตมมากเหนือไปจากทรัพย์สินจำนวน หรือชำระ
 หนี้ใด ๆ ได้ และเมื่อปรากฏว่าทรัพย์สินที่จำนวนนั้นทาดายสูญหายไป
 บางส่วนทำให้ทรัพย์สินที่จำนวนนั้นราคาต่ำชยกว่าหนี้ เป็นการแพ้เหตุ
 เกม ถ้าผู้รับจำนวน ช่าง บอ ก เด ก บุ ร ม ส ั ท ร ิ ก ต ม ม ช ย ุ เ ท ษ ิ ท ร ิ พ ย ิ น ุ น
 ได้แต่คนจะได้ รับชำระหนี้เต็มจำนวน ด้วยการฟ้องผู้รับจำนวนในฐานคน
 เป็นเจ้าหนี้สามัญ โดยไม่ต้องชำระทรัพย์สินที่จำนวนนั้นเลย ในกรณี
 ช่างบมมม ถ้าเจ้าหนี้บังคับจำนวนของที่จะได้เงินมาชำระหนี้ของหนี้ไม่พอ
 แต่ถ้าเขาสมัครสิทธิจำนวนของเสียได้ต่อของผู้รับจำนวน (ลูกหนี้) ก็จะได้รับ
 ชำระหนี้เต็มจำนวน ถ้าทรัพย์สินที่จำนวนนั้นทรัพย์สินที่จำนวนนั้นทาดาย
 สูญหายไปทั้งหมด เช่นทรัพย์สินที่จำนวนนั้น คือ เรือกลไฟ ไฟไหม้เรือ
 ตำนานแล้วจมตงไปในทะเล สัญญาจำนวนของที่จะรับได้ทันที ทั้งนี้
 เพราะทรัพย์สินที่จำนวน คือวัตถุแห่งการจำนวนไม่เต็มแล้ว ในกรณี
 ที่ม น. ๗๓๓ เป็นอันใช้ไม่ได้ เพราะว่าเข้าไปไม่ได้ที่รับบังคับจำนวนของ
 หนี้ทรัพย์สินที่จำนวนนั้นแล้วแต่ ดังนั้นเขาพเจ้าเห็นว่า เจ้าหนี้คือผู้รับ
 จำนวนของฟ้องลูกหนี้ให้ชำระหนี้ได้ และเช่นเคยอกัน ถ้าผู้รับจำนวนของตน
 ปลดจำนวนให้แก่ผู้รับจำนวน เขาอาจฟ้องลูกหนี้เต็มอันหนึ่งจนเป็นเจ้า

หนึ่งจำญได้ ตามความเห็นของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ายังไม่พบบทกฎหมาย
 มาตราหนึ่งมาตราใดที่ห้ามมิให้ผู้รับจ้างของสัตว์รังคสัตว์อื่น แต่เรา
 ต้องคอยดูว่าศาลฎีกาจะพิพากษาอย่างไร ในเมื่อเกิดมีปัญหาในเรื่องนี้
 ขึ้น และแม้ว่าตามธรรมเนียมอาจทำได้ทำอื่น โดยมีสองฝ่าย คู่สัญญา
 แต่ฝ่ายเดียวไม่อาจจะบอกเลิกสัญญาขึ้นได้ โดยอีกฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอม
 แต่ในเรื่องนี้กฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษว่า "อันจำนองย่อมระงับต้น
 ไป เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้รับจ้างของตัวหนึ่งชื่อเป็นสำคัญ" (ม. ๑๕๔
 (๒)) ข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่า ผู้รับจ้างของชอบที่จะปลดการจำนอง
 ได้ แม้ว่าคุณไม่ได้ได้รับความยินยอมจากผู้รับจ้าง ทว่าควรระงับด้วยว่า
 ก่อนการแก้ไขมาตรา ๑๕๓ การปลดการจำนองต้องเป็นคุณแก่ผู้รับจ้าง
 เสนอไป เพราะฉะนั้นผู้รับจ้างไม่อาจจะรังแกข้อ ในการปลดจำนอง
 แต่ ม. ๑๕๔ (๒) กดเป็นโทษแก่ผู้รับจ้างภายหลังที่ได้แก้ไข มาตรา
 ๑๕๓ แล้ว

๓. เมื่อผู้รับจ้างของพวกร่วม เช่น ในเรื่องที่ถูกจำของมิใช่เป็นบุคคล
 เดียวกับตัวลูกหนี้ เจ้าหนี้ได้อนุญาตผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้เมื่อหนึ่ง
 ชั่วโมงชำระ หรือถ้าเมื่อหนึ่งถึงกำหนดชำระแล้ว ผู้รับจ้างจะเสนอขอ
 ชำระหนี้ แต่ผู้รับจ้างของปฏิเสธไม่ยอมรับการชำระหนี้

๓. เมื่อผู้รับจ้างของพวกร่วม
 พ้นเมืองแต่เหตุ
 ใดก็ได้

๔. เมื่อถอนจำนอง ถ้าผู้รับจ้าง ลูกหนี้ หรือผู้ค้าประกัน หรือ
 ทายาทของบุคคลรังคสัตว์อื่นถอนการจำนอง บุคคลเหล่านี้จะต้อง
 ชำระหนี้คืนเงิน รวงทองดอกเบี้ยให้แก่ผู้รับจ้างของ แต่ตามสัญญา
 จำนองเป็นผู้รับโอน ผู้รับ โอนเพียงแต่ชำระจำนวนเงินเท่าวงค่างทรัพย์สิน

๔. เมื่อมีการถอน
 จำนอง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ตั้งจำนวนให้แก่ผู้รับจำนวนของกลอนจำนวนได้ เรื่องการถอนจำนวนของ
 ข้าพเจ้าได้อธิบายมาแล้วในตอนที่ ในกรณีของโอนถอนการจำของ
 นพ. ถ้าราคาทรัพย์สินมีน้อยกว่าจำนวนหนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าผู้ถอน
 ต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ ม. ๑๓๓ ไม่ได้คุ้มครองเรื่องการถอน
 จำนวนเอง แต่บัญญัติไว้เฉพาะเรื่องบังคับจำของ ซึ่งได้แก่การเอา
 ทรัพย์สินของบุคคลมาวางขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนวนเท่ากัน เงินไว้แต่
 จะมักกฎหมายบัญญัติเป็นพิเศษว่า ผู้ถอนไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่ขาด
 ในกรณีใด ๆ แล้ว ผู้ถอนในฐานะเป็นผู้ถอนต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่
 ยังคงค้างอยู่เต็มย และในกรณีนี้ไม่กฎหมายกล่าวไว้ว่า เมื่อผู้รับ
 โอนถอนการจำของราคาทรัพย์สินจำนวนมีน้อยกว่าจำนวนหนี้ ผู้ถอน
 ไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่ขาด ผู้ถอนจึงคงต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่ขาด
 เพราะเหตุนี้

๕. เมื่อมีการขาย
 ทอดตลาดทรัพย์สิน
 จำนวน

๕. เมื่อการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนวนตามคำสั่งศาลเพียงมา
 แต่การบังคับจำของหรือถอนการจำของ ในกรณีจำนวนที่วางไว้
 โดยการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนวนนั้น ผู้ถอนไม่ต้องรับผิดชอบใน
 หนี้ส่วนที่ขาดออกไป ถ้าขายทรัพย์สินนั้นได้เงินมาไม่พอชำระหนี้ ท่าน
 พิจารณาว่า ถ้าผู้รับโอนทรัพย์สินจำนวนเงินของเงินขอถอนจำนวนด้วย
 เงินจำนวนหนึ่ง ถ้าเจ้าหนี้ขอรับค่าเงินของตนแล้ว การขายทอดตลาดก็
 เกิดไม่ได้ กฎหมาย ม. ๑๓๓ จึงไม่มีโอกาสเข้ามาบังคับ ผู้ถอนจึง
 ไม่อาจที่จะปฏิเสธหนี้ส่วนที่ขาดได้ แต่ถ้าหากคนหนึ่งปฏิเสธค่าเงินขอ
 ของผู้รับโอนแล้วทรัพย์สินจำนวนที่วางไว้ต้องถูกขายทอดตลาดไป ผู้ถอน

บรมฉันทชน ๆ อภัยด้วย เจงทมนนยงบังคับจำนอง จำนำ หรือบังคับ
 ตามบรมฉันทชนยอมยอนได้ เมื่อกำหนดอายุความ (ดู ม. ๑๕๖ และ
 ๑๕๗) แต่ถึงหากว่าเป็นเวลาที่ก่อนแก้ไขเปลี่ยนแปลง ม. ๑๓๓ ผู้รับ
 จำนองเรียกหรือเอาหนี้ส่วน ที่ขาด จากอภัยไม่ได้ เหมือนกันภายหลังถึง
 บังคับจำนองแล้วได้เงินมาไม่พอชำระหนี้และหนี้หนี้ขาด อายุความถึง
 ของผู้รับจำนองจำกัดอยู่เพียงถึงกับบังคับการจำนองเท่านั้น

การระงับสิ้นไปแห่ง
 การจำนองต้องจุด
 ทรมบ่อน

ทุก ๆ เรื่องเมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจำนองก็จำกัด
 การแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นไปจุดทะเบียนเสมอ เพราะฉะนั้นเมื่อสัญญา
 จำนองระงับสิ้นไปเนื่องแต่เหตุใดก็ได้ การระงับสิ้นไปนั้นต้องนำไปจุด
 ทะเบียนด้วย มิฉะนั้นแล้วจะใช้นับบุคคลที่ ๓ ไม่ได้ ถ้าเจ้าเคยอธิบาย
 มาแล้วในเรื่องนี้ แต่ใครที่กระทำแล้วเพิ่มเติมอีกแต่ถ้อยคำ แม้จะเพิ่ม
 ไม่ได้ว่าการระงับสิ้นไปไปจุดทะเบียนแล้วก็จะยกขียนบุคคลที่ ๓ ไม่ได้
 แต่ว่าในระหว่างคู่สัญญาเอง คือ ระหว่างผู้จำนอง และผู้รับจำนอง
 ย่อมต้องผูกพันตามนั้น เช่น ถ้าผู้จำนองถอนจำนอง ก็มิได้้นำการ
 จำนองไปจุดทะเบียน การถอนจำนองใช้ได้แต่ผูกพันผู้จำนองและ
 ผู้รับจำนอง แต่สำหรับบุคคลที่ ๓ นั้นมฉันทจะถือได้ว่า การจำนอง
 คงผูกพันแก่ทรัพย์สินนั้นอยู่ และเจ้าหนี้ของผู้รับจำนองถ้าผู้รับจำนอง
 ตมระตาย คงมฉันทยึดเอาทรัพย์สินและรายทอดคดีได้ ถึงแม้ว่า
 ทรัพย์สินได้ถูกถอนจากการจำนองไปแล้ว

คำบรรยายเพิ่มเติมเรื่องจำนอง

ข้าพเจ้าบรรยายไว้ในหน้า ๑๓ ของคำตัดสินว่า เมื่อทรัพย์สิน
 เดียวกันนำออกจำนองมากกว่า ๓ ครั้ง ผู้รับจำนองคนที่ ๒ ต้องอยู่
 ภายใต้สิทธิของผู้รับจำนองคนแรก ถ้าผู้รับจำนองคนที่ ๒ ต้องการ
 บังคับจำนองเหนือทรัพย์สินนั้นแล้ว จะหาได้แก่ทรัพย์สินใดชำระหนี้แก่ผู้รับ
 จำนองคนแรกแทนผู้จำนอง แต่ทั้งนี้ถ้าขอบังคับการจำนอง กับที่
 บรรยายไว้ในหน้า ๑๑๗ ว่า เมื่อผู้รับจำนองคนหลัง คือคนที่ ๒ หรือ
 ค่อย ๆ ไป ต้องการบังคับจำนอง ก็ต้องปฏิบัติในทางที่ไม่ทำให้ผู้รับ
 จำนองคนแรก ๆ เสียหาย คือเมื่อบังคับจำนองแล้วได้เงินมาทำได้
 ต้องชำระให้แก่คนรับจำนองคนแรก ๆ ก่อนตามลำดับแล้วจึงชำระ
 หนี้ของตน

ทั้งนี้ต้องขอทบทวนว่าเมื่อผู้รับจำนองจะยึดกัน ก็น่าจะคือ คน
 แรกทำให้ผู้รับจำนองคนหลังชำระหนี้แก่ผู้รับจำนองคนแรกเสียก่อนจึง
 จะบังคับจำนองได้ แต่คนหลังผู้รับจำนองจะบังคับจำนองเมื่อใด
 ก็ได้ แต่ต้องไม่ทำความเสียหายให้แก่ผู้รับจำนองคนแรก ๆ แต่ความ
 จริงคำบรรยายหาได้ชัดถ้อยชัดคำ ในกรณีที่ผู้รับจำนองคนหลังต้องชำระ
 หนี้ให้แก่ผู้รับจำนองคนแรกแทนผู้จำนองจึงจะบังคับจำนองได้นั้น เป็น
 กรณียกเว้นสำหรับผู้รับจำนองคนแรก ๆ ไม่ยินยอมด้วยการบังคับจำนองของ
 ผู้รับจำนองคนหลัง ซึ่งจะบังคับเหนือทรัพย์สินของผู้อื่น แต่
 ผู้รับจำนองคนแรก ๆ ยินยอมด้วยการบังคับจำนองของตนแล้ว ผู้
 รับจำนองคนหลังไม่ชำระหนี้แก่ผู้รับจำนองคนแรก ๆ เป็นแต่เพียง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ว่า ผู้รับจำนองคนหลัง จะต้องบังคับจำนองต้องไม่ทำให้ความเสียหายให้แก่ผู้รับจำนองคนแรก ๆ เท่านั้น คือ เมื่อบังคับจำนองได้เงินมาเท่าใด ต้องนำออกชำระหนี้ของผู้รับจำนองคนแรก ๆ ก่อน เหตุนี้เท่าใดจึงเขาชำระหนี้ตนเองได้

ตัวอย่าง ก. จำนองบ้านหลังหนึ่งไว้กับ ภ. เงิน ๒,๐๐๐ บาท ต่อมาได้นำบ้านหลังเดียวกันไปจำนองไว้กับ ข. อีกครั้งหนึ่งเงิน ๓,๐๐๐ บาท ถ้า ผิดกฎหมายทั้งสองรายถึงกำหนดชำระแล้ว ข. จะบังคับจำนองเหนือบ้านหลังนั้น ถ้า หาก ก. ผู้รับจำนองคนแรกไม่ชำระหนี้ในคราวที่ ข. จะบังคับจำนอง ข. ก็บังคับจำนองได้โดยไม่ต้องชำระหนี้ ๒,๐๐๐ บาท ซึ่ง ก. คิดค้าง ภ. แทน ค. เมื่อขายทอดตลาดได้เงินมาเท่าใดต้องชำระหนี้ของ ก. เสียก่อน ส่วนที่เหลือ ข. จึงเขาชำระหนี้ได้ แต่ ถ้าหาก ก. ชำระหนี้ในคราวที่ ข. จะบังคับจำนองแล้ว ข. จะบังคับจำนองเหนือบ้านหลังนั้นได้ต่อเมื่อได้ชำระหนี้ ๒,๐๐๐ บาท รวมทั้ง ดอกเบี้ยให้แก่ ภ. แทน ค. เสียก่อนแล้ว

ตัวอย่างไรก็ดี ถ้า หากว่าหนี้จำนวนของทั้งสองรายตามตัวอย่างข้างบนนั้น หนี้ จำนวนของรายแรก คือ รายของ ก. ยังไม่ถึงกำหนดชำระแล้ว ผู้รับจำนองคนหลัง (คือ ข.) จะบังคับจำนองได้ คือ เมื่อผู้รับจำนองคนแรกและผู้จำนองยินยอม ให้บังคับจำนอง มี ฉะนั้นแล้วผู้รับจำนองคนหลังก็ไปเอาที่จะบังคับจำนองได้.

จำนำ
Pledge

จำนำเป็นการประกันด้วยทรัพย์สินชนิดหนึ่ง ซึ่งมีหลายอย่างโดย
ประการวิเศษต่างกับจำนอง จะต้องหมั้นเสียก่อนซึ่งสัญญาที่หมั้น
คือ สัญญาประจักษ์ แสดงถึงการจำนำเพื่อเป็นประกันหนี้รายนั้นได้.

การจำนำเป็นการผูกพันความรับผิดชอบทรัพย์สิน ถ้าผู้จำนำ
ไม่ใช่บุคคลคนเดียวกับลูกหนี้ ภายหลังที่มีการบังคับจำนำแล้ว ผู้
จำนำก็ไม่ต้องรับผิดชอบหากมีหนี้บางส่วนที่ไม่ได้ชำระ ภาระตกอยู่กับ
ตัวทรัพย์สินที่จำนำไม่ใช่ตกอยู่กับตัวผู้จำนำ - แต่ตัวลูกหนี้เองคงต้องรับผิดชอบ
ผิดในหนี้ส่วนที่ขาด ถ้าผู้จำนำกับลูกหนี้เป็นคนหนึ่งเดียวกัน ภายหลัง
บังคับจำนำแล้วหนี้เหลืออยู่ ผู้จำนำ (ลูกหนี้) ต้องรับผิดชอบในหนี้ส่วน
ที่ขาดนั้น การจำนำเป็นแต่เพียงการประกัน ดังนั้นลูกหนี้จึงยังคงต้องเป็น
หนี้อยู่เสมอไปจนกว่าจะได้ชำระให้เสร็จสิ้น.

จำนำกับจำนองมีลักษณะที่สำคัญแตกต่างกันดังนี้ (๓) การ
จำนอง ทรัพย์สินที่นำมาจำนองนั้นได้แก่สิ่งที่มีทรัพย์สิน และสิ่งที่มี
ทรัพย์สินบางชนิดซึ่งกฎหมายอนุญาตไว้เป็นพิเศษให้จำนองได้ แต่จำนำ
นั้น สิ่งที่มีทรัพย์สินเท่านั้นที่จะนำมาจำนำได้ แม้จะเป็นสิ่งที่มีทรัพย์สิน
ชนิดที่กฎหมายอนุญาตให้จำนองกันได้ก็ตามจำนำได้ ส่วนของสิ่งที่มี
ทรัพย์สินนั้นไม่อาจนำมาจำนำได้อย่างเด็ดขาด (๔) ทรัพย์สินซึ่งจำนอง
กันนั้นคงอยู่ในการยึดถือครอบครองของผู้จำนอง แต่ทรัพย์สินที่จำนำ
นั้นจะต้องเปลี่ยนมือจากผู้จำนำมาอยู่ในความครอบครองของผู้รับ

จำนำต่างกับจำนอง
๑. จำนำได้เฉพาะสิ่ง
ที่มีทรัพย์สิน แต่
จำนองได้ทั้งสิ่ง
ที่มีทรัพย์สินและ
สิ่งไม่มีทรัพย์สิน
บางอย่าง

๒. ทรัพย์สินจำนำต้อง
อยู่ในครอบครอง
ของผู้รับจำนำหรือ
บุคคลที่ ๓ แต่
ทรัพย์สินจำนองคง
อยู่กับผู้จำนอง

๓. จำนำไม่ก่อเจต
ทะเลเบียน

จำนำหรือบุคคลที่ ๓. ถ้าหากว่าทรัพย์สินจำนำคงอยู่ใหม่ของผู้
 จำนำจะเรียกความการจำนำคืนไม่ได้ (๓) การจำนำของจะต้องทำ
 เป็นหนังสือและจดทะเบียนจึงจะสมบูรณ์ แต่การจำนำนั้นหรือจำเป็น
 คองทาเป็นหนังสือหรือจดทะเบียนไม่ ถ้าบุคคลหนึ่งมอบเงินให้
 ทรัพย์สินหนึ่งหรือหลายชิ้นให้แก่เจ้าหนี้ และแสดงว่ามอบใจเพื่อ
 ประกันหนี้แล้วก็ได้ข้อความการจำนำคืนแล้ว ข้อสำคัญที่สุดสำหรับ

๔. ดอกผล

การจำนำ คือ การมอบทรัพย์สินให้อยู่ในความครอบครองของ
 ผู้รับจำนำ หรือบุคคลที่ ๓ พร้อมด้วยเจตนาที่จะให้เป็นประกันการ
 ชำระหนี้ (ดู ม. ๗๕๗) แต่สัญญาว่าหนี้ซึ่งมีจำนวนมากกว่า ๕๐ บาท
 นั้นจะต้องทำเป็นหนังสือ (ดู ม. ๖๕๓) (๔) ดอกผลของทรัพย์สินซึ่ง
 จำนอง เป็น ของ ผู้จำนอง จนกว่าผู้รับ จำนอง ได้บอกกล่าวว่าจะบังคับ
 จำนองแก่ผู้จำนอง เมื่อบอกกล่าวว่าจะบังคับจำนองแล้วดอกผลก็ดับ
 เป็นของ ผู้รับจำนอง แต่ดอกผลต้นคณียของทรัพย์สินจำนำนั้นเป็นของ
 ผู้รับจำนำทุกกระยะเวลา แต่ผู้รับจำนำต้องนำดอกผลนั้นมาเป็นการชำระ
 หนี้ส่วนหนึ่ง เช่น ด. เข้าไปหุ้นของบริษัทหนึ่งไปจำนำ จ. ไว้ เงินนั้น
 ผลก็ได้มาเพราะไปหุ้นนั้นกับของ จ. ผู้รับจำนำ แต่ จ. ต้องเอาเงิน
 นั้นผลนั้นมาชำระดอกเบี้ยจนเกิดเหตุจำนำที่ ด. คงอยู่ หรือถ้าไม่มี
 ดอกเบี้ยก็เอาไปชำระหนี้เงินบางส่วน จ. จะยึดเงินนั้นผลของเขาได้

๕. บังคับจำนำไม่
ต้องฟ้องศาล

เฉย ๆ หาได้ไม่. (๕) เมื่อผู้รับจำนองจะบังคับจำนองเขาจะต้องไป
 ฟ้องคดีศาล แต่เมื่อผู้รับจำนำจะบังคับจำนำหวัดต้องไปฟ้องคดีไม่ เขา
 จัดการนำทรัพย์สินจำนำนั้นออกขายได้ แต่การขายนั้นต้องเป็นชนิด
 ขายทอดตลาด. (๖) เมื่อผู้รับจำนองได้บังคับการจำนองแล้ว และได้
 เงินไม่พอชำระหนี้ของตน ก็ไม่บังคับที่จะฟ้องตุลาการให้ชำระหนี้ ซึ่งยัง

คลังชำระอยู่ แต่ผู้รับจำนำเมื่อได้เอาทรัพย์สินจำนำไว้ไปขายทอดตลาด
ได้เงินไม่พอชำระหนี้ก็จะมีสิทธิที่จะฟ้องลูกหนี้ให้ชำระหนี้ส่วนที่ขาด.

ข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่เป็นการจำเป็นที่จะกล่าวขอความเมตตา

ของการจำนำให้มากกว่านี้ แต่อย่างไรก็ดี ขอให้เข้าใจว่า
หมิ่นเสียก่อนจึงจะรับจำนำ การจำนำเป็นเพียงการประกันหนี้ และ
จะจำนำกันได้เพราะสิ่งหรือทรัพย์สินเท่านั้น.

จำนำเป็นการประกันการชำระหนี้เงิน และประกันสิ่งของไป จำนำเป็นการประกัน
อะไรบ้าง

หมิ่น คือ:-

๑. ตอกเบียดเกิดแก่หมิ่น แต่ผู้รับจำนำจะเรียกดอกเบี้ยได้ใน
ระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี (ดู ม. ๓๗๕).

๒. ค่าสินไหมทดแทนในการไม่ชำระหนี้

๓. ค่าธรรมเนียมในการบังคับจำนำ เมื่อมีการบังคับจำนำ
ทรัพย์สินที่จำนำของนายออกขายทอดตลาด การจำนำ, คงหมิ่น, จึงต้อง
คงมูลค่าค่าธรรมเนียมในการขายทอดตลาดด้วย.

๔. ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาทรัพย์สินที่จำนำ ถ้าทรัพย์สินที่จำนำนั้น
คือ ต้นทุนซึ่งมีราคา จำนำน้อยย่อมคงมูลค่าอาหารที่เลี้ยงรักษา
ต้นทุนของตนด้วย.

๕. ค่าสินไหมทดแทนเพื่อ ความเสียหาย อันเกิดแต่ความชำรุด
บกพร่องแห่งทรัพย์สินจำนำซึ่งไม่เห็นประจักษ์ คำว่า "ความชำรุด
บกพร่องอันไม่เห็นประจักษ์" นั้นหมายความว่า ความชำรุดบกพร่อง
ซึ่งวิญญูชนไม่อาจตรวจสอบ ให้เห็นได้ในเมื่อใช้การ พิจารณาตามสม
ควร ตัวอย่าง สมมติว่า ทรัพย์สินที่จำนำนั้นคือสินค้าขนาดใหญ่ตัว

หนึ่ง ซึ่งไม่เคยแสดงอาการร้ายมาแต่ก่อนเลย ภายหลังที่ได้อำนาจแล้ว สุนัขตัวใหญ่ในเคาท์ทำร้าย สุนัขตัวเล็กของ ผู้รับจำนำ และได้ฆ่าสุนัขตัวเล็กจนตาย เป็นต้นแสดงการจำนำที่ยอมรับลงราคาของสุนัขตัวเล็กของผู้รับจำนำซึ่งถูกฆ่าตายนั้นด้วย แต่หากถือว่าเป็นการเห็นผิดแล้วว่าสุนัขตัวนั้นเป็นสุนัขตัวร้าย ผู้รับจำนำก็ควรรับผิดชอบแต่คงรับจำนำสุนัขนั้นไว้ เช่นแสดงการจำนำ นกไม่ยอมลงราคาสุนัขตัวเล็กของผู้รับจำนำซึ่งถูกฆ่าตาย

ข้อสำคัญอย่างยิ่ง ในการจำนำนั้นคือ ผู้จำนำต้องเปลี่ยนการครอบครองทรัพย์สิน สุนัขจำนำไป อยู่กับ ผู้รับจำนำ ถ้าหากว่าถูกหนัดและเจ้าของได้ ทำสัญญา ญวกัน เป็นหนังสือ ว่าให้เอา ทรัพย์สิน ซึ่ง คงอยู่ในความครอบครองของลูกหนัดมา จำนำประกันหนี้ โดยไม่ส่งทรัพย์สินนั้นไปให้เจ้าหนี้ ครอบครองแล้ว สัญญาเช่นนี้หาก มีผลแต่ประการใดไม่ จะมีการ จำนำไม่ได้ ใน เมื่อทรัพย์สินที่ ตั้งใจจำนำคง อยู่ในครอบครองของผู้จำนำ เช่นเดียวกับ ถ้าหาก ผู้จำนำได้มอบ ทรัพย์สินที่จำนำให้แก่เจ้าหนี้ แต่ต่อมาภายหลัง เจ้าหนี้ผู้รับจำนำได้ คืนทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้รับจำนำ การจำนำก็ระงับสิ้นไป แม้ว่าการจำนำนั้นจะสมบูรณ์อยู่ คราวหนึ่ง ใน ขณะที่ผู้รับจำนำ ครอบครอง ทรัพย์สิน สุนัข หนัด ก่อนมอบคืน ให้แก่ผู้จำนำ อันเป็นเหตุที่สงบเนื่องมาจากเหตุที่ว่า ตั้งซึ่งไม่อาจมอบคืน ให้แก่ผู้รับจำนำ เช่นขี้สั้วหรือทรัพย์สินอื่น ไม่อาจที่จะจำนำได้ แต่ในบางกรณีก็อาจเป็นได้ว่า มีการมอบทรัพย์สินจำนำให้โดยปริยาย (Constructive delivery) เช่นการมอบกุญแจ

คู่ชีพให้แก่ผู้รับจำนำเป็นคน เป็นการมอบทรัพย์สินซึ่งอยู่ในคู่ชีพนั้น
ให้โดยปริยาย ดังนั้นทรัพย์สินซึ่งอยู่ในคู่ชีพนั้นอาจจำนำกันได้โดย
เพียงแต่มอบสัญญาแก่ผู้รับจำนำเท่านั้น.

ผู้จำนำและผู้รับจำนำอาจตกลงกันได้ว่า ให้บุคคลที่ ๓ เป็นผู้
เก็บรักษาทรัพย์สินที่จำนำ การตกลงและการทำกันเช่นนี้เป็นกรจำนำ
ที่สมบูรณ์ (ดู ม. ๗๕๘) บุคคลที่ ๓ รักษาทรัพย์สินที่จำนำนั้นไว้เพื่อ
ประโยชน์ของผู้รับจำนำ ดังนั้นถ้าจะเห็นได้ว่าการที่กระทำสัญญา
จำนำให้สมบูรณ์ได้นั้น ผู้จำนำจำต้องเปลี่ยนมือทรัพย์สินที่จำนำนั้น
ไปให้แก่บุคคลอื่น.

สัญญาจำนำจะเกิดขึ้นทันทีเมื่อผู้จำนำได้มอบทรัพย์สินให้แก่ผู้รับ
จำนำหรือบุคคลที่ ๓ โดยจำนำจะจำนำทรัพย์สินนั้น ถ้าหากว่าในขณะที่
มอบทรัพย์สินนั้นเจ้าของทรัพย์สินไม่ได้ตั้งใจจำนำทรัพย์สินนั้น การจำนำ
ก็ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้.

ไม่เพียงแต่ทรัพย์สินที่มอบแทนที่ของจำนำกันได้ แม้แต่ทรัพย์สิน
ตราสาร (right represented by a written instrument; chose in
action) ก็อาจจำนำกันได้ด้วย แต่ว่าตราสารเช่นว่านั้น จะ
ต้องส่งมอบให้แก่ผู้รับจำนำ และจะต้องบอกกล่าวให้ถูกต้องตามตราสาร
หรือแบบอย่างใดที่ระบุถึงเรื่องการจำนำด้วย มิฉะนั้นแล้วการ
จำนำนั้นไม่สมบูรณ์ ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า จะไม่มีการ
การจำนำจนกว่าจะมีการส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้รับจำนำ เพราะ
ฉะนั้นเมื่อเจ้าพนักงานแห่งสำนักงานของการจำนำได้ทอนหนักของสิ่งมอบตราสาร

สิทธิซึ่งมีตราสาร
นำมาจำนำได้

หรือสัญญาซึ่งแสดงถึงหนี้แก่เจ้าหนี้รับจำนำ. ตัวอย่าง ก. ก
 ยืมเงินจาก จ. ๓๐๐๐ บาท ก. ได้เขียนสัญญาที่ขอยืมให้เจ้าหนี้
 พึงเรียกหนี้จากตนได้ การทำสัญญาทำเป็นหนังสือเพื่อให้การคุ้มครอง
 ตนเป็นไปตามกฎหมาย เมื่อ จ. ยืมเงินจาก ก. อีกค่อหนึ่ง จ. ก็
 ยาวเขาหนังสือสัญญาที่ขอยืมระหว่างตนกับ ก. มอบให้แก่ ก. เพื่อเป็น
 ประกันการชำระหนี้ได้ การทำเช่นนี้ จ. ได้ชื่อว่าได้ทำการจำนำสิทธิ
 ความสัญญาคุ้มครองระหว่างตน กับ ก. แก่ ก.

แต่ถ้า ก. ยืมเงินจาก จ. เพียง ๕๐ บาท และมีได้ทำสัญญา
 คุ้มครองเป็นหนังสือ จ. ก็ไม่อาจจำนำสิทธิความสัญญาคุ้มครองนั้นได้ เพราะ
 ว่าสิทธินั้นเป็นตราสารอันอาจยื่นให้แก่ผู้รับจำนำได้.

การจำนำตราสาร
 ชนิดออกให้แก่
 บุคคลเพื่อชำระ

ถ้าเป็นตราสารชนิดที่ออกให้แก่บุคคลเพื่อชำระ (Instrument
 to order; negotiable instrument) นาม่าจำนำ การจำนำเช่นนี้
 ไม่อาจเรียกตนเป็นข้อต่อสู้บุคคลที่ ๓ ได้ เว้นแต่จะสั่งตั้งฟ้องไว้ที่
 ตราสารให้ปรากฏการจำนำเช่นนี้ การจำนำตราสารชนิดนี้ไม่จำเป็นต้อง
 ต้องแจ้งการบอกกล่าวไปยังผู้ถูกหนี้ ถ้าตราสารนั้นได้มีการจำนำแล้ว (ดู
 ม. ๗๕๓) การหักหนี้ไม่จำเป็นต้องทำเป็นแบบพิเศษเป็นเพียงเขียนลง
 ให้ชัดเจนว่าตราสารนั้นจำนำไปแสดงเท่านั้นพอ หากจำนำตราสาร
 ไปแสดงแต่ไม่ได้สั่งตั้งฟ้องตราสารนั้น การจำนำนั้นผูกพันคู่สัญญาทั้งสอง
 ฝ่าย คือผู้จำนำและผู้รับจำนำ แต่ไม่ผูกพันบุคคลที่ ๓ อันมีชื่อว่า ก.
 เป็นผู้ที่จะไต่รับเงินตามข้อแต่เงิน ซึ่งหมายความถึงผู้ไต่รับประโยชน์
 จากดอกเบี้ยเงินพดด้วงดอกเบี้ยเงินดอบบนแก่ จ. แต่การจำนำนั้นได้พอ

นำส่งถึงห้องในตึกระบบนี้ ทำเช่นนี้ ต. และ ค. ต้องผูกพันตามสัญญา
แต่ถ้าสมมติว่า ต. จะไม่ยกตัวแดงเงินไปจาก จ. แล้วขายให้แก่ ก. ผู้
ซื้อ ซึ่งรับซื้อไว้โดยสุจริต ดังนั้นผู้รับจำนำไม่อาจยกเอาการที่ตน
ถูกจำนำมาแก้ตัวกับ ก. ได้ ทั้งนี้เพราะยังไม่มีการส่งถึงต่อนพ.

ถ้าเจ้าหนี้ตราเช็คออกให้แก่บุคคลโดยนาม (instrument issued
to a named person) และจะ โอนสิทธิ์ด้วยส่งถึงไม่ได้ เช่น ตัวเงินมี
คำว่า 'ห้ามเปลี่ยนมือ' (Nonnegotiable instrument) อยู่ด้วย การ
จำนำต้องจัดให้ปรากฏไว้ในตราตัวนั้นเอง การจำนำนั้นจะยกขึ้นเป็น
ข้อต่อสู้คดีแก่ผู้ทรงตราหรือบุคคลภายนอกไม่ได้ เว้นแต่จะโต้แย้ง
กล่าวว่าการจำนำนั้นให้ครบถึงผู้ถูก.

ตราเจ้าหนี้ตรา
ออกให้แก่บุคคล
โดยนาม

ถ้าหากว่า ใบหุ้นหรือ ใบตราเป็นชนิดออก ให้แก่ผู้ถือ ใบหุ้น
เช่น จำนำกันใด โดยเพียงแต่ลงมอบ ให้อย่างเดียว หากต้องมีการส่ง
ถึงไม่ แต่หา ใบหุ้นหรือ ใบหุ้นถูกออก ให้แก่บุคคล โดยมีนามผู้
มอบอยู่ด้วย เมื่อมีการจำนำผู้จำนำต้องมอบ ใบหุ้นหรือ ใบหุ้นถูก ให้
แก่ผู้รับจำนำ และต้องนำการจำนำนั้น ไปจดทะเบียน ในสมุดทะเบียน
ใบหุ้นของ บริษัท ให้ถูกต้อง ตามบทบัญญัติ ทั้งหลายที่ เกี่ยวแก่บริษัทซึ่ง
มีอยู่ในลักษณะ ๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการ
โอน ใบหุ้นหรือ ใบหุ้นถูก ถ้าไม่ทำดังนี้แล้วการจำนำนั้นจะยกขึ้นต่อสู้
บริษัทหรือบุคคลที่ ๓ ไม่ได้ ถึงแม้ว่าการจำนำนั้นจะผูกพันผู้จำนำ
และผู้รับจำนำ (ดู ม. ๗๕๓).

การจำนำใบหุ้น
และใบหุ้นถูก

ผู้รับจำนำจะบังคับจำนำได้ก็ โดยเมื่อ หนึ่ง จำนำเป็นประเภทหนึ่ง

การประกันตัวบุคคลและทรัพย์สิน

กำหนดชำระ แต่ผู้รับจำคุกใหม่ซึ่งได้รับชำระหนี้ก่อนที่หนี้จะ
กำหนดชำระ เดิมแต่ผู้จำคุกหรือผู้ประกันตัวผู้จำคุกให้.

ถ้าผู้จำคุกได้ขอขายมาแต่ผู้ประกันตัวผู้จำคุกจะได้รับการชำระ
หนี้ก่อนที่หนี้จะกำหนดชำระหนี้ใหม่ได้ เช่น ๆ. คือการกู้ยืมเงิน
จาก ก. ๆ. ที่จำคุกมาชำระหนี้จะได้รับการชำระหนี้จาก-ด. ซึ่ง
เป็นหนี้แห่งอสังหาริมทรัพย์จาก ก. เพื่อเป็นประกันหนี้ได้ คง
ถ้าหากว่า หนี้ดังกล่าวของจำคุกชำระพร้อมกัน หรือถ้าหนี้ซึ่ง
จ. มีอยู่คือ ก. หนี้ที่กำหนดชำระก่อน ที่ไม่ช้อย่างยากสำหรับ ด.
เกิดขึ้นโดย เมื่อเขาชำระหนี้ที่กำหนดชำระให้แก่ ก. แทนชำระแก่ จ. ถ้า
หนี้ซึ่ง ด. คิดค้าง จ. ชยนิยมจำนวนมากกว่าหนี้ซึ่ง จ. คิดค้าง ก.
แล้ว ด. ที่ชำระให้แก่ ก. เท่าที่จำนวนพอเพียงแก่การชำระหนี้ซึ่ง จ.
คิดค้าง ก. ส่วนที่เหลือเท่าใด ด. ที่ชำระให้แก่ จ. จนหมดสิ้น แต่
ถ้าหนี้ซึ่ง ด. คิดค้าง จ. ถึงกำหนดชำระก่อน หนี้ซึ่ง จ. คิดค้าง ก.
แล้ว ก็เกิดปัญหาว่า ด. จะทำอย่างไรในเมื่อ ก. ยังไม่ชำระหนี้
ชำระหนี้.

ถ้าสิทธิแห่งการ
จำคุกเป็นสิทธิที่จะ
ได้รับทรัพย์สินมา

ในกรณีนี้สิทธิแห่งการจำคุกนั้น อาจเป็นสิทธิที่จะได้รับทรัพย์สิน
มาโดยตลอดหรืออาจเป็นสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้เป็นเงินจำนวนใดจำนวน
หนึ่ง ถ้าหากว่าหนี้ตามสัญญาซึ่งจำคุกกำหนดชำระก่อนที่หนี้ซึ่งด. ชยนิยม
เป็นเงินจำนวนเป็นประกันแล้ว กฎหมายบัญญัติว่าผู้ประกันตัวผู้จำคุก
โดยตลอดแต่ผู้จำคุกนั้นเป็นสิทธิที่จะได้รับทรัพย์สินหรือเงินจำนวนใด

วรรค ๓ ของมาตรา ๒๕๕ บัญญัติไว้เกี่ยวกับเรื่องสิทธิของจำคุก

คนใดแก่สิทธิซึ่งจะได้รับทรัพย์สินใดสิ่งหนึ่งมา ในกรณีเช่นนี้ซึ่งมัน
 จะต้องนำมาขายมอบให้แก่ผู้รับจำนำ เมื่อหนังสือสิทธิซึ่งจำนำนั้นถึง
 กำหนดชำระก่อนหนังสือหนี้ซึ่งนำส่งมาจำนำ ตัวอย่างสมมติว่า ในวันที่
 ที่ ๓ กันยายน ๒๕๒๒ จ. ให้ อ. เข้ารถยนตร์คันหนึ่งเป็นเวลา ๖ เดือน
 ในการเช่าในราคาหนึ่งซึ่งกันเป็นหลักฐานว่า อ. จะต้องส่งรถยนตร์คัน
 นี้ให้ จ. ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๓ ครั้นต่อมา จ. ได้กู้ยืมเงินจาก ก.
 ในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๒ แล้วขอส่งมอบให้แก่ ก. เป็นการ
 ประกันหนี้รายนั้น หนังสือหมายค้ำจำว่า จ. ได้มอบสิทธิซึ่งจะได้รับรถ
 ยนตร์จาก อ. ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๓ จ. ทำเช่นนี้แล้วบอกแก่
 แก่ อ. ว่าตนได้จำนำสิทธิซึ่งกันให้แก่ ก. และสมมติว่า หนังสือ จ. คิดจริง ก.
 นั้นถึงกำหนดชำระวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๓ ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๓
 อ. ต้องมอบรถยนตร์ของ จ. ซึ่งตนเช่ามาให้แก่ ก. ก. จะยึดรถ
 ยนตร์คันนั้นแทนประกันหนี้แทนสิทธิซึ่งกันที่ส่งไปแล้ว ท่านต้อง
 ตั้งใจคิดว่า เมื่อ ก. ได้ยึดรถไว้แล้ว ก. ก็ยังไม่ส่งรถขายรถ
 ยนตร์คืนให้แก่ เพราะหาหนังสือ รถยนตร์ คืนนั้นเป็นประกันซึ่งไม่ถึง
 กำหนดชำระ ก. ต้องเพียงรักษารถยนตร์คืนให้แก่ผู้รับจำนำเพื่อ
 คืนให้แก่ท่าน.

ถ้าสมมติว่า สิทธิซึ่งจำนำเป็นสิทธิซึ่งจะได้รับเงินจำนวนหนึ่งและ
 หากหนี้ค้ำสิทธิซึ่งจำนำนั้นถึงกำหนดชำระก่อนหนังสือหนี้ซึ่งนำส่งมาจำนำ
 เป็นประกันไว้ถึงกำหนดชำระ การชำระหนี้ของชำระให้แก่ผู้รับจำนำ
 และผู้รับจำนำรวมกัน เช่นเดียวกับการชำระหนี้ให้แก่ผู้มอบบัญชีรวมกัน

สิทธิซึ่งจำนำเป็น
 สิทธิที่ได้รับเงิน
 จำนวนหนึ่ง

ในธนาคาร แต่ถ้าผู้รับจำนำและผู้จำนำไม่อาจที่จะตกลงในเรื่อง
 รับชำระหนี้รวมกันไม่ได้แล้ว คนใดคนหนึ่งใน ๒ คนยอมสละขอจะร้อง
 ขอให้เงินจำนวนนั้นไปวางไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์สินเพื่อประโยชน์
 ร่วมกัน (ดู ม. ๑๕๔ วรรค ๒) ตัวอย่างสมมติว่า อ. ยืมเงิน
 จาก จ. ๓๐๐๐ บาท ในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๓ และให้สัญญา
 แก่ จ. ว่า คนจะชำระหนี้คืนให้ ในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๒๓
 ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๓ จ. ได้ยืมเงินจาก ก. ๓๐๐๐ บาท แต่
 เขาสัญญา ซึ่งทำขึ้นระหว่าง อ. กับ จ. นั้น ไปจำนำ ก. ไว้เพื่อ
 ประกันหนี้ และได้บอกกล่าวการจำนำไปยัง อ. แล้ว สมมติว่า
 การกู้ยืมครั้งที่ ๓ ของก. หมดกำหนดชำระในวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๒๓ ในวันที่
 ๓ กรกฎาคม อ. ต้องการที่จะชำระหนี้ของตนคืนกับ จ. แต่เขาไม่อาจ
 ที่จะชำระหนี้คืนแก่ จ. ได้ เพราะ จ. ได้นำสิทธิของเขาไปจำนำแก่
 ก. เสียแล้ว และ ก. ก็ยังไม่มียกข้อได้รับชำระหนี้ตน เพราะว่า
 หนี้ระหว่าง ก. กับ จ. ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ในกรณีเช่นนี้กฎหมาย
 บัญญัติไว้ว่า ถ้า จ. และ ก. สามารถตกลงกันได้แล้ว อ. ก็ชำระหนี้
 ให้แก่ จ. และ ก. ร่วมกันได้ นั่นคือ เงินจะต้องมีสายสัมพันธ์ของ
 จ. และ ก. ร่วมกันจึงจะทำให้ อ. หักหนี้จากหนี้ได้ และเป็นหน้าที่
 ของ จ. และ ก. ที่จะต้องตกลงเรื่องเงินจำนวนนี้ต่อกันเอง แต่ จ.
 และ ก. ไม่สามารถที่จะตกลงกันได้แล้ว กฎหมายก็บัญญัติให้ อ. นำ
 เงินจำนวนนี้ไปวางไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์สิน ซึ่ง จะรักษารับเงินจำนวนนั้น
 ไว้จนกว่าหนี้ระหว่าง จ. และ ก. ถึงกำหนดชำระแล้วจะได้ใช้เงินจำนวน

๕. ข้าราชการ ก. ในเมื่อ ๓. ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นไม่ได้
 ถ้า ๓. ได้ชำระหนี้ทดค่าง ก. ไปแล้วบางส่วน เงินซึ่งนำไปฝากสำนักงาน
 งานฝากทรัพย์สินนอกชำระหนี้ส่วนที่เหลือให้แก่ ๓. ถ้าหากว่ายังคง
 มีเงินเหลือเมื่อชำระหนี้ให้แก่ ก. เท่าใดแล้วก็นำให้ ๓. ก. ไม่มี
 สิทธิที่จะรับชำระหนี้เกินกว่าจำนวนหนี้รวมทั้งค่าอุปกรณ์ทั้งหลาย (ดู
 มาตรา ๗๕๗)

ตาม ๕ ตัวอย่างข้างบนนี้ ท่านจะเห็นความชอบแตกต่างกันอย่างข
 รดยมนตรีอาจจะสั่งมอบให้แก่ ก. ได้โดยไม่ต้องชำระหนี้ซึ่งยังไม่ถึง
 กำหนดชำระ ก. ยึดถือทรัพย์สินได้เป็นประกัน โดย ๓. เป็นผู้สั่ง
 มอบทรัพย์สินให้ แต่ในตัวอย่างอื่นเรื่องหนึ่งนั้น ถ้า ๓. ได้มอบ
 เงินซึ่งเขาเป็นหนี้ ๓. ให้แก่ ก. แล้วก็จะเห็นว่าเงินจำนวนนั้นนำไปชำระ
 หนี้ซึ่ง ๓. เป็นหนี้ ก. ให้แก่ ก. แล้วว่า ก. ยังไม่มีสิทธิที่จะรับเงินจำนวน
 นั้นในเวลานั้น เป็นการอธิบายถึงเหตุผลของบัญญัติมาตรา ๗๕๕.

มาตรา ๗๕๕ บัญญัติว่า "ถ้าเจ้าหนี้ ก. ท่านห้ามมิให้ทำสิทธิ
 หนี้สิ้นไป หรือแก้ไขสิทธิหนี้แก่ผู้รับจำนำ โดยผู้รับจำนำโดยยินยอม
 ใดๆ" เพราะฉะนั้น ๓. ตัวอย่างข้างบนซึ่งจำนำเขาโดยมากมาไว้เพื่อ
 อธิบายมาตรา ๗๕๕ ตัวอย่างแรก ๓. และ ๓. จะตกลงกันขายเวดดา
 เจ้าจาก ๖ เดือนเป็น ๑ ปีหรือ ๒ ปีโดย ก. ไม่ยินยอมไม่ได้ เพราะว่า
 การขายเวดดาเช่นนี้ทำให้สิทธิของ ก. ในอภินิหารจะได้รับทรัพย์สินใน
 ๖ เดือนนั้นเสียไป ส่วนในตัวอย่างอื่นที่หนึ่งนั้น ๓. จะปลดหนี้
 หรือลดจำนวนหนี้ให้เขยลงหรือแก้ไข เช่น อย่างอื่นซึ่งหนี้นั้นโดยไม่ได้

เมื่อจำนำสิทธิ จะทำ
 ถาวรหรือแก้ไขสิทธิ
 โดยผู้รับจำนำไม่
 ชอบไม่ได้

รับความยินยอมจาก ก. นั้นไม่ได้ เพราะ ก. เป็นผู้รับจำนำซึ่งจะ
ได้รับชำระหนี้ซึ่ง ต. เป็นหนี้ จ. อยู่.

ผู้จำนำกับผู้รับจำนำ
จะตกลงกันให้แยก
เหนือ ก.ม. ว่าด้วย
การจำนำก่อนหนี้ถึง
กำหนดชำระไม่ได้

การจำนำเช่นเดียวกับการจำนอง กฎหมายห้ามมิให้ผู้จำนำและ
ผู้รับจำนำตกลงกันเป็นพิเศษก่อนที่หนี้จะถึงกำหนดชำระ ถ้าในกรณีที่
ผู้รับจำนำหรือผู้รับจำนำเขาเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งจำนำ หรือให้
จัดการทรัพย์สินนั้นเป็นประการอื่น นอกจากตามบทบัญญัติว่าด้วยการ
บังคับจำนำตามประมวลกฎหมายนี้ ถ้าผู้ตกลงกันเช่นขอตกลง
เช่นว่านั้นไม่สมบูรณ์ การที่บทบัญญัติห้ามไว้เช่นนี้เป็นการคุ้มครองผู้จำนำ
ผู้ซึ่งในขณะที่เขาทำสัญญาจำนำนั้นอาจที่จะได้รับชำระหนี้ให้ทำสัญญา
เช่นนั้นได้โดยง่าย เพราะเวลาผู้รับจำนำออกขอพบเห็นผู้จำนำ
ในอันที่จะรับจำนำหรือไม่รับจำนำ ผู้จำนำตกอยู่ในฐานะที่ไม่ดี
ที่จะตกลงกับผู้รับจำนำในทางเดิมอภากัน ดังนบทกฎหมายคุ้มครอง
ของผู้จำนำ (ดูมาตรา ๘๕๖) เมื่อกฎหมายกำหนดชำระแล้ว
ผู้รับจำนำก็จะเอาชำระหนี้โดยเอาทรัพย์สินจำนำ เป็นสิทธิ์ของตัวหาได้ไม่
ผู้รับจำนำต้องนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาด (ในเมื่อจำเป็นต้อง
บังคับจำนำ) แต่ทำไมมีเหตุเสมอโดยที่ ทำไมผู้จำนำและผู้รับจำนำจะ
ทำสัญญา เช่นนี้ ก.ม.กำหนดห้ามถึงกำหนดชำระแล้วไม่ได้ อันมี
หมายความว่า การที่ผู้จำนำและผู้รับจำนำตกลงว่า ทรัพย์สินจำนำจะ
ตกเป็นของผู้รับจำนำภายหลังถึงกำหนดชำระแล้วได้ หรืออาจ
ตกลงกันจัดการทรัพย์สินจำนำเป็นประการอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้โดย
ที่ผู้รับจำนำได้ ข้อตกลงกันเช่นนี้ไม่ขัดกับกฎหมายอย่างไร

และทั้งไม่ให้ใครเสียหาย เพราะว่าในขณะที่ตกลงกันนั้น ผู้จำนำ
ไม่ตกอยู่ในฐานะใด ผู้รับจำนำไม่มียกฟ้องเห็นกับผู้จำนำเสียแล้ว โดย
เหตุที่การจำนำได้ตรงรอยมาจนถึงตอนที่จะมีการบังคับจำนำแล้ว การตก
งกกันเช่นนั้นหมายความว่า หนังสือทรัพย์สินนั้นจำนำประกัน
ไว้จะได้รับชำระ โดยไม่ต้องมีการบังคับจำนำกันแต่อย่างใดเลย.

ข้าพเจ้าได้บรรยายมาแล้วว่า ผู้รับจำนำจะบังคับจำนำโดยเอา
ทรัพย์สินจำนำเป็นหลักทรัพย์นั้นไม่ได้ ค่ากดจำนำจะผิดไปจากความจริง
ได้ หากเราเอาเงินของ โรงจำนำซึ่งมีค่าติดคนเข้ามาเกี่ยวข้อง เรื่องเจ้า
ของ โรงจำนำและ โรงจำนำนั้น มีกฎหมายพิเศษบัญญัติไว้ โดยเฉพาะถึง
สิทธิหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาก แต่ว่าท่านยังไม่จำเป็นต้องทราบ
ในทันที เพราะว่ากฎหมายนั้นอยู่นอกเหนือข้อกฏธรรมนูญ กฏหมาย
ลักษณะ ๓๓ (คือข้อที่กล่าวด้วยจำนำ) บัญญัติให้มาบทบัญญัติที่กล่าว
ในทันทีใช้กับ โรงจำนำด้วยเท่าที่เมื่อก่อน ข้อ ความที่กฎหมายพิเศษ
บัญญัติไว้ โดยเฉพาะ โรงจำนำเท่านั้น.

การจำนำในที่นี้ไม่
เกี่ยวข้องกับโรงจำนำซึ่ง
มี ก.ม. เป็นพิเศษ

สิทธิและหน้าที่ของผู้จำนำและผู้รับจำนำ
Rights & Duties of pledgor and pledgee,

มาตรา ๘๕๗ บัญญัติไว้ว่า "ผู้รับจำนำชอบที่จะยึดของจำนำไว้
ได้ทั้งหมดจนกว่าจะได้รับชำระหนี้แต่ค่าชดเชยที่ครบถ้วน" มาตรา
เข้าใจได้โดยไม่ยากนัก และมีใจความเช่นเดียวกับกฎหมายว่าด้วย
การจำนอง สมมติว่า ต. กุญแจเงินจาก ก. ๑,๐๐๐ บาท แล้วเขาหาพ
ราคา ๕๐๐ บาท เขาเรียกราคา ๗๐๐ บาท มาจำนำประกันหนรายน แม่

ก่อนนี้ทั้งหมดได้
รับชำระผู้รับ
จำนำยึดทรัพย์สินจำนำ
ไว้ได้

การประกันตัวบุคคลและทรัพย์สิน

ว่าต่อมา ต. ได้ชำระหนี้ให้แก่ จ. ๑๐๐ บาทแล้ว ต. กิ่งไม้มลฑลชเรียก
ร้องเอาทรัพย์สินซึ่งจำนำจนได้นั้นหนึ่งกลับคืนมาได้ ถ้าหากว่าเขาชำระ
หนี้ทั้งหมดแล้ว เขาก็มีสิทธิเข้าถึง ซึ่งจำนำคืนมาได้ ทั้งสิ้น
แต่ถ้าหากว่ายังคงมีหนี้บางส่วนค้างอยู่แล้ว ก็ที่เรียกคืนซึ่งทรัพย์สิน
จำนำไม่เกิดขึ้นเลย

การจำนำทรัพย์สิน
ซึ่งชำระไม่หมด

สมมติว่า ผู้จำนำได้ชำระไม่หมดทรัพย์สินซึ่งจำนำมาจากบุคคลคนหนึ่งแล้ว
นำมาจำนำไว้ ปัญหาที่ถามว่าเจ้าของอันแท้จริงของทรัพย์สินนั้นจะเรียกทรัพย์สิน
นั้นคืนจากผู้รับจำนำได้หรือไม่ ถ้าหากว่าผู้รับจำนำได้รับจำนำทรัพย์สิน
นั้นไว้ โดยทราบว่าเป็นทรัพย์สินซึ่งถูกชำระไม่หมด เช่นนี้ เจ้าของ
อันแท้จริงก็เรียกทรัพย์สินนั้นคืนได้ และผู้รับจำนำไม่มั่งคั่งใคร่มาคัด
ค้านถ้าทรัพย์สินนั้นแต่อย่างใด แต่ถ้าผู้รับจำนำรับจำนำไว้โดยสุจริต
คิดว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้จำนำจริงแล้ว สิทธิของผู้เป็นเจ้าของอันแท้
จริงมีแต่ใหม่เพียงใด เมื่อเขาจะเอาทรัพย์สินกลับคืนไปจะต้องชำระค่ารับ
จำนำให้แก่ผู้รับจำนำหรือไม่ซึ่งชำระ ค่าตอบแทนในกรณีเช่นนี้ผู้เป็น
เจ้าของอันแท้จริงของทรัพย์สินจำนำไม่คงได้ถอนทรัพย์สินนั้น เอาทรัพย์สิน
คืนมาได้ โดยไม่ต้องชำระอะไร คงมีแต่เหตุผลว่า ผู้ชำระไม่หมดทรัพย์สิน
ในทรัพย์สินนั้น เมื่อไม่หมดหนี้ในทรัพย์สินก็จะโอนไปให้แก่ผู้รับจำนำไม่ได้

การจำนำทรัพย์สินซึ่ง
เพื่อยุติในครอบ
ครองที่ยังไม่มีกรรม
สิทธิ์

สมมติว่า เจ้าของทรัพย์สินอันหนึ่งได้ให้ผู้จำนำเช่าหรือได้มอบให้
อยู่ในความครอบครองของผู้จำนำโดยชอบน ภายหลังจากผู้จำนำได้เอา
ทรัพย์สินไปจำนำกับผู้รับจำนำซึ่งเป็นภรรยาของตนกับสิทธิของตน ปัญหา
ถามว่า ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นจะเรียกเอาทรัพย์สินนั้นกลับคืนมาได้

โดยไม่ว่าใครก็ตามจะนำเอาทรัพย์สินไปจำนำจากผู้รับจำนำทรัพย์สิน
 นั้นหรือไม่ใช่เป็นของ ผู้จำนำแต่รับจำนำไว้ก็เท่ากับว่าเขารับจำนำไว้โดย
 ไม่สุจริต ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินแท้จริงจึงเรียกชื่อเอาทรัพย์สินดังกล่าว
 คืนมาได้โดยไม่ว่าใครก็ตามจะนำเอาทรัพย์สินไปจำนำ และเอาทรัพย์สินของผู้รับจำนำ
 ทางอาญาออกได้ แต่ถ้าผู้รับจำนำรับจำนำเอาไว้ โดยเชื่อว่าทรัพย์สินดังกล่าว
 จำนำนั้นเป็นของจำนำ เมื่อผู้เป็นเจ้าของอันแท้จริงเอาทรัพย์สินคืน
 ก็ต้องไปถอนทรัพย์สินนั้นจากผู้รับจำนำ

ท่านคงรู้สึกว่ายากที่จะเข้าใจว่า ทำไมถึงมีชื่อของผู้เป็นเจ้าของ
 ทรัพย์สิน ซึ่งแตกต่างกับชื่อของทรัพย์สินนั้นๆ โมยมาก่อนแล้วจำนำกับได้
 ทรัพย์สินนั้นมาจำนำ โดยผู้จำนำมีสิทธิครอบครองมาก่อน ถ้าใจซื่อตรง
 คายและสำนึก จะโมยเป็นผู้ไม่สุจริตอย่างหนึ่งอย่างไรเห็นทรัพย์สิน
 ที่จำนำนั้นเลย เมื่อนำมาจำนำผู้จำนำก็ไม่มีสิทธิ์อะไรในทรัพย์สินนั้น
 เกี่ยวกับชื่อ โมยด้วย แต่ถ้าผู้จำนำได้รับสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาครอบครอง
 โดยถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อจำนำสิ่งนั้นไปเขาไม่ไร้โมยสิ่งใด โอน
 ไปอย่างชื่อ โมย แต่ได้โอนสิทธิครอบครองไปให้แก่ผู้รับจำนำ เพราะ
 ฉะนั้นผู้รับจำนำซึ่งได้รับจำนำทรัพย์สินนั้นไว้ โดยสุจริตก็ได้ยึดตาม กฎ-
 หมายที่จะครอบครองทรัพย์สินนั้น ผู้เป็นเจ้าของจริง ต้องไปถอนจำนำ
 จึงจะเอาทรัพย์สินคืนกลับไปได้ เป็นแต่เพียงมีชื่อ กฎหมาย ที่จะถือว่า
 ผู้จำนำได้การครอบครองมาโดยถูกต้อง ตาม กฎหมาย หรือเปล่าเท่านั้น
 ในเรื่องชื่อ โมยจำนำทรัพย์สินที่ชื่อ โมยมานั้น ชื่อ โมยไม่สุจริตจึงไม่มี
 ชื่ออะไร โอนไปให้แก่ผู้รับจำนำ แต่ในเรื่องที่ผู้จำนำมีสิทธิครอบ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ครองถูกต้องตามกฎหมาย ผู้รับจำนำจึงได้สิทธิ์มีกรรมที่ครอง ครอง
ครองทรัพย์สินที่จำนำนั้น.

ผู้รับจำนำต้องสงวน
และรักษาทรัพย์สิน
จำนำ

มาตรา ๑๕๙ บัญญัติไว้ว่า "ผู้รับจำนำจำต้องรักษาทรัพย์สิน
จำนำไว้ให้ปลอดภัย และต้องสงวนทรัพย์สินจำนำนั้น เช่นอย่างวิญญูชน
(a person of ordinary prudence) ครองสงวนทรัพย์สินของตน
เอง" ถ้าผู้รับจำนำไม่สงวนทรัพย์สินจำนำนั้นเช่นอย่างวิญญูชนพึงสงวน
ทรัพย์สินของตนเองแล้ว ถ้าเกิดเสียหายจนแก่ทรัพย์สินนั้น ผู้รับจำนำ
จะต้องรับผิดชอบ ความยากของมาตราแยกข้อความว่า "ต้องสงวน
ทรัพย์สินจำนำนั้น เช่นอย่างวิญญูชนจึงพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง"
ปัญหาสำคัญ ว่าวิญญูชนสงวนทรัพย์สินของตนเองนั้น สงวนแค่ไหน
เพียงใด วิญญูชนสงวนทรัพย์สินตนเองนั้นหมายความว่า เขาต้อง
รักษาทรัพย์สินไว้ให้ปลอดภัย และระมัดระวังรักษาครองคราพอ
สมควร วิญญูชนพึงรักษาทรัพย์สินของเขาอย่างไร ผู้รับจำนำ
ต้องรักษาทรัพย์สินจำนำอย่างนั้น ถ้าหากว่าผู้รับจำนำทรัพย์สิน
จำนำนั้นไปเก็บไว้ในที่ ๆ อาจถูกระโมยได้โดยง่าย เมื่อทรัพย์สินถูก
ระโมยไป ผู้รับจำนำก็ต้องรับผิดชอบผู้จำนำ หรือถ้าหากว่าผู้รับจำนำ
ปล่อยให้ทรัพย์สินจำนำเป็นสนิมหรือเสียหายไปเพราะถูกฝน หรือแสงแดด
ผู้รับจำนำของรับผิดชอบผู้จำนำเช่นกัน ผู้รับจำนำของรับผิดชอบผู้จำนำ
หรือไม่รับผิดชอบที่แท้จริงเป็นเรื่อง ๆ ไป บางกรณีก็เป็นกราง่าย
ที่จะเห็นได้ว่าผู้รับจำนำได้สงวนรักษาทรัพย์สินจำนำเช่นวิญญูชนพึงสงวน
รักษา แต่บางกรณีเห็นได้ยาก ตัวอย่าง เช่น ผู้จำนำได้จำนำ

รถยนต์แก่ผู้รับจำนำ ๆ ได้นำรถยนต์นั้นไปเก็บไว้ในโรง แต่ไม่ได้ใส่
 กุญแจ ภายหลังรถยนต์นั้นถูกขโมย หรือในกรณีทรัพย์สิน
 จำนำนั้นคช. แห่ง ผู้รับจำนำได้นำทรัพย์สินไปไว้ในตู้เซฟ ไฟไหม้ไหม
 บ้านหลังนั้น แทนได้ทำลายสูญหายไปไหม ข้าพเจ้าไม่ทราบว่
 ค่าจะคิดต้นอย่างไรแน่ใน ๒ คดีอย่างข้างบนนี้ แต่ตามความคิดเห็น
 ของข้าพเจ้า ๆ เห็นว่าคดีอย่างแรกผู้รับจำนำได้ระมัดระวังรักษาทรัพย์สิน
 นั้น ๆ เสมอด้วยวิญญูชนรักษาสงวนทรัพย์สินของตนเอง เพราะเรามีได้
 ทำการป้องกันรถยนต์นั้นพอสมควร จึงต้องรับผิด ส่วนเรื่องแห่ง
 นั้นข้าพเจ้าเห็นว่าผู้รับจำนำ ได้กระทำ การรักษาสงวนพอสมควร เสมอ
 ด้วยทวิญญูชนทำการป้องกันทรัพย์สินนั้นของเขาเอง ถ้าหากว่าวิญญูชน
 ซื่อสัตย์มาไม่ว่าเขาจะเก็บไว้ในเซฟชนิดใด เขาก็ได้เชื่อว่าได้กระทำ
 การรักษาสงวนตามสมควรแล้ว มันก็คณนอยหนักที่เมื่อซื่อสัตย์มาแต่จะ
 ซื่อสัตย์ชนิดกันไฟมาเพื่อเก็บรักษาแห่งนั้น ทุก ๆ เรื่องคงดูชย
 แท้จริงเป็นเรื่อง ๆ ไร แต่อย่างไรก็ตามบุคคลต่างคนก็ย่อมอาจมีความ
 คิดเห็นแตกต่างกันไป.

“ถ้าผู้รับจำนำเอาทรัพย์สินซึ่งกำนำออกใช้เอง หรือเอาไปให้
 บุคคลภายนอก ใช้สอยหรือเก็บรักษา โดยผู้จำนำมิได้ยินยอมด้วยใช้
 ทานว่าผู้รับจำนำคช. ของบุคคลเพื่อทรัพย์สินนั้นสูญหาย หรือบุบ
 สลายไปอย่างไร ๆ แม้ทั้งเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย (act of God; force
 majeure) เช่นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าถึงอย่างไร ๆ ก็คงจะต้องสูญหายหรือ
 บูดเสียหายอยู่นั้นเอง” (มาตรา ๑๖๐) ถ้าหากว่าผู้รับจำนำได้นำทรัพย์สินที่

ผู้รับจำนำต้องรับ
 ผิดในการคุ้มครองหา
 หรือบุบสลายของ
 ทรัพย์สินนั้นออกมา
 หรือมิเช่นนั้นใช้
 หรือรักษาโดยผู้
 จำนำไม่ยินยอม

ค้ำหน้าออกใช้ด้วยเอง หรือให้คนนอกออกใช้ด้วยหรือมอบให้บุคคลที่ ๓
 เก็บรักษาไว้ โดยที่ผู้จำนำได้ให้ความยินยอมแล้ว ผู้รับจำนำต้อง
 รับผิดชอบการเสียหายใด ๆ แม้ว่าการเสียหายนั้นมิได้เกิดขึ้นเพราะ
 การกระทำหรือความผิดของผู้รับจำนำหรือบุคคลที่ ๓ นั้น ในกรณีเช่น
 นั้นผู้รับจำนำจะพ้นจากความรับผิดก็ต่อเมื่อเขาพิสูจน์ได้จนเป็นที่พอใจว่า
 ถึงที่สุดเขามีให้นำทรัพย์สินที่จำนำนั้น ออกใช้ด้วยหรือให้บุคคลอื่นใช้ด้วย
 หรือให้บุคคลที่ ๓ เก็บรักษาไว้ การเสียหายดังกล่าวนี้มักเกิดขึ้น
 เช่นเดียวกัน ตัวอย่าง เช่น ทรัพย์ที่จำนำนั้นได้แก่รถยนต์ ผู้
 รับจำนำได้พารถยนต์นั้นออกใช้โดยผู้จำนำโดยนยอม จนหนึ่งรถนั้น
 ทรุดพังจอดอยู่ข้างถนนในทิศตรงหน้ารถยนต์อีกคันหนึ่งซึ่งมาชนรถ
 ยนต์คันนั้น แม้ว่าการเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นไม่ใช่เป็นเพราะความผิดของ
 ผู้รับจำนำ ๆ ก็คงต้องรับผิดชอบ แต่ถ้ามองที่ทรัพย์สินที่จำนำนั้น คือ
 แจกันแก้ว ผู้รับจำนำได้เก็บแจกันไว้ในตู้เต็มมือ จนหนึ่งเขาพาออกมา
 เพื่อเอาดอกไม้ใส่ที่พธพีเกิดแผ่นดินไหวแจกันแก้วแตกกระจาย ถ้าหาก
 ว่าตู้ซึ่งเขายกเก็บแจกันไว้นั้นแตกเสียหายด้วย ผู้รับจำนำก็ไม่ต้องรับ
 ผิดในกรณีแจกันนั้นแตก เพราะว่าอย่างไรเสียก็แต่เขามิได้พาแจกัน
 นั้นออกจากตู้ แจกันก็ยังคงแตกอยู่ตนเอง อันนี้เรื่องรถยนต์นั้นถ้าผู้
 รับจำนำนำออกใช้ โดยมิได้ได้รับความยินยอมของผู้จำนำ ขณะที่เขาออก
 ใช้จนพารถยนต์คันนั้นไฟไหม้ ผู้รับจำนำก็ต้องรับผิดชอบ เพราะเหตุ
 ว่าถ้าเขาไม่นำออกใช้แล้วไฟจะไม่ไหม้รถคันนั้นแน่.

แต่ถ้าหากว่าผู้จำนำโดยนยอมให้ผู้รับจำนำใช้ทรัพย์สินที่จำนำ ผู้รับ

จำนำจะรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพย์สินจำนำนั้นเพียงเมื่อการเสียหายนั้นเกิดเพราะความผิดของตน ถ้าผู้จำนำและผู้รับจำนำตกลงกันให้บุคคลที่ ๒ รักษาทรัพย์สินจำนำ เมื่อเกิดความเสียหายจนผู้รับจำนำไม่ต้องรับผิดชอบแต่อย่างใดโดยความรับผิดชอบของผู้เก็บรักษานั้นอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๖๕๘ ส่วนการระมัดระวังรักษาของผู้รักษาจะต้องกระทำแค่ไหนเพียงใดนั้น ต้องแล้วแต่ว่า การเก็บรักษานั้นคล้ายกับรักษาทรัพย์สินหรือไม่ เป็นประการแรกประการที่สอง ถ้าเป็นที่เข้าใจว่าการเก็บรักษาเหมือนค่าเก็บแล้ว การรักษาส่งมอบแค่ไหนเพียงใดนั้น ย่อมสุดแล้วแต่ผู้เก็บรักษานั้นเป็นวิญญูชนธรรมดา หรือเป็นผู้ชำนาญการพิเศษ

มีปัญหาว่า ผู้รับจำนำจะจำนำทรัพย์สินจำนำอีกต่อหนึ่งได้หรือไม่ ไม่น่าจะหมายความว่าโดยเฉพาะในเรื่องนี้ แต่ยังไม่มีความพิพากษาอีกว่าเป็นบรรทัดฐานอีกด้วย ข้าพเจ้าเห็นว่า ผู้รับจำนำจะจำนำทรัพย์สินอีกต่อหนึ่งได้ แต่การจำนำนั้นจะต้องไม่ขัดกับสิทธิของผู้จำนำคนแรก เพราะฉะนั้นการจำนำครั้งที่ ๒ จะต้องได้รับการไถ่ถอนไม่ช้ากว่าการไถ่ถอนการจำนำครั้งแรก และจะต้องไม่นำไปจำนำเป็นจำนวนเงินมากกว่าจำนวนที่จำนำในคราวแรกด้วย เพื่อที่จะให้ผู้จำนำคนแรกไถ่ถอนการจำนำโดยไม่ต้องเสียเงินเกินกว่าที่จำนำไว้ ผู้รับจำนำคนแรกไม่อาจจะโอนสิทธิให้แก่ผู้รับจำนำตนหลังได้ มากกว่าสิทธิของตนมียุทธแห่งทรัพย์สินนั้น สิทธิของผู้รับจำนำคนแรกคือการยึดทรัพย์สินจำนำนั้นไว้จนกว่าผู้จำนำจะมาไถ่ถอนกลับคืนไป ถ้าผู้จำนำไถ่ถอนการจำนำหรือการไม่ถอนการจำนำจากทรัพย์สินนั้น ผู้รับจำนำจะเก็บเงินค่าขาย

ผู้รับจำนำจะจำนำทรัพย์สินจำนำอีกต่อหนึ่งได้หรือไม่

คนแรก

ทรัพย์สินจำนำไว้ได้เพียงเท่าที่ทรัพย์สินนั้นจำนำไว้เท่านั้น เพราะฉะนั้น
 เป็นค่างอก ผู้รับจำนำคนแรกเขาทรัพย์สินจำนำไปจำนำแก่ผู้รับจำนำคนที่
 ๒ ได้ ภายหลังที่การจำนำครั้งแรกถึงกำหนดไถ่ถอนแล้ว ผู้จำนำ
 คนแรกก็ไปไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำได้จากผู้รับจำนำคนที่ ๒ โดยเพียงแต่
 ชำระหนี้เท่าจำนวนซึ่งตนคิดวางอยู่แก่ผู้รับจำนำคนแรก กฎหมาย
 อังกฤษเป็นเช่นนี้ และชาวพม่าเข้าใจว่ากฎหมายญี่ปุ่นคงบัญญัติไว้
 คล้ายคลึงอย่างนี้ด้วย ด้วยเหตุนี้ชาวพม่าจึงคิดว่าศาลไทยคงจะให้คำ
 พิพากษาในกรณีเช่นนี้ให้การจำนำครั้งที่ ๒ สัมบูรณ์ด้วย แต่
 การจำนำครั้งที่ ๒ นั้นคงอยู่ภายใต้บังคับและประโยชน์ของการจำนำ
 ครั้งแรกดังที่ชาวพม่าได้กล่าวมาแล้ว ถ้าหากว่าผู้รับจำนำได้จำนำ
 ทรัพย์สินที่จำนำให้คนอื่นอีกค่อหนึ่งโดยผู้จำนำคนแรกมิได้ยินยอม หาก
 เกิดเสียหายขึ้น ผู้รับจำนำคนแรกนั้นคงรับผิดชอบตามมาตรา ๑๖๐

ดอกผลมีค่าน้ำของ
 ทรัพย์สินจำนำ

มาตรา ๑๖๑ บัญญัติว่า "ถ้ามีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นใน
 สัญญา หากมีดอกผลนอกเหนือจากทรัพย์สินนั้นอย่างไร ท่านให้ผู้
 รับจำนำจัดสรรใช้เป็นค่าดอกเบี้ยของชำระแก่ตน แต่ถ้าไม่มีดอกเบี้ย
 เบี้ยค่างชำระ ท่านให้จัดสรรใช้คืนเงินแห่งดอกเบี้ยจากทรัพย์สินเป็น
 ประกันนั้น" ถ้าหากมีสัญญาอื่นใดเป็นอย่างอื่น คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย
 ยอมรับชัดและหนักแน่นไปตามสัญญาอื่น แต่ถ้าไม่มีสัญญากันเป็น
 พิเศษ ดอกผลมีค่าน้ำ (legal fruits) จะต้องตกเป็นของผู้รับจำนำ
 แต่ผู้รับจำนำจะเอาดอกผลนั้นไปส่วนตัวเอง ๆ ไม่ได้ ต้องเอาดอกผล
 นั้นมาเพื่อเป็นการชำระหนี้ดอกเบี้ยซึ่งเกิดแก่ทรัพย์สินจำนำนั้น เมื่อชำระ

หมุดอกเบยเสร็จไปแล้ว หรือใหม่หมุดอกเบย กษัตริย์ออกผดหมุดหมุด
ข้าราชการเงิน

เป็นส่งสำคัญทุกสิ่งแก่ตัว ออกผดหมุดของได้แก่หมุดออกผดหมุด
เท่านั้น ที่เป็นของผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำไม่ผิดที่ได้ออกผดหมุด
(Natural fruits) ทั้งนี้โดยไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ และเรื่องหมุด
ผดหมุดประมวงกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๓๓๓ ว่าไว้ดังนี้:-

“(๑) หมุดออกผดหมุด กถาวคือว่า บรรดาสิ่งของซึ่ง หมุดออกผดหมุด
ได้มาเพราะใช้ของหมุดออกผดหมุด โดยธรรมชาติของมัน ดังเช่นว่า ผด
ไม้ น้ำมัน ธม และลูกของสัตว์ เหล่านี้ย่อมสามารถจะถือเอาได้เวลา
เมื่อขาดคอกออกจากสิ่งนั้น ๆ (๒) หมุดออกผดหมุด กถาวคือว่า หมุดออกผดหมุด
หมุดออกเบย กถาวคือว่า ค่าน้ำ ค่าน้ำหมุด กถาวคือว่า กถาวคือว่า หมุดออกผดหมุด
แก่เจ้าทรัพย์สินจากหมุดออกเบยได้ทรัพย์สินหมุด ออกผดหมุดเหล่านี้หมุดออกผดหมุด
และถือเอาได้ตามรายวัน”

ดังนั้น สันนิษฐานว่า ก. กุญแจเงิน ๓๐๐๐ บาทจาก จ. และได้จำนำ
ใบหุ้นของบริษัทหนึ่ง ๓๐๐๐ ฉบับเพื่อประกันหนี้ ภายหลัง จ. ได้รับ
เงินปันผลจาก บริษัทจำนำเงิน ๒๐๐ บาท สันนิษฐานว่า ก. เป็น
หมุดออกเบย จ. อย ๓๐๐ บาท จ. ควรจะนำเงินปันผล ๒๐๐ บาท ซึ่ง
เป็นหมุดออกผดหมุดมาชำระหนี้หมุดออกเบย ๓๐๐ บาทก่อน ท. เหลือ ๓๐๐ บาท
ก่อนมาชำระคืนเงิน ซึ่งทำให้เงินหมุดออกผดหมุดเหลือ ๑๐๐ บาท แต่ในกรณี
ที่หมุดออกผดหมุดธรรมดา เช่น มาตราหมุดออกเบยเงินหมุดออกเบย ผู้รับจำนำ
หาได้สิทธิเหนือลูกหมุดออกผดหมุด จ. จึงไม่อาจนำลูกหมุดออกเบยชำระหนี้หมุดออก

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

๕ ๓ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕
 เบยหรือหน้คณเงนโต เขาคองคนตูกมานนเหนญจนา ทงนเพราะตูก
 มาไมเบนตอกผลตณนย เรืองนทาความประหลาดใจให้แก่ข้าพเจ้ามาก
 ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕
 ทกอุหมายไทยได้เบงแยกออกผลออกเบนสียงหรมิต คือดอกผลธรรม
 ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕
 ตาขตอกผลตณนย แควาเมื่อไมมบทมาตราได้ทชนยอมให้ผู้รับจ่านา
 ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕
 ได้สิทธิในตอกผลธรรมคาถอ ผู้รับจ่านาคองคนตอกผลธรรมคา
 ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕
 ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐
 ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕
 ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐
 ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕
 ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐
 ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕
 ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐
 ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕
 ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐
 ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕
 ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐
 ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕
 ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐
 ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕
 ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐
 ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕
 ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐
 ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕
 ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐
 ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕
 ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐

ถ้าไม่ตกลงเป็นอย่าง
 อื่นผู้จำนำต้องชดใช้
 ค่าบำรุงรักษาทรัพย์สิน
 จักรนำแก่ผู้รับจำนำ

มาตรา ๑๖๒ บัญญัติว่า "ค่าใช้จ่ายโดยผู้ประกันแก่การบำรุง
 รักษาทรัพย์สินจำนำนั้น ผู้จำนำจำต้องชดใช้ให้แก่ผู้รับจำนำ เว้นแต่จะ
 ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญา" เมื่อตกลงกันอย่างไรในสัญญา
 สัญญาทุกข้อปฏิบัติไปตามนั้น ผู้จำนำเพียงแต่รับผิดชอบชดใช้คืน
 ให้แก่ผู้รับจำนำเฉพาะค่าใช้จ่ายทั้งหลายที่จำเป็นเพื่อการบำรุงรักษา
 ทรัพย์สินที่จำนำนั้น ถ้าผู้รับจำนำได้จ่ายใช้เงินจำนวนใด ๆ ไปเพื่อทำ
 ให้ทรัพย์สินที่จำนำดีขึ้น ผู้รับจำนำไม่มีสิทธิ์จะเรียกของเอาค่าใช้จ่าย
 ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕
 ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐
 ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕
 ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐
 ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕
 ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐
 ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕
 ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐
 ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕
 ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐
 ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕
 ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐
 ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕
 ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐
 ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕
 ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐
 ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕
 ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐
 ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕
 ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐
 ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕
 ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐
 ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕
 ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐
 ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕
 ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐
 ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕
 ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐

ตามมาตรา ๑๖๓ คำสั่งใหม่ทดแทนเพื่อความเสียหายซึ่งเกิดขึ้น
 แก่ทรัพย์สินที่จำนำโดยการกระทำของผู้รับจำนำนั้น มีอายุความเรียก
 ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕
 ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐
 ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕
 ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐
 ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕
 ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐
 ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕
 ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐
 ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕
 ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐
 ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕
 ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐
 ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕
 ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐
 ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕
 ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐
 ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕
 ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐
 ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕
 ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐
 ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕
 ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐
 ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕
 ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐
 ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕
 ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐
 ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕
 ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐

ตามมาตรา ๗๕๘ (อนมาตรา ๕) ทรัพย์สินที่จำนำ
 เพื่อประกันสิ่งต่าง ๆ ดังนด้วยคือ "ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาทรัพย์สินที่
 จำนำ." แต่ถ้ายกของที่ติดกับจำนำแล้วโดยถาวรขายทอดตลาด
 และได้เงินมาเมื่อได้นำออกชำระหนี้เงิน ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน
 ในการไม่ชำระหนี้แล้วไม่พอ ผู้รับจำนำของผู้จำนำเพื่อเรียกค่า
 ใช้จ่ายทั้งหลายที่ออกไปเพื่อบำรุงรักษาทรัพย์สินที่จำนำตาม ม. ๗๖๒
 ได้แต่การเรียกร้องเช่นนี้จะต้องกระทำเสียภายในเวลา ๖ เดือน นับ
 แต่วันที่ทรัพย์สินที่จำนำหรือวันขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนำไป ถูก
 หนักหักกันไว้เช่นคนเดียวกับผู้จำนำไม่ต้องรับผิดตาม ม. ๗๖๓ ที่กระ
 หนดค่าใช้จ่ายทั้งหลายเพื่อบำรุงรักษาทรัพย์สินให้แก่ผู้รับจำนำ แต่ถ
 ภายหลังทรัพย์สินที่จำนำได้ขายทอดตลาดไปแล้ว ผู้รับจำนำประสงค์
 เสด็จในการเรียกค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาบำรุงทรัพย์สินที่จำนำคืนจากผู้จำนำ
 แล้ว ผู้รับจำนำก็มีสิทธิฟ้องลูกหนี้ได้ตามมาตรา ๗๖๘ คือถูกฟ้อง
 รับผิดตามมาตรานี้ (ไม่ใช่รับผิดตาม ม. ๗๖๕) ในเมื่อบังคับจำนำ
 แล้วได้เงินมาไม่พอชำระหนี้กับทั้งค่าอุปกรณ โดยถือว่าค่าบำรุงรักษา
 ทรัพย์สินนั้น อยู่ในฐานะของค่าอุปกรณ อย่างหนึ่งเหมือนกัน
 ตาม ม. ๗๕๘

ผู้รับจำนำของผู้จำนำเพื่อเรียกค่าเสียหาย เพราะความชำรุด
 บกพร่องของทรัพย์สินนั้นไม่เห็นประกษได้ การฟ้องคดีของฟ้องภายใน
 ในเวลา ๖ เดือน นับแต่วันส่งทรัพย์สินที่จำนำคืน หรือนับแต่เวลาขาย
 ทอดตลาดไป และพิจารณาในเรื่องนี้เช่นเดียวกับเรื่องเรียกให้ผู้จำนำ

ใช้ค้ำประกันรักษาทรัพย์สินที่จำนำตน เพราะฉะนั้นภายหลังจากที่ผู้จำนำ
เรียกค่าเสียหายอันเกิด แต่ความชำรุดบกพร่องอันไม่เต็ม ประจักษ์แล้ว
ไม่ได้ชำระจากผู้จำนำเลย หรือได้แก้ไขไม่พอเช่น ผู้รับจำนำฟ้อง
ตุลาการเรียกเอาได้ตาม ม. ๑๖๒ ดังอธิบายมาแล้วข้างบน การฟ้อง
ร้องตุลาการนั้นหาใช่อายุความ ๖ เดือนไม่ อายุความฟ้อง ๖ เดือน
ใช้สำหรับเขตที่ผู้จำนำฟ้องผู้จำนำ ซึ่งเป็นคนละคนกับตุลาการ ใน
กรณีนี้เรียกค่าประกันรักษาทรัพย์สินจำนำตน แต่เรียกเรื่องเอาค่าเสียหาย
อันเกิดแก่ทรัพย์สินจำนำอันไม่อาจเห็นประจักษ์ กับในกรณีที่ผู้จำนำ
ฟ้องร้องผู้รับจำนำเรียกเอาค่าเสียหายที่ผู้รับจำนำได้กระทำแก่ทรัพย์สิน
จำนำเท่านั้น (ดูมาตรา ๑๖๓)

การบังคับจำนำ

Enforcement of the pledge

วิธีปฏิบัติในการ
บังคับจำนำ

เมื่อผู้รับจำนำต้องการบังคับจำนำ ประการแรกที่สุดที่เขาต้อง
กระทำ คือของจำนำออกกลางท้องมือและค่าอุปกรณเป็นหนึ่งต่อไป
ยังตุลาการ กำหนดเวลาให้ตุลาการชำระหนี้และค่าอุปกรณภายในเวลาอัน
สมควร (ดู ม. ๑๖๔) เพื่อเปิดโอกาสให้ตุลาการชำระหนี้ให้เสร็จสิ้น
ไป ในกรณีเช่นนี้ผู้จำนำอาจได้ถอนจำนำทำให้ทรัพย์สินจำนำกลับคืนไป
หาผู้จำนำ ซึ่งผู้จำนำนั้นอาจจะเป็นตุลาการด้วยหรืออาจจะเป็นบุคคล
ที่สามก็ได้ ถ้าหากว่าผู้รับจำนำไม่เห็นว่าตนออกกลางท้องมือเช่นนี้แล้ว
แต่เขาบังคับจำนำตนที่อาจทำให้ เป็นได้ว่า เขาบังคับจำนำโดยตุลาการ
ไม่ต้องการเลย ผู้รับจำนำไม่อาจบังคับจำนำของตนถึงกำหนดชำระได้

แต่กรณีใหม่ความจำเป็นอย่างไรที่จะแจ้งการขอให้ชำระหนี้ไปให้ผู้จำนำ
 ทรัพย์สินจำนำกับลูกหนี้บุคคลอื่น ทั้งไม่จำเป็นของแจ้งเรื่อง
 การจะบังคับจำนำไปยังผู้จำนำด้วย ถ้าหากลูกหนี้ได้ชำระหนี้เสร็จสิ้น
 แล้ว ผู้จำนำก็จะได้ทรัพย์สินที่จำนำคืน โดยประการเช่นเองผู้จำนำจึง
 ในเมื่อไรจะต้องกล่าวถึงว่าการบังคับจำนำจะเริ่มขึ้น คำบอกกล่าว
 ที่ตั้งให้เกิดลูกหนี้ จะต้องกำหนดเวลาพอสมควร ให้ลูกหนี้แจ้งหนี้
 ชำระ ซึ่งการกำหนดเวลาแน่ของคำบังคับจะทางระหว่างผู้รับจำนำ
 กับลูกหนี้ด้วย

ถ้าหากลูกหนี้ไม่อาจชำระหนี้ตามคำบอกกล่าวจนได้แล้ว ผู้รับ
 จำนำก็ได้ตั้งที่จะขายทรัพย์สินที่จำนำนั้นทันที การขายนั้นของขาย
 โดยกรขายทอดตลาด แต่ผู้รับจำนำจะต้องแจ้งการขายทอดตลาด
 ให้ผู้จำนำทราบว่าจะขายเมื่อไรและวันที่ใด (ตามมาตรา ๗๖๕ วรรค ๒
 และ ๓)

ท่านคงสังเกตได้ว่า เมื่อบังคับจำนำนั้น ผู้รับจำนำมีสิทธิ
 ผิดกับผู้รับจำของ ผู้รับจำของเมื่อจะบังคับจำนำของตนก็ไปฟ้อง
 ศาลก่อน เพื่อให้ศาลสั่งเอาทรัพย์สินจำนำของตนให้ขายทอดตลาด
 แต่ผู้รับจำนำนั้นขายทอดตลาดได้ โดยมีคำสั่งนำคดีไปฟ้องศาล การขาย
 ทอดตลาดผู้รับจำนำจะขายเอง หรือจ้างวานให้คนอื่นขายก็ได้ ผู้รับ
 จำนำขอ ให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินจำนำของตนเป็นหลักทรัพย์ก็ได้ แต่ผู้รับ
 จำนำห้ามตั้งทรัพย์สินจำนำของตนเพื่อเป็นประกันชำระหนี้ใหม่ ผู้รับ
 จำนำทางเดียวที่จะบังคับจำนำได้คือขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนำ

การบังคับจำนำไม่
 ต้องฟ้องศาล

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ภายหลังที่หนังสือ
กำหนดชำระแล้ว
ผู้จำนำกับผู้รับจำนำ
จะตกลงกันอย่างไร
ต่อไป

ผู้รับจำนำจะตั้งมีค้ำบอกกล่าวให้ผู้จำนำทราบว่าจะมีการขาย
ทอดตลาดทรัพย์สินจำนำที่ใดและเวลาใด เพื่อที่เขาจะได้มีโอกาสไถ่ถอน
ทรัพย์สินจำนำนั้น ในเมื่อต้องการ.

แม้ว่าผู้รับจำนำไม่มีตั้งเขาทรัพย์สินจำนำหลุดเป็นตั้งก็ หรือไม่มี
ตั้งเขาทรัพย์สินจำนำโดยทางอื่นนอกจากขายทอดตลาด แต่ถ้าหากมี
ข้อตกลงกันเป็นพิเศษระหว่างผู้จำนำและผู้รับจำนำอนุญาตให้ขายโดยวิธี
อื่นใดแล้ว ข้อตกลงเช่นว่านั้นใช้ได้หากว่าได้กระทำกันภายหลังหนังสือ
ดังกล่าวชำระแล้ว คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายอาจตกลงกันได้ว่า ราคาทรัพย์สิน
ที่จำนำนั้นมากกว่าจำนวนหนี้ และยินยอมให้ผู้รับจำนำนั้นเขาทรัพย์สิน
จำนำเป็นตั้งพิเศษเป็นการชำระหนี้ แต่ผู้รับจำนำต้องชำระเงินบางจำนวน
ให้แก่ผู้จำนำเพื่อใช้ค่าทรัพย์สินจำนำที่มากกว่าจำนวนหนี้นั้น ข้อตกลง
กันเช่นนี้ใช้ได้ ถ้าหากว่าได้กระทำกันภายหลังหนังสือดังกล่าวชำระแล้ว.

ผู้รับจำนำต้องแจ้งค้ำบอกกล่าวให้ลูกหนี้ทราบ เรื่องการขายทอด
ตลาดทรัพย์สินจำนำ เวลาขายและสถานที่ที่จะขาย โดยลูกหนี้เมื่อได้
รับค้ำบอกกล่าวเช่นนั้นแล้ว อาจจะชำระหนี้ให้ก็ได้ เมื่อเป็นเช่นการ
ขายทอดตลาดก็ไม่เกิดขึ้น.

ชาวเจ้าได้ขายมาแต่ที่ว่า ผู้รับจำนำต้องตั้งค้ำบอกกล่าวว่าจะ
บังคับจำนำไปยังผู้จำนำ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้จำนำได้ถอน การจำนำ
ถ้าหากผู้จำนำปรารถนาเช่นนั้น แต่ในบางกรณีผู้รับจำนำไม่อาจตั้งค้ำ
บอกกล่าวเช่นนั้นไปยังผู้จำนำได้ เช่นในกรณีที่ปรากฏว่าผู้จำนำได้ขาย
ตำแหน่งแห่งที่แต่ไม่รู้ว่าจะขายไปอยู่ที่ใด เมื่อเป็นดังนี้ผู้รับจำนำอาจ

ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนำเสียได้ โดยไม่ต้องส่งค่าชดเชยค่าชดเชยไปยังผู้จำ
 นำ แต่ถ้าวการขายนั้นจะกระทำได้อีกเมื่อกำหนดเวลา ๑ เดือนนับแต่พ้นถึง
 กำหนดชำระผ่านพ้นไปแล้ว (มาตรา ๑๖๕) จะไม่เป็นการยกยอรวม
 ที่จะปฏิเสธไม่ให้ผู้รับจำนำไม่ให้ขายทรัพย์สินจำนำ ทั้งนี้เพราะผู้จำนำได้
 จำนำไปไม่ปรากฏที่ยุติแล้ว คงผูกหมายจึงบัญญัติไว้ให้สิทธิ
 แก่ผู้รับจำนำที่จะขายทรัพย์สินที่จำนำได้ โดยไม่ต้องส่งค่าชดเชยค่าชดเชยว่าจะ
 บังคับจำนำไปยังผู้จำนำโดยที่ส่งไปก็ไร้ประโยชน์ แต่ผู้รับจำนำของ
 คอย ๑ เดือน นับแต่วันพ้นถึงกำหนดชำระจึงจะขายทอดตลาดทรัพย์สิน
 จำนำนั้นได้ การที่ผูกหมายบัญญัติให้ผู้รับจำนำคอยเป็นเวลา ๑ เดือน
 นั้น เพื่อเป็นกรณีเปิดโอกาสให้ผู้จำนำได้ถอนการจำนำเสียว่าผู้จำนำจะ
 กัดบมา

การบังคับจำนำเมื่อ
 ไม่รู้ว่าผู้รับจำนำ
 กำลังอยู่ที่ใด

เมื่อมีการจำนำค่างเงิน ถ้ากำหนดวันชำระไม่ชำระหนี้ ไม่เมื่อ
 หนึ่งถึงกำหนดชำระ ผู้รับจำนำก็มีสิทธิได้รับชำระจากลูกหนี้ตามค่างเงิน
 นั้น ตัวอย่าง อ. กูยืมเงิน ๑,๐๐๐ บาทจาก จ. และจำนำค่างเงินระบบ
 หนึ่งซึ่งออกให้โดยประโยชน์ต่อ อ. แก่ จ. ค่างเงินระบบ ก. เป็นผู้
 ออกให้แก่ อ. จ. เป็นผู้ยึดค่างเงินนั้นไว้เป็นประกัน แต่เมื่อพ้นถึง
 กำหนดชำระ ถ้า อ. ไม่ชำระหนี้ให้แก่ จ. จ. ก็ต้องชำระชำระหนี้จาก ก.
 ผู้ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามค่างเงินนั้นได้เมื่อยกค่างเงินนั้นถึงกำหนดชำระ ในกรณี
 เช่นนี้ไม่มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนำ เพราะว่าทรัพย์สินที่จำนำนั้นค่าง
 หนึ่งก็จะได้รับเงินค่างเงินนั้น จ. เพียงแต่ไปหา ก. ยืมค่างเงินให้
 และชดเชยให้ ก. ชำระตามค่างเงิน ถ้าหากว่าหนี้ตามค่างเงินมีจำนวนมาก

การบังคับจำนำใน
 กรณีที่ผู้จำนำนั้น
 เป็นสิทธิที่จะได้รับ
 เงินจำนวนหนึ่ง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ก. ให้นำเงินนั้นไปจำนำ จ. มัดตัวเรือกข่าระหวงจาก ก. ได้
 เท่าจำนวนหนี้จำนำ ส่วนเงินที่เหลือ ก. ต้องชำระให้แก่ ค. ผู้เป็น
 เจ้าของตัวเงินนั้น จ. จะเรียกร้องให้ชำระหนี้คืนทันที ภายหลังจากที่
 กำหนดชำระแล้ว และถูกหนีปฏิเสธไม่ชำระหนี้ แต่อย่างไรก็ดีของให้
 หนีตามตัวเงินนั้นถึงกำหนดชำระด้วย จ. ไม่ต้องส่งคำบอกกล่าวการ
 ทวงชำระหนี้ไปยัง ก. ถ้าหากว่าตัวเงินนั้นเป็นชนิดที่จำนำจะ
 ต้องส่งคำบอกกล่าว ไปยังถูกหนีตาม ตัวเงินใน เวลาทำสัญญา จำนำนั้น
 แล้ว ก. ผู้ซึ่งเป็นลูกหนีตามตัวเงินยกขอมรณะการจำนำตัวเงินจากคำ
 บอกกล่าวนั้น แต่ตัวเงินนั้นเป็นชนิดที่จำนำได้ โดยไม่ต้องส่งบอกกล่าว
 ลูกหนีตามตัวเงิน คือเป็นชนิดที่อาจ โอนกันได้ โดยไม่ต้องบอก
 กล่าวแล้ว ก. ผู้ซึ่งเป็นลูกหนีตามตัวเงินยกขอมรณะการขอยุ้ตัวเงิน
 นั้นอาจโอนไปใหม่เมื่อไรก็ได้ และแม้จะโอนไปยังผู้ใด ก. ก็ต้องรับผิดชอบ
 หนี้ในทันทีจะต้องชำระหนี้ตามตัวเงินนั้น เสมอในเมื่อ หนีถึงกำหนดชำระ
 เพราะฉะนั้นจึงเป็นการไม่จำเป็นของแจ้งแก่ลูกหนีตามตัวเงินว่า ผู้รับ
 จำนำถ่วงจะเอาชำระหนี้แล้ว (ดู ม. ๑๖๖) ถ้าหากว่าหนีถึง
 กำหนดชำระก่อนหนีตามตัวเงินถึงกำหนดชำระแล้ว ผู้รับจำนำ
 ต้องชดชยเงินกว่าหนีตามตัวเงินถึงกำหนดชำระเสียก่อน จึงจะทวง
 การชำระหนี้จากลูกหนีตามตัวเงินนั้นได้ การจำนำไม่ทำให้ความรับผิดชอบ
 ของลูกหนีตามตัวเงินเปลี่ยนแปลง และลูกหนีตามตัวเงินจะไม่ถูกขก
 ให้ชำระหนี้ตามตัวเงินก่อนหนี ในตัวเงินถึงกำหนดชำระ

เมื่อมีการบังคับจำนำ ผู้รับจำนำจะต้องเอาเงินซึ่งได้จากการขายทอดตลาดนั้นมาจัดสรรเป็นค่าชำระหนี้คอกเบี้ย และค่าอุปกรณตาม ม. ๑๔๘ ให้หมดสิ้นไป ถ้าเงินเหลือเท่าใดก็ยกคืนให้แก่ผู้จำนำ (ดู ม. ๑๐๘) ผู้รับจำนำมีสิทธิได้รับชำระจากเงินคอกขายทอดตลาดได้เพียงแต่ค่าหนี้คอกเบี้ย หนี้คอกเบี้ยและค่าอุปกรณตาม ม. ๑๔๘ จะเขาเกินกว่าหาได้ไม่ ตัวอย่าง สมมติว่า อ. กยืมเงิน ๕๐๐ บาท จาก จ. แล้วเอาแหวนวงหนึ่งมาจำนำเป็นประกันหนรายน เมื่อ จ. บังคับจำนำโดยขายทอดตลาดแหวนนั้นไปได้เงินมา ๓,๐๐๐ บาท ในเงิน ๓,๐๐๐ บาทนี้ จ. จัดสรรชำระหนี้คอกเบี้ย ๕๐๐ บาท และคอกคอกเบี้ย ๓๐๐ บาท ก็เอาชำระคอกเบี้ยเสียอีก ๓๐๐ บาท ส่วนที่เหลือ ๕๐๐ บาท ก็ยกคืนให้แก่ อ. ไป

ทำอย่างไรกันเงิน
ที่ได้มานั้นจะ
การบังคับจำนำ

ในตัวอย่างข้างบนนั้น สมมติว่า แหวนวงนั้นขายได้เพียง ๕๐๐ บาท เงินคง ๕๐๐ บาทนี้ จ. เอาไว้ได้ทั้งหมด แต่เพราะเหตุนี้หนอยุทั้งหมด ๖๐๐ บาท (รวมทั้งคอกเบี้ย) อ. จึงคงค้างชำระอยู่ ๒๐๐ บาท เงิน ๒๐๐ บาทนี้ จ. พอง อ. เว้นเขาได้จึงจำว่าการจำนำเป็นแต่เพียงการประกัน จึงหาว่าเอาเงินมาบังคับจำนำแล้วได้เงินมาไม่พอชำระหนี้ขาดอยู่เท่าใดผู้รับจำนำพึงเรียกเขาจากทุกหนได้ การบังคับจำนำไม่ทำให้เสียบุรุษแก่ผู้จำนำเลย สัญญาทั้งหมดจะระงับสิ้นไปคือเมื่อหนี้ทั้งหมดได้รับการชำระเสร็จสิ้นไป แต่จะเพราะเหตุใดก็ตามชำระอยู่ภายใต้บังคับจำนำแล้วพบเจาหน (ผู้รับจำนำ) มีฐานะเป็นเจ้าหนี้สามัญ (Ordinary Creditor) ไม่มีสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สิน

บังคับจำนำได้เงินมา
ไม่พอชำระหนี้ ออก
หนี้ต้องรับผิดชอบเงิน
ที่ขาด

ของรถหนอกคือไป ถ้าหากว่าตามค่วอย่างนั้น ส.ศก.เป็นกนดมตะดาบ
 เจ้าหนจามาถมัสถรเจ้ารวมกับเจ้าหนทงหลาย และจะไต่รบชำระหนี้
 ทคงคางฮยตามถ่วงหนเห็นเจ้าหนสามัญคพอน (ต.ม. ๑๖๗)
 ตงหนทงจะเห็นได้ว่า ผู้รับจำนำมัสถรจะพองเรียกหนส่วนทจาด
 จากตงหนไต่ภายหลังทงคบจามาไต่ไต่เงมาไม่พอชำระหนี้
 เป็นการตรงกันข้ามกับสัทธิของผู้รับจำนำ ซึ่งภายหลังทงคบจามา
 ไต่ไต่เงมาไม่พอชำระหนี้แล้วไม่อาจพอง ตงหนเรียกหนส่วนทจาดไต่
 แด้สัทธิตรงกันกับสัทธิของผู้รับจำนำ ซึ่งไต่กระทำัญญาจำนำของกน
 กอนมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ม. ๑๖๗๓ แต่อย่างไรก็ดีขอไต่
 วรรคจว ถ้าหากตงหนคบจามาเป็นกนดระคกกันแล้ว ผู้จำนำซึ่งมิใช่
 ค่วตงหนทาดขงรับผลในหนส่วนทจาดไม่

เมื่อมีทรัพย์สินเงินหลาย
 ชิ้น ผู้รับจำนำเลือกปัว
 ภัยจำนำจากทรัพย์สินใด
 ก็ได้ จนกว่าได้เงินมา
 ชำระหนี้หมดสิ้น

ถ้าหากว่า มีทรัพย์สินหลายชิ้นมาจำนำเพื่อประกันหนี้รายไต่
 รายทงแต่เพียงรายเดียว หากว่าทรัพย์สินนั้น ๆ ยังคงจำนำประกัน
 หนอยู่ ผู้รับจำนำมัสถรจะขายทรัพย์สินนั้นไปทั้งหมด หรือเลือก
 ขายทจาดตจาดชนใดชนหนงกไต่ตามแต่สมัคร บุคคลอื่นไม่มัสถรคิด
 ค่านผู้รับจำนำทเลือกขายทรัพย์สินจามาชนใดชนหนงหน แต่เมื่อขายทรัพย์สิน
 จำนำทงส่วนไต่เงมาพอชำระหนี้ทงหมดแล้ว ผู้รับจำนำมัสถรจะ
 ขายทรัพย์สินอื่น ๆ ท.ท.ออกขบหนอกคือไป เพราะจาทงทรัพย์สินจำนำ
 เป็นประกันได้ระงบสิ้นไปแล้ว เพราะการขายทรัพย์สินทงแล้ว ๆ มา
 เพราะฉะนั้นการจำนำทม อยเห็นอ ทรัพย์สินก ยงมิได้ขายจง ทมด สิ้นไป
 ัญญาจำนำคงมอยู่นานเท่าหนทัญญาฮพเป็นประจาม คือ ัญญา

หนึ่งคนอยู่ เมื่อสัญญาประกันระงับสิ้นไป สัญญาจำนำซึ่งเป็นสัญญา
 ขบวนการย่อมระงับสิ้นไปด้วย อันนี้คือว่า ถ. จำนำทองคำ ๓ องค์ ก.
 เพื่อประกันหนี้ ๓,๐๐๐ บาทแต่รายเดือน เมื่อเงินครบจำนวน ก. ขอยก
 องค์ที่ ๑ ได้เงินมา ๘๐๐ บาท ซึ่งยังไม่พอชำระหนี้ ก. จึงมีสิทธิขอยก
 องค์ที่ ๒ ไปได้เงินมา ๕๐๐ บาท รวม ๒ องค์เป็นเงิน ๓,๓๐๐ บาท
 ก. มีสิทธิที่จะเอาเงิน ๓,๐๐๐ บาท ชำระหนี้แก่ตน ซึ่งหนี้เหลืออีก ๓๐๐
 บาท พร้อมกับถอนองค์ทองคำหนึ่งองค์ของคนให้แก่ ก.

การระงับสิ้นไปของสัญญาจำนำ

Extinction of the pledge

การจำนำทางระงับสิ้นไปดังต่อไปนี้

๑. เมื่อหนี้ซึ่งทรัพย์สินจำนำเขาเป็นประกัน ระงับสิ้นไปทางหนึ่ง ทาง
 ใดก็ตามใช้โดยอายุความ คือ เมื่อหนี้ซึ่งเป็นประกันระงับสิ้นไป การ
 จำนำซึ่งเป็นอุปกรณ์ของสัญญาประกันต้องระงับสิ้นไปด้วย ส่วนหนี้
 ที่ถูกห้ามมิให้ฟ้องร้อง โดยอายุความนั้น ใช้ว่าหนี้นั้นหมดสิ้นไปก็หา
 ไม่ หากแต่ความจำนำถูกห้ามมิให้ฟ้องเท่านั้น แต่อาจยังมีสิทธิบังคับจำนำ
 เหมือนทรัพย์สินจำนำใด ๆ ที่ตนยึดถือไว้ แม้ว่าจะตนจะไม่มั่งคั่งหรือ
 ถูกหนี้ตามสัญญาประกันได้เพราะพ้นอายุความ ถ้าหนี้ขาดอายุ
 ความ เมื่อผู้รับจำนำขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนำแล้วได้เงินมาพอชำระหนี้
 เต็มจำนวนเขาก็ไม่เสียหายอย่างใด แต่ถ้าเขาได้เงินมาไม่พอชำระหนี้
 แล้วเสีย เขาก็ไม่มั่งคั่งหรือถูกหนี้สำหรับหนี้ส่วนที่ขาดอีกได้ เพราะ

การจำนำระงับสิ้นไป
 ๑. เมื่อหนี้ระงับสิ้น
 ไป แต่มีใช้ระงับ
 สิ้นไปทางอายุ
 ความ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

เหตุว่าอายุความห้ามมิให้ฟ้องตุกทนต์ อนึ่งในการบังคับจำนำเงินจะ
เอาชำระหนี้ดอกเบียดเกินกว่า ๕ บาทได้ไม่

สมมติว่าใน พ.ศ. ๒๔๗๐ ต. กู้เงินจาก จ. ๓,๐๐๐ บาท สัญญา
ให้ดอกเบียดร้อยละ ๓๕ ต่อปี แล้วนำเงินของหน้งมาจำนำเป็นประกันได้
แต่แล้วต่อมา ต. ไม่เคยชำระดอกเบียดเลย มาจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๒ จ.
ทวงขบจำนำ ดอกเบียดหน้งหมด ๓๒ ปี ซึ่งคิดเป็นเงินถึง ๓,๗๐๐ บาท
แต่จ. มัดทนต์จะได้รับชำระหนี้ดอกเบียดได้เพียง ๕ ปี คือ เพียง ๗๕๐ บาท
หากว่า จ. ขายทอดตลาดหน้งของหน้งไปได้เงินมา ๒,๐๐๐ บาท จ. ก็
เอาชำระหนี้เงินและดอกเบียดรวม ๓,๗๕๐ บาท แล้วคงคืนส่วนที่
เหลือ ๒๕๐ บาทให้แก่ ต. แต่ถ้า จ. ขายหน้งของหน้งได้เพียง ๓,๕๐๐ บาท
เขาก็มัดทนต์เอา ๓,๕๐๐ บาทไว้ได้ทั้งหมด แม้ว่าจะไม่พอชำระหนี้ดอก
เบียดแต่เงิน จ. ก็ไม่มัดทนต์ฟ้อง ต. คือไปอีกได้ เพราะหน้งเขาขาด
ตายความ

๓. เมื่อผู้รับจำนำ
ยอมให้ทรัพย์สิน
นำคืนไปอยู่ใน
ครอบครองของผู้
จำนำ

๒. เมื่อผู้รับจำนำยอมให้ทรัพย์สินตั้งจำนำกลับไปสู่การครอบ
ครองของผู้จำนำ ตามกฎหมายไทยเป็นการจำนำอย่างแท้จริงที่ผู้จำนำ
จะตั้งไม่ยึดถือทรัพย์สินตั้งจำนำไว้ ถ้าหากว่าเขาได้กลับเข้าครอบ
ครองทรัพย์สินตั้งจำนำแล้ว การจำนำก็สิ้นสุดลง ในกฎหมายอังกฤษนั้น
ผู้รับจำนำมอบทรัพย์สินตั้งจำนำคืนให้แก่ผู้จำนำเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษอย่าง
ใดอย่างหนึ่งแล้วการจำนำคงมีอยู่ต่อไป แต่หน้งไม่เหมือนกัยกฎหมาย
ไทย ถ้าหากผู้รับจำนำคืนทรัพย์สินตั้งจำนำให้แก่ผู้จำนำ การจำนำก็สุด
สิ้นลง แต่ถ้าหากยอมจำนำได้ตั้งทรัพย์สินไปยังผู้รับจำนำอีก การ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

จำนวนเกิดขึ้นใหม่ แต่ในระหว่างเวลาที่ผู้รับจำนวนได้คืนทรัพย์สินจำนวน
ให้แก่ผู้รับจำนวน และผู้รับจำนวนยังมีได้ซึ่งทรัพย์สินจำนวนกลับคืนใหม่รับจำนวน
นั้น การรับจำนวนหรือรับตรง ผู้รับจำนวนใหม่ได้ทรัพย์สินเห็นทรัพย์สินนั้น
เจ้าหนี้อื่น ๆ ตามคำพิพากษาอาจยึดเอาทรัพย์สินในขณะที่ยังไม่มอของผู้
รับจำนวนได้.

บุริมสิทธิ

Preferential Rights

บุริมสิทธิที่ก่อตั้งขึ้น
โดยกฎหมาย

ผู้รับจำนองมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินซึ่งจำนอง และผู้รับจำนำมี
บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินซึ่งจำนำ บุริมสิทธิทั้งสองชนวนตกของชน โดย
ข้อตกลงและมีแบบเป็นพิเศษ ท่านยอมทราบแต่ว่าสัญญาจำนองนั้น
จะตั้งทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนสัญญา
จำนำ ถ้าทรัพย์สินจำนำไม่อยู่ในครอบครองของผู้รับจำนำหรือบุคคล
ที่ ๓ แล้ว สัญญาจำนำนั้นไม่สมบูรณ์ ถ้าหากว่าแบบตามกฎหมาย
ต้องการในการทำสัญญาจำนำหรือจำนองนั้นไม่ครบถ้วนแล้ว สัญญา
จำนำจำนองก็ไม่สมบูรณ์ สัญญาจำนำจำนองทั้งสองชนวนโดยข้อตกลง
ของคู่สัญญา ถ้าหากว่าคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ต้องการทำสัญญา
สัญญาจำนำจำนองก็ไม่เกิดขึ้น

แต่อย่างไรก็ตามจะยกข้อตั้งบุริมสิทธิชนได้ นอกจากทางจำนำ
และจำนอง เป็นบุริมสิทธิซึ่งทำให้บุคคลหนึ่งมีสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สิน
ทั้งหมดหรือบางสิ่งของทรัพย์สินของอีกบุคคลหนึ่ง บุริมสิทธิที่ก่อตั้ง
โดยวิธีใหม่มี คือ ก่อตั้งขึ้นโดยบทบัญญัติของกฎหมาย บุริมสิทธิ
ตั้งกล่าวตามบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตั้งแต่มาตรา
๒๕๓ เป็นต้นไปจนถึงมาตรา ๒๕๘ (แต่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่นอีก
ด้วย) บุริมสิทธิที่ก่อตั้งโดยกฎหมายนอกเหนือจากนี้ ๓. เหตุผลของ
รัฐ เช่น บุริมสิทธิซึ่งเกี่ยวแก่การเก็บภาษีอากร เป็นต้น ๔. ความ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

เกี่ยวข้องกับเศษระหว่างบุคคลสองคน คือ ระหว่างเจ้าของทรัพย์สินกับ
ได้บริษัตรี เช่น บริษัตรีของคนใดซึ่งได้แก่เงินเดือนของคนเป็นต้น

๓. ความเกี่ยวพันที่เกิดแต่สัญญา ซึ่งมีอยู่ระหว่างบุคคล ๒ คน เช่น
บริษัตรีของคนเจ้าของ โรงแรมที่จะยกเอาเข้าบริษัท หรือทรัพย์สิน
ต้นอนยอมอยู่ใน โรงแรมของ ผู้พักอาศัยเพื่อเอาเข้าราคาที่พัก โรงแรมเป็น
ต้น ๔. ชนิดของงานซึ่งกระทำเพื่อประโยชน์ของคนอื่น เช่น
การรักษาดังหาทรัพย์สิน อันทำให้ผู้รักษาดังหาทรัพย์สินบุคคลอื่น
อื่น ได้บริษัตรีเพื่อส่งหาทรัพย์สินแทนที่ได้ ไซ้ขายไปเพื่อการบำรุง
รักษา

บริษัตรีของบุคคลสองคน โดยกฎหมายจะเป็นบริษัตรีที่ไซ้ได้เต็ม
ไปแม้ว่าจะติดกับความตั้งใจของบุคคลผู้ประสงค์จะรับภาระภายใต้ลักษณะ
อันนบนการตรงกันข้ามกับการจำหน่ายและจำหน่าย แล้วว่าบริษัตรีที่ถือ
ตั้งโดยกฎหมายนั้นเหมือนกับบริษัตรีที่เกิดแต่สัญญาจำหน่าย
ของ ๓. ของหมิ่นเล็กน้อยจนจะนับบริษัตรีได้ ๔. บริษัตรี
เป็นบริษัตรีที่มิใช่ทรัพย์สินไม่ไซ้เห็นบุคคล แต่จะบริษัตรีของเกิด
แต่สัญญาจำหน่ายจำหน่าย นอนอาจเป็น บริษัตรีเห็นทรัพย์สินของ ลูกหนี้หรือของ
บุคคลที่ ๓ ก็ได้ ส่วนบริษัตรีที่ถือตั้งโดยกฎหมายเป็นบริษัตรีที่มิใช่เห็น
ทรัพย์สินของลูกหนี้

บริษัตรีเหมือน
กับจำหน่ายและ
จำหน่ายบ้าง

ผู้ยึดถือบริษัตรีของ จะ เป็นบริษัตรีที่เกิดแต่สัญญาจำหน่ายจำหน่าย
หรือเกิดแต่กฎหมายก็ตาม ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้
ค้างตน ส่วนทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนเจ้าหนี้สามัญ ถ้าหากความเจ้าหนี้

เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิ
สิทธิชอบได้รับ
ชำระหนี้จากทรัพย์สิน
ของลูกหนี้ก่อน
เจ้าหนี้สามัญ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

บุริมสิทธิ์มากกว่าคนหนึ่งขึ้นไป กฎหมายได้ระบุด้วยบุริมสิทธิ์ก่อน
หลังไว้ แต่กฎหมายได้ระบุด้วยบุริมสิทธิ์ไว้อย่างไรนั้น ข้าพเจ้าจะ
อธิบายได้ โดยละเอียดเมื่ออธิบายถึงมาตราอื่น ๆ

พินัยกรรม ๒๔๔
มาตรา ๒๔๕

มาตรา ๒๔๕ บัญญัติให้เจ้าหนี้ตามกฎหมายมาตรา ๒๔๔ ซึ่งเป็น
มาตราที่กล่าวถึงสิทธิของเจ้าหนี้กับใช้กับบุริมสิทธิ์โดยอนุโลมตาม
แก่กรณี มาตรา ๒๔๔ บัญญัติว่า ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวจะใช้สิทธิ
ของตนแก่ทรัพย์สินทั้งหมดที่ยึดเหนี่ยวไว้จนกว่าจะชำระหนี้ต้นเชิง
กไว้ เพราะฉะนั้นเมื่อผู้ทรงบุริมสิทธิ์โดยตนและทายาททรัพย์สินใด ๆ
ซึ่งคนมีบุริมสิทธิ์เห็นชอบแล้วได้เงินมาไม่พอชำระหนี้ ผู้ทรงบุริมสิทธิ์คน
มีสิทธิยึดทรัพย์สินอื่นซึ่งเป็นของลูกหนี้ของตนมีบุริมสิทธิ์เห็นชอบมา และ
ขายไปได้จนกว่าจะได้เงินมาพอเพียงแก่การชำระหนี้ แต่อย่างไรก็ดี
ผู้ทรงบุริมสิทธิ์คนมีสิทธิขายทรัพย์สินซึ่งอยู่ภายใต้บุริมสิทธิ์ของตนเท่านั้น
คนห้ามยึดทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ซึ่งตนไม่ได้มีบุริมสิทธิ์เห็นชอบ
เช่นเจ้าของ โรงแรมมีบุริมสิทธิ์เห็นชอบเพราะทรัพย์สินของผู้มาพัก ซึ่งผู้มา
พักได้เข้ามาไว้ในบริเวณของ โรงแรมนั้นเพื่อค้างพัก ถ้าผู้มาพักโรง-
รมไม่ชำระค่าพัก โรงแรมแล้ว เจ้าของ โรงแรมก็มีสิทธิจะยึดทรัพย์สิน
อื่นที่นอกทั้งหมดหรือแต่บางส่วนของผู้มาพัก และมีสิทธิจำหน่ายขายได้
ถ้าหากว่าเมื่อขายทรัพย์สินบางส่วนของผู้มาพักแล้วได้เงินมาไม่พอชำระค่า
โรงแรม เจ้าของ โรงแรมก็มีสิทธิขายทรัพย์สินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ของ
ผู้มาพักได้จนกว่าได้เงินมาพอชำระหนี้ แต่ถ้านักที่นอนของผู้มาพัก
ไม่พอชำระหนี้ เจ้าของ โรงแรมไม่อาจยึดทรัพย์สินอื่นของผู้มาพัก

ซึ่งยื่นขอโรงแรมได้ เพราะเหตุว่าบริษัทของเจ้าของโรงแรมอยู่
เพียงเห็นทรัพย์สินที่หือของผู้นำพกอนอยู่ในโรงแรมเท่านั้น เมื่อ
ผู้ทรงบริษัทได้ชำระหนี้เต็มจำนวนแล้ว บริษัทของตมก็รีบเดิน
ไป คนใหม่ได้ขอประกันทรัพย์สินของลูกหนี้ภายใต้ทั้งหมดเดินไป
แล้ว บริษัทขอขานทานเท่าที่หือคณอบ และจะหมดไปก็ขอเมือหือ
ได้หมดไป บริษัทขอขานมออบเห็นขอทรัพย์สินทั้งหมดกับบริษัทขอ
ขานเห็น

บริษัทขอขานออกเป็น ๒ ชนิด

และแตกต่างกัน คือ ๓. ได้

บริษัทขอขานเป็น

แก่บริษัทขอขาน (General preferential rights) ซึ่งเป็นบริษัทขอ
ขานเห็นขอทรัพย์สินทุกชั้นทุกชนิดของลูกหนี้ และเมื่อขานกว่าหือจะ

๒ ชนิดใหญ่

- ๑. บริษัทขอขานสามัญ
- ๒. บริษัทขอขานพิเศษ

ทั้งหมดเดินไป ๒. ได้แก่บริษัทขอขานพิเศษ (Special preferential rights)
ซึ่งเป็นบริษัทขอขานไม่ขอเห็นขอทรัพย์สินของลูกหนี้ทั้งหมด แต่จากคอบ
เห็นขอทรัพย์สินชั้นใดชั้นหนึ่งโดยเฉพาะ แล้วแต่กฎหมายจะระบุไว้เป็น
ราย ๆ ไป

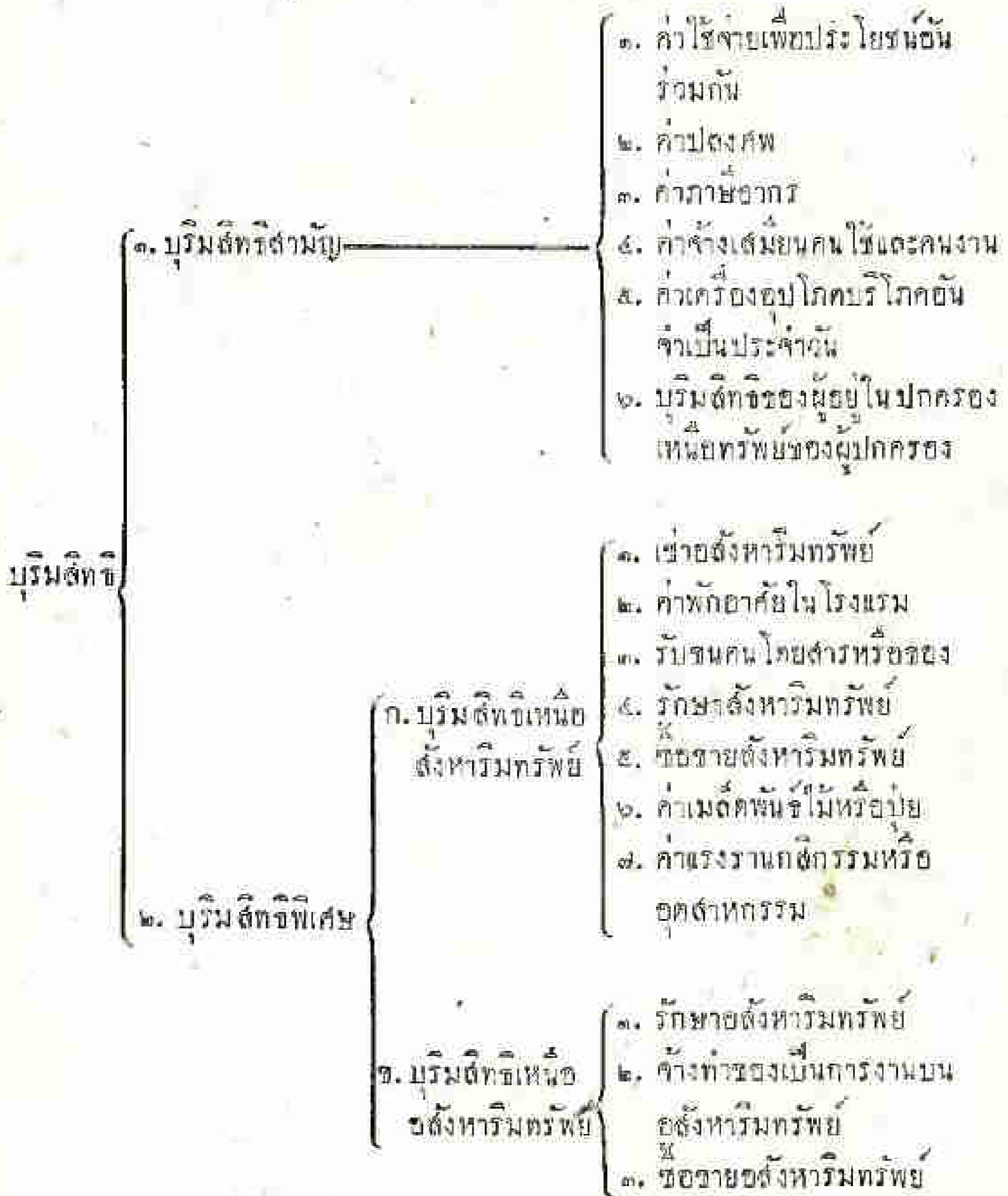
วิชาที่ช่วยบริษัทขอขาน

ส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เกี่ยวกับปัญหาการ

ฟ้องจำ และเพื่อที่จะให้เป็นการง่ายและสะดวกสำหรับการเรียนของท่าน
ในการจำว่าขานนั้น ข้าพเจ้าขอให้ท่านศึกษาโดยระมัดระวังถึงการแบ่ง
แยกบริษัทขอขานของชนิดที่ขานจำแยกไว้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ทรัพย์สินแบ่งแยกออกดังนี้ :-

บริมสิทธิสามัญ
General Preferential Rights

บริมสิทธิสามัญ เป็น บริมสิทธิ เหนือ ทรัพย์สิน อื่นทั้ง หมดทั้ง ที่เป็น
สิ่งหาทรัพย์สินและสิ่งหาทรัพย์สินของลูกหนี้ และรวมทั้งบริมสิทธิ
บริมสิทธิเหนือทรัพย์สินเหล่านี้ อยู่ จนกว่าหนี้จะไต่รับชำระให้เสร็จสิ้น
บริมสิทธิสามัญนั้นแบ่งออกได้เป็น ๖ ชนิด บริมสิทธิ ๕ ชนิดแรก
บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๓ ส่วนบริมสิทธิอันดับ ๖ นั้นบัญญัติไว้ใน
มาตรา ๑๕๒๘ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

บริมสิทธิสามัญ
คืออะไร

บริมสิทธิสามัญมีดังต่อไปนี้

บริมสิทธิสามัญ
๖ ชนิด

(๓) ค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกัน เมื่อเจ้าหนี้มากกว่า
คนหนึ่งขึ้นไป เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้ใช้จ่ายเงินจำนวนหนึ่งจำนวน
ใดของคนไป เพื่อรักษาทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเพื่อกำหนดชนิดใด ๆ
ที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของเจ้าหนี้ทั้งหลาย เป็นคุณสมบัติสามัญ
เหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้ และเรียกของเอาค่าใช้จ่ายที่เสียไปคน
จากลูกหนี้ได้ เป็นภาวะบุคคลธรรมดาเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดบริมสิทธิ ใน
เมื่อคนใดใช้จ่ายเงินของคนไปในทางที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ระหว่าง
เจ้าหนี้ทั้งหมด จึงควรที่จะไต่รับชำระเงินจำนวนนั้นจากทรัพย์สินของ
ลูกหนี้ก่อนที่จะนำไปชำระหนี้ของตน การกระทำของเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใด
ให้เจ้าหนี้คนอื่นมีส่วนใด ๆ ก็มิ พึงสังเกตว่า บริมสิทธิสามัญ
ประการนี้เป็นบริมสิทธิที่ใดแก่บุคคลผู้ซึ่งได้ใช้จ่ายทรัพย์สินไปเพื่อ
ประโยชน์ร่วมกันของเจ้าหนี้ทั้งหมด หากใช้เป็นบริมสิทธิที่ใดแก่

• ค่าใช้จ่ายเพื่อประ
โยชน์อันร่วมกัน

บุคคลผู้ซึ่งทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้สูญหายไปโดยมีสัญญาอันไม่
 อย่าง สันนิษฐานว่า จ. มีเจ้าหนี้ ๕ คน ในขณะที จ. ออกไปนอกประเทศ
 นน จ. ซึ่งเป็นเจ้าหนี้คนหนึ่งได้เป็นผู้ชื้อมแซมหลังคาบ้านของ จ. ซึ่ง
 ชำรุดชด โขม การชื้อมแซมได้เป็นภาระที่ทำประโยชน์ให้แก่เจ้าหนี้
 หนึ่งร่วมกัน โดยที่ในขณะนั้นหลังคาบ้านของ จ. สันนิษฐานได้ว่า
 ชื้อมแซมแล้ว มีฉนวนแดงบ้านห้องนอนจะเสียหายอย่างช้ง ใน
 การชื้อมแซมนี้ จ. ได้ชำระเงินให้ ก. ผู้ซึ่งเป็นคนชื้อมไปเท่าใด จ.
 นบรมตั้งข้อห้ามมิให้เรียกทรัพย์สินของ จ. เพื่อที่จะเรียกชื้อ
 ให้ จ. ชำรุดชดเงินทั้งหมดที่ จ. ได้ชื้อออกไปสำหรับชำระชื้อมแซมบ้าน
 นั้น แต่ถ้ามหาว่าในการชื้อมแซมบ้านนั้น จ. มิได้ชำระเงินค่าชื้อมให้
 แก่ ก. แม้ จ. ยังไม่ได้รับชำระเงิน ก. ก็หาได้บริมตั้งข้อห้ามมิให้
 ทรัพย์สินของ จ. ถูกหักเงิน โดยที่ ก. เป็นเจ้าหนี้คนหนึ่งของถูกหัก
 ซึ่งเป็นผู้ทำประโยชน์ร่วมกันระหว่างเจ้าหนี้ ก. และ จ. เป็นเจ้า
 หนี้ของ จ. (จ. เป็นเจ้าหนี้คนหนึ่ง) หาใช่เป็นเจ้าหนี้ของ จ. ไม่
 ชาวเจ้าจะเรียกการกระทำของเจ้าหนี้ ที่ได้ชื้อมาเป็นประโยชน์ร่วมกัน
 ของเจ้าหนี้คน คช การที่ระมัดระวังรักษาดีคงพาหนะของถูกหักหรือ
 รักษาทรัพย์สินของถูกหักไว้ตามคำสั่งศาล หรือจัดการรวบรวมทรัพย์สิน
 สัมบัติของถูกหักเหล่านี้ เพื่อเจ้าหนี้ที่กระทำความผิดโดยเสียค่าใช้จ่าย
 ไปเท่าใดก็ตาม บริมตั้งข้อห้ามทรัพย์สินของถูกหักจะเรียกเอาชำระคืนได้
 เท่านั้น ถ้าหากมีเจ้าหนี้คนหนึ่งซึ่งไม่ได้รับประโยชน์จากการกระทำ
 ของเจ้าหนี้ผู้เสียจ่ายเงินเพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น เจ้าหนี้จำนองซึ่ง

มีค่าทรัพย์สินเห็นทรัพย์จำนวนน้อยแล้ว บริမ်ลัทธของเจ้าหนผู้ใดใช้
เงินเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการ รักษาทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ ใต้การจำนอง
นั้น หากคนไปถึงทรัพย์สินของรายนั้นไม่ เว้นแต่เมื่อเจ้าหนจำนอง
ไว้กับข้าราชการของแล้ว และทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วนปล่อยจาก
การจำนอง ทั้งนี้เพราะเหตุว่าการกระทำของเจ้าหนคนนั้นไม่เป็น
ประโยชน์แต่ประการใดเลยแก่เจ้าหนจำนอง แต่ถ้าหากว่าการ ใช้จ่าย
นั้นได้กระทำไปในทางรักษาทรัพย์สินซึ่งจำนองด้วยแล้ว บริမ်ลัทธเกิด
ขึ้นกับคนถึงทรัพย์สินของบุคคลอื่น และบริမ်ลัทธซึ่งมีอยู่เกิดขึ้นใหม่
น้อยมากต่อทรัพย์สินของ เพราะเหตุที่ว่าใช้จ่ายเช่นนั้น เกิดขึ้นเป็น
ประโยชน์แก่ผู้รับจำนองเช่นเดียวกับเจ้าหนคนอื่น ๆ ด้วย.

๒. บริ่มลัทธซึ่งมีอยู่ก่อน ได้แก่การใช้จ่ายในการปลงศพ ค่าใช้จ่าย
ปลงศพ จ่ายในทางกระทำให้สมกับฐานะของบุคคลผู้ตาย ถ้าหากว่า
บุคคลผู้ตายเป็นคนใหญ่คนโต ค่าใช้จ่ายในการกระทำศพนั้นย่อมมี
มากกว่าศพคนธรรมดาซึ่งเป็นคนยากจนเป็นธรรมดา บริ่มลัทธซึ่งมีอยู่
นี้โดยมาก จำนองเงิน ทองหมด ทั้งเป็นของ จ่ายไปจน เกือบด้วยทาง ศักดิ์นา
และประเพณี ของผู้ตาย แต่ถ้าหากว่าการปลงศพ นั้น ใช้จ่ายเงินไป
เกินกว่าสมควร เวลามันไปถึงศาล ๆ อาจจะมีพยานให้ลดลงไปได้
ตามที่เห็นควร ส่วนค่าใช้จ่ายที่เกินไปนั้นจะไม่บริ่มลัทธซึ่งมีอยู่อีก
ต่อไป แต่คงมีฐานะเป็นเจ้าหนตามธรรมดา ที่ว่าค่าใช้จ่ายมากหรือ
น้อยเป็นหน้าที่ของตุลาการเห็นจริงเป็นจริง ๆ ไป (ดูมาตรา ๒๕๕).

๒. ค่าใช้จ่าย ในการ
ปลงศพ

๓. ค่าภาษีอากรที่ ถูกหักตัดต่าง รัฐบาลก็เป็นหนี้บริ่มลัทธซึ่งมีอยู่ ๓. ค่าภาษีอากร

หนึ่ง ซึ่งรัฐบาลมีบรรดาศักดิ์ตามญัตติหรือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้
 เช่นภาษที่ดิน ภาษโรงค้า ภาษเงินใต้เบงกอล หนังกหายุตราชฎ
 เบงกอลรัฐบาลยูนัน รัฐบาลห้ามบรรดาศักดิ์ทุก ๆ ชนิดไม่ เช่นหน
 ค้าเข้าไทรคัพท ค้าชานามนเซอเพดงจากกรมเซอเพดงเป็นต้น หา
 เป็นหนี้บรรดาศักดิ์ตามญัตติรัฐบาลมอยู่เหนือตราชฎ ลูกหนี้ไม่
 เพราะเหตุจากหนี้เหล่านี้ได้เกิดมาจากภาษชากร บรรดาศักดิ์ตามญ
 ติในเบงกอล ภาษชากรนั้นคือเป็นภาษชากรเพราะเหตุที่คดค้างอยู่
 ในปัจจุบัน แต่ก่อนนับปัจจุบันขึ้นไปอีก ๓ ปี คือเพียง ๒ ปีเท่านั้น
 ถ้าหากว่าคดค้างภาษชากรเป็นงวด ๕ ปี บรรดาศักดิ์ภาษชากร
 นั้นเพียง ๒ ปีสุดท้ายซึ่งรวมทบปัจจุบันด้วย ส่วนภาษชากรอีก
 ๒ ปีคดค้างอยู่ หาเป็นหนี้บรรดาศักดิ์ตามญัตติตาม บทยุติของ
 กฎหมายนี้

๔. คำจ้างเสมียน
 คนใช้ คมนงาน

๕. เสมียน คนใช้ และคมนงานมีบรรดาศักดิ์ตามญัตติสำหรับเงิน
 เดือนซึ่งได้รับเป็นนายจ้างคดค้างแก่คน แต่บรรดาศักดิ์ของเสมียนนั้น
 เพียงเท่าจำนวนเงินเดือนซึ่งควได้รับเป็นงวด ๕ เดือนนับถอย
 หองขึ้นไป แต่ถ้าหากว่าเงินเดือน ๕ เดือนนั้นคดค้างเป็นเงินกว่า ๓๐๐ บาท
 ขึ้นไปแต่ถ้อยคดค้างได้เพียง ๓๐๐ บาท หนี้คดค้างหมายความว่าไม่มีเสมียน
 คนใดที่จะมีบรรดาศักดิ์หรือทรัพย์สินของนายจ้างเกินกว่า ๕ เดือน ซึ่งคด
 เป็นเงินคางจ้างเกินกว่า ๓๐๐ บาท หรือคางจ้าง ๕ เดือนคดเป็นเงิน
 ไม่ถึง ๓๐๐ บาทแต่ถ้อยเหลือเอาคางจ้างเป็นจำนวน ๕ เดือน แม้เงินไม่
 ถึง ๓๐๐ บาทก็คด ถ้ามีคางจ้างมากหรือนานกว่ากำหนดเสมียนคนนั้นก็มีคด

เดิมขอเจ้าหนี้สามหมื่น หามบรมดัตถ์ออกไปอีกไม่ ส่งคนไขนพทมธัตถ์
และคัดทำนองเดียวกับเดิมยื่น สำหรับคนงานมบรมดัตถ์สามหมื่นเพื่อ
ทรัพย์สินของลูกหนี้ คือนายจ้างเพียงจำนวน ๒ เดือน แต่ต้องไม่เกิน
๓๕๐ บาท โดยอธิบายได้เช่นเดียวกับค่างานเดิมยื่นและคนใช้ ส่วน
เงินที่ตกหนักค่างานมากหรือนานกว่า คนงานมบรมดัตถ์เหมือน
เจ้าหนี้สามหมื่น คือไม่มบรมดัตถ์หนี้ทรัพย์สินของลูกหนี้ออกไป

๕. บรมดัตถ์ในมูลค่าเครื่องอุปโภคบริโภคอันจำเป็นประจำวัน
นั้น หมายความว่ามูลค่าเครื่องต้ม อาหาร ค่าไฟฟ้า ค่าไม้พิน ถ่าน
อันจำเป็นสำหรับการกินอยู่ของลูกหนี้ รวมทั้งของครอบครัวและคนใช้
ด้วย บรมดัตถ์สามหมื่นมาจากค้อยเพียงจำนวนเงินซึ่งตกค้างสำหรับตั้ง
เดือนเป็นเวลา ๖ เดือนนับลดยหลังขึ้นไป

๕. ค่าเครื่องอุปโภค
และบริโภคอัน
จำเป็นประจำวัน

๖. บรมดัตถ์ของผู้ที่อยู่ในปกครอง ซึ่งมีต่อผู้ปกครองได้แก่ทรัพย์สิน
จำนวนใด ๆ ที่ผู้ปกครองได้เป็นหนี้ผู้ที่อยู่ในปกครอง เช่น เมื่อเวลาที่ผู้
อยู่ในปกครองบรรลุนิติภาวะ (attains his majority) ผู้ปกครองต้อง
ทำบัญชีค่าใช้จ่ายทรัพย์สินของผู้ที่อยู่ในปกครอง แล้วส่งมอบทรัพย์สินของ
ผู้ที่อยู่ในปกครองที่เหนือใหม่แก่ผู้ที่อยู่ในปกครอง ถ้าหากว่าเมื่อทำเช่นนั้น
แล้วปรากฏว่าผู้ปกครองจากคองคนทรัพย์สินใหม่แก่ผู้ที่อยู่ในปกครอง ๓๐,๐๐๐
บาท แต่ผู้ปกครองหาได้คืนเงินจำนวนใหม่แก่ผู้ที่อยู่ในปกครองไม่ ซึ่ง
อาจเป็นว่าผู้ปกครองใช้เงินนั้นเป็น การ ส่งมอบ เสีย หรือ โดยประการอื่น
ผู้ที่อยู่ในปกครองก็มบรมดัตถ์หนี้ทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ปกครองเท่า
จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท (ดู น. ๑๘๗๘)

๖. ของผู้อยู่ใน
ปกครองเหนือ
ทรัพย์สินผู้ปกครอง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

บริมสิทธิ์พิเศษ

(Special Preferential Rights)

บริมสิทธิ์พิเศษ
ที่ ๑๑๖

บริมสิทธิ์สามัญ เป็นบริมสิทธิ์ที่ออกเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของ
ลูกหนี้ไม่ว่าเป็นสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ แต่บริมสิทธิ์พิเศษ
(Special preferential rights) นั้น เป็นบริมสิทธิ์ที่ออกเหนือ
เฉพาะทรัพย์สินอันใดอันหนึ่งของลูกหนี้เท่านั้น หรือเหนือทรัพย์สินทุก
ชนิด เช่นบริมสิทธิ์สามัญไม่

บริมสิทธิ์พิเศษ กฎหมายแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๑. บริมสิทธิ์พิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์ (Special preferential rights over movables)
๒. บริมสิทธิ์พิเศษเหนืออสังหาริมทรัพย์ (Special preferential rights over immovables)

ก. บริมสิทธิ์พิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์

ผู้ทรงบริมสิทธิ์พิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์มีสิทธิที่จะได้รับชำระ
หนี้จากสังหาริมทรัพย์บางชนิดของลูกหนี้ก่อนเจ้าหนี้สามัญ ผู้ทรง
บริมสิทธิ์พิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์ไม่มียกเว้นบริมสิทธิ์พิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์
ของลูกหนี้ และทั้งไม่มียกเว้นบริมสิทธิ์เหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้
แม้จะเป็นสังหาริมทรัพย์ก็ บริมสิทธิ์ของเขาจากคดียกเว้นเฉพาะสังหา
ริมทรัพย์บางชนิดเท่านั้นตามกฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น มีบริมสิทธิ์พิเศษ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

หนังสือ จำนอทรัพย์ ๑ ชนิดต่างกัน
มาตรา ๒๕๘

ซึ่งตามกฎหมายได้บัญญัติไว้ใน

บริบทเหมือนหนังสือ
 จำนอทรัพย์ ๑ ชนิด

ประการที่ ๑. เจ้าอสังหาริมทรัพย์ บริมสิทธิ์สำหรับค่าเช่าอสัง

๑. ค่าเช่าอสังหา
 รมทรัพย์

หาริมทรัพย์นั้น ได้แก่บริมสิทธิ์สำหรับค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์รวมทั้ง
 หนี้ทั้งหมดที่ผู้เช่าก่อให้เกิดขึ้นเนื่องเนื่องกับการเช่า เป็นบริมสิทธิ์
 ทั่วยุทธอสังหาริมทรัพย์ ทั้งหลาย ซึ่งผู้เช่าเข้ามาได้พบ หรือ ในอสังหา
 รมทรัพย์ที่เช่า แม้วาบริมสิทธิ์จะเกิดแก่กรรมมาท่อนเนื่องแต่อสังหา
 รมทรัพย์ก็ด บริมสิทธิ์นั้นย่อมอยู่เหนืออสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์
 นั้นก็จากด ชย ฉะเพาะอสังหาริมทรัพย์ ของ ผู้เช่า ซึ่ง นำ มา ไว้ ใน หรือบน
 อสังหาริมทรัพย์ที่เช่าเท่านั้น

ตัวอย่าง ๑. เจ้าบ้านหนึ่งจาก ๑. และโดยการกระทำของ

๑. ทำให้นานนได้รับความปลอดภัย พร้อมด้วยกน ๑. ได้ตกลงค่า
 เช่าบ้านเป็นเวลา ๖ เดือน ซึ่ง ๑. กับบริมสิทธิ์เหนืออสังหาริมทรัพย์
 ทั้งสิ้นของ ๑. ซึ่ง ๑. นำมาไว้ในบ้านหนึ่งสำหรับเป็นค่าเช่ากับค่าสิน
 ใหม่ทดแทนค่าเสียหายซึ่ง ๑. ได้กระทำน ความบริมสิทธิ์มอยู่เหนือ
 ทรัพย์นั้นจนเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้เช่าคือ ๑. ได้นำมาไว้ในบ้านนั้นได้แก่
 เครื่องตกแต่งบ้าน รถยนต์ หรือสิ่งใดก็ตามที่ตั้งอยู่ในบริเวณบ้าน
 บริมสิทธิ์นั้นมอยู่เหนืออสังหาริมทรัพย์ของผู้เช่าซึ่งนำมาไว้ ใน หรือบน อสัง
 หาริมทรัพย์ที่เช่าเท่านั้น

มาตรา ๒๖๑ เป็นมาตราอธิบาย ขยายความมาตรา ๒๖๐ และ

กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างการเช่าตนกับการเช่าบ้าน ผู้ให้เช่า

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ค่าเช่าที่ดินบริมสิทธิ
มีเหนือ

๑. สัฏหาริมทรัพย์
ซึ่งผู้เช่านำมาไว้บน
พื้นดิน

๒. สัฏหาริมทรัพย์
บนสิ่งปลูกสร้างเหนือ
ที่ดิน

๓. ดอกผลที่เกิด
แต่ที่ดินนั้น

๔. สัฏหาริมทรัพย์
ที่ใช้ไม่ที่ดินนั้น

ค้ำประกันด้วยทรัพย์สินสำหรับค่าเช่าและค่าดินใหม่ทดแทนค่าเสียหาย เห็น
ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ๑. สัฏหาริมทรัพย์ซึ่งผู้เช่าได้นำมาไว้บนพื้นดินที่เช่า
นั้น เช่น ๑. ต้นไม้ ๒. สัฏหาริมทรัพย์ซึ่งอยู่บนโรงเรือน
หรือกระท่อมซึ่งปลูกสร้างอยู่บนพื้นดินนั้น ๓. ดอกผลต่าง ๆ ที่เกิด
แต่ที่ดิน เช่น ผลไม้ ผัก ดอกไม้ ข้าวซึ่งคงอยู่ในความครอบครอง
ของผู้เช่า บริณัติของผู้นั้นหรือคนถึงผลไม้ดมดกซึ่งยังคงติดอยู่กับ
ต้น หรือผัก หรือดอกไม้ หรือข้าวซึ่งคงปลูกอยู่บนพื้นดิน เพราะว่า
สิ่งเหล่านี้เป็นสังหาริมทรัพย์ตามวรรค ๒ ของมาตรา ๑๑๑ แต่ดอกผล
ของไม้ยืนต้นซึ่งยังคงติดอยู่กับต้นนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์ ผู้ให้เช่า
ห้ามบริณัติเพื่อดอกผลเช่นว่านี้ จะมีบริณัติเพื่อดอกผลเมื่อผล
ไม้เช่นว่านั้นหลุดจากต้นแล้ว ๕. สัฏหาริมทรัพย์สำหรับใช้ที่ดิน
เช่น เครื่องประกะบการรถจักรเป็นต้น ผู้ให้เช่าสังหาริมทรัพย์
บริณัติเพื่อสังหาริมทรัพย์เช่นว่านี้ อย่างไรก็ดี การใช้บริณัติเช่น
นี้จะยังไม่ให้ขัดแย้งกับมาตรา ๕ ของ พ. ร. บ. ห้ามยึดทรัพย์สินของ
กสิกร พ.ศ. ๒๔๗๕

ค่าเช่าบ้านเรือนบริม
สิทธิมีเหนือสังหาริม
ทรัพย์สินที่อยู่ในบ้าน
หลังนั้น

สำหรับการเช่าบ้านเรือนนั้น บริณัติของผู้นั้นเห็น
สังหาริมทรัพย์ของผู้เช่าซึ่งผู้เช่านำมาไว้ในบ้านหลังนั้น บริณัติเช่น
สำหรับค่าเช่าและค่าดินใหม่ทดแทนค่าเสียหายที่ผู้เช่าได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่
บ้านที่เช่า

ถ้าหากผู้เช่าได้โอนการเช่าหรือได้โอนบ้านเช่าซึ่งออกให้หนึ่งแล้ว
บริณัติของผู้นั้นเห็นบริณัติถึงทรัพย์สินอันเป็นสังหาริมทรัพย์ของ

ผู้รับโอนการเช่าหรือผู้เช่าช่วง ซึ่งผู้รับโอนหรือผู้เช่าช่วงได้นำมาไ้บน
อสังหาริมทรัพย์ที่เช่ามาเช่นเดียวกับอสังหาริมทรัพย์ของผู้เช่าเดิม เป็น
เช่น โดยไม่จำเป็นต้องให้เจ้าทรัพย์ยอม หรือยินยอม ด้วยการโอนหรือ
การให้เช่าช่วงนั้น

เมื่อผู้เช่าโอนการเช่าให้บุคคลอื่น หรือให้แก่อสังหาริมทรัพย์
เช่าไปให้เช่าช่วง ผู้ให้เช่าเดิมย่อมบรรลุนิติกรรมแก่ค่าเช่าที่ผู้เช่าช่วง
หรือผู้รับโอนเป็นผู้เช่าเดิม จนเป็นการเพิ่มเติมบรรลุนิติกรรมของผู้ให้
เช่าที่มอบให้อสังหาริมทรัพย์ของผู้เช่าผู้รับโอน หรือผู้เช่าช่วงนั้น
บุคคลที่อ้างว่าไ้บนหรือไ้บนอสังหาริมทรัพย์ที่เช่ามา เมื่อเป็นดังนี้ ผู้
ให้เช่าย่อมจะ มีสิทธิตกจำ เจ้าหนี้ตามกฎหมายสำหรับ เงินค่าเช่าช่วงหรือค่ารับ
โอนที่ผู้เช่าช่วงหรือผู้รับโอนเป็นผู้เช่าเดิม ตัวอย่าง ดังนี้
ถ้า อ. ได้เช่าบ้านหลังหนึ่งของ จ. ต่อมา ค. ได้เช่าบ้านหลังนั้นออกให้
ก. เช่าช่วงอีกคนหนึ่ง อ. ได้เป็นหนี้ค่าเช่า จ. ๒ เดือน จ. ก็นำเงิน
สิทธิสำหรับเงินค่าเช่า ๒ เดือนเพื่อเงินค่าเช่าที่ ก. เป็นหนี้ อ. ตาม
สัญญาเช่าช่วง และ จ. มีสิทธิตกจำเจ้าหนี้ตามกฎหมายของ ค. สำหรับเงิน
รายช โดยเหตุที่สิทธิของ จ. เป็นบรรลุนิติกรรม

เมื่อมีการโอนการเช่า
ผู้ให้เช่าเดิมมีบรรลุนิติกรรม
สำหรับค่าเช่าของผู้เช่า
ช่วงที่เป็นหนี้ผู้เช่าเดิม
ด้วย

มาตรา ๕๖๓ ได้กล่าวไว้ว่าในกรณี ที่ผู้เช่าของชาวระบอบผู้เช่า เดิม
ทรัพย์สินตกไปนั้น บรรลุนิติกรรมแก่ผู้ให้เช่าสำหรับค่าเช่าที่ผู้เช่า
คิดค้างอยู่กับหนั้น ๆ นั้นใหม่บรรลุนิติกรรมแก่ผู้ให้เช่า ๓ ระยะเวลา
ทันทีเกิดในระหว่างเวลา ๓ ระยะเวลา นั้น คำว่า ระยะเวลา นั้นอาจ จะเป็น
อุปทาน หรือเดือน หรือปีก็ได้แต่จะต้องตกลงกัน คือ ถ้าตกลง

ในกรณีที่มีการชำระ
บัญชีแล้วทรัพย์สินของ
ผู้เช่าบรรลุนิติกรรม
ของผู้ให้เช่าเมื่อถึง
ระยะเวลา

เก็บค่าเช่าเป็นลำดับค่าที่ ระยะที่เก็บลำดับค่าที่ ถ้าเก็บเป็นเดือนระยะที่เก็บ
 เดือนตงน ๓ ระยะที่ใดก็ระยะไหนปัจจุบัน ๓ ระยะที่ตงนมาแล้ว ๓ กับ
 ระยะที่จะมาถึงในภายหลังอีก ๓ สำหรับค่าเช่าหรือค่านัดนอนที่เกินจน
 นอกเหนือระยะเวลาเช่นนี้ ผู้ให้เช่าห้ามบรมสิทธิ์พิเศษเหนือทรัพย์สินของ
 ผู้เช่าบ้านไม่ มีสิทธิ์อุกเพียงแต่ได้มือผู้เช่าเห็นตามสัญญาทั่วไป

ตัวอย่าง สมมติว่า จ. ให้ ด. เช่าบ้านสองห้องในฉันท ๓ เมษายน
 ๒๕๓๒ โดยคิดค่าเช่ากันเป็นรายเดือน ๆ ละ ๕๐ บาท ต่อมาวันที่ ๒๐
 สิงหาคม ๒๕๓๒ ด. ถึงแก่กรรม ปรากฏว่า ด. ไม่เคยชำระค่าเช่าบ้าน
 ให้แก่ จ. เลยตั้งแต่เข้ามา และเพราะ ด. ตายจึงได้มีการจัดการชำระ
 บัญชีที่ดิน เมื่อเป็นตงน จ. ก็มีบรมสิทธิ์พิเศษสำหรับค่าเช่า ๓ เดือน
 ตั้งแต่เดือนที่ ด. ตาย คือเดือนสิงหาคม และเดือนก่อน ด. ตาย ๓ เดือน
 คือเดือนกรกฎาคม และเดือนพฤษภาคม ด. ตายอีก ๓ เดือน คือเดือน
 กันยายน นอกจากนั้นแล้ว จ. ห้ามบรมสิทธิ์พิเศษเหนือสิ่งหาริมทรัพย์
 ของผู้ตายไม่ นั่นคือ ด. คงมีฐานะเป็นเพียงเจ้าหนี้ตามสัญญาสำหรับค่าเช่า
 ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน

สำหรับคำอื่นใหม่ทดแทน เพื่อดำเนินหาเงิน จากที่อยู่เพียงตัวเดียว
 หาตกเกิดขึ้นในเวลา ๒ ระยะ (วิธีที่ระยะมีเวลาระยะตามสัญญาเช่า
 ดังกล่าวแล้ว) คือในระยะเวลาปัจจุบันระยะหนึ่ง กับระยะก่อนขึ้นไปน
 ๑ ระยะหนึ่ง เพราะฉะนั้นตามตัวอย่างข้างบน ถ้าหาก ด. ก่อให้เกิด
 ความเสียหายอย่างใดอย่างหนึ่งจน จ. ก็มีบรมสิทธิ์พิเศษสำหรับค่า
 เสียหายที่ ด. ก่อให้เกิดขึ้นในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ถ้า ด. ทำ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ใช้ขายหรือถ่ายโอนสำหรับเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายนนั้น ๗. ห้าม
บริมสิทธิ์ใหม่ คงมีฐานะเดิมเพียงเจ้าหนี้สามัญ

เหตุผลที่จำทำไม่ผู้ ให้เช่า บริมสิทธิ์พิเศษสำหรับ ค่าเช่า โดยคิด
เป็นระยะ และเพิ่มช้อก ๓ ระยะต่อจากระยะปัจจุบัน ในเมื่อมีการ
ชำระบัญชีหนี้สินผู้เช่านั้น เพราะว่าตามมาตรา ๕๖๖ บัญญัติ ให้ผู้เช่า
หรือผู้ ให้เช่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งค่าช้อกดังกล่าวจะเลิกสัญญาเช่าก่อน
ที่จะเลิกสัญญาเป็นงวด ๓ ระยะการเช่า สำหรับสัญญาเช่าที่ไม่ได้
กำหนดเวลาเลิกสัญญาไว้ เพราะฉะนั้น ๓. ผู้ซึ่งตายในเดือนสิงหาคม
๒๕๒๒ บวคิ จำหรับค่าเช่าเดือนกุมภาพันธ์เดือนหนึ่งด้วยก่อนการ
เลิกสัญญาได้

บริมสิทธิ์พิเศษของผู้ ให้เช่าจากคดียุใน ๓ ระยะหรือ ๒ ระยะตั้ง
กล่าวแล้ว ในเมื่อมีการชำระบัญชีทรัพย์สินของผู้เช่า ถ้าหากไม่มีการ
ชำระบัญชีทรัพย์สินของผู้เช่า ก็ไม่มีการจากคยบริมสิทธิ์เช่นนี้ ชนง
ข้อความเรื่องจากคยบริมสิทธิ์ช้อกจากเขาโดยชบายมาแต่ดงทั้งหมดนั้นไม่
นำไปใช้ในกรณีที่มีเช่าดมดระดาย สำหรับสิทธิ์ของผู้ ให้เช่าในเมื่อผู้
เช่าดมดระดายนขอให้ตุฎฎหมายดมดระดาย ร.ก. ๓๓๐ มาตรา ๕๗ ๒
มาตรา ๕ ๒ ค.

มาตรา ๕๖๔ บัญญัติว่า "ในการเรียกร้องของผู้ให้เช่า ถ้า
ผู้ให้เช่าได้รับเงินประกันไว้ ผู้ให้เช่ายอมบริมสิทธิ์ในส่วนที่ไม่เงิน
ประกัน" ดังนั้น ถ้าหากผู้ให้เช่าได้รับเงินจำนวนใดจำนวนหนึ่งเป็น
ประกันการเช่าขาย ซึ่งผู้เช่าอาจก่อให้เกิดช้นแก่ของสำหรับทรัพย์สินเช่า

เมื่อผู้ให้เช่าได้รับเงิน
ประกันไว้ บริมสิทธิ์
คงมีอยู่ในส่วนที่ไม่
มีเงินประกัน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

แต่ประกันการคดค่าเช่า ก่อนนอนเมื่อมีการเสียหายเกิดขึ้นหรือ
 ผู้เช่าคดค่าเช่า ผู้ให้เช่า ต้องเอา ค่าเช่า ค่าเช่าคดเสียหายจากเงิน
 ที่ประกันพบก่อน ถ้าหากวงเงิน ที่ประกันพบ ไม่พอชำระ ค่าเช่าคด
 เสียหายทั้งหมด ผู้ให้เช่า กรมส่งเสริมพิเศษที่จะเรียกหรือเอาเงินที่
 ชำระจากทรัพย์สินของผู้เช่าคดเช่า มาเอาไปพอชำระหนี้ทรัพย์สินที่เขาได้

๒. บัญชีทรัพย์สิน
 ของเจ้าของโรงแรม

ประการที่ ๒. กรมส่งเสริมพิเศษประการที่ ๒ นั้นได้แก่บัญชีของ
 เจ้าของ โรงแรม บัญชีทรัพย์สินประการที่ ๒ นี้เพราะแต่คำที่พก โรงแรม
 เท่านั้น แต่จะรวมทองคำ ทรัพย์สินอื่นที่เจ้าของ โรงแรม ได้ขายไปสำหรับ
 ผู้มาพักเช่น ค่าที่พัก ค่าโทรศัพท์ ค่าเช่ารถยนต์ของ โรงแรม
 เป็นต้น และนอกจากนี้รวมเงินใด ๆ ที่ทาง โรงแรม ได้ขายไปแทนผู้มา
 พัก เช่น ค่าดวงตราไปรษณีย์ ค่ารถยนต์เช่า ค่าขน หรืออื่น ๆ

บัญชีของ เจ้าของ โรงแรม มีอยู่เหนือบรรดา หีบห่อและทรัพย์สิน
 อื่น ๆ ซึ่งผู้มาพักหรือแขกได้นำมาไว้ใน โรงแรม นั้น เช่นรถยนต์
 มา เป็นต้น บัญชีอื่นไม่อยู่เหนือทรัพย์สินของผู้มาพักซึ่งได้นำมาไว้
 ใน โรงแรม

เป็นการ ยศดีธรรม ของเจ้าของ โรงแรม ควร มีบัญชี เช่นนี้
 เพราะถ้าเขาไม่บันทึกทางที่จะรู้ได้ ว่าผู้มาพักมีเงินพอที่จะชำระค่า โรงแรม
 หรือค่านี ๆ หรือไม่ ตลอดเวลาที่ผู้มาพักได้มาพักอาศัยอยู่นั้น ถึง
 ที่เจ้าของ โรงแรม จะ รู้ได้ก็ต่อ ค่ะ เขา จากกระเป๋าค่าหีบห่อของผู้ มาพักว่า
 จะสามารถชำระค่า โรงแรม ได้หรือไม่ คง น กฎหมายจึง ให้บัญชีที่
 เจ้าของ โรงแรม เห็นหีบ ห่อและ ทรัพย์สิน ของผู้มาพัก ที่ผู้มา พักนำมา

ไว้ในโรงแรมนั้น ซึ่งตั้งสถานที่พำนักของผู้มาพักนั้น ถ้า
ผู้มาพักใหม่หรือทรัพย์สินนั้นมา ก็ควรที่เจ้าของ โรงแรม
จะเรียกให้ชำระค่าที่พักล่วงหน้า

มาตรา ๓๐๖ บัญญัติว่า "ผู้ให้เช่าสิ่งหรือทรัพย์สินหรือเจ้า ให้วิธีการบังคับ
เจ้าของโรงแรม โสเภณี หรือสถานที่เช่าอื่น จะใช้บริมสิทธิ์ของตน
บังคับท่านเองเดียวกับผู้รับจำนำได้ บทบัญญัติทั้งหลายแห่งประมวล
กฎหมายอาญาด้วยการบังคับจำนำนั้น ท่านให้นำมาใช้บังคับด้วย โดย
อนุโลม" โดยบทบัญญัติมาตรานี้เอง เมื่อผู้ให้เช่าต้องการบังคับ
ตามบริมสิทธิ์ของตนเมื่อเห็นสิ่งหรือทรัพย์สิน ซึ่งผู้เช่าได้นำมาไว้บน
สิ่งหรือทรัพย์สินที่เช่าสำหรับค่าเช่าค้างอยู่ หรือเมื่อเจ้าของ โรงแรม
ต้องการบังคับตาม บริมสิทธิ์เหนือ ทรัพย์สิน ของผู้มาพักสำหรับ ค่าเช่าที่
ผู้มาพักยังไม่ได้ชำระนั้น ผู้ให้เช่าหรือเจ้าของ โรงแรมแต่เดิกรวม
จำจะต้อง สั่งจัดหมายไปยัง ผู้เช่า หรือผู้มาพักขอให้เขาชำระหนี้ ภายใน
เวลาดังกล่าว ถ้าหากว่าผู้เช่า (คือ ผู้เช่าหรือผู้มาพักโรงแรม) ไม่
ชำระหนี้ภายในเวลาดังกล่าวแล้วผู้ให้เช่าหรือเจ้าของ โรงแรม ก็ขายทรัพย์สิน
ดังกล่าวแล้ว โดยวิธีขายทอดตลาด โดยไม่ต้องฟ้องร้องต่อศาลเสีย
ก่อน แต่เขาจะต้องแจ้งการขายทอดตลาดนั้นให้ผู้เช่าหรือผู้มาพักทราบ
ไว้ ถ้าหากว่าผู้เช่าสามารถจะแจ้งได้ว่าเขาขายทอดตลาดในคดีใดและเวลาใด
กรณีเช่นนี้ผู้เช่าและผู้มาพักโรงแรมนั้นเสมือนหนึ่งผู้จำนำ ถ้า
หากว่าผู้ให้เช่าหรือเจ้าของ โรงแรมไม่อาจ จะบอกกล่าวผู้เช่าหรือผู้มา
พัก โรงแรมเพื่อให้เขาชำระหนี้ได้ ผู้ให้เช่าหรือเจ้าของ โรงแรมต้อง

คอบเป็นเวลา ๓ เดือน จึงจะขายทอดตลาดทรัพย์สินที่คอบค้ำประกัน
เหนือได้ ถ้าหากจำเลยได้จากการขายทอดตลาดค้ำประกันไม่พอชำระหนี้
ค่าเช่าค่างหรือค่าที่พัก โรงแรมแล้ว ผู้ให้เช่าหรือเจ้าของ โรงแรมมี
สิทธิของผู้เช่าหรือผู้มาพัก โรงแรมในหนี้ส่วนที่ขาดได้

๓. บริมสิทธิพิเศษ
ของผู้รับขน

ประการที่ ๓ โดยบทบัญญัติ มาตรา ๒๑๗ บริม สิทธิ ของ ผู้รับขน
นั้นสำหรับค้ำประกันของหรือสินค้า และคน โดยชำระรวมทั้งค่าเช่า
ขนเป็นอุปกรณ์การขนส่งนั้น บริม สิทธิ มียุทธเหนือสินค้าที่หีบห่อของผู้
โดยส่งหรือผู้จ้างขนซึ่งอยู่ในมือของผู้รับขน นั้นคือ ผู้รับขนบริม
สิทธิสำหรับค่าโดยส่งค่าขนส่งรวมทั้งค่าอุปกรณ์ในการขนส่ง เช่นค่า
กวดค่าเก็บรักษาของหรือสินค้าของตน บริม สิทธิ มียุทธเหนือทรัพย์สิน
ทุกชนิดทุกชนิดที่ผู้โดยส่งนำไป เช่น กระเป๋าเดินทาง กอ้องถ่าย
รูป ฯลฯ และมียุทธเหนือของหรือสินค้าที่ขนส่งไปด้วย แต่กว่าบริม สิทธิ
มียุทธเฉพาะแต่หีบห่อของคน โดยส่งหรือของหรือสินค้าที่ขนส่งยัง
อยู่ในมือของผู้รับขน เมื่อถึงปลายทางผู้รับขนอนุญาตให้ผู้โดยส่งหรือ
ผู้จ้างขนเอาทรัพย์สินที่หีบห่อหรือสินค้าของตนไป หรือส่งมอบสินค้าให้แก่
ผู้รับปลายทางแล้ว บริม สิทธิ คงค้างจากหนี้ค้ำประกัน บริม สิทธิ มียุทธ
เวลาของเหตุอันอยู่ในมือของผู้รับขนเท่านั้น เมื่อของหรือสินค้าไป
แล้ว ผู้รับขนไม่อาจที่จะติดตามเอากลับคืนมา และใช้บริม สิทธิ เพื่อ
สั่งของเหตุอันนอกได้

บริมสิทธิพิเศษทั้ง ๓
มีอยู่เหนือทรัพย์สินของ
บุคคลที่ ๓ ด้วย

บริม สิทธิ ของ ผู้ให้เช่ามียุทธเหนือสิ่งทวมทรัพย์สินของผู้เช่าได้ นามา
ไว้ในทรัพย์สินเช่า และบริม สิทธิ ของ เจ้าของ โรงแรมเหนือทรัพย์สิน

ของผู้นำพักอาศัยซึ่งผู้นำพักอาศัยได้นำมาไว้ในโรงแรม กับบริ-
 ภัณฑ์ของผู้รับขนซึ่งมีอยู่เหนือหีบห่อเครื่องเดินทาง ของ ผู้โดยสารหรือ
 เหนือของหรือสินค้าที่รับจ้างขนนั้น บริภัณฑ์ซึ่งกล่าวมาจะอยู่เหนือ
 ทรัพย์สินของบุคคลที่ ๓ ด้วย ถ้าหากว่าทรัพย์สินดังกล่าวแต่ทั้งหมด ไม่
 ใช่เป็นของผู้นำหรือผู้นำพักอาศัยในโรงแรมหรือผู้โดยสารหรือผู้จ้างขน
 (แต่เว้นแต่กรณี)

ดังนั้น ถ้าผู้เช่าได้นำเอาทรัพย์สินของเพื่อน ผู้นำมาไว้ในบ้านที่เช่า
 หรือผู้นำพัก โรงแรม ได้นำเอาเสื้อผ้าของเพื่อนผู้ใดมาไว้ในโรงแรม
 หรือผู้โดยสาร โดยผู้โดยสารได้ข่มกวดของด้วยรูปของบุคคลอื่นที่คิดจะมาด้วยเช่นนี้ และ
 การนำมานั้นแสดงว่าสิ่งนั้น ๆ เป็นของตัว เช่น บริภัณฑ์ของผู้ให้เช่า
 ของเจ้าของโรงแรม ของผู้รับขน ย่อมมีอยู่เหนือทรัพย์สินของบุคคล
 ที่ ๓ ดังกล่าวมาด้วย (ดูฎีกาที่ ๓๓๖/๒๕๗๖)

ที่กล่าวมาเป็นข้อยกเว้นของกฎที่ชาวเจ้าได้บรรยายมาแต่ก่อน
 นั้นที่ว่าบริภัณฑ์นั้นคนใด (มีอยู่เหนือ) ทรัพย์สินของลูกหนี้ ไม่คิด
 ถึงทรัพย์สินของบุคคลที่ ๓ เช่น ที่เข้าไปในเรื่องการจำหน่ายของ แต่
 เมื่อว่าขอเป็นข้อยกเว้นของหลักดังกล่าวมาแต่ก่อน ก็คงเป็น
 อย่างเดียวกัน ตามความมุ่งหมายของบริภัณฑ์ที่ทรัพย์สินของบุคคล
 ที่ ๓ นั้นอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ คือ มีทรัพย์สิน
 ทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นของตัวลูกหนี้เอง ผู้ให้เช่าไม่หนทางทราบได้ว่า
 ใครเป็นเจ้าของสิ่งทรัพย์สินที่นำเข้ามาไว้ในบ้านที่เช่า และเช่นเดียวกัน
 เจ้าของ โรงแรมหรือผู้รับขนก็ไม่หนทางทราบได้ว่าทรัพย์สินที่นำเข้ามา

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ในโรงแรมหรือทรัพย์สิน โดยตัว หรือผู้จ้าง ชนพวหรือจ้างนั้นเป็นของ
 บุคคลอื่น ตั้งนบุคคลดังกล่าวมาจึงมีสิทธิยื่นประกันไว้ก่อน
 ทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นของมีค่า หรือผู้มาพักอาศัยหรือผู้ โดยตัวหรือ
 ผู้จ้างตน เพราะฉะนั้นกฎหมายจึงบัญญัติให้บุคคลทั้ง ๓ มีบรรทัด
 เหนือทรัพย์สินนั้น ๆ แม้จะตามความจริงทรัพย์สินนั้น ๆ มิใช่เป็นทรัพย์สิน
 ของลูกหนี้ บรรทัดนี้จะมอบเหนือทรัพย์สินของบุคคลทั้ง ๓ ได้ยกต่อเมื่อ
 ทรัพย์สินนั้น ๆ เจ้าของยื่นแท้จริงได้ส่งมอบให้อยู่ในความครอบครองของ
 ลูกหนี้ เจ้าหนี้ คือ ผู้ให้เช่า เจ้าของโรงแรม หรือผู้รับตน เชื่อว่า
 ทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นของลูกหนี้จริง แต่กับผู้ให้เช่าทราบในขณะทรัพย์สิน
 นั้นอยู่ในบ้านเช่า หรือเจ้าของ โรงแรมทราบในขณะทรัพย์สินพักอาศัย
 หรือผู้รับตนทราบในขณะทำการรับส่งจำของหนี้ ๆ หากใช้ของลูกหนี้ไม่
 แต่เป็นของบุคคลอื่น ตั้งนบุคคลดังกล่าวมาหาได้บรรทัดหาเหนือทรัพย์สิน
 สิ้นคงกล่าวไม่

ไม่มีบรรทัดที่เหนือ
 ทรัพย์สินที่ลูกหนี้จะมอบมา

ในกรณีทรัพย์สินลูกหนี้จะมอบไป แม้ผู้ให้เช่าหรือเจ้าของ โรงแรม
 หรือผู้รับตนจะรู้หรือไม่ก็ตาม ก็ไม่ได้บรรทัดเหนือทรัพย์สิน ที่ลูก
 หนี้จะมอบมานั้น มีหลักทั่วไปของกฎหมายว่า จะไม่มอบสิทธิอย่าง
 ใด ๆ เหนือทรัพย์สินที่มอบ โดยธรรมดาผู้เช่าในกรณีที่ไม่รู้ว่าเป็นทรัพย์สิน
 นั้นเป็นทรัพย์สินที่มอบ แะรับใช้ไว้ โดยผู้เช่าก็ไม่ได้บรรทัดสิทธิใน
 ทรัพย์สินนั้น แต่อย่างไรก็ดี มีบางกรณีเป็นพิเศษที่ผู้เช่าหรือผู้รับตนที่ทรัพย์สิน
 ซึ่งมีได้เป็นของผู้เช่า โดยผู้เช่าอาจจะได้บรรทัดสิทธิใน ทรัพย์สินนั้นก็ตาม
 (ดูคำสอนว่าด้วยข้อนี้) แต่สำหรับเรื่องนหาใช้เป็นกรณีพิเศษเช่นนั้น

ไม่ ทรัพย์สินเทียบได้ด้วยเรื่องการจำนำ ผู้รับจำนำรับจำนำทรัพย์สิน
ผู้จำนำจะ ไม่ยอมมาถึงแม้โดยสังขัตก็ไม่ได้สิทธิอะไรเหนือทรัพย์สินยกจะ ไม่ย
ยอม แต่จากของคณทรัพย์สินจำนำนั้นแก่เจ้า ของอื่นแท้จริง โดยไม่มีผู้ท
เรียกร้องขอค่าทดแทนแต่ประการใดเลย

มาตรา ๒๖๘ วรรค ๒ บัญญัติว่า "ถ้าตั้งห้ามทรัพย์สินนถูก
ฉกหรือสูญ หายท่านให้บังคับตาม กฎหมาย ว่าด้วยการ แฉ่ง คินครของ
ทรัพย์สิน" อันนี้หมายความว่า เจ้าของทรัพย์สินซึ่งสูญหายไปหรือถูก
จะ ไม่ยอมไปมส์ต่อที่จะเรียกร้องเอาคืน ซึ่งทรัพย์สินนั้นได้ โดยปราศจากคว
ที่ของชำระค่า ทดแทนแต่อย่างใด แต่ว่าเจ้าของ อื่นแท้จริงนั้นต้อง ใช้
สิทธิเรียกร้องเอาคืนได้ภายในอายุความตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย
ถ้าหากว่าทรัพย์สินนั้นของบุคคลหนึ่งถูกจะ ไม่ยอมไป เจ้าของอื่นแท้จริงต้อง
ใช้สิทธิเรียกร้องคดีผู้ให้เช่าหรือเจ้าของ โรงแรมหรือผู้รับเช่าภายในเวลา
๕ ปี (คือภายในกำหนดอายุความเรียกร้อง) แต่ว่าถ้าทรัพย์สินของบุคคล
หนึ่งสูญหายไป อายุความเรียกร้องเอาคืนของเจ้าของอื่นแท้จริงมี
เพียง ๓ ปีเท่านั้น ไม่กรณีที่เป็นเจ้าของอื่นแท้จริงไม่เรียกร้องเอาคืน
ทรัพย์สินภายในอายุความนั้น ผู้เป็นเจ้าของอื่นแท้จริงถูกกฎหมายห้ามมิ
ให้เรียกร้องเอาคืนอีก ภายในหลังอายุความเรียกร้องหมดสิ้นไปแล้ว
ส่วนในกรณีทรัพย์สินสูญหายไป ผู้เป็นเจ้าของอื่นแท้จริงไม่มส์ทเรียกร
้องเอาคืนอีกได้เมื่อเวลา ๓ ปี นับแต่มีผู้พบทรัพย์สินนั้นได้ส่งไปแล้ว

(ดู ม. ๓๓๒๕)

๔. บริมสิทธิ์พิเศษ
ของคู่รักษาสิงหา
ริมทรัพย์สิน

ประการที่ ๕ บริมสิทธิ์พิเศษประการที่ ๕ นี้ คือ บริมสิทธิ์
ในการรักษาสินหาริมทรัพย์ คือเป็นบริมสิทธิ์สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการ
รักษาสินหาริมทรัพย์ แต่มีอยู่เหนือสังหาริมทรัพย์นั้น (มาตรา ๒๑๘)
ถ้าคนหนึ่งรักษาสินหาริมทรัพย์ของอีกคนหนึ่งแล้ว ผู้รักษานั้น
บริมสิทธิ์เหนือสังหาริมทรัพย์ที่รักษานั้นสำหรับค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่จะ
ไปเพื่อรักษาสินหาริมทรัพย์นั้น และบริมสิทธิ์เหนือสังหาริมทรัพย์
ที่รักษาโดยนิตินัยเท่านั้น

ตัวอย่าง สันนิษฐานว่า เจ้าของม้าตัวหนึ่งได้จากหายไป และทั้ง
ม้าของคนไต่อยู่ในความดูแลของนายแก้ว จึงนายแก้วกับบริมสิทธิ์
เหนือม้าตัวนั้นสำหรับค่าใช้จ่ายที่เสียไป เพื่อบำรุงรักษาม้าตัวนั้น
เช่นค่าหญ้าแห้งสำหรับม้ากิน เป็นต้น ถ้าหากว่าบุคคลที่ ๓ เข้ามาดูแล
ช้างตัวนั้นแทนของนายแก้ว นายแก้วได้ใช้จ่ายทรัพย์สินไปเป็นจำนวน
เท่าใด เพื่อรักษากรมสิทธิ์ให้คงมีอยู่แก่เจ้าของม้า นายแก้วกับบริม
สิทธิ์สำหรับค่าใช้จ่ายเช่นนี้เหนือม้าตัวนั้นด้วย

๕. บริมสิทธิ์พิเศษ
ของคู่รักษาสิงหา
ริมทรัพย์สิน

ประการที่ ๕ เมื่อบุคคลหนึ่งขายสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคล
หนึ่ง ผู้ซื้อของเขาเป็นเจ้าของทรัพย์สินตั้งแต่ในเวลาที่ทำสัญญา และผู้ขาย
มีสิทธิ์ที่จะฟ้องร้องผู้ซื้อ ให้ชำระราคาได้ ถ้าหากว่าผู้ซื้อซึ่งมีได้ชำระ
แล้วทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้นตกลงอยู่ในมือของผู้ขาย ผู้ขายก็ใช้ทรัพย์สิน
นั้นเองเพื่อทรัพย์สินซึ่งซื้อขายกันนั้นไว้ได้ จนกว่าผู้ซื้อจะชำระราคา แต่
ตามมาตรา ๒๑๐ ถ้าหากว่าผู้ขายได้ส่งมอบทรัพย์สินที่ซื้อขายกันนั้นให้
แก่ผู้ซื้อและผู้ซื้อซึ่งมีได้ชำระราคาแล้ว ผู้ขายกับบริมสิทธิ์เหนือทรัพย์สิน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

หรือขายหนี้เพื่าราคาของชายกับรวมทั้งคอกเขยด้วย

มูลค่าของ บรมฉัตรนภเกศ ของภักดีขณะของ ดันตาทชอชาย
กัน ถ้าหากว่าส่งค่านมเป็นต้นคานต์ได้ง่าย และได้เสียไปหรือผู้ชยได้
ใช้หมดเงินไป บรมฉัตรถึงกิดวางนกว่าจากแล้ว เพราะเหตุว่าบรม
ฉัตรของชายมอຍเหนือต้นคานต์ทวการชอชายกับเท่านั้น แต่หาภา
ค่านมยังไม่ได้ไร้นเปิดองไป หรือยังไม่เสียไปผู้ชยกับบรมฉัตร
เหนือต้นคานต์เพื่าราคาของชายกับ และมัสถเรียกร้องเอาชำระพ
จากต้นคานต์ก่อนเจ้าหนี้เจ้ามี

ประการที่ ๖ ตามมาตรา ๒๗๑ บรมฉัตรพิเศษสำหรับคานต์ดี
พันธ์, ไมพันธ์, และปุย นั่นคือเป็นบรมฉัตรสำหรับราคาของเมล็ดพันธ์
ไมพันธ์, และปุย ที่ชยเข้ามา รวมทั้งคอกเขยเหนือคอกผลซึ่งชนบน
พันธ์ โดยใช้เมล็ดพันธ์นั้นหรือต้นไม้ หรือปุยไมเจลา, ปนบแต่ใช้
สิ่งนั้น ๆ ถ้าหากว่าเมล็ดพันธ์ หรือปุยยังมีได้ใช้แล้ว ผู้ชยกับบรม
ฉัตรเหนือเมล็ดพันธ์, ไมพันธ์, หรือปุยตามมาตรา ๒๗๐ แต่ถ้าหากได้
ใช้สิ่งนั้น ๆ ไปแล้ว ผู้ชยกับบรมฉัตรเหนือคอกผลซึ่งเกิดแต่เมล็ด
พันธ์ หรือคอกผลซึ่งเกิดแต่ต้นไม้ที่ชยมา หรือคอกผลของต้นไม้ที่
ได้รบปุยจากปุยที่ชยมานั้น

๖. บรมฉัตรพิเศษ
สำหรับคานต์ดี,
ไมพันธ์ และปุย

ต้นมัตถ์ว่า ล. ขอเมล็ดพันธ์ ชาวโกชนนระเบียบมาจาก ล. แต่ยังไม่
มีได้ชำระราคาค่างน ๆ จ. มบรมฉัตรเหนือ ชาวโกชนนเมชเกษมถอย
แต่สำหรับคานต์ดีพันธ์ และบรมฉัตรเหนือคอกผลทั้งหมดที่ได้ปลูก
ขึ้น โดยใช้ปุยที่ชยเข้ามา แต่กฎหมายได้จากบรมฉัตรเหนือเพราะ

ดอกผลซึ่งได้จากคนไม่ชงได้ปลูกชนใน ๑ ปีเท่านั้น หรือที่ได้ใช้บน
 ๑ ปีเท่านั้น ท่านพึงตั้งเกล้าว่า ๑ ปีนั้นใหม่แต่จนไซ้เมื่อคพันธ์ หรือป่วย
 หาใช้ ๑ ปีนับแต่จนหรือชายกนไม่ ถ้าหากว่าเมื่อคพันธ์, ไม่พน
 ไม่ไซ้เป็นชนิดที่อาจให้ดอกผลภายในเวลา ๑ ปีภายหลังจากปลูก เช่น
 มะม่วง, ทุเรียน, แดงบวมสังข์เช่นพวกนี้ปราศจากค่าในเมื่อต้นไม้ใหม่
 ผลภายในเวลา ๑ ปีที่กำหนดไว้แล้ว อันหนักเช่นเดียวกับบับ ซึ่งใช้
 แก่คนไม่ชงไม่อาจออกผลในเวลา ๑ ปีนับแต่จนไซ้บับ บวมสังข์สำหรับ
 ค่าบับก็เป็นการไว้ประโยชน์

๗. บัญชีสิทธิพิเศษของ
 คนงานกสิกรรม
 และอุตสาหกรรม

ประการที่ ๘ ท่านคงจำได้ว่าคนงานธรรมดาบวมสังข์สามปี
 สำหรับค่าจ้างที่ค้างเป็นเวลา ๒ เดือน แต่กฎหมายได้บัญญัติแตกต่าง
 กันในเรื่องบวมสังข์ระหว่างคนงานธรรมดากับคนงานทางกสิกรรมและ
 อุตสาหกรรม บวมสังข์ของคนงานธรรมดาเป็นอย่างหนึ่ง บวมสังข์
 ของคนงานกสิกรรมและอุตสาหกรรมเป็นอีกอย่างหนึ่ง คนงาน
 กสิกรรมเป็นผู้ที่ทำงานรับจ้าง ในทางปลูกและเก็บเกี่ยวดอกผลกสิกรรม
 ดังนั้นกฎหมายจึงให้บวมสังข์พิเศษแก่เขาเห็นดอกผลของกสิกรรมที่
 เขาได้รับจ้างปลูกชนนั้นสำหรับค่าจ้างที่ติดค้างในเวลา ๑ ปี และบวม
 สังข์พิเศษอันนี้มองเห็นดอกผลกสิกรรมที่คนงานกสิกรรมรับจ้างปลูก
 โดยเฉพาะ ส่วนคนงานอุตสาหกรรมนั้นเมื่อได้รับจ้างทำสิ่งของใด ๆ
 ให้แก่ผู้จ้างแล้วก็ได้บวมสังข์พิเศษเห็นสิ่งของของตนได้ทำชนนั้นสำหรับ
 ค่าจ้างที่ติดค้างเป็นเวลา ๓ เดือน ถ้าหากว่าค่าจ้างที่ติดค้างแก่คนงาน
 กสิกรรมเกินกว่า ๑๕ เดือน คนงานกสิกรรมก็มีบวมสังข์เห็นดอกผล

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

กึ่งกรรมเฉพาะ ๑๒ เดือนเท่านั้น ส่วนค่าจ้าง นอกจากนั้น คนงาน
 กึ่งกรรมมีฐานะเป็นเพียงเจ้าหนี้สามัญ และเช่นเดียวกันถ้าเจ้าของ
 อุตสาหกรรมคิดวางค่าจ้างแก่คนงาน อุตสาหกรรมเกินกว่า ๓ เดือนขึ้นไป
 ไปแล้ว คนงานอุตสาหกรรมมีบรรทัดฐานอันจำกัดหน้าที่เฉพาะ
 ค่าจ้างที่วาง ๓ เดือนเท่านั้น ค่าจ้างนอกจากนี้ คนงานอุตสาหกรรมมี
 ฐานะเป็นเจ้าหนี้สามัญ

ข. บรมสิทธิพิเศษเหนืออสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๒๗๓ บัญญัติว่า "ถ้าหมอยุเป็นคุณแก่บุคคลผู้ใดใน
 มรดกอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะกล่าวต่อไป บุคคลผู้นั้นย่อมมีบรมสิทธิ
 เหนืออสังหาริมทรัพย์เฉพาะอย่างของลูกหนี้ คือ

บรมสิทธิพิเศษ
 เหนืออสังหาริม
 ทรัพย์ ๓ ชนิด

๑. รัชทายาสังหาริมทรัพย์
๒. จ้างทำของเป็นการงานทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์
๓. ซ่อขายอสังหาริมทรัพย์

จากมาตราเหล่านี้จะเห็นได้ว่า บรมสิทธิเหนืออสังหาริมทรัพย์นั้น
 มีอยู่เพียง ๓ ชนิด และบรมสิทธิเหนืออสังหาริมทรัพย์เหล่านี้
 เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเท่านั้น ส่วนอสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ ของลูกหนี้หา
 ยู่ภายใต้บรมสิทธิธรรมดาไม่ คงเป็นอสังหาริมทรัพย์

๑. บรมสิทธิสำหรับค่ารักษาอสังหาริมทรัพย์ คือ บรมสิทธิ
 สำหรับค่าใช้จ่ายซึ่ง บุคคลคนหนึ่ง ย่อมใช้เป็นค่าเช่าของ อสังหา-
 ริมทรัพย์ใดได้จ่ายไปเพื่อส่งมอบรักษาอสังหาริมทรัพย์นั้น บรมสิทธิ
 นี้ย่อมมีเหนืออสังหาริมทรัพย์ที่เขารักษา และบุคคลค่าใช้จ่ายค่าเช่า

• บรมสิทธิสำหรับ
 ค่ารักษาอสังหาริม
 ทรัพย์ที่มีอยู่เหนือ
 อสังหาริมทรัพย์ที่
 รักษา

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

จากบันทึกเจ้าพนักงานจ่ายไป

อนึ่ง บรมสังฆคณิก ใช้สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำแนกออกได้เสียไปเพื่อที่จะส่งมอบตัว หรือรับสภาพคดี หรือบังคับคดีหรือยื่นอุทธรณ์คดีหา-

งิมทรัพย์สินนอกคดี

ตัวอย่าง สมมติว่า นายแดงเป็นเจ้าของบ้านหลังหนึ่ง ในเชียงใหม่ แต่เขาต้องไปจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพื่อกิจการค้า เขาจึงขอให้นายดำซึ่งเป็นเพื่อนกันช่วยดูแลรักษาบ้านหลังนั้นตลอดเวลาที่เขาไม่อยู่ ภายหลังที่นายแดงได้จากเชียงใหม่ไปแล้วพายุได้พัดเอาหลังคาบ้าน หองนั้นพังไป นายดำจึงได้จัดการซ่อมแซมหลังคา ตั้งนายดำกับบรมสังฆคณิกเห็นชอบกันสำหรับค่าซ่อมแซมหลังคา ต่อมานายแดงได้บกรุกเข้ามาในบ้านนั้น และอ้างว่าบ้านหลังนั้นเป็นของนายแดง และกล่าวว่าคนกำลังจะรื้อบ้าน หองนั้น นายดำก็แจ้งนายความนำคดีไปฟ้องศาลเพื่อรักษาสักขีของนายแดงที่อยู่เห็นชอบบ้านหลังนั้น ตั้งนายดำกับบรมสังฆคณิกสำหรับค่าใช้จ่ายที่เสียไปเพราะ การ ดำเนินคดี รักษาสักขีของนายแดงเห็นชอบบ้านหลังนั้นด้วย ในตัวอย่างบรมสังฆคณิกของนายดำจึงได้ยกคดีอยู่เห็นชอบบ้าน โดยฉะเพาะ ห้ามบรมสังฆคณิกเห็นอทรัพย์สินอย่างอื่นของนายแดงไม่

๒. บรมสังฆคณิกจ้างทำของเป็นการงานทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์

๒. บรมสังฆคณิกจ้างทำของเป็นการงานทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์

บรมสังฆคณิกในมุดจ้างทำของเป็นการงานทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์นั้นใช้สำหรับเอาเงินจ้างค่าทำของเป็นการงาน คนผู้ก่อสร้างสักขีกับนักผู้รับจ้างได้ทำตามบนอสังหาริมทรัพย์ของตน แต่เมื่อเห็นอสังหาริมทรัพย์ของตน ย่อมบรมสังฆคณิกยอมแก่ตนตามข้อเนื้ออสังหาริมทรัพย์นั้น

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

มีราคาเพิ่มขึ้นในข้างขึ้นเพราะการที่โตทามนม และเมษุเพียงเพื่อ
ราคากเพิ่มขึ้นเท่านั้น

ผู้มคว่า เจ้าของบ้านจึง นายแดงผู้เป็นสถาปนิก และนายคำผู้
ก่อสร้างให้ขายบ้านให้ใหญ่ไปกว่าเดิม และตกลงให้คำจ้างแก่นายแดง
๕๐๐ บาท และนายคำ ๒,๐๐๐ บาท สำหรับงาน รวมเป็นเงิน ๒,๕๐๐
บาท เมื่อก่อสร้างขายบ้านเรียบร้อยแล้วปรากฏว่า คำของบ้านนั้น
เมื่อขายออกแล้วราคาเพิ่มขึ้นเพียง ๓,๓๐๐ บาท นายแดงนายคำกรม
บริษัทเห็นชอบบ้านนั้นเท่าราคาเพิ่มขึ้น คือ ๓,๓๐๐ บาท ถ้าหาก ๒
คนฟ้องเรียกคำจ้าง โททามโคนัน ดังนั้นบริษัทขอของคนที่สองตาม
จำนวนหนึ่งตกลงตามส่วน (ตามมาตรา ๒๗๐) ในที่นั้นนายแดงนายคำ
บริษัทตามส่วน คือ นายแดงบริษัทเห็นชอบบ้านที่ราคาเพิ่มขึ้นเพียง
๓๐๐ บาท นายคำเพียง ๓,๐๐๐ บาทเหลือออกแก่ทางกรมฐานะเป็นเพียง
เจ้าหน้าที่

๓. บริษัทการค้าขายส่งหาวิมทรัพย์สิน บริษัทที่ปรึกษา

๓. บริษัทการค้าซื้อ
ขายส่งหาวิม
ทรัพย์สิน

เป็นที่ของเดโชกับทบัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๗๐ มีข้อแตกต่างกันเพียง
คือ บริษัทตาม มาตรา ๒๗๐ มอຍเห็นชอบส่งหาวิมทรัพย์สิน ส่วนบริษัท
การค้าตาม มาตรา ๒๗๐ มอຍเห็นชอบส่งหาวิมทรัพย์สิน

ตามมาตรา ๒๗๐ มี บริษัทที่มอຍสำหรับค้าขายส่งหาวิม
ทรัพย์สินและออกเบยที่เกิดแต่ราคาซื้อขาย ถ้าหากว่าเจ้าหน้าที่
ส่งหาวิมทรัพย์สินตามคำสั่งศาล เมื่อขายทอดตลาดไปแล้วได้เงินมาเท่า
ใดก็ส่งชำระ ให้แก่ผู้ขายเดิมซึ่งบริษัทเห็นชอบส่งหาวิมทรัพย์สินรวม
ทั้งออกเบยกัน แล้วเจ้าหน้าที่จึงจะชำระหนี้จากเงินที่ได้จาก
ขายทอดตลาดนั้นได้.

ลำดับแห่งบริมสิทธิ์
Rank of Preferential Rights

เหตุที่ต้องมีการ
ลำดับบริมสิทธิ์

เมื่อบุคคลหนึ่งตายคนต่างมั่งคั่งหรือทรัพย์สินของตนหนึ่งชั้นเดียวกัน
การจัดลำดับแห่งบริมสิทธิ์จากเป็นของมรดก กล่าวได้ดังต่อไปนี้ซึ่งโดย
๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐
คงจะก่อนหน้าหรืออยู่ในลำดับก่อน สตรีซึ่ง ก่อตั้งชนภายหลัง เช่น ทน
แปดหมื่นห้าพันอง ไร่สองครั้ง ผู้รับจ้างของซึ่งได้จดทะเบียนการจ้างของ
๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐
ไว้เป็นคนแรกย่อมมั่งคั่งหรือได้รับชำระหนี้จากที่ตนหม กอนผู้รับจ้างของ
๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐
คนทั้งจดทะเบียนการจ้างของภายหลัง แต่ในเรื่องบริมสิทธิ์ที่ก่อตั้งขึ้น
โดยกฎหมายแพ่งเป็นเช่นดังกล่าวมาแล้ว โดยที่บริมสิทธิ์อันก่อตั้งโดย
กฎหมายแพ่งเกิดขึ้นโดยลักษณะพิเศษแห่งหนึ่งดังกล่าวนั้นแล้ว โดยเหตุ
กฎหมายจึงได้ระบุดำดับบริมสิทธิ์ไว้ในเมื่อทรัพย์สินหนึ่งมีบริมสิทธิ์อยู่
เห็นมากกว่ารายหนึ่งชั้นไป ลำดับของบริมสิทธิ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้
นั้นไม่ต่างกันมีพหุกับเวลาที่บริมสิทธิ์เกิดขึ้นแต่อย่างไร ดังเช่นในกรณี
ที่บุคคล ๒ คนได้บริมสิทธิ์ของแต่เช่นผู้รักษาดังห้ามทรัพย์สินแต่ต่างเวลา
กัน บุคคลผู้ได้รักษาดังห้ามทรัพย์สินครั้งสุดท้าย (คือ ครั้งหลัง) เป็นผู้
มีบริมสิทธิ์ในลำดับก่อนคนผู้รักษาดังห้ามทรัพย์สินครั้งแรก เมื่อมีบริม
สิทธิ์หลายรายอยู่เหนือทรัพย์สินอันแต่เช่นเดียว กฎหมายก็บัญญัติให้คน
ที่ควรได้บริมสิทธิ์ตามความยุติธรรมเป็นผู้ได้รับประโยชน์ก่อน เช่น
บริมสิทธิ์ตามกฎหมายของเจ้าหนี้ ผู้ได้ทำประโยชน์ร่วมกันแก่เจ้าหนี้คนอื่น
สำหรับค่าใช้จ่ายของหลายเจ้าหนี้คนนั้นได้เสียไป บริมสิทธิ์ของคน
กฎหมายจัดใหม่ลำดับหนึ่ง อันเป็นการยุติธรรม เพราะเวลา

หากเจ้าหนี้คนไหนไม่ชำระทรัพย์สินเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์อันรวมกันแล้ว
เจ้าหนี้คนอื่น ๆ ก็จะได้รับความสะดวก

มาตรา ๒๗๗ "เมื่อบรรดาศักดิ์ตามกฎหมายรายแยกกัน ท่าน
ใดถือเอาบรรดาศักดิ์ที่ตายนั้นมาติดต่อกันให้ผิดก่อนหลัง ดังที่ได้เรียง
ลำดับไว้ในมาตรา ๒๕๓" ในมาตรา ๒๕๓ นั้นได้บัญญัติบรรดาศักดิ์

๕ ประการ แต่ท่านต้องระมัดระวังในมาตรา ๒๕๓ ของประมวลกฎหมาย
หมายได้บัญญัติบรรดาศักดิ์ ๖ ไว้ ซึ่งแบบบรรดาศักดิ์ของผู้ที่อยู่ใน
ปกครองเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ปกครอง บรรดาศักดิ์ตามกฎหมาย
ไว้ในมาตรา ๒๕๒ มาเป็นอันดับ ๑ ตามความหมายของมาตรา ๒๕๒

คืออย่าง ส. มีเงิน ๕ คน คือ ก. ข. ค. ง. ก. ได้
จ่ายเงิน ๑๐๐ บาท เพื่อรักษาทรัพย์สินอย่างหนึ่งของ ส. ไว้เพื่อประโยชน์
รวมกันของเจ้าหนี้ทุกคน ก. กับบรรดาศักดิ์ตามกฎหมายเหนือทรัพย์สินทั้งหมด
ของ ส. มีเงิน ๒๐ บาท ข. เป็นบุตรของ ส. และมีบรรดาศักดิ์ตามกฎหมาย
มีเงิน ๕๐๐ บาท ค. เป็นพี่เลี้ยงของ ส. และเป็นเจ้าหนี้เงินเดือน
ส. มีเงิน ๕๐ บาท ง. เป็นผู้อยู่ในปกครองของ ส. และมีบรรดาศักดิ์
ตามกฎหมายมาตรา ๒๕๒ เหนือทรัพย์สินของ ส. มีเงิน ๓,๐๐๐ บาท จ. เป็น
ลูกพี่ลูกน้องของ ส. มีเงิน ๑๐๐ บาท ข. มีบรรดาศักดิ์ตามกฎหมายรวมกันแล้วเป็น ๓,๖๕๐
บาท ส. มีหนี้ไปต่าง ๆ ทรัพย์สินของ ส. ทั้งหมดเพียง ๓,๕๐๐ บาท
ก. เป็นผู้ที่มีบรรดาศักดิ์อันดับแรกตามมาตรา ๒๗๗ จึงเข้าชำระหนี้ได้ก่อน
๓๐๐ บาท ข. เป็นอันดับ ๒ ได้รับชำระหนี้จำนวน ๕๐๐ บาท ค.
มีบรรดาศักดิ์ตามกฎหมายอันดับ ๓ ได้รับชำระ ๕๐ บาท ง. เป็นผู้ที่มีบรรดาศักดิ์

ตั้งชดเชยกับมูลค่าทรัพย์สิน แม้อาจจะเป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาทก็ตาม แต่เมื่อชำระ
หนี้บรรณสิทธิ์รายอื่น ๆ แล้ว คงเหลือเงินเหลือเพียง ๑๕๐ บาท จึง
คงได้รับชำระหนี้เพียง ๑๕๐ บาท

ถ้าผู้รับสิทธิสามัญ
แย้งกับผู้รับสิทธิ
พิเศษ ๆ มาแล้ว
แต่มีข้อแย้ง

วรรค ๒ ของมาตรา ๒๗๗ บัญญัติว่า "เมื่อมีบรรณสิทธิ์สามัญ
แย้งกับบรรณสิทธิ์พิเศษ ท่านว่า บรรณสิทธิ์พิเศษ ย่อมอยู่ในลำดับก่อน
แต่บรรณสิทธิ์ในมูลค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกัน ย่อมอยู่ในลำดับ
ก่อนในฐานะที่จะใช้สิทธิเหนือค่าเจ้าหนี้ผู้รับประโยชน์จากการนั้นหมดทุก
คนด้วยกัน" บรรณสิทธิ์สามัญ ในมูลค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกัน
นั้นคดีตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๕๘ ของมาตรา ๓. บรรณสิทธิ์พิเศษ
นั้นเป็นบรรณสิทธิ์ที่จำกัดอยู่เหนือเฉพาะทรัพย์สินชิ้นใดชิ้นหนึ่งของอ
กเทศ ส่วนบรรณสิทธิ์สามัญเป็นบรรณสิทธิ์ที่ครอบคลุมทั่วหมดของ
อสังหาริมทรัพย์ เพราะฉะนั้นจึงเป็นการยุติธรรมในกรณีที่มีบรรณสิทธิ์สามัญ
กับ บรรณสิทธิ์พิเศษ เกิดขัดแย้งกัน บรรณสิทธิ์พิเศษ มาในลำดับก่อน
แต่ผู้ทรง บรรณสิทธิ์ สามัญ จะเขาชำระ จากทรัพย์สิน ซึ่งผู้ทรง บรรณสิทธิ์
พิเศษได้ใช้สิทธิของเขาเขาชำระหนี้แล้วแต่ไม่ได้ ผู้ทรงบรรณสิทธิ์
สามัญก็ยังคงเขาชำระหนี้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของอสังหาริมทรัพย์ได้ในฐานะที่ตน
มีบรรณสิทธิ์อยู่เหนือ แต่สำหรับบรรณสิทธิ์สามัญ ในมูลค่าใช้จ่าย
เพื่อประโยชน์ร่วมกันของเจ้าหนี้อื่น ๆ นั้น เพราะเหตุที่เจ้าเป็นผู้
ทำให้เจ้าหนี้ทุก ๆ คนได้รับประโยชน์ร่วมกัน กฎหมายจึงบัญญัติ
ให้บรรณสิทธิ์สามัญประการหนึ่งใหญ่กว่าบรรณสิทธิ์อื่น ๆ แต่เป็นบรรณ
สิทธิ์ที่มาลำดับก่อนบรรณสิทธิ์อื่น ๆ ดังที่บรรณสิทธิ์สามัญแต่พิเศษ ชาวเจ้า

เหตุผล

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

๒๒๐๓

รู้สึกว่าจะไม่จำเป็นที่จะต้องยกตัวอย่าง เพื่ออธิบายเรื่องนี้ ทั้งนี้เพราะ
เหตุว่ากฎหมายได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ชัดเจนแล้ว ซึ่งท่านอ่านเข้าใจได้โดย
ง่าย และอาจที่จะคิดตัวอย่างเองได้

เมื่อบรมลัทธิ หาดาย ราย เห็นข้อสั่งห้ามทรัพย์สินหนึ่ง อีก แยก กัน
ลำดับบรมลัทธิก่อนตกลงมาเป็นดังนี้

- ๑. ก. บรมลัทธิในมูลค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์
- ข. ค่าพักอาศัยในโรงแรม
- ค. ค่าขนส่ง

บรมลัทธิหลายราย
เห็นอสังหาริมทรัพย์
ขึ้นเคียงกัน-แย้ง
กัน ลำดับบรมลัทธิ
เป็นอย่างไร

บรมลัทธิทั้ง ๓ ชนิดอยู่ในชั้นเดียวกัน และมากชนบรมลัทธิ
อื่น ๆ เว้นแต่บรมลัทธิสามัญในมูลค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกันของ
เจาหน

๒. บรมลัทธิในมูลค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ แต่ตามบุคคลหาดาย
คนเป็นผู้รักษา ท่านว่าผู้รักษาภายหลังอยู่ในลำดับก่อนผู้ใดรักษา
มากชน บรมลัทธิประการมาหลังบรมลัทธิที่บัญญัติไว้ในข้อ ๑ คือ
บรมลัทธิในมูลค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ ค่าพักอาศัยในโรงแรม ค่าขนส่ง
ดัง ข้อที่กล่าวมาก่อนตามธรรมดาอันจะมากในลำดับก่อนลัทธิที่
ภายหลัง แต่ในเรื่องบรมลัทธิสำหรับค่ารักษาอสังหาริมทรัพย์ ถ้ามีผู้
ทรงบรมลัทธิหลายคนเห็นอสังหาริมทรัพย์หนึ่ง แล้วผู้รักษาอสังหา
รมทรัพย์ครั้งสุดท้ายเป็นผู้บรมลัทธิอยู่ในลำดับก่อน ดังอย่าง สัมมติ
ว่า นายแดงได้ครองรถของนาย ก. ที่เชียงใหม่ นำไปจอด
เชียงใหม่ ก. ได้ขายรถนั้นไปไว้ที่อยู่กับ ข. ต่อมานำไปจอด

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ถ้าพูนอก ข. ก็ได้ส่งรถยนต์ไปโดยรถไฟไว้ก่อนเพื่อความปลอดภัยของ
 รถยนต์ ปริมาณที่ข. และ ข. พบเป็นปริมาณที่ขึ้นและขึ้นแต่โดย
 กัน แต่ปริมาณที่ข. ต้องมาก่อนปริมาณที่ข. ตามบท
 บัญญัติ เพราะ ข. เป็นผู้รักษารถยนต์คงหลัง

- ๓. ก. ปริมาณที่ข. ไม่ลดหย่อนสำหรับทรัพย์สิน
- ข. ค่าเมตตพินิจ ไม่พินิจ หรือไป
- ค. ค่าแรงงานค่าธรรมเนียมและค่าเสียหาย

คืออย่าง สมมติว่า นายแก้วผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในเชียงใหม่ได้ลงมา
 กรุงเทพฯ เพื่อพักผ่อน และได้ซื้อรถจักรยานราคา ๑๕๐ บาทจาก
 นายแดง แต่ยังไม่ชำระราคา ต่อมาเขาได้หลงกลของนายรูปให้อยู่ใน
 ความดีของนายดำ ตลยตลยจากทางบ้านนายดำ นายดำต้อง
 เสียค่าใช้จ่าย ๕ บาท เพื่อรักษารถจักรยานนั้น นายดำจึง
 ได้กลับเชียงใหม่และเขาก็ได้ส่งรถจักรยานไปด้วย แล้วนำไปไว้ในบ้าน ของ
 นายเขียวที่ตนเช่าอยู่และลงเป็นพันคนในบ้านนายเขียว ๓๐๐ บาท ใน
 คดีอย่างนี้ นายแดง นายดำ นายเขียว ต่างมีปริมาณที่พอกลอง
 ถวายรูปของนายแก้ว แต่ปริมาณที่ข. ของนายเขียวซึ่งแม้ว่าเป็นปริมาณที่
 ๓๐๐ บาท แต่ปริมาณที่ข. ของนายดำมาเป็นลำดับหนึ่ง ปริมาณที่ข. ของนายดำมาเป็นลำดับ
 สอง ปริมาณที่ข. ของนายแดงมาเป็นลำดับสุดท้าย ถวายรูปของนายรูปนั้น
 ๓๕๐ บาท ก็ต้องชำระหนี้ตามปริมาณที่ข. ของนายเขียว ๓๐๐
 บาทก่อน แล้วนายดำเขาชำระได้ และได้ ๕ บาท เหลืออีก ๑๕ บาท
 เป็นของนายแดง และนายแดงได้รับชำระหนี้เพียง ๑๕ บาทเท่านั้น

ทั้งสองข้างนอกจากนั้นเป็นหนี้สามัญ

เจ้าหนี้ผู้มี บรมสิทธิ์อยู่ในลำดับแรกมี สิทธิที่จะชำระหนี้ จนเต็ม จำนวนจากทรัพย์สินอันอยู่ภายใต้ บรมสิทธิ์ก่อนเจ้าหนี้ ผู้มี บรมสิทธิ์อยู่ใน ลำดับถัดไป แต่หากว่าเจ้าหนี้ผู้มี สิทธิลำดับแรกนั้นทราบ ในขณะ ที่เขาได้ตั้งข้อความเจ้าหนี้ผู้มี สิทธิซึ่ง บรมสิทธิ์ของเขาอยู่ในลำดับสองตาม แล้ว เจ้าหนี้ผู้มี สิทธิซึ่งอยู่ในลำดับแรกจะ ใช้สิทธิตาม บรมสิทธิ์เขา ชำระหนี้จากทรัพย์สิน นอกเหนือจาก บรมสิทธิ์ผู้ มี บรมสิทธิ์ เทนอทรัพย์สิน เดียวกันนั้น และซึ่งเจ้าหนี้ผู้มี สิทธิที่อยู่ในลำดับแรก ได้ยื่นแต่ขอ ใ้ได้ไม่ (ดู ม. ๒๗๗ วรรค ๒)

เจ้าหนี้ผู้มี สิทธิลำดับ แรกย่อมได้รับชำระ หนี้ก่อนลำดับหลัง แม้มีข้อแย้ง

ตัวอย่าง สมมติว่า ก. ยึดของถ่ายรูปจาก ข. แต่ข. ไม่ได้ชำระ ราคาค่า ซื้อมา ได้โดย สรรถยนต์ของ ข. และ ได้เดิน ทางไป ด้วย รถยนต์คน นพริ้มกับนาง ก. ต้องถ่ายรูปไปด้วย แต่ถ้าไม่ได้ชำระค่า โดย สรรถยนต์ ในเวลาที่ ข. เจ้าของรถยนต์ได้รับ ค. โดย สรรถยนต์ ข. ทราบว่า ก. ต้องถ่ายรูปที่ ค. ถืออยู่นั้น ค. ยังไม่ได้ชำระราคา ข. ก็ มี บรมสิทธิ์เหนือ ก. ต้องถ่ายรูปและมา ในลำดับหนึ่ง ส่วน บรมสิทธิ์ของ ก. ผู้ขายก็ ต้องถ่ายรูปนั้นมา ในลำดับสาม แต่เพราะเหตุที่ ข. ได้ทราบ ในขณะที่ ค. โดย สรรถยนต์รถยนต์ของ ข. ยังไม่ได้ชำระค่า ก. ต้องถ่ายรูป ข. จึงไม่อาจ ใช้สิทธิตาม บรมสิทธิ์ลำดับ ๑ ของเขา เขาชำระหนี้ จาก ก. ต้องถ่ายรูปก่อน ก. ได้

ยังไปลดจำนวน ถ้าหากว่า บรมสิทธิ์ลำดับแรกได้ก่อตั้งมาก่อน เรียบร้อยแล้ว ต่อมาภายหลังบุคคลอื่นได้ บรมสิทธิ์ เทนอทรัพย์สินเดียวกัน

กนิพนธ์ ถ้าบรรณสิทธิ์ที่เกดขึ้นตรงต่อหนี้ได้แก่บรรณสิทธิ์ในสมุดคำรักษา
 ทรัพย์สินนั้น บรรณสิทธิ์ที่เกดขึ้นตรงต่อหนี้ในลำดับก่อนบรรณสิทธิ์
 ซึ่งอยู่ในลำดับแรกนั้น (ดู ม. ๒๓๘ บรรทัด ๒)

ตัวอย่าง สมมติว่า ก. เข้าบ้านจาก จ. หองหนึ่ง และเมื่อนั้น
 ก. เข้าบ้าน จ. ๒ เดือน เช่นนั้น จ. ก. มีบรรณสิทธิ์อยู่ในลำดับหนึ่งเหนือ
 เจ้าหนี้ทรัพย์สินซึ่ง ก. นำเข้ามาไว้ในบ้านของตน ภายหลังไฟไหม้เกิด
 ในบ้านของตน ก. ได้ใช้จ่ายเงินจำนวนหนึ่งเพื่อซ่อมแซมทรัพย์สิน
 ในบ้านนั้นออกไปให้พลอย ดังนั้น แม้จะบรรณสิทธิ์ของ ก. จะได้เกิดขึ้น
 หลังบรรณสิทธิ์ของ จ. และอยู่ในลำดับหลังด้วยก็ดี ก. ก็ยังมีบรรณสิทธิ์จะ
 บังคับตามบรรณสิทธิ์ของตนได้ก่อน จ.

เหตุผลที่ว่าทำไมบรรณสิทธิ์ของ ก. ซึ่งอยู่ในลำดับหลังจึงมาก่อน
 บรรณสิทธิ์ของ จ. ทั้งนี้เพราะเหตุว่า ก. เป็นบุคคลที่ช่วยรักษาทรัพย์สิน
 ซึ่งอยู่ภายใต้บรรณสิทธิ์ให้ปลอดภัยไว้ เป็นการรักษาบรรณสิทธิ์ของ
 จ. ให้คงไว้ซึ่งคงได้โดย ในตัวอย่างนี้กล่าวกันว่า ก. ไม่รักษาสังห
 าริมทรัพย์เหล่านั้นจากอุบัติเหตุ คือปล่อยให้สิ่งทรัพย์สินนั้นถูกไฟไหม้
 เสียแล้ว บรรณสิทธิ์ของ จ. เหนือสิ่งทรัพย์สินนั้นก็เป็นอันไร้ประโยชน์

ถ้าถือบรรณสิทธิ์
 เหนือคอกผสม

บรรทัด ๓ ของมาตรา ๒๓๘ บัญญัติเรื่องบรรณสิทธิ์ตามลำดับเหนือ
 คอกผสม. บรรณสิทธิ์ตามลำดับแรกนั้นได้แก่บรรณสิทธิ์ของคอกงานกลิ้งกรรม
 สำหรับคอกโรงงานที่ใช้ในงานกลิ้งกรรม บรรณสิทธิ์ตามลำดับ ๒ นั้นได้แก่
 บรรณสิทธิ์ของนายแม่คอกผสม ไม้พุ่ม และพืช บรรณสิทธิ์ตามลำดับ ๓ นั้น
 ได้แก่บรรณสิทธิ์ของ ผู้ให้เข้าคอก ซึ่งมียุทธเหนือคอกผสมที่เกิดขึ้นจากที่

ค. ๒
ค. น. น.

สมมติว่า ค. เข้ากตคนจาก จ. และขอเมล็ดพันธุ์ข้าว โภชน์จาก
 ก. แล้วจึง ข. ให้เป็นผู้ปลูกข้าว โภชน์ในที่ดินที่เช่า ค. ไม่ได้ชำระ
 ค่าเช่า ค่าเมล็ดพันธุ์ ข้าว โภชน์ และค่าแรงงานของ ข. และเป็นเช่น
 เมื่ข. ข้าว โภชน์หมด บวมดีทศกเกิดขึ้นแก่ จ. ก. ข. ทั้งสามคน
 แต่บวมดีทศของ ข. สำหรับค่าจ้าง จะอยู่ในลำดับ ๑ บวมดีทศของ
 ก. สำหรับค่าเมล็ดพันธุ์ ข้าว โภชน์มาเป็นลำดับ ๒ บวมดีทศของ จ.
 สำหรับค่าเช่าที่ตนอยู่ในลำดับ ๓ ทั้งนี้เห็นข้อบกพร่องของข้าว โภชน์ที่
 ปลูกนั้น

เช่นการปลูกต้องอย่างงบทบวมดีทศของ จ. เจ้าของที่ดินควรมา
 เป็นลำดับสุดท้าย เพราะถ้าหากจากดอกผลนั้นแล้ว จ. ยังมีบวมดีทศ
 เห็นถึงทางมทวพยขยงชกตญูเช่า คือ ค. ได้นำมาไว้ในที่ดินที่เช่า
 นนชกตญู ส่วนบวมดีทศของ ก. ผู้ขายเมล็ดพันธุ์กับ ข. ผู้รับจ้าง
 ปลูกข้าว โภชน์นั้น มาจากค. อยู่เพียงเห็นข้อบกพร่องของ ข้าว โภชน์ เท่านั้น
 บวมดีทศของ ก. มาหลัง ข. เพราะจ. ข. เป็นผู้ไ้ตรงทำใหม่เมล็ดพันธุ์
 นนชกตญู

มีข้อสังเกตสำหรับ กฎหมายมาตรา ๒๗๗ วรรค ๓ นี้ได้พิชัย
 เกี่ยวกับคำผิดในหนังสือประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของชาวพเจ้า
 ตอนสุดท้ายของวรรค ๓ มีว่า "แต่ให้เจ้าที่ตนอยู่ในลำดับที่สาม"
 ซึ่งความจริงควรจะเป็น "แต่ผู้ให้เจ้าที่ตนอยู่ในลำดับที่สาม" ใน
 ฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษเขียนคำที่ชัดเจนไว้ว่า "the letter" ซึ่ง

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

แปลว่า "ผู้ให้เช่า" ซึ่งคำว่า "ผู้ให้เช่า" นี้มีความหมายใช้ไม่ได้เลย เพราะว่าผู้เช่าหาอาจมีทรัพย์สินได้ไม่ ถ้าหากว่า ในอรรถกถาหมายของผู้ใดมีผลตั้งของชาวพม่า ก็ขอให้เข้าใจเสียให้ถูกต้อง

เมื่อบริมสิทธิเหนืออสังหาริมทรัพย์จัดแข่งขัน คำบริมสิทธิให้เป็นไปตามลำดับ

ตามมาตรา ๒๑๗๘ เมื่อบริม สิทธิพิเศษเหนือ อสังหาริมทรัพย์ เดียวกันเกิดขึ้นด้วยกัน ลำดับก่อนหลังแห่งบริม สิทธิพิเศษ ให้เป็นไปตามที่เรียงไว้ในมาตรา ๒๑๗๖ นั้น คือบริม สิทธิสำหรับ มรดกทายาทอสังหาริมทรัพย์มาเป็นลำดับหนึ่ง บริม สิทธิในมรดก ค่าจ้างทำของ เป็นการงานทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์ มาเป็นลำดับสอง และบริม สิทธิในมรดก ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์มาเป็นลำดับสาม

หากว่าอสังหาริมทรัพย์หนึ่งได้ขายไปมากกว่าครึ่งหนึ่ง และยังมีได้ชำระราคาแก่กันทุกครั้ง เช่น บริม สิทธิของผู้ขายคนแรกจะยิ่งใหญ่กว่าบริม สิทธิของผู้ขายคนหลัง อสังหาริมทรัพย์ ค. ขายบ้านหลังหนึ่ง จาก จ. แต่ยังไม่ได้ชำระราคา จ. กับบริม สิทธิเหนือบ้านหลังที่สอง ขายกัน สำหรับค่าซื้อขาย คือมา ค. ได้ขายบ้านหลังเดียวกันให้แก่ ก. และ ก. ก็ยังมีได้ชำระราคาเช่นเดียวกัน ค. กับบริม สิทธิเหนือบ้านหลังแรกสำหรับราคาซื้อขายนั้นด้วย ในกรณีนี้บริม สิทธิของ จ. ยิ่งใหญ่กว่าของ ค. บริม สิทธิของ จ. จึงมาเป็นลำดับหนึ่ง

บริม สิทธิพิเศษเหนือ อสังหาริมทรัพย์นั้นจะคง จดทะเบียนด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นจะไม่ได้ เพราะฉะนั้นในตัวอย่างข้างบน ถ้าหากว่า จ. ยังไม่ได้มาบริม สิทธิของตนไปจดทะเบียนก่อน

๑. จะขายบ้านนั้นต่อไปให้แก่ ก. แต่ จ. ก็ไม่ได้บริบูรณ์เห็นชอบบ้าน
หลังนั้น และถ้า ๑. ได้จัดการเขียนบริบูรณ์สิทธิของตน ปรากฏระเบียบ
เช่นนี้ทำให้บริบูรณ์สิทธิของ ๑. สมบูรณ์

ในกรณีบุคคลหลายคนค้างมีบริบูรณ์ทรัพย์สินอยู่ในลำดับเดียว
กัน เห็นทรัพย์สินนั้นเช่นเดียวกัน ทุก ๆ คนจะได้รับชำระหนี้ตามบริบูรณ์
สิทธิของตนตามส่วนแห่งหนี้บริบูรณ์สิทธิ ตัวอย่าง สมมติว่า นายตัว
จริงให้ ก. เป็นช่างสถาปนิก ข. เป็นผู้ก่อสร้าง ขายบ้านหลังหนึ่ง
ของนายตัว และตกลงให้ค่าจ้างแก่ ก. ๒๐๐ บาท แก่ ข. ๕๐๐๐ บาท
เมื่อขายบ้านเสร็จแล้ว นายตัวได้ชำระค่าก่อสร้างให้ แต่การขาย
บ้านนั้นให้ราคาบ้านนั้นเพิ่มขึ้นเพียง ๓,๐๐๐ บาท ก. และ ข. ต่างก็มี
บริบูรณ์สิทธิเห็นราคาของบ้านที่เพิ่มขึ้นนั้น หากแต่ราคาทั้งสองคนจะใช้
สิทธิตามบริบูรณ์สิทธิเขาชำระหนี้เกินกว่า ๕,๓๐๐ บาทไม่ได้ เพราะฉะนั้น
ตาม มาตรา ๒๗๐ หนี้บริบูรณ์สิทธิของ ก. และ ข. คงเหลือของ ๑. คงเหลือตาม
ส่วน คือ ก. คงมีบริบูรณ์สิทธิเพียง ๓๐๐ บาท ข. เพียง ๓,๐๐๐ บาท

แต่มาตรา ๒๗๐ นั้นให้เข้าไปใช้กับบริบูรณ์สิทธิที่ขัดแย้งกันระหว่างผู้
ขายต่อคนหรือผู้รักษาส่งหาทรัพย์สินต่อคน ซึ่งได้ขายหรือรักษา
ทรัพย์สินนั้นเพียง แต่ต่างเวลากัน

ผลแห่งบริบูรณ์สิทธิ

Effect of Preferential Rights.

บริบูรณ์สิทธิคืออะไร บริบูรณ์สิทธิคือสิ่งที่จะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สิน
ต้นของลูกหนี้ก่อนเจ้าหนี้อื่น เจ้าหนี้มีบริบูรณ์สิทธิไม่สมบูรณ์ที่ทรัพย์สินนั้น
ภายใต้บริบูรณ์สิทธิของตนก็จะนำคดีไปฟ้องศาล และศาลสั่งให้ตัวเช่นนี้

บริบูรณ์สิทธิเป็นสิทธิที่
จะได้รับชำระหนี้จาก
ทรัพย์สินของลูกหนี้
ก่อนเจ้าหนี้อื่น

อนันต์เขตต์ผู้ให้เช่า (Lessor) อสังหาริมทรัพย์และเจ้าของโรงแรม ซึ่ง
 ตามมาตรา ๒๖๖ ให้สิทธิเช่นเดียวกับผู้รับจำนำ บุคคลผู้ทรงบุริมสิทธิ
 นอกลจากที่ยกเว้นไว้ ๓ อย่างนั้นแล้วจากของนำค้ำไปฟ้องศาล และเมื่อได้
 รับคำสั่งจากศาลแล้วจึงจะใช้บุริมสิทธิเขาชำระหนี้จาก ทรัพย์สินภายใต้
 บุริมสิทธีก่อนเจ้าหนี้สามัญ หรือก่อนเจ้าหนี้ของผู้ซึ่งบุริมสิทธิตั้งอยู่ใน
 ลำดับหลัง

จะใช้บุริมสิทธิเมื่อ
 สัการิมทรัพย์ ซึ่ง
 บุคคลที่ ๓ ได้ทรัพย์สิน
 นั้นจากลูกหนี้และ
 ส่งมอบคืนเสร็จแล้ว
 หรือไม่

มาตรา ๒๖๓ บัญญัติไว้ว่า "บุริมสิทธิตั้งก่อนอสังหาริมทรัพย์
 ทรัพย์สินแทนที่ห้ามมิให้ใช้ เมื่อบุคคลภายนอกได้ทรัพย์สินจากลูกหนี้
 และได้ส่งมอบทรัพย์สินให้คืนไปแล้วแล้ว" อสังหาริมทรัพย์โดยทั่วไป
 เมื่อมีการทำการโอน ฯลฯ ให้แก่กันก็ไม่มีภาระติดต่อบนที่ดิน ดังนั้น
 จึงเป็นการยากยิ่งที่บุคคลที่ ๓ จะรู้ได้ว่า มีสิทธิอะไรบางอย่างตั้งอยู่เหนือ
 อสังหาริมทรัพย์ โดยเหตุนี้กฎหมายจึงบัญญัติว่า ถ้าหากว่าการ
 โอนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีบุคคลอื่นบุริมสิทธิตั้งอยู่เหนือ และเมื่อได้ส่ง
 มอบอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้รับโอนแล้ว บุริมสิทธิของบุคคลนั้นยังคง
 หยุดคง เป็นการไม่ยุติธรรมถ้าหากว่าผู้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ที่มติดม
 การจดทะเบียน จะต้องมาทราบภายหลังว่า ทรัพย์สินที่พร้อมมานั้นตั้ง
 อยู่ภายใต้บุริมสิทธิของบุคคลหนึ่ง

สิทธิจำนำมีสิทธิอย่างไร
 ผู้ทรงบุริมสิทธิตั้งก่อน
 หนึ่งในมาตรา ๒๖๗

มาตรา ๒๖๗ บัญญัติว่า "เมื่อบุริมสิทธิแย้งกับสิทธิจำนำอสังหา-
 ริมทรัพย์ ท่านว่าผู้รับจำนำย่อมมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้ทรงบุริม
 สิทธิในลำดับที่หนึ่ง ดังที่ได้เรียงไว้ในมาตรา ๒๖๗ นั้น" บุคคลผู้ทรง
 สิทธิจำนำนั้นบุริมสิทธิตั้งอยู่ในลำดับเดียวกับเจ้าหนี้บุริมสิทธิตั้งก่อนที่ อยู่ใน

ลำดับที่หนึ่ง คือ ผู้ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เจ้าของโรงแรมและผู้รับขน
 ตามธรรมดาแต่เกือบพูดได้ว่า เป็นไปไม่ได้ที่สิทธิของผู้จำนำจะ
 มาขัดแย้งกับบุริมสิทธิของผู้ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เจ้าของโรงแรม
 หรือผู้รับขน เพราะเหตุว่าเวลาที่มีการจำนำกันนั้น ผู้จำนำต้องตั้ง
 มอทรัพย์ที่จำนำให้แก่ผู้รับจำนำ จึงไม่มีโอกาสที่จะให้บุคคลอื่นมี
 บุริมสิทธิเหนือคดีย่อยไปอีกได้ แต่ความกรณีพิเศษที่ทราให้สิทธิจำนำขัดแย้ง
 กับบุริมสิทธิ เช่น ก. ได้จำนำที่ดินของนายรูปให้แก่ ข. และตกลงกันว่า
 ให้ ค. เป็นผู้รักษาดินของนายรูปไว้ ค. ได้นำที่ดินของนายรูปนั้นไปเช่า
 ใหม่ และพักอยู่ที่โรงแรมที่นั้น ค. มิได้ชำระค่าโรงแรม เจ้าของโรง
 แรมจึงได้บุริมสิทธิเหนือที่ดินของนายรูป โดยที่เจ้าของโรงแรมไม่รู้อา
 กัดของนายรูปนั้นเป็นของผู้อื่น ในกรณีเช่นนี้แม้เป็นเรื่องที่ทายาทก็จริง
 สิทธิของ ข. และเจ้าของโรงแรมย่อมอยู่ในลำดับเดียวกัน และจะได้
 รับชำระหนี้จากที่ดินของนายรูปนั้นตามส่วนแห่งหนี้ตามสิทธิจำนำและบุริม
 สิทธิที่แต่ละคนมีอยู่

แต่สมมติว่า ด. ได้มอบมัดคองหนึ่งไว้กับ จ. และ จ. ต้องใช้จ่าย
 เงินจำนวนหนึ่งในการรักษามัดคองนั้น ในกรณีเช่นนี้ จ. มีบุริมสิทธิ
 สำหรับค่าใช้จ่ายนั้น แต่ จ. ได้มอบมัดคองนั้นให้แก่เจ้าของ คือ ด.
 โดยยังไม่ได้รับการชำระหนี้ ภายหลัง ด. เอามัดคองนั้นจำนำไว้กับ
 ก. ตั้งบุริมสิทธิของ ก. ผู้รับจำนำมาในลำดับก่อนบุริมสิทธิของ จ.
 เพราะเหตุว่าตามมาตรฐานบุริมสิทธิของ ก. อยู่ในลำดับแรก แต่บุริม
 สิทธิของ จ. อยู่ในลำดับ ๒. ก. จึงจะได้รับชำระหนี้จากมัดคองนั้นก่อน จ.

ผู้ทรงบริวารสิทธิสามัญ
คือเอาทรัพย์สินจาก
สิ่งหาทรัพย์สินอื่น

มาตรา ๒๕๓ วรรค ๓ บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีบริวารสิทธิสามัญ
 ที่รับชำระหนี้เอาจากสิ่งหาทรัพย์สินของลูกหมอก่อน คือเมื่อยังไม่พอ
 จึงให้เอาทรัพย์สินจากสิ่งหาทรัพย์สินได้" กฎหมายบังคับให้บุตร
 บริวารสิทธิสามัญใช้สิทธิตามบริวารสิทธิเอาทรัพย์สินจากสิ่งหาทรัพย์สินของ
 ลูกหมอก่อน เมื่อบริวารสิทธิของเขาจะคงทรัพย์สินส่วนทุกอย่างของลูกหม
 รวมทั้งสิ่งหาทรัพย์สินด้วย เจ้าหนี้ผู้ทรงบริวารสิทธิสามัญอาจจะทำ
 ความลำบากอย่างไม่จำเป็น แต่เป็นการเสียหายแก่ลูกหมได้ ถ้าหากว่า
 กฎหมายอนุญาตให้เขาใช้สิทธิตามบริวารสิทธิเอาทรัพย์สินจากบ้านเรือน
 ของลูกหมอก่อน ทั้ง ๆ ที่สิ่งหาทรัพย์สินของลูกหมยังมีพอชำระหนี้
 แต่หากว่าสิ่งหาทรัพย์สินของลูกหมมีไม่พอชำระหนี้แล้ว เจ้าหนี้ผู้ทรง
 บริวารสิทธิสามัญก็เอาทรัพย์สินจากสิ่งหาทรัพย์สินของลูกหมได้ แต่
 สิ่งหาทรัพย์สินนั้นต้องไม่ใช้สิ่งหาทรัพย์สินที่ติดอยู่ภายใต้หลักประ
 กนพิเศษอื่น ถ้าภายใต้หลักพิเศษอื่นแล้ว ใช้สิทธิเอาทรัพย์สินจากสิ่งหาทรัพย์สิน
 แต่สิ่งหาทรัพย์สินที่ติดอยู่ภายใต้หลักประกันพิเศษอื่นแล้ว ยังได้เงิน
 มาไม่พอชำระหนี้ ผู้ทรงบริวารสิทธิสามัญก็ใช้สิทธิเอาทรัพย์สินจากสิ่ง
 หาทรัพย์สินซึ่งอยู่ภายใต้หลักประกันพิเศษอื่นได้ แต่ต้องปรากฏว่าบริ
 วารสิทธิของตนได้จดทะเบียนไว้ก่อนหลักประกันพิเศษ (เช่น จำนอง)
 ได้จดทะเบียน ตัวอย่าง ๑. เป็นเจ้าหนี้บริวารสิทธิสามัญของ ด. โดยมี
 หนี้ ๑,๐๐๐ บาท ครั้งแรก ๑. ต้องเอาทรัพย์สินจากสิ่งหาทรัพย์สินของ
 ด. ก่อน ซึ่งสมมติว่าได้เงินมา ๒๐๐ บาท จึงคงเหลือหนี้ ด. คิดค้าง
 อีก ๘๐๐ บาท ถ้าหากว่า ด. มีบ้าน ๒ หลัง หลังที่ ๑ ได้ จำนองไว้

กับ ก. หลังที่ ๒ เป็นอสังหาริมทรัพย์ได้ ๆ จ. จะต้องเช่าทรัพย์สิน
 จากบ้านหลังที่ ๒ ก่อน หากว่าได้เงินมา ๖๐๐ บาท ซึ่งยังไม่พอชำระ
 หนี้ คงเหลือหมดค่าง ๒๐๐ บาท เขาจึงใช้สิทธิเช่าทรัพย์สินจากบ้าน
 หลังที่ ๓ ซึ่งได้จากรองไว้แต่ได้ แต่จะต้องปรากฏว่ามีสิทธิสามัญ
 ของ จ. จะได้จดทะเบียนไว้ก่อนสิทธิจำนอง หากว่าสิทธิจำนองของ ก.
 ได้จดทะเบียนไว้ก่อนบรรณสิทธิสามัญเหนือสิ่งหาทรัพย์สินแล้ว สิทธิ
 จำนองของ ก. ย่อมอยู่เหนือบรรณสิทธิสามัญของ จ.

วรรค ๓-๕ ของมาตรา ๒๘๓ เข้าใจได้ยากสักหน่อย วรรค ๓
 นั้นหมายความว่า ถ้าผู้ทรงบรรณสิทธิสามัญยอมให้เจ้าหนี้ตั้งหา
 ทรัพย์สินเหนือสิ่งหาทรัพย์สิน ซึ่งเมื่อภายหลังเกิดประกนพิเศษอื่นแล้ว
 แบ่งปันชำระหนี้ตามส่วนแล้ว ผู้ทรงบรรณสิทธิสามัญมีสิทธิเพียง
 แต่เช่าทรัพย์สินจากอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีหลักประกนพิเศษอื่นยอมให้
 กู้แก่สำหรับจำนวนหนี้ซึ่งลดหักจากที่คนลวงได้รับชำระจากทรัพย์สินซึ่ง
 คนอนุญาตให้เจ้าหนี้สามัญยึดเขาไป และนำไปแบ่งปันชำระหนี้
 หนี้สามัญนั้น นั่นก็หมายความว่าควรที่เจ้าหนี้บรรณสิทธิสามัญจะได้
 รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ตนยอมให้เจ้าหนี้สามัญยึดไปเท่าใด ต้อง
 หักยอดเดี่ยงจากจำนวนหนี้ทั้งหมดที่ตนยอมให้คนอื่น หนี้ส่วน
 ที่เหลือเท่าใดจึงเขาชำระจากอสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ ทัดการด้วย
 หลักประกนพิเศษ เป็นการไม่ยุติธรรม ถ้าหากยอมให้เจ้าหนี้
 สิทธิสามัญทำความเสียหายให้แก่เจ้าหนี้ผู้ทรงบรรณสิทธิ

สามัญยอมให้เจ้าหนี้
 ยื่นยึดสิ่งหาทรัพย์สิน
 และอสังหาริมทรัพย์
 ซึ่งไม่อยู่ภายใต้หลัก
 ประกันพิเศษแล้ว ผู้
 ทรงบว้างสิทธิก็มี
 สิทธิเพียงเช่าทรัพย์สิน
 จากอสังหาริมทรัพย์
 ซึ่งอยู่ภายใต้หลักประก
 กันพิเศษอื่นได้เฉพาะ
 หนี้ที่หักจากที่ตน
 ควรได้รับชำระจาก
 ทรัพย์สินที่ตนยอมให้
 เจ้าหนี้คนอื่นยึดไป

ตัวอย่าง สมมติว่า ก. เป็นลูกหนี้ จ. เป็นเจ้าหนี้ผู้ทรงบรรณสิทธิ

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

สามีเงิน ๓,๐๐๐ บาท ก. เป็นผู้รับจำนองที่ดินจดทะเบียนแล้ว แต่จด
 ภายต้งบุริมสิทธิของ จ. ข. ค. และ ง. เป็นเจ้าหนี้สามัญ ๑. ค. และ
 ง. ได้ฟ้องศาลขอให้ศาลบังคับ ค. ให้ชำระหนี้ และศาลสั่งตามคำขอ
 ๕๐๐ บาท ชำระหนี้ ข. ๕๐๐ บาท ชำระหนี้ ค. ๓๐๐ บาท ชำระหนี้ ง.
 ๓๐๐ บาท รวมหนี้ ๑๕๐๐ บาท ค. ไม่อาจชำระหนี้ให้ ข. ค. ง. ตาม
 คำพิพากษานั้นได้ ข. ค. ง. จึงได้ยึดสิ่งหาริมทรัพย์ และที่นาซึ่งยังมี
 โฉนดของ จ. ทั้ง ๆ ที่ทราบแล้วว่าได้ยึดของข้างบุริมสิทธิของคนแต่
 อย่างใดไม่ บัดยอมให้ ข. ค. ง. ขายสิ่งหาริมทรัพย์และนาที่ยึดไว้นั้น
 และเอาชำระหนี้ไป ๓ คนรวม ๑๕๐๐ บาท บุริมสิทธิของ จ. เป็นบุริม
 สิทธิสามัญซึ่งยอมอยู่เหนือทรัพย์สินทุกชนิดของ ค. ดูก่อน รวมทง
 บ้านหลังที่ ค. ได้จำนอง ก. ไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ จ. จะบังคับตาม
 บุริมสิทธิเอาชำระหนี้จากบ้านซึ่งจำนองไว้กับ ก. ได้เพียง ๒๐๐ บาท
 เท่านั้น เพราะว่าถ้าหากว่า จ. บังคับตามบุริมสิทธิเอาชำระหนี้เหนือ
 ทรัพย์สินซึ่งยอมให้ ข. ค. และ ง. ยึดเอาจำหน่ายเพื่อชำระหนี้ของ
 เขาแล้ว จ. ก็จะได้เอาชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ได้ ๑๐๐ บาท คงมีหนี้
 เหลือเพียง ๒๐๐ บาท ยินจะเอาชำระจากบ้านที่จำนองไว้กับ ก. การ
 ที่ จ. ยินยอมให้ ข. ค. ง. ยึดเอาทรัพย์สินอื่นของ ค. ดูก่อนไปนั้นเป็น
 ความผิดของ จ. เอง กฎหมายจึงไม่อนุญาตให้ จ. ทำความเสียหาย
 ให้แก่ ค. เพราะการละเลยของ จ. เอง

มาตรา ๒๑๗๓ วรรค ๑

วรรค ๑ ของมาตรา ๒๑๗๓ หมายความว่า ถ้าหากมิใช่เพราะความ

ผิดของผู้ทรงบุริมสิทธิสามัญ ที่ต้องบังคับ ตามบุริมสิทธิเหนือสิ่งหาริม

ทรัพย์สินก่อนบังคับเหนือสิ่งห้ามทรัพย์สิน หรือของบังคับตามบริมณฑล
เหนือสิ่งห้ามทรัพย์สิน ที่อยู่ภายใต้หลักประกันพิเศษก่อนแล้ว วรรค
๓-๒-๓ ของมาตรา ๕๕ ตามที่กล่าวมาแล้วว่าหรือมาตราทั้งหมด
มิให้นำมาใช้บังคับ เพราะเหตุที่ผู้ทรงบริมณฑลซึ่งตามเบญจามัน จึงมีสิทธิ
ใช้สิทธิเขาชำระหนี้เหนือสิ่งห้ามทรัพย์สินของลูกหนี้ภายใต้หลัก

ตัวอย่าง ข. เป็นเจ้าหนี้สามัญตามคำพิพากษา ๓. เป็นลูกหนี้
และ ข. ได้บังคับตามคำพิพากษาเขาชำระหนี้จากที่ดินแปลงหนึ่งของ ๓.
ซึ่งมิได้ค้ำอยู่ใต้หลักประกันพิเศษ ๔. ผู้ทรงบริมณฑลพิเศษได้เขารัด
แย้งแล้ว และได้รับชำระหนี้จากที่ดินแปลงหนึ่งบาง ถ้าหากว่าภายใต้หลัก
ได้รับชำระหนี้บางส่วนซึ่งมีหนี้เสียออก ๕. กมัตติของบังคับตาม
บริมณฑลเขาชำระหนี้จากสิ่งห้ามทรัพย์สินของ ๓. ได้ หรือถ้าหากว่าผู้
รับจำนองของ ๓. ได้บังคับจำนอง ผู้ทรงบริมณฑลซึ่งได้จัด
ระเบียบบริมณฑลไว้ก่อนแล้วจึงจำนองได้เขารัดขวางและได้รับชำระหนี้
บางส่วนจากจำนวนเงินที่ขายที่ดินนั้นได้ ๖. ก. กมัตติของบังคับตาม
บริมณฑลเขาชำระหนี้จากสิ่งห้ามทรัพย์สิน และของสิ่งห้ามทรัพย์สินของ
๓. ได้ การที่ ๕. ต้องเข้าบังคับตามบริมณฑลพิเศษแตกต่างกับ
วรรค ๓-๒-๓ ของมาตรา ๕๕ นำมาใช้เป็นความผิดของ ๕. ไม่ หาก
แต่เป็นการเข้ามาของหนี้ของของบุคคลที่ ๓

บริมณฑลสามัญคดีทรัพย์สินทั้ง ที่เหนือสิ่งห้ามทรัพย์สินและของสิ่งห้าม
ทรัพย์สินของลูกหนี้ แต่ผู้ทรงบริมณฑลสามัญไม่อาจจะบังคับตามบริม
ณฑลให้เป็นการดองเงินผู้รับจำนองผู้ซึ่งได้จัดระเบียบการจำนองของตน

ไว้ก่อน บรมสิทธิ์ สามีญ ถ้าหาก ว่า ผู้ทรงบรมสิทธิ์ สามีญ ไม่ได้จัด
ทะเบียนบรมสิทธิ์ของตนเห็นออกสั่งห้ามทรัพย์สินแล้ว ก็ไม่อาจที่จะบังคับ
ตาม บรมสิทธิ์ โทเป็น ที่เชื่อม เดี่ยวประ โยชน์ ของ ผู้รับ จำนอง อัน ได้จัด
ทะเบียนการจำนองของเขาไว้แล้วได้

หลักประกันพิเศษได้
จดทะเบียนไว้แล้ว
ย่อมมาก่อนบุริมสิทธิ
สามัญ

แต่ “ บรมสิทธิ์ สามีญ ถึงแม้จะมีได้จดทะเบียน เกี่ยวด้วย
คำสั่งห้ามทรัพย์สินก็ ย่อมจะยกตนเป็นข้อต่อสู้เจ้าหนี้ใด ๆ ที่ไม่มีหลัก
ประกันพิเศษนั้นได้ แต่ความทักถ่วงตามมโนใช้ไปถึงการต่อสู้บุคคล
ภายนอกมิได้ไปถึง ทะเบียนสิทธิ์ไว้” (อนุมาตรา ๒๗๕) บรมสิทธิ์
พิเศษเห็นออกสั่งห้ามทรัพย์สินจะใช้ได้ เว้นแต่จะได้จดทะเบียนไว้แล้ว
ส่วนบรมสิทธิ์ สามีญ เห็นออกสั่งห้ามทรัพย์สิน แม้ว่าจะมีได้จดทะเบียน
บรมสิทธิ์แล้วนั้น มิได้ใช้ได้ แต่ใช้ได้เฉพาะยกตนต่อสู้เจ้าหนี้ที่ไม่มีหลัก
ประกันพิเศษ แต่สำหรับเจ้าหนี้ซึ่งได้จดทะเบียน สิทธิเห็นออกสั่งห้าม
ทรัพย์สินไว้แล้ว ก็ระยกบรมสิทธิ์ สามีญ ที่มีได้จดทะเบียนขึ้นเป็นข้อต่อ
สู้หาได้ไม่ จะยกบรมสิทธิ์ สามีญ ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ผู้มีหลักประกันพิเศษได้
ก็ต่อเมื่อบรมสิทธิ์ สามีญ นั้นได้จดทะเบียนก่อนหรือก่อนประกันพิเศษ เป็น
สิ่งทักถ่วงสำหรับผู้ทรงบรมสิทธิ์พิเศษ เห็นออกสั่งห้ามทรัพย์สินที่จะ
ทะเบียนบรมสิทธิ์ของตน แต่มันอาจเป็นไปไม่ได้สำหรับผู้ทรงบรมสิทธิ์
สามีญที่จะจดทะเบียนบรมสิทธิ์ของตนได้เต็มขไป เพราะว่าไม่มทางที่
เจ้าหนี้จะบังคับให้ยกตนบอกกล่าวคนมกตนขอขมา มากน้อยเพียงใด ถูก
ทมิอาจจะมีที่ตนอยู่ใน จังหวัดซึ่งอยู่ห่างไกลก็ได้ ดังนั้นกฎหมายจึง
บัญญัติไว้ว่าผู้ทรงบรมสิทธิ์ สามีญจะบังคับ ตามบรมสิทธิ์ เห็นออกสั่งหา

ทรัพย์สินของตกหนได้ แม้วาบรณัติชสามญนจะไม่ได้จตพระเบยพกต
และบกชนเบนชอคอรเจ้าหนผู้ไม่มทดกประกันพิเศษได้ แต่อย่างไรกต
เจ้าหนผู้ทรงบรณัติชสามญจะตองบงคบทามบรณัติชเห็นอสังหารม
ทรัพย์สินของตกหนก่อน จงจะบงคบทเห็นอสังหารมทรัพย์สินได้

บุคคลผู้รักษาอสังหารมทรัพย์สิน มีบรณัติชพิเศษเห็นอสังหา

มาตรา ๒๗๕

ทรัพย์สิน ถ้าทรัพย์สินที่เข้าไปในการรักษาอสังหารมทรัพย์สิน
ตงแต่เงดาเริ่มตนจนตตลง และถ้าหากว่าบรณัติชได้เข้าไปจ
ทรเบยนในหนทภายหลังที่ไดรักษาอสังหารมทรัพย์สินแล้ว บรณัติช
คตมถึงค่าใช้จายที่ผู้รักษาอสังหารมทรัพย์สินได้เข้าไปภายหลังนพควย
(ตม. ๒๗๕) บทบัญญัติของกฎหมายมาตราความจาเป็นบทบัญญัติ
ชนใจเพอบองกันความเสียหายของบุคคลที่สามนชงชางทรมโอนหรือ
เขาเกยวข้องตวยประการอนกบอสังหารมทรัพย์สิน โดยไม่วาอสังหา
รมทรัพย์สินตกอยู่ภายใตบรณัติช เพราะระณณจึงเป็นหนาทของบุตร
บรณัติชระณคนเห็นอสังหารมทรัพย์สินจตองจตพระเบยนบรณัติชของ
คนในหนท ลายหลังทการรักษาอสังหารมทรัพย์สินตตลง ถ้าหากผู้ทรง
บรณัติชเห็นอสังหารมทรัพย์สินไม่จตพระเบยนบรณัติชของเขาหนทแล้ว
บุคคลที่ ๓ ผู้ได้ชทบางอยางเห็นอสังหารมทรัพย์สิน และจตพระเบยน
สิทธิของตนไว้ก่อนมสิทธิเห็นอสังหารมทรัพย์สินในมุดการักษาอสังหารม
ทรัพย์สิน ตัวอย่าง จ. เป็นผู้รักษาบ้านหลังหนงซึ่งเป็นของ ก.
และได้ใช้จายไปเพอรักษา ๕๐๐ บาท การรักษาตตลงในวันที่ ๑
เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๒ แต่ไม่ได้จตพระเบยนบรณัติชในมุดการักษา

อสังหาริมทรัพย์นั้น คือมาในวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ ต. ได้ยื่น
 เงิน ๓๐๐๐ บาท จาก ก. และเอาบ้านหลังเดียวกันนั้นจำนวน ก. ไว้
 เชื้อนตั้งชื่อจำนวนของ ก. ถ้อยมอຍุหนอຍุบรุมสิทธิตอง จ. เพราะเหตุว่า
 จ. ไม่ได้กระทำตามบทบัญญัติทุกถ่วงแล้ว ซึ่งทำให้ ก. เชื่อว่าไม่มี
 สิทธิใด ๆ ในบ้านหลังนั้น

เมื่อได้ลงทะเบียน
 ราคาประมาณ
 ราคาไว้แล้ว บริม
 สิทธิในมูลทำจ้าง
 ทำของเป็นการทำงาน
 เหนืออสังหาริม
 ทรัพย์จะมีผลต่อไป

บริมสิทธิตองในมูลทำจ้างของเป็นการงานทำของบริมสิทธิตองอสังหาริมทรัพย์
 นั้น หากทำรายการประมาณราคาชั่วคราว ไปบอกลงทะเบียนไว้
 ก่อนเริ่มตั้งมือกระทำใช้บริมสิทธิตองให้เสียต่อไป เพราะฉะนั้นตาม
 มาตรา ๒๘๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้ซึ่งได้ทำสัญญาทำ
 งานของอสังหาริมทรัพย์ จะต้องจดทะเบียนราคาของการทำงานนั้นก่อนที่
 คนจะตั้งมือทำงานว่าเป็นจำนวนเงินที่เสียไปในการทำงาน โดยประมาณ
 มิฉะนั้นเขาจะไม่ได้บริมสิทธิตอง ทำนองจำได้ว่าบริมสิทธิตองในมูลทำ
 จ้างของเป็นการงานทำของบริมสิทธิตองอสังหาริมทรัพย์ จากคดียุเพียงเหิน
 ราคาเพิ่มขึ้นของอสังหาริมทรัพย์เพราะการทำงานนั้น แต่ตามบทบัญญัติ
 มาตรา ๒๘๖ ตอนท้าย ได้จำกัดไปยิ่งกว่านั้นอีก กล่าวคือ ถ้าหากว่า
 ราคาที่แท้จริงนั้นมีจำนวนต่ำกว่าราคาที่ประมาณไว้ชั่วคราวซึ่งได้จดทะเบียน
 ไว้แล้ว บริมสิทธิตองในส่วนจำนวนที่ต่ำกว่านั้นห้ามไม่ แม้ว่า
 การเพิ่มขึ้นของราคาทรัพย์สินนั้น จะได้เกิดขึ้นเพราะการกระทำของผู้
 ทรัยบริมสิทธิตองก็ตาม เพราะฉะนั้นบริมสิทธิตองของผู้ทรัยบริมสิทธิตองในมูล
 จ้างทำของเป็นการงานทำของบริมสิทธิตองอสังหาริมทรัพย์จำกัดลงไปเป็น ๓. จำ
 กคยอຍุเพียงเหินราคาเพิ่มขึ้นของอสังหาริมทรัพย์อันเกิดแต่การทำงาน

๒
 ๒. จากข้อบัญญัติเพียงราคาที่เหมาะสมซึ่งตราไว้โดยคณะกรรมการ
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐

๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐

๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐

๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐

๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐

ก่อความเสียหายแก่ทรัพย์สินของ แม้เจ้าหนี้จะได้ออกรายชื่อ
 ลอกรับประกัน ก็อาจเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินได้ เพราะ
 ว่าท่านคงรู้สึกได้ว่า สิทธิของผู้รับจำนองจะต้องมาก่อนสิทธิของเจ้า
 หนี้ในเมืองที่ท่านอยู่ได้จดทะเบียนก่อน แต่ท่านต้องระวังว่าการ
 ให้ทรัพย์สินมาก่อนสิทธิของเจ้าหนี้ได้แก่ทรัพย์สินของระดับท่านนี้ คือ
 ทรัพย์สินในมูลค่าทรัพย์สินของสิ่งทอทรัพย์สิน และทรัพย์สินในมูลค่าจ้างทำ
 ของเป็นการงานเพื่อสิ่งทอทรัพย์สิน และทรัพย์สินทั้งสองนี้จะต้องจด
 ทะเบียนมีฉันทนจะใช้หาได้ไม่ ในกรณีเป็นการรักษาสิ่งทอทรัพย์สิน
 นี้ ผู้รักษาย่อมทำประโยชน์ให้แก่ผู้รับจำนองด้วย เมื่อเป็นดังนี้
 ฉันทนทรัพย์สินเช่นนี้มากกว่าสิทธิของผู้รับจำนอง เช่นมีบุคคลหนึ่ง
 ได้เช่าบ้านของกษัตริย์บ้านหนึ่งไว้เพื่อพักอาศัย ถ้าหากว่าบุคคล
 นั้นได้เช่าบ้านของกษัตริย์ไว้แล้ว บ้านนั้นก็ถูกไฟไหม้โดยไม่ได้ขังสิ่ง
 เมื่อไฟไหม้บ้านเสียหายแล้วสิทธิของผู้รับจำนองก็หายไปโดยสิ้นเชิง ส่วน
 ในกรณีบุคคลหนึ่งมีทรัพย์สินในมูลค่าจ้างทำของเป็นการงานทรัพย์สิน
 ของสิ่งทอทรัพย์สินนั้น ทรัพย์สินจากค้ำประกันเพียงราคาเพิ่มของสิ่ง
 ทอทรัพย์สินเพราะการสร้างบ้านเท่านั้น ถ้าหากการสร้างบ้านนั้นได้กระทำ
 ภายหลังที่เจ้าหนี้ได้จดทะเบียนแล้ว ผู้รับจำนองก็ยังคงอยู่ในฐานะที่
 ไม่แตกต่างในขณะทำสัญญาจำนอง แม้ว่าทรัพย์สินในมูลค่าจ้าง
 ทำของเป็นการงานทรัพย์สินของสิ่งทอทรัพย์สินจะหมดสิ้น

ตัวอย่าง จ. ให้ ต. กู้เงิน ๓,๐๐๐ บาท โดย ต. เขาพระแปลง
 หนึ่งจำนวน นานราคา ๒,๐๐๐ บาท ภายหลัง ต. ตกต้องให้ ก. สร้าง

บ้านชนบทคนหนึ่ง บ้านหลังนั้นตกต้องจางกัน ๕,๐๐๐ บาท ก. ได้บริบูรณ์
 เห็นบ้านหลังนั้นในเมื่อสร้างบ้านเสร็จแล้ว แต่บริบูรณ์จากคดียุติเพียง
 เห็นราคาบ้าน ที่ราคาเพิ่มขึ้นของที่ดินเท่านั้น จึงมีค่าเมื่อสร้าง
 บ้านเสร็จแล้วราคาเพิ่มขึ้น ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งเมื่อรวมกับราคาเดิมของ
 ที่ดินแล้วก็เป็น ๗,๐๐๐ บาท สัตย์ของ ก. จากคดียุติเห็นจำนวนเงิน
 ๕,๐๐๐ บาท ไม่ใช่ ๕,๐๐๐ บาทตามที่ตกลงกัน แต่เมื่อเป็นตงนัตถ
 จำนวนของ จ. ก็คงมีค่าราคา ๒,๐๐๐ บาทเป็นประกันอย่างเดิม เพราะ
 ฉะนั้นท่านคงจะเห็นได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่กฎหมายบัญญัติว่า บริ
 สัตย์ของ ชะนิตก็ได้จดทะเบียนแล้วตาม ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรา
 ๒๗๕, ๒๗๖ มาก่อนสัตย์จำนวน ๕,๐๐๐ บาท สัตย์จำนวน จ. ได้จดทะเบียน
 ก่อนคดี ดังนั้นบริบูรณ์อื่น ๆ นอกจากที่ตกลงยอมอยู่ภายหลังสัตย์
 จำนวน ๕,๐๐๐

มาตรา ๒๗๕ บัญญัติว่า "บริบูรณ์ในเมื่อซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๒๗๖

หากว่าไปจดทะเบียนสัญญาซื้อขายนั้น บอกจดทะเบียนไว้
 ด้วยว่า ราคาขาดตกเบี่ยงในราคานั้นยังมีได้ชำระไว้ บริบูรณ์นั้นคง
 ให้งดต่อไป" สัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ทุกชนิดก็นำไปจด
 ทะเบียน แต่ถ้าหากว่าราคาซื้อขายกันนั้นมีได้ชำระบริบูรณ์ก็เกิด
 ขึ้น แต่บริบูรณ์นั้นคงจดทะเบียนด้วย การจดทะเบียนบริบูรณ์นั้น
 เพียงดูไว้ว่า ราคาซื้อขายยังมีได้ชำระกันเป็นขั้นได้ และจะดูว่า
 มีการคิดดอกเบี้ยด้วย และคิดดอกเบี้ยอย่างไรในขณะที่ยัง
 การซื้อขายกันก็เป็นอันใช้ได้ด้วย โดยการจดทะเบียนเช่นนี้เองทำให้คน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ภายหลังจะเข้ามาติดต่อซื้อขายอสังหาริมทรัพย์นั้น หน้าที่
ผู้ซื้อเห็นอสังหาริมทรัพย์แล้ว

สมมติว่า ก. ขายบ้านให้แก่ ข. และได้มาสัญญาไปจดทะเบียน
การซื้อขายแล้วตามมาตรา ๕๕๖ ในเวลาเดียวกัน ก. ได้จดทะเบียน
ไว้ด้วยว่า ข. ยังไม่ชำระเงินค่าซื้อรวมทั้งดอกเบี้ย (ถ้ามี) อันเนื่องแต่
เงินซื้อขายนั้น ต่อมา ข. ขายบ้านหลังนั้นให้แก่ ค. ค. ชำระเงินให้
แล้ว ค. ขายบ้านนั้นให้แก่ ง. อีกทอดหนึ่ง ง. ยังไม่ชำระราคาซื้อขาย
ขายกับให้แก่ ค. ดังนั้น เมื่อ ค. จดทะเบียนการซื้อขายระหว่างตน
กับ ง. และวางเงินซื้อขายกับ ง. ยังไม่ชำระ ในกรณีเช่นนั้น
ทั้ง ก. และ ค. ได้จดทะเบียนการชื้อขายพร้อมทั้งข้อความที่ผู้ซื้อยังไม่
ชำระราคาค่าซื้อ ทั้งสองคนต่างมีบรรทัดที่เหนือบ้านหลังนั้น แต่บริม
รัศมีของ ก. จะต้องมาก่อนบริมรัศมีของ ค. ตามมาตรา ๕๗๘ ซึ่ง
บัญญัติไว้ว่า "ถ้าได้ซื้อขายอสังหาริมทรัพย์แล้วไปอีกใคร
ถ้าดับก่อนหนึ่งในระหว่างผู้ขายด้วยกันนั้น ท่านให้เป็นไปตามลำดับที่ได้
ซื้อขายก่อนและหลัง" แต่สมมติว่า ตามคดีย่างข้างบนนั้น ก. จด
ทะเบียนการชื้อขาย แต่ไม่จดทะเบียนข้อความว่า ค่าชื้อขายและดอกเบี้ย
ยังมีได้ชำระแล้ว บริมรัศมีของ ค. เหนือบ้านหลังนั้นอยู่แต่ผู้เดียว
ส่วน ก. ผู้ซึ่งจดทะเบียนการชื้อขาย แต่ไม่จดทะเบียนข้อความว่า ข. ยังไม่ได้
ชำระค่าชื้อขายอยู่ด้วยนั้น หากได้บริมรัศมีเหนือบ้านหลังนั้นไม่ตาม
มาตรา ๕๗๘ ภาวที่ ก. ไม่จดทะเบียนข้อความดังกล่าวแล้วไว้ทำให้
ค. ก. ไม่สามารถที่จะรู้ว่า ข. ได้ชำระราคาซื้อขายให้แก่ อ. หรือยัง แต่มี

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ว่า ก. จะไม่บริมสังครเห็นชอบาทองหนัก ก. กิ่งทองของ ข. เวยก
เงินกาชอพานทองนงเช่นเจ้าหนัดามีญได้

มาตรา ๓๗๗ บัญญัติว่า "ถ้าถึงผลแห่งบริมสังคร นอกจากที่
ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗๓ ถึง ๓๗๗ แล้ว ท่านให้พยานบัญญัติทั้ง
หลายแห่งลักษณะจำนองมาใช้บังคับด้วยตามแต่กรณี" มาตรานี้ขม
นำมาใช้กับบริมสังครเห็นข้อสังหารมทรัพย์ ไม่ว่าจะบริมสังครตามญ
หรือพิเศษ เช่น ตามมาตรา ๓๗๕ การจำนองย่อมคุ้มครองถึงค่าใช้จ่าย
ต่าง ๆ ในการบังคับจำนองด้วย ดังนั้น จึงนำมาตรานี้มาใช้บังคับโดย
อนุโลมได้ว่า บริมสังครย่อมคุ้มครองถึงค่าใช้จ่ายในการบังคับตามบริม
สังครด้วย นอกจากนั้นตามมาตรา ๓๗๗ สิทธิจำนองเห็นข้อตนยอมไม่
คุ้มครองถึงค้ำหรือบ้านที่ผู้จำนองปลูกสร้างลงบนที่ดินนั้น ภายหลังจากทำ
สัญญาจำนอง เว้นแต่จะจะมีข้อกลงกันโดยสัญญาเป็นพิเศษว่าให้การ
จำนองคุ้มครองถึงบ้านเรือนดังกล่าวด้วย ดังนั้นโดยตามมาตรา
บริมสังครเห็นข้อตนยอมไม่คุ้มครองถึง โรงเรือน ซึ่งปลูกขึ้นโดยผู้จำนอง
บนที่ดินนั้น ภายหลังจากบริมสังครนั้นใช้บังคับได้ ในเรื่องบริมสังคร
ยอมไม่ปัญหาเรื่องข้อตกลงกันพิเศษเป็นอย่างเรื่องจำนอง เพราะว่า
บริมสังครจะตกลงกันโดยกฎหมาย มิใช่ตกลงกันโดยสัญญา

ในเรื่องผลแห่งบริม
สังครให้นำมาตรา
ต่าง ๆ ในจำนองที่
ไม่จัดแย้งมาใช้
โดยอนุโลม

สิทธิยึดหน่วง

A Right of Retention; or Lien

ความหมายของ "สิทธิยึดหน่วง"

สิทธิยึดหน่วงเป็นการประกันชนิดหนึ่งซึ่งอยู่เหนือทรัพย์สิน เช่นเดียวกับจำนอง จำนำ และบริมสิทธิ์ และเหมือนกับบริมสิทธิ์ในข้อที่ สิทธิยึดหน่วงก่อตั้งขึ้นโดยกฎหมาย มีใช้ก่อตั้งขึ้นโดยสัญญา สิทธิยึดหน่วงแตกต่างกับจำนองจำนำในข้อที่ สิทธิยึดหน่วงก่อกำเนิดขึ้นโดยการประกันทางหลาย ทดลองหมิ่นเกิดขึ้นแต่จึ่งมีสิทธิยึดหน่วง

สิทธิยึดหน่วงคืออะไร

สิทธิยึดหน่วงเป็นสิทธิ์ของบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีสิทธิครอบครองทรัพย์สินของบุคคลอื่น เพื่อเป็นประกันหนี้ของตนแก่เจ้าหนี้ของตน

เจ้าหนี้ทรัพย์สินที่มีสิทธิยึดหน่วงได้

หน่วงไว้จนกว่าจะได้รับชำระหนี้ สิทธิยึดหน่วงไม่ใช่สิทธิที่จะขายทรัพย์สินที่ตนยึดไว้เพื่อชำระหนี้ เป็นสิทธิที่จะไม่โอนคืนทรัพย์สินที่ตนยึดไว้จนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น บุคคลที่มีสิทธิยึดหน่วงเหนือทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่ง มีสิทธิยึดทรัพย์สินนั้นจากเจ้าของหรือเจ้าหนี้ของเจ้าของทรัพย์สินนั้นได้ ตัวอย่าง ๑. เจ้ากตซึ่งถ่ายรูปของตนมาให้ จ. ช่อมแซม เพื่อซ่อมรถ ๑. จะมาเอากตซึ่งถ่ายรูปคืนไป แต่ไม่ชำระค่าซ่อมแซม จ. ก็ปฏิเสธไม่ยอมให้ ๑. เจ้ากตซึ่งถ่ายรูปนั้นไปได้ หนคือ จ. มีสิทธิยึดหน่วงกตซึ่งถ่ายรูปนั้นเพื่อเป็นประกันเงินค่าซ่อมที่ ๑. กางชำระ และ จ. มีสิทธิยึดหน่วงไว้จนกว่า ๑. จะชำระค่าซ่อมให้เรียบร้อย ถ้าหากเจ้าหนี้ ตามคำพิพากษาของ ๑. พยายามเข้ายึด กตซึ่งถ่ายรูปนั้น จ. จะปฏิเสธไม่ส่งกตซึ่งตนได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าซ่อม ตามตัว

อย่างเห็นได้ชัด มีสัญญาระหว่าง ต. กับ จ. เกิดขึ้น ๑.
 สัญญาดังกล่าวมีรูปให้ ต. เป็นผลสำเร็จ ต. ตกตั้งชำระค่าแก่ให้
 ไม่มีสัญญาประกันแต่อย่างใด แต่ว่าโดยบทบัญญัติของ กฎหมาย
 เมื่อ ต. ปฏิเสธไม่ชำระค่าชดเชย ๑. กับตั้งยึดค้ำประกันของถาวรรูป
 หนึ่งไว้เป็นประกันการชำระหนี้ ในเรื่องดังกล่าวนี้ ต. ยึดค้ำประกัน
 ทวารรถของ ก. โดยบทบัญญัติของกฎหมาย แต่ว่ายึดค้ำประกัน
 ดังกล่าวยึดไว้ในรถทวารรถของ ก. ซึ่งมีชื่อนามเจ้าหนี้ (คือ
 ผู้ทรงสิทธิค้ำประกัน) คงครอบครองทรัพย์สินของตน ส่วนทรัพย์สิน
 หนึ่งก็มีผลคงตกไปแก่ ก. (คือผู้ทรงสิทธิ) ได้หมดสิ้นการ
 ครอบครองทรัพย์สินของตน เว้นแต่เรื่องทรัพย์สินของ ก. ซึ่งเป็น
 ทรัพย์สิน ในเรื่องทรัพย์สินดังกล่าวนี้ ก. ยึดค้ำประกันได้จากรายชื่อ
 ผู้ค้ำประกัน ถ้าผู้รับจำนำมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้รับจำนำ ส่วนผู้ค้ำประกัน
 หนึ่งนั้นคง ก. ยึดค้ำประกันในชื่อผู้รับจำนำ ผู้ทรงสิทธิค้ำประกันได้
 แต่ผู้ทรงสิทธิค้ำประกัน (the holder of a right of retention; or the
 holder of a lien) ไม่มั่งค้ำประกัน

การที่ข้าพเจ้าพูดว่า ผู้ทรงสิทธิค้ำประกันไม่มีสิทธิขายทรัพย์สินที่
 ยึดไว้ เป็นแต่มีสิทธิค้ำประกันไว้เท่านั้น ข้าพเจ้าพูดตามกฎหมายตั้งแต่
 มาตรา ๒๕๓ ถึง ๒๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบัญญัติโดยคณะกรรมการ
 ยึดค้ำประกัน แต่จากกฎหมายโดยบัญญัติเป็นพิเศษไว้ในมาตราอื่น เช่น ใน
 มาตรา ๕๕๒ ซึ่งเป็นสิทธิค้ำประกันพิเศษต่างหาก อันกล่าวถึงสิทธิ
 หนึ่งของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีสิทธิค้ำประกันเฉพาะของบุคคลอื่น

สิทธิค้ำประกันของ
 ยึดไว้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ซึ่งเข้ามาทำกรรม เลี้ยงหาย ในข้อตั้งหาทรัพย์สิน และมรดกชดเชยเงิน
 ประกันการชำระค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นแล้ว และตามมาตรา ๖๓๐ ผู้รับม
 มรดกชดเชยเงินค่าเสียหายเป็นเพื่อเป็นประกันการชำระค่าขนส่งและอุปกรณ์
 และตามมาตรา ๖๓๑ ผู้รับฝากมรดกชดเชยเงินของเจ้าทรัพย์สันตผลฝากใจ
 นม จนกว่าจะได้รับเงินค่าชำระ แก่คนเกี่ยวข้องกับการฝากทรัพย์สินน
 และตามมาตรา ๕๖๘-๕๖๘ ผู้รับมรดกชดเชยเงินของทรัพย์ที่ขายหนี้ จน
 กว่าจะได้รับชำระราคาซื้อขายหนี้ และตามมาตรา ๖๗๘ เจ้าพนักงานโรง
 แรม โยเคตมรดกชดเชยเงินของเครื่องเดินทาง หรือทรัพย์สินอย่างอื่นของผู้
 มาพักพิงมาพักหน้าเข้ามาไว้ในโรงแรมหรือ โยเคต เพื่อค่าพักอาศัย ค่า
 ใช้น้ำ ค่าน้ำประปา ค่ารถโดยสารไปของผูมาพัก สัตว์เลี้ยงของทางอื่น
 ตกค้างเป็นมรดกชดเชยเงินของชนต่างประเทศ ซึ่งก่อกองเงิน โดยกฎหมายและ
 แยกย้ายกันอยู่หลายแห่ง แต่ถึงชดเชยเงินของหนี้ๆเมื่อมรดกกฎหมายบัญญัติ
 เป็นพิเศษเป็นรายๆ ไป และในเมื่อมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษแล้ว
 กฎหมายทั่วๆ ไปเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับมรดกชดเชยเงิน ก็นำไปใช้
 กับมรดกชดเชยเงินพิเศษได้เท่าที่ในขัดแย้งกับกฎหมายพิเศษนั้น
 แต่ในเมื่อถึงมรดกชดเชยเงินตามกฎหมายบัญญัติไว้ ในแห่งอื่นเป็นพิเศษ
 นั้น กฎหมายให้สิทธิผู้ตรงมรดกชดเชยเงินของทรัพย์สันตผลชดเชยเงิน
 นั้นได้บ้างอย่าง ตกลง เมื่อกฎหมายจากกล่าวไว้ ผู้ตรงมรดกชดเชยเงินไม่มี
 สิทธิจำหน่ายทรัพย์สินมรดกชดเชยเงินได้โดยน ทรัพย์เหล่านี้มรดกชดเชย
 ทรัพย์ตาม กฎหมายทั่วไป เกี่ยวกับมรดกชดเชยเงินกับบัญญัติไว้ในมาตรา
 ๒๕๓ ถึง ๒๕๖ ไม่ได้หมายความว่าถึงบทกฎหมายมาตราพิเศษกับบัญญัติ

ทรัพย์สินที่ชดเชยเงินตาม
 มาตราอื่นนอกจาก
 บัญญัติไว้ใน ม. ๒๕๓
 ถึง ๒๕๖ นำออกใช้ได้

ถึงสิทธิของพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไป ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงพิเศษอาจขาย
 ทรัพย์สินโดยค้ำประกันได้ในนามของพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยมาตรา ๕๗๐ ซึ่งได้แก่
 ข้าราชการชั้นสูง ตามมาตรา ๖๓๓ ซึ่งได้แก่ผู้รับขึ้น และตามมาตรา ๖๓๔
 ซึ่งได้แก่เจ้าของ โรงแรมหรือโฮเตล แต่ท่านต้องเข้าใจว่า สิทธิที่จะ
 จำหน่ายโดยผู้พิทักษ์ทรัพย์สำหรับผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงพิเศษ โดยเฉพาะท่านนั้น
 และกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของกฎหมายแห่งเรื่องอสังหาริมทรัพย์นั้น จะไม่ทำ
 โหม่งไปให้หมดทั้งไปของสิทธิยึดหน่วงที่ว่า ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงไม่มี
 สิทธิจำหน่ายทรัพย์สินโดยค้ำประกันโดยมาตรา ๕๗๐ สิทธิยึดหน่วงจากค้ำประกัน
 เพียงสิทธิที่จะรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ ไม่ให้ตกไปอยู่ในมือของเจ้าของ
 หรือเจ้าหนี้ของเจ้าของ จนกว่าหนวกเจ้าของทรัพย์สินค้ำประกันอยู่แก่ผู้ทรง
 สิทธิยึดหน่วงได้ชำระให้เสร็จสิ้นไป

ข้าพเจ้าต้องการให้ท่านเข้าใจในเรื่องสิทธิยึดหน่วงของเจ้าของ
 โรงแรมหรือโฮเตล เมื่อทรัพย์สินของพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในโรงแรมหรือโฮเตล
 ที่พนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาไว้อีกครั้ง ถ้ามาตรา ๖๓๔ ไม่ได้บัญญัติให้
 เจ้าของ โรงแรมสิทธิยึดหน่วงได้แสดง เจ้าของ โรงแรมกักห้ามสิทธิเช่น
 นั้นไม่ เพราะว่าการมาตรา ๕๕๓ สิทธิยึดหน่วงทรัพย์สินจะเกิด
 ขึ้นก่อนเมื่อพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยท่าน
 แยกกันในเรื่องที่มาพัก ใน โรงแรมค้ำประกันตามปกติของเจ้าของ โรงแรม
 นั้น หรือใช้หนวกกักห้ามเพียงเพื่อจากทรัพย์สินที่ถูกยึดหน่วงไม่ เพราะ
 ฉะนั้นถ้าไม่มาตรา ๖๓๔ เจ้าของ โรงแรมก็จะไม่มสิทธิยึดหน่วงทรัพย์สิน
 ที่พนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาไว้ในโรงแรม เพราะเหตุว่าข้อเท็จจริงเรื่องนั้นได้เข้า

กบฏกชชงตั้งชยคทหน่งคทมมคทว ๒๕๓

สิทธิอิตหน่งท่งจะ
กล่วทมาขถึงสิทธิอิต
หน่งท่งชยอิตไว้
ม. ๒๕๑ ถึง ม. ๒๕๐

คือไป ข้าพเจ้าจะ ได้ ก่อว ถึงสิทธิอิต หน่ง แต่ระ มาตรา โดย
ระเอียต แต่ทหน่งคทอเขาใจในเบชงคทนเชยท่อนว มาตรา ๒๕๑ ถึง ๒๕๐
พนเบชงคททวไปชองตั้งชยคทหน่ง ส่วนตั้งชยคทหน่งท่งวามบุญอิตไว้
เบชงคทนแห่งชนนคทอเบชงไป ตามกฎทมาขท่งบุญอิต ไว้ โดยระเพระ
นททอน มาตรา ๒๕๓ถึง ๒๕๐จะนำไปใช้กคชเมือไม่ชดเบชงกบทกฎทมาข
ท่งบุญอิตไว้ โดยระเพระในเรื่องนั้น ๆ

ขระครอบครองทรัพย์สิน
ของค่อน เกิดท่งเบระ
ท่งนั้งถึงท่งทชวระ
และช่นท่งชงเบระคท
ทรัพย์สินที่ครอบครองไว้
ก็มีสิทธิอิตหน่ง
ทรัพย์สินนั้น

ตั้งชยคทหน่งมคทชระคทมมาตรา ๒๕๓ ตั้งคือไป "ผู้ใดเป็น
ผู้ครอบครองทรัพย์สินของค่อน จะมิท่นนเบชงคทนเบระ โยชนแก่คทนเกยว
คทอทรัพย์สินชงครอบงนไว้ ท่งว่าช่นนจะยิตท่งทรัพย์สินช่นนไว้
คทท่งจะได้ชวระท่งคท แต่ความท่งคทท่งท่งท่งท่งท่งท่งท่ง
ท่งท่งไม่คทกท่งคท

อนง บทบุญอิตในจระกคทน ท่งท่งท่งท่งท่งท่งท่งท่ง
ครอบครองน เริ่มมาคทจระกคทนท่งท่งท่งท่งท่งท่งท่งท่ง

มาตรา ทมาขคททว่า บุคคชชงครอบครอง ทรัพย์สินช่นนของ
บุคคชชง โดยชอบคทอกฎทมาข ในระจระกคทนได้มคทนเกคชน แต่คท
ท่งคทนเกคชนเกยวเบชงกบททรัพย์สินที่ครอบครองไว้ บุคคชชงมคทช
ยิตท่งทรัพย์สินช่นนไว้จระกคทนจะได้รับชวระท่งคทจระกคทน คทชยง ๓. ตั้ง
รคชนคททชงคทนไปชงร่นของ จ. ให้ จ. ช่อมให้ ในเมือช่อมจระกคทน
แล้ว ๓. ยงมิได้ชวระคทช่อม จ. กมตั้งชยคทหน่งรคชนคททชง
ท่ง ๓. จะชวระคทช่อม

การประกันตัวบุคคลและทรัพย์สิน

§ ๑๖๓. § ๑๖๔. § ๑๖๕. § ๑๖๖.
สิทธิพิเศษของมรดกตกทอดประเภทที่ ๓ ประการแรก

ลักษณะของสิทธิ
พิเศษ

๑. บุคคลซึ่งมรดกตกทอดของบุคคลที่ใดครอบครอง
 ทรัพย์สินในขณะเกิดมรดกตกทอดนั้น โดยอ้างว่า § ๑๖๓. § ๑๖๔. § ๑๖๕. § ๑๖๖.
 คนไปให้ จ. ช่อม โดยตกลงว่าเมื่อช่อมเสียชีวิต จ. จะซื้อทรัพย์สิน
 ช่อม เพราะฉะนั้นภายหลังจากที่ จ. ช่อมเสียชีวิตแล้วคนใดก็ตามที่มรดกตกทอด
 นั้น ต่หากมรดกตกทอดอยู่ในครอบครองของเขา แต่ จ. ได้
 มรดกตกทอดให้แก่ จ. เดี่ยวแล้ว จ. ก็ไม่มีสิทธิครอบครองออกไป เพราะ
 เหตุว่า จ. ไม่ได้ครอบครองทรัพย์สิน การครอบครองนั้นไม่จำเป็น
 ต้องมาเฉพาะแก่ใจเท่านั้นในเฉพาะตกลงกัน เพียงแต่ใจในหนึ่งได้
 แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของผู้มรดกตกทอดแล้วก็ได้ชื่อว่าเขา
 ครอบครองทรัพย์สิน เพราะฉะนั้น จ. คงรักษาทรัพย์สินไว้ที่โรง
 งาน จ. ก็ได้หรือจากครอบครองทรัพย์สิน

๒. ทรัพย์สินที่มรดกตกทอดของบุคคลอื่น บุคคลใดบุคคล
 หนึ่งจะมีสิทธิครอบครองทรัพย์สินของคนอื่นนั้นไม่ได้ แต่กว่าที่มรดก
 ตกทอดนั้นใช้โดยตรงเห็นข้อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ แต่ทรัพย์สิน
 นั้น ๆ จะซึ่งเป็นของบุคคลอื่น แต่ผู้มรดกตกทอดนั้นซึ่งครอบ
 ครองทรัพย์สินนั้นในขณะเกิดมรดกตกทอดนั้น โดยอ้างว่า § ๑๖๓. § ๑๖๔. § ๑๖๕. § ๑๖๖.
 ไปนอกประเทศ เขาบอกให้ จ. ไปอาศัยอยู่ในบ้านของคน แต่ให้
 ทรัพย์สินแต่บ้านเรือนที่ดินนั้นในขณะที่เขาไม่อยู่ จ. ได้ซื้อที่ดินบ้าน

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ทองนูน เพราะเหตุที่ทองคำบ้านตนเองเดิมตน เป็นของ อ. ก. เป็นหนี้
 จ. เจ้าจำนองที่จะต้องเสียไป ดังนั้น จ. มีสิทธิยึดหน่วงเพื่อบ้านทองนูน
 ซึ่งไม่ขณะนั้นตนทำตั้งเจ้าครอบครัวของอยู่ แต่มีสิทธิยึดหน่วงอยู่จน
 กระทั่งคำชกมแซมหลังคาบ้านได้ชำระใช้หมดสิ้น ตามธรรมเนียมแล้ว
 สิทธิยึดหน่วงใช้สำหรับตั้งหาทรัพย์สิน แต่หาอีกที่จะใช้กับของตั้งหาทรัพย์สิน
 ทรัพย์ใดเหมือนกัน แต่จึงระวังและพึงจำว่า ผู้ซึ่งได้เจ้าครอบครัวของใน
 ขณะกั้นเกิดชนกานพมีสิทธิยึดหน่วง เพราะฉะนั้นผู้ก่อตั้งวางใหม่
 สิทธิยึดหน่วงบ้านของตนตั้งวางชน เพราะเหตุว่าตนมิได้เจ้าครอบครัวของ
 ทองนูน

๓. สิทธิเกิดนาคของเจียงเมืองกับทรัพย์สินซึ่งถูกยึดหน่วง ต. จ.

เป็นเจ้าหนี้ของ อ. เป็นเจ้าหนี้ใหม่ตน ๒ ชนิดต่างกัน และมีสิทธิยึด
 หน่วงเห็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งของ อ. สำหรับมูลค่าหนี้ ๆ หนึ่ง และมี อ.
 ได้ชำระหนี้รายทรัพย์สินซึ่งถูกยึดหน่วงอยู่นั้นแล้วตั้งแต่ต้นแต่ จ. ก็ไม่
 สิทธิยึดหน่วงทรัพย์สินของ อ. ชักออกไป แม้ว่า จ. ได้รับทรัพย์สินของ อ.
 โดยสุจริตก็ตาม สิทธิยึดหน่วงจะยอมยกเอาที่หนี้นอนเกิดเกิดเจียงเมือง
 กับทรัพย์สินที่ถูกยึดหน่วงลงมือ เมื่อนั้นได้ชำระเสร็จไปแล้วสิทธิตัด
 หน่วงก็หมดไปด้วย ตัวอย่าง อ. ให้ จ. แกกตั้งถ้ายรูปโดยสัญญา
 ให้ค่าจ้างจำนองหนึ่ง และในเจียงเมืองกานพ จ. เป็นเจ้าหนี้ อ. ใหม่
 หนึ่งหมื่นบาท เมื่อ อ. ได้ชำระค่าแกกของถ้ายรูปให้แก่ จ. แล้ว
 จ. ก็ไม่สิทธิยึดหน่วงถ้อยถ้ายรูปนั้นไว้ สำหรับมูลค่า ๓๐๐ บาท น

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

๒๑๗

ทรัพย์สินอย่างหนึ่ง สัมมัตถ์ ๓. เป็นหนี้ ๑. ๓๐๐ บาท หนึ่ง ๑. ๒๐
 ยมกต้องถ่ายรูปของ ๓. ไป เช่น ๑. ก็ไม่มีสิทธิ์ยกหน่วงกดต้องถ่าย
 รูป แม้ว่าเขาได้กดต้องถ่ายรูปนั้นมาไว้ในครอบครอง โดยสัญจจริตก็ตาม
 ๒๕
 ๒๕
 กงม. เพราะเหตุว่าหนี้ ๓๐๐ บาท นหมได้เกณฑ์ตนเองแต่กดต้องถ่ายรูปนั้น
 จะใช้สิทธิ์ยกหน่วงกดต้องถ่ายรูปนั้นลงมาเกินกำหนดชำระ มีเรื่องเป็นขึ้น
 มาแก่ทนายถึงกำหนดชำระในชั้นคดีทนายจึงเกี่ยวข้องกับทนายอยู่ใน
 ๓๕
 ๓๕
 ครอบครองของเขาหนี แต่บางท่อนจะยึดตกลงพิเศษว่า ออกหนึ่งไม่
 ๕๕
 ต้องชำระหนี้มากกว่าเงินใดอันหนึ่งที่กำหนดไว้มาตั้งแต่ถ่ายไม่ลงวันนั้น
 ๖๕
 ๖๕
 เขาหนีก็จะใช้สิทธิ์ยกหน่วงไม่ได้ ก็อย่าง ๓. สั่งกดต้องถ่ายรูปให้ ๑.
 ๗๕
 ๗๕
 ซ่อมในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๓ แต่ตกลงชำระค่าซ่อมในวันที่ ๓
 ๘๕
 ๘๕
 เมษายน ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๓ ยมกต้องถ่ายรูปเสร็จ ๓. มี
 ๙๕
 ๙๕
 สิทธิเขากดต้องถ่ายรูปคืนไปได้ โดยยังไม่ต้องชำระค่าจ้าง และ ๑. ก็ไม่
 ๑๐๕
 ๑๐๕
 มีสิทธิ์ยกหน่วงได้ เพราะฉะนั้นยึดตกลงตุ๊กหน คอ ผู้จ้างจะชำระหนี้
 ๑๑๕
 ๑๑๕
 ในวันที่ ๓ เมษายน ๑๑๕ ๑๑๕
 ๑๒๕
 ๑๒๕
 ตกลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๑๓ ๑๒๕ ๑๒๕
 ๑๓๕
 ๑๓๕
 ๑. ก็ไม่มีสิทธิ์ยกหน่วงกดต้องถ่ายรูปคืนมาโดยตนเองได้ สิทธิยกหน่วงจะพึง
 ๑๔๕
 ๑๔๕
 ใช้ได้แก่คดีหมอกทนายตนหมอยู่ในคดีครบครองของตุ๊กหน่วง ในชั้นคดี
 ๑๕๕
 ๑๕๕
 ๑๖๕
 ๑๖๕
 ๑๗๕
 ๑๗๕
 ๑๘๕
 ๑๘๕
 ๑๙๕
 ๑๙๕
 ๒๐๕
 ๒๐๕
 ๒๑๕
 ๒๑๕
 ๒๒๕
 ๒๒๕
 ๒๓๕
 ๒๓๕
 ๒๔๕
 ๒๔๕
 ๒๕๕
 ๒๕๕
 ๒๖๕
 ๒๖๕
 ๒๗๕
 ๒๗๕
 ๒๘๕
 ๒๘๕
 ๒๙๕
 ๒๙๕
 ๓๐๕
 ๓๐๕
 ๓๑๕
 ๓๑๕
 ๓๒๕
 ๓๒๕
 ๓๓๕
 ๓๓๕
 ๓๔๕
 ๓๔๕
 ๓๕๕
 ๓๕๕
 ๓๖๕
 ๓๖๕
 ๓๗๕
 ๓๗๕
 ๓๘๕
 ๓๘๕
 ๓๙๕
 ๓๙๕
 ๔๐๕
 ๔๐๕
 ๔๑๕
 ๔๑๕
 ๔๒๕
 ๔๒๕
 ๔๓๕
 ๔๓๕
 ๔๔๕
 ๔๔๕
 ๔๕๕
 ๔๕๕
 ๔๖๕
 ๔๖๕
 ๔๗๕
 ๔๗๕
 ๔๘๕
 ๔๘๕
 ๔๙๕
 ๔๙๕
 ๕๐๕
 ๕๐๕
 ๕๑๕
 ๕๑๕
 ๕๒๕
 ๕๒๕
 ๕๓๕
 ๕๓๕
 ๕๔๕
 ๕๔๕
 ๕๕๕
 ๕๕๕
 ๕๖๕
 ๕๖๕
 ๕๗๕
 ๕๗๕
 ๕๘๕
 ๕๘๕
 ๕๙๕
 ๕๙๕
 ๖๐๕
 ๖๐๕
 ๖๑๕
 ๖๑๕
 ๖๒๕
 ๖๒๕
 ๖๓๕
 ๖๓๕
 ๖๔๕
 ๖๔๕
 ๖๕๕
 ๖๕๕
 ๖๖๕
 ๖๖๕
 ๖๗๕
 ๖๗๕
 ๖๘๕
 ๖๘๕
 ๖๙๕
 ๖๙๕
 ๗๐๕
 ๗๐๕
 ๗๑๕
 ๗๑๕
 ๗๒๕
 ๗๒๕
 ๗๓๕
 ๗๓๕
 ๗๔๕
 ๗๔๕
 ๗๕๕
 ๗๕๕
 ๗๖๕
 ๗๖๕
 ๗๗๕
 ๗๗๕
 ๗๘๕
 ๗๘๕
 ๗๙๕
 ๗๙๕
 ๘๐๕
 ๘๐๕
 ๘๑๕
 ๘๑๕
 ๘๒๕
 ๘๒๕
 ๘๓๕
 ๘๓๕
 ๘๔๕
 ๘๔๕
 ๘๕๕
 ๘๕๕
 ๘๖๕
 ๘๖๕
 ๘๗๕
 ๘๗๕
 ๘๘๕
 ๘๘๕
 ๘๙๕
 ๘๙๕
 ๙๐๕
 ๙๐๕
 ๙๑๕
 ๙๑๕
 ๙๒๕
 ๙๒๕
 ๙๓๕
 ๙๓๕
 ๙๔๕
 ๙๔๕
 ๙๕๕
 ๙๕๕
 ๙๖๕
 ๙๖๕
 ๙๗๕
 ๙๗๕
 ๙๘๕
 ๙๘๕
 ๙๙๕
 ๙๙๕
 ๑๐๐๕
 ๑๐๐๕

เมื่อพิมพ์กำหนด
ชำระจึงมีสิทธิยึด
หม่วง(แต่มีข้อ
ถกเว้น)

แต่ในคดีอย่างข้างต้นนั้น สัมมัตถ์ ๓. ยังไม่ได้เอากดต้องถ่ายรูป
 ๑
 ๑
 คืนจนกระทั่งวันที่ ๓ เมษายน ๑๓๕ ๑๓๕
 ๒๑๕
 ๒๑๕
 ถ่ายรูปนั้น แต่ไม่ยอมมอบกดต้องถ่ายรูปให้ ๓. ได้จนกว่า ๓. ชำระค่า
 ๒๒๕
 ๒๒๕
 ซ่อม ทั้งนี้เพราะในคดีกำหนดชำระหนี้ กดต้องถ่ายรูปยังอยู่ใน

ครอบครัวของ จ.

ได้ทราบครอบครัว
ทรัพย์สินไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย ก็ไม่
มีสิทธิยึดทรัพย์

ตามวรรค ๒ ของมาตรา ๕๔๓ นั้นก็อ้างว่า สิทธิยึดทรัพย์ไม่
ได้แก่ทรัพย์สินที่ได้มาซึ่งการครอบครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย
หมายความว่า ถ้าเจ้าหนี้ได้การครอบครองทรัพย์สินซึ่งเกี่ยวเนื่องกับ
หนี้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิยึดทรัพย์นั้น
ตัวอย่าง สมมติว่า ต. ส่งมอบค่าให้ จ. แก่ เมื่อแก่เสร็จแล้ว จ. ส่ง
นำฝากคนให้ ต. แต่ ต. ยังมีเดชาบรรดาชอบ ต่อมา จ. ไปที่บ้านของ
ต. แล้วหยิบเอาฝากานนั้นมาอยู่ในครอบครอง เช่น จ. หาได้ยึดยึด
หนึ่งวงเห็นฝากานนั้นไม่ เพราะ จ. ได้การครอบครองมาพิพากษาโดย
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คือ จ. เข้าไปในบ้านของ ต. และเอาฝากา
ของ ต. มาโดย ต. ไม่อนุญาต เมื่อ จ. คืนฝากานให้แก่ ต. ใน
ตอนแรกแล้ว จ. ก็หมดสิทธิ์ครอบครอง และจะโต้แย้งครอบครอง
ชอบด้วยกฎหมายอีกคือเมื่อ ต. ยินยอมให้ จ. ครอบครอง ถ้าหากว่า
จ. ฝากฝากานใหม่เมื่อชำระเสร็จ โดยยังไม่คืนให้ ต. จ. ก็หมดสิ
ครอบครอง โดยชอบด้วยกฎหมาย

ลูกหนี้เป็นคนมีหนี้
สินอันพันตัว แม้
หนี้ยังไม่ถึงกำหนด
ชำระก็มีสิทธิยึด
ทรัพย์

ข้าพเจ้ากล่าวมาแล้วในตอนบนว่า เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิยึดทรัพย์ใน
เมื่อหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ข้อนั้นเป็นความจริง เว้นแต่กรณี
เป็นคนมีหนี้พันตัว ถูกยึดทรัพย์เป็นหนี้พันตัว เจ้าหนี
กใช้สิทธิยึดทรัพย์ได้แม้ว่าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ผลของการมีหนี้
พันตัว ทำให้หนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระตกถึงกำหนดชำระทันที ให้
สังเกตว่าในบทกฎหมายบัญญัติว่า "มีหนี้พันพันตัว" (insolvent)

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ไม่ใช่ "ล้มละลาย" (bankrupt) คำว่า "ล้มละลาย" นั้น
 กว้างกว่าคำว่า "ล้มละลาย" และหมายความถึงบุคคลซึ่งไม่สามารถ
 จะชำระหนี้ของตนได้เต็มจำนวน แต่ "ล้มละลาย" นัยหมายถึงบุคคล
 ซึ่งศาลสั่งให้เป็นล้มละลาย ถ้าหากว่าการล้มละลายปรากฏ
 ชัดแก่เจาหนี้ ภายหลังที่เจาหนี้ได้ชำระทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว เจาหนี้
 มีสิทธิขอยกฟ้องทรัพย์สินนั้นแม้ว่าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ตัวอย่าง
 สัมมาตว่า ในวันที่ ๓ เมษายน ค. ซึ่งเครื่องเรือนให้ จ. ช่วยขายทอด
 ตลาดให้กำหนดวันที่ ๓๕ เดือนเดียวกัน แต่พอเมื่อวันที่ ๓๒ เมษายน
 จ. รู้ว่า ค. ตกเป็นคนล้มละลาย จ. มีสิทธิขอยกฟ้อง
 เครื่องเรือนนั้นทันที สำหรับค่าใช้จ่ายที่เสียไปแล้วเพื่อจัดการขายทอด
 ตลาดเครื่องเรือนนั้น ถึงแม้ว่าสิทธิขอยกฟ้องนั้นจะไม่ได้มีผลย้อนหลัง
 ได้ คือการขายทอดตลาดเครื่องเรือนนั้น ยังหวังว่าลูกหนี้ตกเป็น
 คนล้มละลายภายหลัง หรือถ้าเจาหนี้ทราบว่าลูกหนี้ตกเป็น
 คนล้มละลายภายหลังได้โดยทรัพย์สินให้แล้ว เจาหนี้ก็ไร้สิทธิขอยกฟ้องได้
 แม้จะกระทำเช่นนั้นจะขัดกับข้อความที่ได้อธิบายมาข้างต้น ตัวอย่าง
 ค. นำมาซึ่งคดีหนึ่งไปให้ จ. ดูแลรักษาในวันที่ ๓ เมษายน และสั่งให้
 จ. ส่งมาเช่าเช่าในวันที่ ๓๕ เมษายน แต่ในวันที่ ๓๒ เมษายนนั้นเอง
 จ. รู้ว่า ค. ตกเป็นคนล้มละลาย จ. มีสิทธิขอยกฟ้องมาคองหนี้
 และไม่ต้องส่งมาเช่าไปจนถึงวันที่ ๓๕ เมษายน (ตามมาตรา ๒๕๓)

มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า "สิทธิขอยกฟ้อง (๓) ถ้าไม่สัมกับ
 ลักษณะที่เจาหนี้รับภาระในมูลหนี้คดี หรือ (๒) ไม่สัมกับคำสั่ง

กรณี ๓ ประการ
 ที่ไม่มีสิทธิขอยกฟ้อง

อันถูกห้ามไว้ให้ไว้ก่อนฤๅให้ในเวลาที่ส่งมอบทรัพย์สิน หรือ (๓)
เป็นการขัดกับคำสั่งระเบียบหรือของประชาชน แต่ด้วยเหตุหนึ่ง
เช่นว่าห้ามไม่เลย"

๓. ถ้าผู้ชดเชยไม่สัมพันธ์กับลักษณะที่เจ้าหนี้รับภาระ ในมรดก

หมายความว่า ถ้าเป็นไปไม่ได้ที่เจ้าหนี้เมื่อได้ปฏิบัติตามสัญญา
แต่ยังคงยึดทรัพย์สินนั้นก่อให้เกิดหนี้ได้ เช่น ๓. ตกดง
ให้ ๑. เป็นคนชวยทอดตลาดเครื่องแต่งบ้านของ ๓. ๓. ได้ส่งเครื่อง
เรือนไปยังร้านของ ๑. ที่บันทึกซึ่งขายทอดตลาดนั้น ๓. ตกดงชำระ
ค่าจ้างให้แก่ ๑. ๕% ของเงินที่ขายได้ ภายหลังจาก ๑. ขายเครื่องเรือน
ไปแล้ว ๑. ก็ชดเชยหนี้เครื่องเรือนคือไปยอมได้ แม้ ๓. ยังมีได้
ชำระค่าจ้าง ๕% นั้น ทั้งนี้เพราะ ๑. ต้องส่งมอบเครื่องเรือนให้แก่
ผู้ซื้อ กรณีเป็นเช่นนี้โดยถือว่า ผู้ชดเชยไม่สัมพันธ์กับลักษณะที่เจ้าหนี้
ต้องรับภาระในมรดก.

๔. ถ้าผู้ชดเชยไม่สัมพันธ์กับคำสั่งอันถูกห้ามไว้ก่อนหรือให้ใน

เวลาที่ส่งมอบทรัพย์สิน เมื่อคำสั่งไม่สัมพันธ์กับผู้ชดเชย ผู้ชด
ชดเชยก็ไม่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น ข้าพเจ้าเข้ามาแรงของข้าพเจ้า
ไปมอบให้เพื่อนแล้วขอร้องให้เขาช่วยดูแลรักษา และบอกเขาว่า จะ
ส่งมาทวงเขาแรงในเคอนหน้า ถ้าเพื่อนของข้าพเจ้าตกลงแต่ขงคมา
เขาก็ไม่มดชดเชยหนี้ เห็นมาทวงสำหรับค่าใช้จวบที่ได้เสียไป เขา
ต้องปดอยใหม่ได้เขาแรงตามที่ได้ตกลงไว้แล้ว ทั้งนี้เพราะเหตุว่า
เขาตกลงตามกข้าพเจ้าได้สั่งไว้.

แต่ถ้าหากว่า ถูกยึดตกเป็นคณบดีหรือคนพินาศ ข้อความที่กล่าวไว้ใน ๒ ข้อข้างบนนั้นเป็นข้อที่ไม่ได้ จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕๓ ดังได้บรรยายมาแสดงต่อคุณ คือในกรณีเช่นเจ้าหน่อกษัตริย์ ยึดหนังสือได้

๓. ถ้าหากว่ายึดทรัพย์สินของบุคคล คือ ความสงบเรียบร้อย ของประชาชน สิทธิที่ยึดหนังสือก็มีไม่ ประโยชน์ของรัฐย่อมมีมาก่อน ประโยชน์ของเอกชน คืออย่าง สมมติว่ารัฐบาลได้ส่งไปซื้อหม้อในร้านชำคนหนึ่ง แล้วกลับมาได้เกิดการจลาจลขึ้น มีความจำเป็น ขวางยั้งรัฐบาลของหม้อเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ จึงผู้ซื้อหม้อไม่ส่งสิทธิยึดหนังสือบนหม้อ และของคณบดีบนหม้อรัฐบาล แม้ว่าตนจะไม่ได้รับ ค่าจ้างหม้อก็

ผลแห่งสิทธิยึดหนังสือ

ผู้ทรงสิทธิยึดหนังสือจะ ใช้สิทธิ ของ ตนแก่ทรัพย์สินทั้งหมดที่ยึด หนังสือไว้จนกว่าจะชำระหนี้คืนได้ (มาตรา ๒๕๕) ผู้ทรงสิทธิยึดหนังสือ ใช้สิทธิแก่ทรัพย์สินที่ยึดหนังสือไว้ทั้งหมดไว้ แม้ว่าหนังสือเป็น เจ้าหน่มนเกิดจลาจลจากบางส่วนของทรัพย์สินก็ได้ คืออย่าง ถ้าหาก ต. ส่งเรือยนต์ไปให้ จ. ซ่อม เนื่องจากแมกน โศภีย์ เมื่อซ่อมแล้ว จ. มี สิทธิยึดหนังสือเรือยนต์ของ ต. คนกว่า ต. จะชำระค่าซ่อมให้ ต. ไม่มี สิทธิไปหา จ. ให้ จ. คืนเรือยนต์นั้น โดยให้ จ. คงยึดหนังสือเพียงแมกน โศภีย์ แต่อย่างเดียวได้ สิทธิของ จ. นมอยู่เหนือเรือยนต์ของ ต. เพราะจ

ยึดหนังสือทรัพย์สินไว้ ได้ทั้งหมดจนกว่าได้ รับชำระหนี้คืนจึง

เรือทั้งด้านหนึ่งได้ส่งไปให้ จ. ซ่อม จ. ย่อมไม่มั่งคั่งที่จะยึดเอาส่วนหนึ่ง
 ส่วนใดของเรือหนึ่ง เป็นค้ำประกัน ทว่า ถ้าหากว่าส่วนหนึ่ง ใดถูกขอก
 ก่อนที่จะส่งไปให้ จ. ซ่อม แต่สิทธิของ จ. นั้น มียุทธวิธีเอาเรือทั้ง
 หมัดเท่าที่ จ. ครอบครองในเวลาซ่อมแล้ว จ. มีสิทธิยึดหน่วงไว้ได้
 จนกระทั่ง จ. ชำระค่าซ่อมหมดสิ้น แต่เขาไม่มั่งคั่งที่จะจำหน่ายขาย
 ทรัพย์สินที่ยึดหน่วงไว้เพื่อชำระหนี้ (เว้นแต่ในบางกรณี เช่นเรื่อง
 เจ้าของโรงแรม เป็นต้น) หรือแม้แต่บรรดาสหเชนทรัพย์สินที่ยึดหน่วง
 ไปด้วย ถ้าหาก จ. บังคับการชำระหนี้โดยฟ้อง จ. เขาก็ไม่มั่งคั่งที่จะ
 เรียกเอาชำระจากทรัพย์สินที่ยึดหน่วงไว้ในฐานะบรรดาสหเชน เมื่อ จ.
 ได้รับคำสั่งจากศาลให้ จ. ชำระหนี้ และให้บังคับได้ตามคำพิพากษา
 ของศาล เขาก็ยึดทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว เขาก็ยังไม่มั่งคั่งที่จะเชนทรัพย์สิน
 ที่ยึดหน่วงไว้ ภายหลังที่ได้ขายทรัพย์สินที่ยึดหน่วงไว้แล้ว ผู้ทรงสิทธิ
 ยึดหน่วงก็จะได้รับชำระหนี้จากเงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้ ตามส่วนในเมื่อมี
 เจ้าหนี้สามญ้อพดวย ถ้าหากว่าเจ้าหนี้บรรดาสหเชน ใด ก็นมั่งคั่งชำระ
 หนี้จากเงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้ก่อน จ. ผู้ซึ่งยึดหน่วงทรัพย์สินที่ยึดหน่วง
 เมื่อมีการขายทรัพย์สินที่ยึดหน่วง จ. ก็หมดสิทธิยึดหน่วงทันที ถ้าเป็น
 ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงชั้นพิเศษ เช่น ผู้รับขน กัมบรรดาสหเชน
 ทรัพย์สิน ผู้รับขน ชั้น ยึดหน่วงไว้พดวย คงหนีเมื่อขายทรัพย์สินที่
 หน่วงไปแล้วตามคำสั่งของศาล ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงชั้นพิเศษนั้น กัม
 สิทธิ์เขาชำระหนี้จากเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินก่อน การที่มั่งคั่งเช่น
 นี้ เมื่อบรรดาสหเชนหาใช้ของแต่สิทธิยึดหน่วงไม่

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ผู้ประกันด้วยทรัพย์สินจะคงมีอยู่เหนือทรัพย์สินทั้งหมดที่ยึดหน่วงไว้จนกว่าหนี้ทั้งหมดได้ชำระหมดไป ถ้าหากว่าคงมีหนี้แต่จำนวนน้อยเหลืออยู่ ผู้ประกันด้วยทรัพย์สินจะคงมีอยู่เหนือทรัพย์สินทั้งหมดไว้ได้ แต่ภายหลังที่หนี้ได้ชำระเสร็จสิ้นไปแล้ว จะเห็นว่าถูกหนี้ชำระปกติ หรือบุคคลภายนอกชำระปกติ (บุคคลภายนอกชำระ เช่น เจ้าหนี้ของลูกหนี้หรือจะเข้ายึดทรัพย์สินยกยัดหน่วงไว้แทนตามคำพิพากษาของศาล) เช่นผู้ประกันด้วยทรัพย์สินไปทันที ผู้ประกันด้วยทรัพย์สินเพียงเท่าเวลาที่ยึดหน่วงไว้ เมื่อการชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้ประกันด้วยทรัพย์สินจะยกยัดหน่วงทรัพย์สินของตน

ผู้ประกันด้วยทรัพย์สินไม่มีสิทธิขายทรัพย์สินที่ยึดหน่วงไว้ แต่ตามมาตรา ๒๔๕ ผู้ประกันด้วยทรัพย์สิน อาจที่จะเอาดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่ยึดหน่วงไว้ ไม่ว่าจะเอาไปใช้ส่วนตัว หรือจำหน่ายไป แต่ถ้าผู้ประกันด้วยทรัพย์สินใช้ดอกเบี้ยนั้นเป็นส่วนตัวแล้ว ก็ต้องหักหนี้ของลูกหนี้เท่ามูลค่าของดอกเบี้ยนั้น หรือถ้าขายไปก็จะต้องเอาเงินที่เขาได้มาชำระหนี้ลูกหนี้คืน

เอาดอกเบี้ยของทรัพย์สินที่ยึดหน่วงมาหักหนี้ได้

ในการที่ผู้ประกันด้วยทรัพย์สินของลูกหนี้ของลูกหนี้คนของทางบริษัทแรกสุดของเขาเงินที่เขาฝากเอาไว้ก่อนมาชำระดอกเบี้ยนอกเหนือจากหนี้ก่อน ถ้าไม่ดอกเบี้ยคืนจากบริษัทของเขาเงินนั้นมาชำระหนี้คืนเงินผู้ประกันด้วยทรัพย์สินจะใช้ดอกเบี้ยนั้นเพื่อประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่หักหนี้ดอกเบี้ยหรือคืนเงินดังกล่าวแล้วก็ได้ และจะนำไปใช้ชำระหนี้ของตนซึ่งค้างระหว่างตนกับลูกหนี้คนนั้น หรือดอกเบี้ยนอกเหนือจากหนี้ได้เช่นกัน

บริษัทนี้ด้วยดอกเบี้ย

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

สิทธิของผู้ทรงสิทธิหนึ่งวงในเรือของคอกผดนั้น มีขอบเขต
 กว้างกว่าสิทธิของผู้รับจำนำ สิทธิของผู้รับจำนำในอันที่จะใช้หรือ
 จำหน่ายคอกผดอันเกิดแก่ทรัพย์สินจำนำนั้น จำกัดอยู่เพียงคอกผดชนิด
 นกนย (คอกคอกผดนกนย) แต่สิทธิของผู้ทรงสิทธิหนึ่งวงในอันที่
 จะใช้หรือจำหน่ายคอกผดนั้น มอญเหนือคอกผดทั้งสองชนิด คือ
 คอกผดธรรมดา และคอกผดนกนย

ตัวอย่าง สมมติว่า อ. ส่งสัญญาบัตรหนึ่งไปให้หมอดัดง เพื่อ
 รักษา เมื่อหมอดัดงรักษาดีแล้ว อ. ไม่ชำระค่ารักษา ใน
 ระหว่างที่หมอดัดงยึดคอกหนึ่งอันจนพอใจ สัญญาบัตรนั้นเกิดถูกออก
 มาหลายตัว เป็นเช่นนี้ หมอดัดงก็เอาคอกสัญญานั้นไปเป็นส่วนตัว
 หรือจำหน่ายได้ แต่ทว่าเมื่อถึงกำหนดชำระของสัญญาบัตรรักษา อัน
 แรกต้องเอาชำระคอกเขยที่แตกแต่การรักษานั้นเสียก่อนถ้าหากมี แต่
 จึงหักหนี้คืน แต่ถ้าวางว่า อ. ได้แบหนี้หมอดัดงในมูลค่าหนึ่งอย่าง
 หนึ่ง เช่น ค่ารักษามาของ อ. เช่นนี้ หมอดัดงไม่ผิดที่จะนำเอา
 เงินที่ขายคอกนั้นไปชำระหนี้ค่ารักษามา ซึ่งอาจจะเป็นคอกเขย
 หรือคอกเงิน

ผู้ทรงสิทธิหนึ่งวงเหนือของสิ่งหาทรัพย์สิน ย่อมมีสิทธิที่จะ
 เอาคอกผดธรรมดาหรือคอกผดนกนย เช่น ข้าว, คอกไม้, ผดไม้
 มาชำระหนี้คอกเขยแต่คอกเงินได้ แต่ทว่าเมื่อถึงเพื่อกำหนดชำระหรือ
 จำหน่ายโดยไม่หักหนี้คืน

มาตรา ๒๕๖ บัญญัติว่า "ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวจำนองจำค้ำประกัน
 แกรักษาทรัพย์สินอันยึดเหนี่ยวไว้แก่ตามสมควร เช่นจะพึงคาดหมายได้
 จากบุคคลในฐานะเช่นนั้น." อันหมายความว่าผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยว
 จะต้องระวังรักษาทรัพย์สินที่ตนยึดเหนี่ยวตามควรแก่ฐานะความเป็นอยู่ของ
 ตน ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวไม่ของจำนองทรัพย์สินที่ตนยึดเหนี่ยวไว้
 แต่เพียงรักษาไม่ให้เสื่อมง่กว่าเดิมหรือสูญหายทำลายไปเท่านั้น คนจน
 หรือคนที่อาศัยอยู่นอกห่างไกลต่อความเจริญ คงไม่สามารถจะรักษา
 ทรัพย์สินให้ดีเท่าคนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ได้ แต่ถ้าหากว่าคน
 นั้น ๆ ได้ใช้ความระมัดระวังรักษาพอสมควร เสมือนหนึ่งว่าได้รักษา
 ทรัพย์สินนั้นเป็นของตนเองก็เป็นการเพียงพอ ทุก ๆ เรื่องทุก ๆ คดี
 ก็อาจจะต้องใช้ดุลพินิจตามข้อเท็จจริงว่าผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวได้ใช้ความ
 ระมัดระวังรักษาพอสมควรหรือไม่

ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยว
 มีหน้าที่ต้องรักษา
 ทรัพย์สินที่ตนยึดเหนี่ยว

วรรค ๒ ของมาตรา ๒๕๖ บัญญัติว่า "อนึ่งทรัพย์สินซึ่งยึด
 เหนี่ยวไว้แก่ตน ถ้ามิได้รับความยินยอมของตน ท่านว่าผู้ทรงสิทธิยึด
 เหนี่ยวหาอาจจะไร้ชื่อ หรือให้เช่า หรือเอาไปทำเป็นหลักประกันได้
 ไม่." แต่บัญญัติไว้ต่อไปอีกว่า "แต่ความตกลงตามที่มิให้ชื่อขงค
 ไปถึงการไร้ชื่อเช่นที่กล่าวมาเพื่อจะรักษาทรัพย์สินตนเอง." การที่
 ทรัพย์สินที่ตนยึดเหนี่ยวไว้แก่ตนโดยชอบแต่เพียงเพื่อการจำเป็นเพื่อ
 รักษาทรัพย์สินตนเอง จะใช้ไปทางอื่นเพื่อประโยชน์ของผู้ทรงสิทธิ
 ยึดเหนี่ยวโดยเจ้าของทรัพย์สินไม่ยินยอมหาได้ไม่ ถ้าหากว่าทรัพย์สิน
 ยึดเหนี่ยวนั้นค้มา ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวที่จะใช้ตามสมควร ถ้า

ถ้าเจ้าของทรัพย์สิน
 ไม่ยอม ผู้ทรงสิทธิ
 ยึดเหนี่ยวจะไร้ชื่อ
 ทรัพย์สินที่ตนยึดเหนี่ยว
 ไม่ได้

การประกันด้วยบุคคลและทรัพย์สิน

ความจริงปรากฏว่าถ้าผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงไม่ใช้มานานแล้ว มานานจะ
เจ็บป่วย ถ้ามาป่วย ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงต้องรับผิดชอบในความเสียหาย
นั้นตามวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๕๖ นี้ เขาไม่มั่งคั่งที่จะใช้มานานเพื่อ
ความบันเทิงของตนเองได้เกินกว่าความจำเป็นของสภาพของน้ำ แต่
ถ้าหากถูกหนอนผูกให้ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วง ใช้มานาน หรือให้นามานานไป
เป็นประกันแล้วก็ยอมทำได้

เงินค่ารักษาดูแล
ทรัพย์สินที่ยึดหน่วงไป
เท่าใด ก็มีสิทธิเรียก
คืนจากรู้เจ้าของทรัพย์สิน

มาตรา ๒๕๖ วรรค ๓ บังคับให้ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วง ผู้ดูแลรักษา
ทรัพย์สินที่ยึดหน่วง เพราะฉะนั้นถ้าหากผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงได้เสียค่าใช้จ่าย
จ่ายไปเพื่อการรักษามากน้อยเท่าใด ก็มั่งคั่งเรียกให้เจ้าของทรัพย์สิน
ชำระคืนได้ เช่น ถ้าทรัพย์สินที่ยึดหน่วงนั้นเป็นน้ำ ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วง
ได้เสียค่าใช้จ่ายไปเป็นค่าอาหาร และเมื่อมาป่วยผู้ทรงสิทธิยึดหน่วง
ได้เสียค่ารักษาให้เกินหมอดังกล่าวเท่าใด ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงก็เรียกค่าใช้จ่าย
จ่ายที่เสียไปจากเจ้าของน้ำได้ตามบทบัญญัติของมาตรา ๒๕๖ แล้วว่าถ้า
ใช้จ่ายที่จะเรียกคืนได้ของบุคคลใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

ท่านสังเกตได้ว่า ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่ใช้ถูกหน่วงของชำระคืน
ค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างบน ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นเป็นผู้ได้ประโยชน์
เนื่องจากการดูแลรักษา ดังนั้นถ้าถูกหน่วงไม่ใช่เป็นคนเดียวกับเจ้าของ
ทรัพย์สินแล้ว ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงจะฟ้องเอาค่ารักษาจากถูกหน่วงได้ ผู้
ทรงสิทธิยึดหน่วงต้องฟ้องเจ้าของทรัพย์สิน

แม้หนี้ราคาอายุความ
ลงสิทธิยึดหน่วงคง
มีอยู่ต่อไป

ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วงมั่งคั่งทรัพย์สินที่ยึดหน่วงได้เท่านั้น แต่ไม่
มั่งคั่งขายทรัพย์สินไป เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าหนี้ได้ระงับกันไปเพราะ

ขายความ ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวที่คงมีต่อทรัพย์สินนั้น ทรัพย์สินนั้นจะ
ออก โดยถือว่า เจ้าของทรัพย์สินนั้นจะโอนทรัพย์สินนั้นไป การที่

ขาดอายุ ความ หักให้สิทธิยึดเหนี่ยวนั้นไปไม่ (มาตรา ๓๘๘)

แต่สิทธิยึดเหนี่ยวนั้นไม่ตกแก่ผู้ขายความ ภายหลังจากที่ระยะเวลา
เวลาสำหรับอายุความเท่าที่กฎหมายได้กำหนดขึ้นถึง หนึ่งขาดอายุ
ความฟ้องร้องไม่ได้ แม้ว่าเจ้าพนักงานคงยึดทรัพย์สินนั้นอยู่ภายหลังที่

ขาดอายุความแล้ว ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวที่คงมีต่อทรัพย์สินนั้นจะ
ฟ้องร้องเอา เจ้าของทรัพย์สินนั้นจะฟ้องการ ทรัพย์สิน และโอนเอา

ทรัพย์สินไป ผู้รับจ้างของ, ผู้รับจำนำ มีสิทธิบังคับจำนำภายหลัง
หลังจากที่ขาดอายุความ แต่ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยว มีสิทธิที่จะยึดทรัพย์สิน
ทรัพย์สินนั้นได้โดยไปออกภายหลังที่ขาดอายุความแล้ว (มาตรา ๓๘๗)

มากไปกว่านอก ผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวไม่ชำระหรือชำระเจ้าเป็น
เจ้าของทรัพย์สินที่ยึดเหนี่ยวไว้ไม่ได้ แม้ว่าได้ครอบครองทรัพย์สิน โดย

จะยกอายุความครอบ
ครองตาม ม.๓๓๘๒
ขึ้นเพื่อเข้าเป็นเจ้าของ
ไม่ได้

สั่งและเปิดเผยมาบนเวลา ๕ หรือ ๓๐ ปีตามมาตรา ๓๓๘๒ ทั้งนี้เพราะ
เขามีได้ครอบครอง ทรัพย์สินไว้ด้วยความตั้งใจเป็น เจ้าของ (ดูฎีกา

ที่ ๓๖๕/๒๕๐๘, ๕๓๒/๒๕๑๐, ๕๘๕/๒๕๑๐, ๕๕๐/๒๕๑๕) เขามีความ
ตั้งใจแต่เพียงจะชำระหนี้ ไม่ใช่ต้องการเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

การระงับสิ้นไปของสิทธิการยึดเหนี่ยว

Extinction of a Right of Retention; or lien

๓. ถ้าหากผู้ทรงสิทธิยึดเหนี่ยวได้ ปฏิบัติให้ขัดแย้งกับ ข้อความที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๖ วรรค ๓ และ ๒ ถูกหมกมุ่นหรือขอให้

สิทธิการยึดเหนี่ยว
ไปโดย

ตั้งชยคหนองหมดไปและเอาทรัพย์สินมาได้ เพราะฉะนั้นหากผู้ทรง
 ตั้งชยคหนองไม่ระวังรักษาทรัพย์สินของตนตามควร หรือนำออกใช้
 หรือนำทรัพย์สินไปเป็นประกันโดยสุจริตโดยชอบแล้ว ผู้ถูกมัดตั้งช
 เรียกร้องให้ชยคหนองตั้งชค้งได้ โดยการนำไปฟ้องศาล ท่านพิ
 ตั้งเกิดว่า ผู้ถูกมัดตั้งชค้งของชค้งชยคหนองจะตั้งชค้ง ชนนเป็นพิ
 หารศาลของฟ้องตั้งชค้ง ถ้าผู้ถูกมัดไม่ฟ้องศาลตั้งชค้งแล้ว เจ้า
 หนกมัดตั้งชค้งค้งไปชก

๒.

๒. “ผู้ถูกมัด เรียกร้องให้ระงับตั้งชค้งชยคหนองด้วยหาประกันให้
 ไว้ตามสมควรก็ได้” (มาตรา ๒๕๘) ข้อนี้หมายความว่า ถ้าหาก
 ผู้ถูกมัดได้ ให้ตั้ง ชนงตั้ง ได้ ประกันตามสมควรสำหรับหนี้ ไม่ใช่ตาม
 สมควรสำหรับทรัพย์สินของตน แต่ผู้ถูกมัดเรียกร้องให้ระงับตั้งชค้งชยค
 หนองได้ เช่น ทรัพย์สินค้งนหมราคา ๕๐๐ บาท แต่หมนง
 เพียง ๓๐ บาท ถ้าหากผู้ถูกมัดได้ให้ประกันสำหรับหนี้ ๓๐ บาทแล้ว
 ผู้ถูกมัดเรียกร้องให้ระงับตั้งชค้งชยคหนองได้ ข้อนี้ของชค้งค้ง
 เหมือนกับทกฉาวในข้อ ๓. และศาลจะเป็น ผู้ตัดสินว่าประกันที่
 สมควรเกินหรือไม่ ถ้าประกันไม่พอค้งหมนในสำค้งของศาลแล้ว
 กจะร้องขอของชค้งค้งจะโรมด โดยการกระทำของชค้งค้งหมนเอง
 ทำให้เจ้า หนกมัด ทรัพย์สินค้งน มาเป็น ประกันแทนตั้งชค้งชยคหนอง และ
 ทรัพย์สินประกันนั้นเจ้า หนกมัดจะบังคับเขาชำระหนี้ได้ ถ้าหากผู้ถูกมัดไม่
 ชำระหนี้

ตัวอย่าง จ. ยึดหนองรถยนต์ค้งค้งค้งค้ง ค. ไว้ตั้งชค้งค้ง

๕๐ บาท ๓. ต้องการให้รพณ์จากการถูกยึดห้อง จึงได้นำทรัพย์สินไปประกันหนังสือการยึดห้องของรพณ์คน ทรัพย์สินได้แก่ภาพถาวรของราคา ๑๑๐ บาท โดยนำไปจำนำไว้เพื่อประกัน ๕๐ บาทนั้น กำหนดว่า ๓. ยังไม่ชำระหนี้ค่าง ๔. ภาษีที่ดินของจำนำได้ และขายทอดตลาดทรัพย์สินไป การกระทำตามมาตรา ๒๕๕ นี้ให้ประโยชน์ทั้งฝ่าย ๑. และ ๓. ๔. ได้ทรัพย์สินอย่างเต็ม ประกันซึ่งธำรงกับเขาชำระหนี้ได้ในเมื่อต้องการ ฝ่าย ๓. ก็ได้รพณ์คนกลับมา ซึ่งรพณ์คนทรัพย์สินมากกว่าหนี้หลายร้อยเท่า

๓. ยึดยึดห้อง ทรัพย์สิน ไปใน เมื่อผู้ทรง สิทธิ สัญญา การครอบครองทรัพย์สิน (มาตรา ๒๕๐) การที่เขมเช่นเพราะเหตุว่า เมื่อผู้ทรงสิทธิยึดห้องได้สัญญาการครอบครองไปแล้ว ก็ไม่มีโอกาสยึดห้องทรัพย์สินได้ต่อไปอีก แต่กำหนดภายหลังที่เขาสัญญาการครอบครองไปแล้ว กลับได้การครอบครองทรัพย์สินคนมาอีก เขาก็ได้ยึดยึดห้องทรัพย์สินไปนับแต่ได้ครอบครองทรัพย์สินใหม่ นี้ มาตรา ๒๕๓ ไม่ได้บัญญัติไว้ว่า ยึดยึดห้องจะเกิดเมื่อเจ้าหนี้ครอบครองทรัพย์สินอยู่ในขณะหนึ่ง กำหนดชำระเท่านั้น ถ้าเจ้าหนี้ได้การครอบครองทรัพย์สินภายหลังหนึ่งตนเองแต่ทรัพย์สินนั้นเองกำหนดชำระแล้ว เจ้าหนี้ก็อาจยึดห้องทรัพย์สินได้

๔. ยึดยึดห้อง จะคง มี นาน เท่า ที่ หัก ชน เกิด เอง แต่ ทรัพย์สินยังไม่ได้ชำระ ถ้าหนี้ได้ชำระไปแล้วด้วยทางใด ๆ ก็ตาม ยึดยึดห้องก็สิ้นสุดลง และเจ้าหนี้ของคนทรัพย์สินให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ

ได้ขอค้ำประกันเป็นแบบแห่งการ ประกันชนิดหนึ่งแต่เหมือนกับคำ
 ประกัน จำนวน จำนวน และบริมลัทธิ ในข้อที่ว่าการประกันเหล่านี้
 จะมียุขนานเพียงเท่าที่หนึ่งคงมียุขนาน
 บดินทรัพย์เจ้าได้บรรยายมาจบถึงขณะวราษแดง ชาวเจ้าจะขอ
 จบคำบรรยายนี้โดยการกล่าว ว่า ขอให้ท่านพยายามเข้าใจหลักใหญ่
 ของวราษ พร้อมทั้งหาเหตุผลว่า ทำไมกฎหมายจึงบัญญัติมาตร
 มาตราเหล่านี้ ถ้าท่านเข้าใจหลักกฎหมายและเหตุผลที่บัญญัติกฎหมาย
 มาตราเหล่านี้แล้ว ท่านก็จะสามารถที่จะนำ ความรู้ใน วราษตอบ
 ปัญหาต่าง ๆ ได้ ไม่เป็นการเพียงพอแต่จะเรียนกฎหมาย โดยการ
 ท่องจำแต่อย่างเดียว บางตอนท่านนั้นอาจจะเรียน โดยการท่องจำแต่อย่าง
 เดียวได้ เช่น ถ้าดีบของบริมลัทธิเป็นต้น แต่สำหรับบทมาตราทั่ว ๆ
 ไปแล้ว ท่านจะสามารถระลึกได้ ถ้าท่านเรียนโดยศึกษาให้เข้าใจถึง
 บทบัญญัตินั้น ๆ ว่าจะตอบด้วยเหตุผล โดยที่ท่านจะไม่ต้องท่องจำเลย.